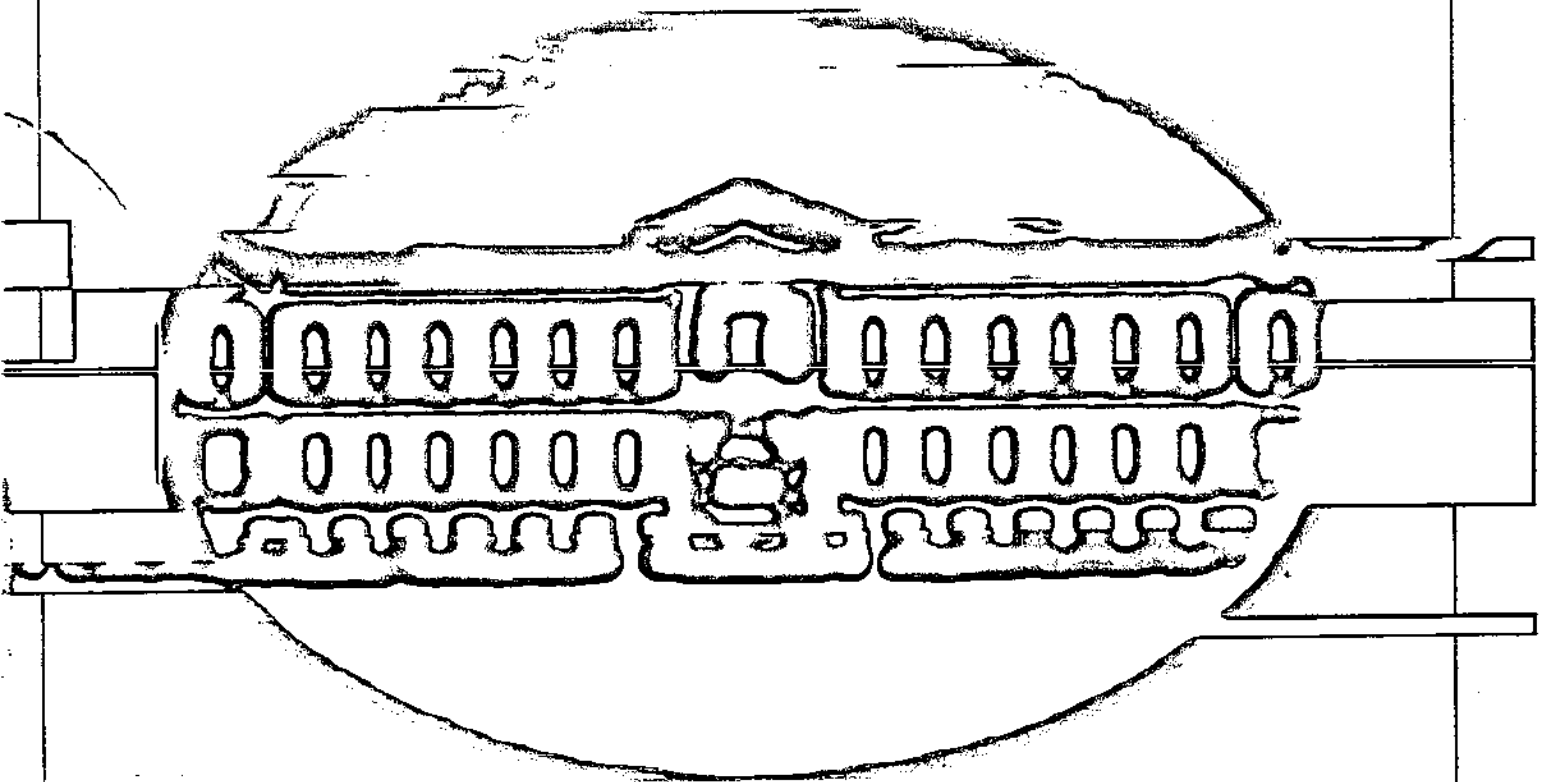

ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
"Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ"

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ
ΝΤΑΒΑΝΤΖΗΣ Ι. ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΠΑΤΡΑ 2001

26

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Α'. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΤΑ ΤΕΛΗ ΤΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ 1920 - 1930

1. Η νομισματική ισορροπία.....	1
2. Η δημοσιονομική κατάσταση.....	3
3. Οι εξωτερικές συναλλαγές.....	4

Β'. ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

1. Σύντομη ιστορική ανασκόπηση.....	6
2. Συγκρότηση και κύρια χαρακτηριστικά.....	8

Γ'. ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΜΕ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ

1. Ταμιακή εξυπηρέτηση του Κράτους.....	10
2. Πιστωτικές διευκολύνσεις στο Δημόσιο.....	11
3. Έκδοση και εξυπηρέτηση των Εθνικών Δανείων.....	12

Δ'. ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

• ΤΜΗΜΑ Ι: ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρον 1	14
Άρθρον 2.....	14
Άρθρον 3.....	15
Άρθρον 4.....	16
Άρθρον 5.....	16
Άρθρον 6	17
Άρθρον 7.....	17

• ΤΜΗΜΑ ΙΙ: ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Άρθρον 8.....	17
Άρθρον 9.....	18
Άρθρον 10.....	18

• ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ: ΓΕΝΙΚΑΙ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Άρθρον 11.....	18
Άρθρον 12.....	18
Άρθρον 13.....	19
Άρθρον 14.....	19
Άρθρον 15.....	20

Άρθρον 16.....	20
Άρθρον 17.....	20
Άρθρον 18.....	20
Άρθρον 19.....	21
• ΤΜΗΜΑ IV: ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	
Άρθρον 20.....	21
Άρθρον 21.....	22
Άρθρον 22.....	22
Άρθρον 23.....	23
Άρθρον 24.....	23
Άρθρον 25.....	23
Άρθρον 26.....	23
Άρθρον 27.....	24
• ΤΜΗΜΑ V: ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ	
Άρθρον 38.....	25
Άρθρον 39.....	26
• ΤΜΗΜΑ VI: ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ ΠΡΟΕΞΟΦΛΗΣΕΩΝ	
Άρθρον 40.....	26
Άρθρον 41.....	27
Άρθρον 42.....	27
Άρθρον 43.....	28
• ΤΜΗΜΑ VII: ΕΛΕΓΚΤΑΙ	
Άρθρον 44.....	28
• ΤΜΗΜΑ VII: ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ	
Άρθρον 45.....	29
Άρθρον 46.....	30
Άρθρον 47.....	30
Άρθρον 48.....	30
Άρθρον 49.....	31
Άρθρον 50.....	31
• ΤΜΗΜΑ IX: ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	
Άρθρον 51.....	31
Άρθρον 52.....	31
Άρθρον 53.....	32
Άρθρον 54.....	32

• ΤΜΗΜΑ X: ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ	
Άρθρον 55.....	32
Άρθρον 56.....	36
Άρθρον 57.....	37
Άρθρον 58.....	38
Άρθρον 59.....	38
Άρθρον 60.....	38
• ΤΜΗΜΑ XI: ΚΑΛΥΜΜΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΥΠΟ ΧΡΕΩΣΕΩΝ ΟΨΕΩΣ	
Άρθρον 61.....	38
Άρθρον 62.....	39
Άρθρον 63.....	40
Άρθρον 64.....	40
• ΤΜΗΜΑ XII: ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ	
Άρθρον 65.....	41
Άρθρον 66.....	41
Άρθρον 67.....	41
Άρθρον 68.....	41
Άρθρον 69.....	42
Άρθρον 70.....	42
• ΤΜΗΜΑ XIII: ΔΙΑΘΕΣΕΙΣ ΚΕΡΔΩΝ	
Άρθρον 71.....	42
• ΤΜΗΜΑ XIV: ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ	
Άρθρον 72.....	43
Άρθρον 73.....	43
• ΤΜΗΜΑ XV: ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ	
Άρθρον 74.....	44
• ΤΜΗΜΑ XVI: ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρον 75.....	45

Ε'. ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ 1999

1.1	Στόχοι και αποτελέσματα της νομισματικής πολιτικής το 1999.....	46
1.2	Συναλλαγματική ισοτιμία.....	46
1.3	Επιτόκια και παρεμβάσεις στην αγορά χρήματος.....	48
	Η πολιτική επιτοκίων της Τράπεζας της Ελλάδος.....	48
	Επιτόκια τραπεζικών καταθέσεων και χορηγήσεων.....	49
	Πιστωτική επέκταση προς τον ιδιωτικό τομέα.....	50
	Χρηματοδότηση ιδιωτικού τομέα σε συνάλλαγμα.....	50
1.4	Εμπορικό ισοζύγιο και τουρισμός.....	52
1.5	Το χρονοδιάγραμμα των διαδικασιών για τη λήψη απόφασης σχετικά με την ένταξη της Ελλάδας στην ζώνη του ευρώ.	53
1.6	Η στρατηγική της νομισματικής πολιτικής του 2000.	54
2.	Μέτρα Νομισματικής Πολιτικής.....	56
2.1	Στόχοι και αποτελέσματα της νομισματικής πολιτικής.....	60
2.2	Κατευθύνσεις της νομισματικής πολιτικής και προοπτικές του πληθωρισμού.....	62

ΣΤ'. ΜΕΤΡΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....

64

1998.....	64
1999.....	69

Ζ'. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΣΜΑ.....

71

1. ΜΕΣΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	
1.1 Πράξεις ανοικτής αγοράς.....	71
1.2 Πάγιες διευκολύνσεις.....	72
1.3 Υποχρεωτικές καταθέσεις	73
2. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΑ.....	74

3. ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	
3.1 Σύστημα πληρωμών ΕΥΡΩ-ΕΡΜΗΣ.....	75
3.2 Συστήματα διακανονισμού χρεογράφων.....	77
3.2.1 Σύστημα Διακανονισμού Άυλων Τίτλων.....	79
3.2.2 Ηλεκτρονική Δευτερογενής Αγορά Τίτλων (ΗΔΑΤ)	79
3.2.3 Μοντέλο Ανταποκριτριών Κεντρικών Τραπεζών.....	80

4. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΡΜΑΤΩΝ ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΡΜΑΤΩΝ ΔΡΑΧΜΩΝ.....	80
5. ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ.....	82
Το διευρωπαϊκό σύστημα πληρωμών TARGET.....	83
✓ <i>Ειδική όροι για τις χώρες σε παρέκκλιση.....</i>	<i>84</i>

ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ανέλαβα αυτό το θέμα με τον εισηγητή καθηγητή κ. Σωτηρόπουλο και άντλησα τις πληροφορίες κυρίως από την Τράπεζα της Ελλάδος και τις περιοδικές της εκδόσεις :

- Οικονομικό δελτίο τεύχος 14 (έκδοση Δεκεμβρίου 1999)
 - Οικονομικό δελτίο τεύχος 15 (έκδοση Ιουλίου 2000)
 - Έκθεση του Διοικητή για το έτος 1999 (έκδοση 2000)
 - Μηνιαίο Στατιστικό Δελτίο (έκδοση Νοεμβρίου 1999)
 - Έκθεση για τη Σύγκλιση (Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα 2000)
 - Στατιστικό Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας τεύχος 39 (έκδοση Ιουλίου 2000)
 - Νομισματική Πολιτική - Ενδιάμεση Έκθεση 1999 (έκδοση Νοεμβρίου 1998)
 - Νομισματική Πολιτική 1999-2000 (έκδοση Φεβρουαρίου 2000)
 - Η Ελλάδα στην Ο.Ν.Ε. και η πορεία Σύγκλισης της Ελληνικής Οικονομίας (έκδοση 2000)
 - Το Ευρώ στη ζωή και τις επιχειρήσεις (έκδοση της Καθημερινής - Απρίλιος 2000)
 - Τα Πρώτα Πενήντα Χρόνια Της Τραπεζής Της Ελλάδος [1928-1978] (έκδοση 1978)
 - Καταστατικό (έκδοση Ζ')
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελλάδος (φύλλο αρ.101)
Τροποποιήσεις του Καταστατικού της Τραπεζής Ελλάδος.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ιστορία Θεσμικό Πλαίσιο Οργανόγραμμα Βιβλιοθήκη

Η Τράπεζα

- Ανακοινώσεις
- Δημοσιεύσεις
- Στατιστικά Στοιχεία
- Τραπεζογραμματίδια
- Ευρώ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Διοικητής: Α. Παπαδόπουλος

Υποδιοικητές: Π. Θωμάσκαλης, Ν. Γκαργακάνος

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Αναζήτηση

Σχέδιο Ποιοτήτων

Συνδελφεία

Επικοινωνία

ΔΝΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΔΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΑΡΧΕΣΤΩΝ

ΔΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΔΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΔΝΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΩΣ

ΔΝΣΗ ΔΙΕΚΣΧΕΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΕΚΣΧΕΣΗΣ ΣΥΣΤΕΩΝ

ΔΝΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΔΝΣΗ ΠΑΡΕΧΟΡΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

ΔΝΣΗ ΣΧΟΛΗΡΗΣΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ

ΔΝΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΔΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ

ΔΝΣΗ ΤΑΜΕΙΩΝ

ΤΑΡΤΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΤΡΑΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΩΝ

ΔΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Α'

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΤΑ ΤΕΛΗ ΤΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ 1920 – 1930

Την εποχή που ιδρύθηκε η Τράπεζα της Ελλάδος, η ελληνική οικονομία που παρουσίαζε ακόμη όλα τα τυπικά χαρακτηριστικά της υπαναπτύξεως, αντιμετώπιζε επιπλέον σοβαρότερα προβλήματα και δυσχέρειες που είχαν προκύψει από έκτακτους παράγοντες.

Η Ελλάς της εποχής εκείνης ήταν χώρα γεωργική, που είχε περάσει πρόσφατα στο στάδιο της εκβιομηχανίσεως ύστερα από μακροχρόνιες πολεμικές περιπέτειες. Η πολεμική κινητοποίηση όχι μόνο είχε απαιτήσει μεγάλες υλικές θυσίες, αλλά και είχε στερήσει την οικονομία από το πιο παραγωγικό τμήμα του εργατικού δυναμικού περιορίζοντας έτσι τις δυνατότητες αναπτύξεως της.

Η τότε διάρθρωση της παραγωγής είχε για επακόλουθο μεγάλη εξάρτηση της οικονομίας από το εξωτερικό, όχι μόνο για τον εφοδιασμό της χώρας σε μηχανικό εξοπλισμό, αλλά και για την κάλυψη των αναγκών σε πρώτες ύλες, καύσιμα, και ακόμη και τρόφιμα. Στην αγορά εργασίας η οικονομική καθυστέρηση εκδηλωνόταν με τη μεγάλη έκταση της υποαπασχολήσεως – με τη μορφή της μερικής ή της παρασιτικής απασχολήσεως – και την ανεργία.

Στις αρχές της δεκαετίας 1920 – 1930 η Μικρασιατική Καταστροφή, με τις ανάγκες που δημιούργησε για την περίθαλψη, την αποκατάσταση και την αφομοίωση των προσφύγων, - ενός ολόκληρου πληθυσμού από 1.250.000 άτομα, - πρόσθεσε και νέες δυσχέρειες. Για να αντιμετωπιστεί η απότομη αυτή διόγκωση των αναγκών καταβάλλονταν προσπάθειες υπό πολύ δυσμενείς προϋποθέσεις τόσο από την άποψη του διοικητικού μηχανισμού όσο και από την πλευρά της νομισματικής ισορροπίας. Ο διοικητικός μηχανισμός της εποχής εκείνης ήταν ανεπαρκής, ενώ στην οικονομία επικρατούσε αβεβαιότητα και δυσπιστία. Τις παραμονές της ιδρύσεως της Τράπεζας της Ελλάδος η οικονομική κατάσταση της χώρας είχε ως κύρια χαρακτηριστικά την υποχρέωση του Δημοσίου, τη νομισματική αστάθεια και τη βασική ανισορροπία των εξωτερικών συναλλαγών.

1. Η ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ

Χαρακτηριστικό της νομισματικής καταστάσεως αυτής της περιόδου ήταν η μεγάλη αστάθεια, που εκδηλωνόταν με την ταχεία άνοδο των τιμών στο εσωτερικό και τη συνεχή υποτίμηση της δραχμής σε σχέση με τα εξωτερικά συναλλάγματα και τον χρυσό. Μεταξύ 1922 και 1927 με το μέσο επίπεδο τιμών λιανικής πωλήσεως είχε αυξηθεί κατά 150% περίπου, δηλαδή με μέσο ετήσιο ρυθμό γύρω στο 20%. Έτσι η δραχμή σ' αυτό το διάστημα είχε χάσει στο εσωτερικό το 60% της αγοραστικής της δυνάμεως. Το μέγιστο μέρος της μείσεως πραγματοποιήθηκε στις αρχές της περιόδου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΖΩΗΣ
(Έτος βάσεως 1914 = 100)

Έτος	Γενικός	Διατροφής
1914	100	100
1922	773,7	-
1923	1.217,5	1.327
1924	1.324,8	1.385
1925	1.489,9	1.571
1926	1.797,9	1.883
1927	1.938,1	2.048
1928	1.957,1	2.065

Πηγή : Τ.Ε.Ι. Ιανουάριος 1936, σ. 26

Αντίστοιχη πτώση παρουσίαζε και η εξωτερική αξία της δραχμής. Η ανατίμηση της αγγλικής λίρας και του αμερικάνικου δολαρίου ήταν σχεδόν συνεχής, με αποτέλεσμα η τιμή τους να υπερδιπλασιαστεί μεταξύ της αρχής και του τέλους της περιόδου 1922 – 1927.

Ραγδαία εξάλλου και η ανατίμηση της χρυσής δραχμής, της οποίας η ισοτιμία, από 1 χάρτινη δραχμή στην περίοδο της 1914 – 1919, αυξήθηκε σε 6,65 δρχ. το 1922 και 15,47 δρχ. το 1926. Τα δύο επόμενα χρόνια μειώθηκε κάπως, σε 14,44 δρχ. το 1927 και 14,90 δρχ. το 1928. Μεταξύ της χρυσής δραχμής υπερδιπλασιάστηκε.

Ο έντονος πληθωρισμός αυτής της περιόδου αντικατοπτρίζει την άνοδο της συνολικής δαπάνης της οικονομίας σε επίπεδα που ξεπερνούσαν κατά πολύ τις δυνατότητες της προσφοράς, η ανελαστικότητα της οποίας ήταν συνάρτηση της δεδομένης διάρθρωσης του παραγωγικού δυναμικού. Η διαταρακτική επίδραση των νομισματικών παραγόντων, εξάλλου, εκδηλωνόταν με τη διόγκωση της προσφοράς χρήματος, που προερχόταν κυρίως από το δημόσιο τομέα. Οι κρατικές δαπάνες, που διαρκώς αυξανόταν – συνέπεια του πολέμου και των μεταπολεμικών αναγκών, - αντιμετωπιζόνταν κατά μέγα μέρος με την έκδοση ακάλυπτου χαρτονομίσματος, με όλες τις δυσμενείς επιπτώσεις στον ψυχολογικού παράγοντα και τη ζήτηση.

Όταν ιδρύθηκε η Τράπεζα της Ελλάδος ίσχυε αναγκαστική κυκλοφορία χαρτονομίσματος και το εκδοτικό προνόμιο το είχε κατ' αποκλειστικότητα η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. Το χαρτονομίσμα που κυκλοφορούσε προερχόταν από διάφορες κατηγορίες εκδόσεων τραπεζογραμματίων, που είχαν πραγματοποιηθεί κατά τις διαδοχικές φάσεις της εξέλιξης του νομισματικού καθεστώτος της χώρας.

Η πρώτη έκδοση τραπεζογραμματίων του ελληνικού κράτους, αξίας 3 εκατ. φοινίκων¹, έγινε το 1831 από την Εθνική Χρηματιστική Τράπεζα², που έλαβε τη σχετική εξουσιοδότηση με ψήφισμα της 17ης Ιουνίου 1831. Η κυκλοφορία τους έγινε αναγκαστική από το 1832. Το 1833 η Εθνική Χρηματιστική Τράπεζα διαλύθηκε, ο φοίνικας αποσύρθηκε από την κυκλοφορία, και με διάταγμα της 8ης Φεβρουαρίου 1833 καθιερώθηκε νέο νόμισμα, η *δραχμή*, με περιεκτικότητα 4,477 γραμμάρια αργύρου, τίτλου καθαρότητας 0,900, ή 0,2888 του γραμμαρίου χρυσού, τίτλου 0,900 και με ισοτιμία 1 προς 0,895 του χρυσού γαλλικού φράγκου. Όταν με το νόμο της 30ης Μαρτίου 1841 ιδρύθηκε η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, το προνόμιο εκδόσεως τραπεζογραμματίων δόθηκε σ' αυτήν, η οποία και το διατήρησε ως το Μάιο του 1928 που το μεταβίβασε στην Τράπεζα της Ελλάδος. Στο

¹ Ο φοίνιξ ήταν η πρώτη νομισματική μονάδα του ελληνικού κράτους. Έχε βάρος 1 3/8 δράμια και η σύνθεσή του ήταν 90% άργυρος και 10% χαλκός. Κυκλοφόρησε της 1η Οκτωβρίου 1829 και αποσύρθηκε το 1833.

² Η πρώτη ελληνική Τράπεζα.

μεταξύ, το 1867, ύστερα από τη προσχώρηση της χώρας στη Λατινική Νομισματική Ένωση, καθιερώθηκε νέα νομισματική μονάδα. Η νέα δραχμή στηριζόταν και πάλι στο διμεταλλισμό, με σχέση χρυσού και αργύρου 1 προς 15,5 και περιεκτικότητα σε καθαρό χρυσό 0,29032258 του γραμμαρίου. Η ισοτιμία χάρτινης και χρυσής δραχμής διατηρήθηκε σταθερή ως το 1919.

Τα τραπεζογραμμάτια της Εθνικής Τραπέζης κυκλοφόρησαν ομαλά υπό καθεστώς «νόμιμης κυκλοφορίας» ως το 1848, οπότε επιβλήθηκε για ένα εξάμηνο περίπου (από τις 4 Απριλίου ως της 19 Σεπτεμβρίου 1848) αναγκαστική κυκλοφορία επιβλήθηκε πάλι το 1868, για λόγους δημοσιονομικούς που συνδέονταν με ανάγκες εξοπλισμού, - αυτή τη φορά για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, ως το 1870. Καθιερώθηκε τέλος και πάλι στις 17 Ιουνίου 1877, για να διατηρηθεί πια ουσιαστικά ως την εποχή που ιδρύθηκε η Τράπεζα της Ελλάδος.

2. Η ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η δημοσιονομική ανισορροπία ήταν ο κύριος συντελεστής του έντονου πληθωρισμού που χαρακτήρισε αυτή τη φάση της ελληνικής οικονομίας ως τις παραμονές της ιδρύσεως της Τράπεζας της Ελλάδος. Οι ανώμαλες γενικές συνθήκες της χώρας την εποχή εκείνη οδήγησαν τα δημόσια οικονομικά σε πλήρη εξάρθρωση. Οι αλληπάλληλοι πόλεμοι, οι επαναστάσεις, οι μεγάλες μετατοπίσεις πληθυσμών, δημιουργούσαν έκτακτες ανάγκες που συνεπάγονταν συνεχή διόγκωση των δημοσίων δαπανών. Το γεγονός ότι οι δαπάνες αυτές ήταν αδύνατο να καλυφθούν με νέους φόρους ή με δάνεια έκαμε αναπόφευκτη την επανειλημμένη προσφυγή σε χειρισμούς με πληθωριστικές συνέπειες, όπως η έκδοση η ακάλυπτου χαρτονομίσματος, καθώς και την επιβολή αναγκαστικών δανείων. Παρ' όλο που η προσφυγή σ' αυτή την τακτική είχε σταματήσει δύο ως τρία χρόνια πρωτίτερα, την εποχή που ιδρύθηκε η Τράπεζα της Ελλάδος οι καταστροφικές επιπτώσεις τις στη νομισματική ισορροπία ήταν ακόμη έκδηλες.

Μεταξύ 1920 και 1927 οι κρατικές δαπάνες πενταπλασιάστηκαν, αύξηση που αντιστοιχεί σε μέσο ετήσιο ρυθμό στο 25%. Στην έντονη αυξητική τάση των κρατικών δαπανών σ' αυτή την περίοδο συντελούσε, εκτός από τις πολεμικές και άλλες συναφείς έκτακτες ανάγκες, και η ραγδαία άνοδος των τιμών. Το κύριο μέρος των δαπανών αφορούσε τα πολεμικά υπουργεία. Σημαντικά ποσά επίσης - 2 δισεκ. δρχ. περίπου, ή 8 εκατ. λίρες Αγγλίας συνολικά, κατά τον υπολογισμό της Επιτροπής των εμπειρογνομόνων της Κοινωνίας των Εθνών - απορρόφησαν οι δαπάνες του Δημοσίου για την περίθαλψη και την αποκατάσταση των προσφύγων.

Τα τακτικά έσοδα, παρά τη μεγάλη αύξηση τους, δεν ήταν δυνατόν να καλύψουν το σύνολο των διογκωμένων κρατικών αναγκών. Η αύξηση των εσόδων προήλθε κυρίως από τους έμμεσους φόρους, που με μέση ετήσια άνοδο γύρω στο 56% έφτασαν το 1927 σε επίπεδο δεκαοχτώ φορές ανώτερο από το επίπεδο του 1920. Βραδύτερος ήταν ο ρυθμός των αμέσων φόρων - παρά την αναμόρφωση του συστήματος το 1919 - με αποτέλεσμα η σχέση αμέσων και έμμεσων φόρων να γίνει σημαντικά δυσμενέστερη.

Το κύριο μέρος των έκτακτων κρατικών αναγκών της περιόδου χρηματοδοτήθηκε με έκτακτα έσοδα, που προήλθαν είτε από δάνεια, μεταξύ των οποίων δύο αναγκαστικά, είτε από την έκδοση χαρτονομίσματος.

Τα δάνεια ήταν κυρίως εσωτερικά, γιατί, με τις συνθήκες που επικρατούσαν στα πρώτα χρόνια της περιόδου, δεν ήταν εύκολο να προσφύγει η χώρα στις αγορές του εξωτερικού. Δεδομένου ότι δεν υπήρχε κατάλληλο κλίμα ώστε να είναι δυνατός ο δανεισμός από το αποταμιευτικό κοινό, τα δάνεια αυτά χορηγήθηκαν από την Εθνική Τράπεζα υπό διάφορες μορφές, όπως προσωρινά δάνεια προς το Δημόσιο τόσο σε δραχμές όσο και σε συνάλλαγμα, σημαντικές πιστώσεις στους πρόσφυγες με τη μορφή γεωργικών δανείων εγγυημένων από το κράτος, πληρωμές σε μεγάλη έκταση για λογαριασμό του Δημοσίου για

αναγκαίες προμήθειες, κυρίως τρόφιμα.

Οι πιεστικές όμως δημοσιονομικές συνθήκες που επικρατούσαν στην δεκαετία πριν από την ίδρυση της Τραπέζης της Ελλάδος οδήγησαν στην έκδοση και δύο ιδιόμορφων αναγκαστικών δανείων. Το πρώτο πραγματοποιήθηκε στις 25 Μαρτίου 1922 για την αντιμετώπιση των δαπανών της μικρασιατικής εκστρατείας. Δεδομένου ότι ήταν αδύνατο να βρεθούν άλλοι πόροι, αποφασίστηκε να διχοτομηθούν τα τραπεζογραμμάτια που κυκλοφορούσαν. Το ένα κομμάτι θεωρήθηκε ομολογία δανείου του κράτους, ενώ το άλλο έμεινε στην κυκλοφορία ως κανονικό χαρτονόμισμα με αξία μειωμένη στο μισό. Αποτέλεσμα αυτού του χειρισμού, ήταν η μείωση της νομισματικής κυκλοφορίας κατά 1.288 δισεκ. δρχ., ποσό που εισέπραξε το Δημόσιο ως δάνειο. Στις 23 Ιανουαρίου 1926 έγινε νέα προσφυγή σε αναγκαστικό δάνειο αυτής της μορφής, με μείωση της αξίας των τραπεζογραμματίων που ήταν στην κυκλοφορία κατά το ένα τέταρτο, δηλαδή κατά 1,2 δισεκ. δρχ., ποσό που επίσης εισέπραξε το Δημόσιο ως δάνειο. Το δεύτερο αυτό αναγκαστικό δάνειο χρησιμοποιήθηκε κυρίως για να τακτοποιηθεί η εκκρεμότητα των εντόκων γραμματίων Εθνικής Αμύνης, που είχαν τεθεί σε κυκλοφορία από το 1918 και ήταν αποδεκτά για εξαργύρωση ή προεξόφληση από της Εθνική Τράπεζα.

Η ευρύτατη αυτή προσφυγή στον εκδοτικό μηχανισμό για την αντιμετώπιση των αναγκών που δημιούργησε ο πόλεμος είχε, όπως ήταν φυσικό, οδυνηρές συνέπειες για τη νομισματική ισορροπία της χώρας. Η τακτική αυτή είχε βέβαια σταματήσει πια την εποχή που ιδρύθηκε η Τράπεζα της Ελλάδος, και στον προϋπολογισμό 1927 - 1928 ήταν έκδηλη η προσπάθεια να εξυγιανθούν τα δημόσια οικονομικά. Οι συνέπειες αυτής εντούτοις εξακολουθούσαν να υφίστανται.

Το δυσμενές ψυχολογικό κλίμα το επέτεινε ακόμη περισσότερο η εντυπωσιακή διόγκωση του δημόσιου χρέους³. Στο συνολικό δημόσιο χρέος περιλαμβανόταν, εκτός από τα δάνεια που είχαν εκδοθεί σε δημόσια εγγραφή, τα πολεμικά χρέη προς τις μεγάλες δυνάμεις (Αγγλία, Γαλλία και Ηνωμένες Πολιτείες) και μεγάλο ποσό κυμαινόμενου χρέους από ληξιπρόθεσμες οφειλές κυρίως προς την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος.

Σύμφωνα με σχετική μελέτη της Επιτροπής εμπειρογνομόνων της Κοινωνίας των Εθνών, το άμεσα απαιτητό παθητικό από τις προηγούμενες χρήσεις ξεπερνούσε τις παραμονές της ίδρύσεως της Τραπέζης της Ελλάδος το 1 δισεκ. δραχμές. Η τακτοποίησή του, προϋπόθεση για κάθε εξυγιαντική προσπάθεια στο νομισματικό τομέα, ήταν αδύνατο να αντιμετωπιστεί από τι εγχώριες δυνατότητες. Έτσι εμφανίζονταν επιτακτική η ανάγκη προσφυγής σε εξωτερικό δανεισμό. Πράγματι, συνήφθη δάνειο 3 εκατ. αγγλικών λιρών, και ένα μέρος του χρησιμοποιήθηκε για παραγωγικά έργα και για την αποκατάσταση των προσφύγων.

3. ΟΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Στη δεκαετία πριν από την ίδρυση της Τραπέζης της Ελλάδος το ισοζύγιο των πληρωμών της χώρας παρουσίασε μεγάλη επιδείνωση. Η ελλειμματικότητά του ήταν μόνιμο φαινόμενο, που συνδέονταν με τη δεδομένη διάρθρωση της οικονομίας στο χαμηλό στάδιο αναπτύξεως όπου βρισκόταν ακόμη. Η ανισορροπία ανάμεσα στο περιορισμένο εγχώριο παραγωγικό δυναμικό και στις αυξανόμενες με ταχύ ρυθμό καταναλωτικές και αναπτυξιακές ανάγκες συνεπαγόταν μόνιμα μεγάλο έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο, που ήταν αδύνατο να καλυφθεί από το πλεόνασμα των άδηλων συναλλαγών.

³ Στις 31 Μαρτίου 1928 ξεπερνούσε τα 38 δισεκ. δρχ. από τα οποία 2 δισεκ. χρυσών δραχμών εξωτερικό χρέος και 8,3 δισεκ. δραχμών εσωτερικό (Τσουδερός 1). Κατά κεφαλήν, το δημόσιο χρέος από 290 δρχ. περίπου το 1914 πέρασε το 1928 τις 6.000 δρχ. (ή 400 χρ. δρχ. περίπου), παρά τη ουσιαστική αύξηση του πληθυσμού. (Χαριτάκης 1 1929, σ. 279-280)

Οι κύριες πηγές άδηλων συναλλαγματικών εισπράξεων κατά την περίοδο εκείνη ήταν τα μεταναστευτικά εμβάσματα, - από την Αμερική τα περισσότερα, - τα έσοδα από την ελληνική ναυτιλία και οι πρόσοδοι από ελληνικά κεφάλαια τοποθετημένα στο εξωτερικό. Τα μεταναστευτικά εμβάσματα, πρώτη σε μέγεθος πηγή, εξακολούθησαν, παρά την κάμψη της μεταναστεύσεως και τη δυσμενή επίδραση της υποτιμήσεως της δραχμής, να αποτελούν πολύ σημαντικό έσοδο, που αντιστοιχούσε σε ποσοστό γύρω στο 40% των εισπράξεων από εξαγωγές. Δεύτερη σε μέγεθος πηγή ήταν τα έσοδα από τη ναυτιλία, που χαρακτηρίζονται από μακροχρόνια ανοδική τάση χάρη στην ανάπτυξη του κλάδου, αλλά και από μεγάλες διακυμάνσεις από χρόνο σε χρόνο ανάλογα με τις αντίστοιχες διακυμάνσεις στη δραστηριότητά του. Τρίτη τέλους άξια λόγου πηγή αποτελούσαν τα εισαγόμενα κέρδη, εισοδήματα και τόκοι από επιχειρηματικές και χρηματιστηριακές επενδύσεις και καταθέσεις ελληνικών κεφαλαίων στο εξωτερικό. Από τις τρεις αυτές πηγές πραγματοποιήθηκαν το 1928 τα ακόλουθα συναλλαγματικά έσοδα (με υπολογισμό κατά προσέγγιση): μεταναστευτικά εμβάσματα 160 εκατ. χρυσά φράγκα, ναυτιλιακό συνάλλαγμα 39 εκατ. χρυσά φράγκα, πρόσοδοι κεφαλαίων πάνω από 25 εκατ. χρυσά φράγκα.

Ο τουρισμός την εποχή εκείνη δεν αποτελούσε πηγή καθαρών συναλλαγματικών εισόδων. Η τουριστική κίνηση ξένων ήταν πολύ περιορισμένη. Το ετήσιο σύνολο των αφίξεων το 1927 και 1928 δεν είχε ξεπεράσει τα 45.000 άτομα, από τα οποία μόνο τα 70% περίπου ήταν τουρίστες. Οι πληρωμές στο εξωτερικό, για σπουδές και ιατρική περίθαλψη κυρίως, ήταν πολύ μεγαλύτερες από τις εισπράξεις τουριστικού συναλλάγματος. Για το 1928 οι πρώτες υπολογίζονται σε 30 εκατ. χρυσά φράγκα, ενώ οι δεύτερες σε 9 εκατ. χρυσά φράγκα.

Ένα μέρος του ελλείμματος των τρεχουσών συναλλαγών το κάλυπταν οι εμπορικές πιστώσεις και η εισροή ιδιωτικών επιχειρηματικών κεφαλαίων. Το καθαρό αποτέλεσμα αυτής της κινήσεως κεφαλαίων, εξαιτίας και της σημαντικής εκροής, ήταν περιορισμένο, και τα ανοίγματα που έμεναν τελικά στο ισοζύγιο πληρωμών μεγάλα. Έτσι, το μόνο μέσο για την κάλυψή τους ήταν η προσφυγή σε εξωτερικά δάνεια. Τα κυριότερα δάνεια της περιόδου ήταν τα ακόλουθα: 8 εκατ. δολάρια από τον Καναδά το 1923 με επιτόκιο 8%· 12,3 εκατ. λίρες Αγγλίας το 1924 - το λεγόμενο «προσφυγικό» δάνειο - με επιτόκιο 7% και τιμή εκδόσεως 88%· 11 εκατ. δολάρια δάνειο της Εταιρείας Υδρεύσεως το 1924 με επιτόκιο 8%· 21 εκατ. δολάρια δάνειο των βελγικών σιδηροδρόμων το 1925 με επιτόκιο 8%.

Η κάλυψη των ελλειμμάτων του ισοζυγίου πληρωμών με εξωτερικό δανεισμό είχε βέβαια και δυσμενείς απώτερες επιπτώσεις. Συνεπαγόταν αύξηση των συναλλαγματικών υποχρεώσεων, ενώ παράλληλα οδηγούσε σε επίταση της παθητικότητας των τρεχουσών συναλλαγών ενισχύοντας την τάση προς εισαγωγές. Το τελευταίο αυτό ήταν το η δυσμενής πλευρά της επιθυμητής ανασχετικής επιδράσεως του δανεισμού στις ανοδικές τάσεις των τιμών συναλλάγματος που ήταν συνέπεια της μόνιμης παθητικότητας του ισοζυγίου.

B'

ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Ως το 1841, που ιδρύθηκε η Εθνική Τράπεζα, δεν είχε εκδηλωθεί άξια λόγου τραπεζική δραστηριότητα στην ελληνική οικονομία, που τα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας βρισκόταν σε εμβρυώδη κατάσταση.

Ανάμεσα στις πρώτες προσπάθειες που έγιναν την εποχή του Κυβερνήτη Καποδίστρια για να θεμελιωθεί στο νέο κράτος μια στοιχειώδης οικονομική οργάνωση, ήταν και η σύσταση της *Εθνικής Χρηματιστικής Τραπέζης* με ψήφισμα της κυβερνήσεως. Στην πράξη, η πρώτη αυτή ελληνική τράπεζα λειτούργησε απλώς ως δανειστικός οργανισμός για λογαριασμό του κράτους. Κύριο έργο της ήταν να συγκεντρώνει, με την έκδοση έντοκων ομολόγων, δανεικά κεφάλαια για τις ανάγκες του κράτους. Η τραπεζική της δραστηριότητα, έξω από το έργο αυτό, ήταν εντελώς υποτυπώδης, και η αποτυχία της να εμπνεύσει την αναγκαία εμπιστοσύνη, παρά τις κυβερνητικές προσπάθειες, οδήγησε στη διάλυσή της, έξι χρόνια περίπου από τη σύστασή της.

Μετά τη διάλυση της πρώτης ελληνικής τράπεζας άρχισαν διαπραγματεύσεις με ξένους κεφαλαιούχους για την ίδρυση νέας τράπεζας, που κατέληξαν στην έκδοση του νόμου της 25^{ης} Ιανουαρίου 1836 *Περί ιδρύσεως Εθνικής Τραπέζης*. Ο νόμος όμως αυτός δεν εφαρμόστηκε, γιατί οι ξένοι υπαναχώρησαν. Έτσι, άρχισαν νέες μακρές διαπραγματεύσεις, με αποτέλεσμα την ψήφιση νέου νόμου στις 30 Μαρτίου 1841, με το οποίο ιδρύθηκε η *Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος*.

Με τη δημιουργία της Εθνικής Τραπέζης, που αποτελούσε τον κύριο μοχλό για την προώθηση της ελληνικής οικονομίας, άρχισε η ανάπτυξη του ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Ιδρύθηκαν και άλλες τράπεζες, από τις οποίες τρεις, η *Ιονική*, η *Προνομιάχος Τράπεζα Ηπειροθεσσαλίας* και η *Τράπεζα Κρήτης*, είχαν και εκδοτικές αρμοδιότητες, που τις ασκούσαν παράλληλα με την εθνική Τράπεζα – αν και σε περιορισμένη κλίμακα – ως το 1920. Από τότε το εκδοτικό προνόμιο το ασκούσε αποκλειστικά η Εθνική Τράπεζα.

Η *Ιονική Τράπεζα Ltd.* είχε συσταθεί στις 23 Οκτωβρίου 1839 με θέσπισμα της Γερουσίας των Ηνωμένων Πολιτειών των Ιονίων Νήσων, τότε υπό αγγλική κυριαρχία. Η έδρα της ήταν στη Κέρκυρα και είχε αναγνωριστεί και στην Αγγλία με επικύρωση του δικαιώματος να διενεργεί τραπεζικές εργασίες και να εκδίδει τραπεζογραμμάτια στις Ιόνιες Νήσους. Μετά την προσάρτηση των Νήσων το 1864, έγινε επέκταση του εκδοτικού προνομίου της σε όλη την ελληνική επικράτεια. Επιπλέον, με σύμβαση της 2ας Απριλίου 1880, της αναγνωρίστηκε η αποκλειστικότητα της εκδόσεως τραπεζογραμματίων στην περιοχή των Ιονίων Νήσων. Μετά από διαδοχικές ανανεώσεις, το εκδοτικό της προνόμιο μεταβιβάστηκε τελικά στην Εθνική στις 26 Απριλίου 1920, και από τότε η Ιονική έμεινε τράπεζα καθαρά εμπορική.

Η *Προνομιάχος Τράπεζα Ηπειροθεσσαλίας* ιδρύθηκε το 1882 στο Βόλο. Διαδοχικά άνοιξε υποκαταστήματα στην Αρτα, τη Λάρισα, τα Τρίκαλα, την Καλαμπάκα, τον Αλμυρό και την Αθήνα και πήρε το δικαίωμα να εκδίδει χαρτονόμισμα στη Θεσσαλία και την Ηπειρο που είχαν τότε προσαρτηθεί. Η δραστηριότητά της ήταν όμως περιορισμένη. Υπέστη τις βαριές συνέπειες του πολέμου το 1887, και όταν πέθανε ο ιδρυτής και Πρόεδρος του Διοικητικού της Συμβουλίου Ανδρέας Συγγρός, συγχωνεύθηκε με την Εθνική, στην οποία και μεταβιβάστηκε το εκδοτικό της προνόμιο από τον Ιανουάριο του 1900.

Η *Τράπεζα Κρήτης* δημιουργήθηκε με διάταγμα της κρητικής κυβερνήσεως της 30ης Σεπτεμβρίου 1899. Έδρα της ήταν τα Χανιά και είχε το αποκλειστικό προνόμιο εκδόσεως

τραπεζογραμματίων στην Κρήτη. Το άσκησε ως το 1919 που συγχωνεύθηκε με την Εθνική.

Εκτός από τις τρεις αυτές τράπεζες που είχαν και εκδοτικές αρμοδιότητες ιδρύθηκαν διαδοχικά και πολλά άλλα πιστωτικά ιδρύματα με εμπορικό κυρίως χαρακτήρα. Στο χρονικό διάστημα ως τον πόλεμο περίπου του 1897, που η πρόοδος στην οικονομία ήταν βραδύτατη και χωρίς διαρθρωτικές μεταβολές, βραδύς ήταν και ο ρυθμός αναπτύξεως του τραπεζικού συστήματος. Στον τραπεζικό χώρο κυριαρχούσε γενικά η Εθνική Τράπεζα, ενώ οι άλλες μονάδες, γύρω στις είκοσι, ήταν περιορισμένης τοπικής σημασίας και προσωποπαγείς, και έτσι οι περισσότερες δεν επέζησαν όταν πέθαναν οι ιδρυτές τους. Μοναδική εξαίρεση ήταν η *Τράπεζα Αθηνών*, που ιδρύθηκε στις 30 Νοεμβρίου 1893 και ανέπτυξε από την αρχή επιτυχή δράση ως εμπορική τράπεζα. Επεκτεινόμενη συνεχώς, διατηρούσε ως τις παραμονές της ιδρύσεως της Τραπεζής της Ελλάδος σημαντική θέση στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα.

Το χρονικό διάστημα από τις αρχές του εικοστού αιώνα ως τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο ήταν για την ελληνική οικονομία περίοδος σημαντικής προόδου και παράλληλης επεκτάσεως και βελτιώσεως του τραπεζικού συστήματος. Η πρόοδος αυτή δεν ήταν άσχετη προς την αναδιοργάνωση του νομισματικού τομέα και των δημόσιων οικονομικών μετά την πτώχευση του 1892, και ύστερα προς την προσθήκη των νέων εδαφών και των πληθυσμών τους. Από την κρατική πλευρά ασκείται αποτελεσματικότερη οικονομική πολιτική και καταβάλλονται προσπάθειες να εισαχθούν νέοι θεσμοί, που υποβοηθούν την επέκταση της οικονομικής και της τραπεζικής δραστηριότητας. Έτσι, το 1909 καθιερώνεται ο θεσμός του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου και των Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων, το 1910 ο θεσμός της ναυτικής υποθήκης. Ακολουθούν νομοθετικές ρυθμίσεις για τις συνεταιριστικές οργανώσεις (1915), τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις (1917), τις ανώνυμες εταιρείες (1920) και το Χρηματιστήριο Εμπορευμάτων (1923). Προοίμιο ειδικής τραπεζικής νομοθεσίας αποτελούν οι ρυθμίσεις σχετικά με το τραπεζικό ενέχυρο, την υποθήκη και τη σύμβαση τραπεζικής εγγυημένης πιστώσεως (νομοθετικό διάταγμα της 17^{ης} Ιουλίου 1923).

Την ίδια εποχή ιδρύονται τρεις ακόμη αξιόλογες τράπεζες, που ανέπτυξαν δραστηριότητα εποικοδομητική για την εξέλιξη της οικονομίας, δραστηριότητα που συνεχίζοταν με επιτυχία ως την εποχή που ιδρύθηκε η Τράπεζα της Ελλάδος. Ήταν η *Τράπεζα Ανατολής*, η *Λαϊκή Τράπεζα* και η *Εμπορική Τράπεζα*, που ιδρύθηκαν το 1904, το 1905 και το 1907. Αξίζει να σημειωθεί ως χαρακτηριστικό της ευρωστίας των μεγάλων τουλάχιστον ελληνικών τραπεζών της εποχής εκείνης, ότι την αναστολή πληρωμής των καταθέσεων (*moratorium*), που είχε εφαρμοστεί σε διεθνή κλίμακα όταν άρχισε ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος, για μικρό μόνο διάστημα την επέβαλαν. Κατά τη διάρκεια του πολέμου ιδρύθηκε μια νέα τράπεζα, η *Τράπεζα Πειραιώς*, το 1916. Με το τέλος του πολέμου αρχίζει νέα φάση επεκτάσεως και αναπτύξεως του τραπεζικού συστήματος στο πλαίσιο των οικονομικών συνθηκών που δημιουργήθηκαν υπό την επίδραση των σημαντικών πολιτικοστρατιωτικών γεγονότων. Οι συνεχιζόμενες στην Ελλάδα πολεμικές δαπάνες, η εδαφική επέκταση και η πληθυσμιακή αύξηση, συντελούσαν σε ταχύτερη άνοδο της οικονομικής δραστηριότητας και αντίστοιχη ανάπτυξη των τραπεζικών εργασιών. Αλλά η επέκταση του τραπεζικού συστήματος κατά την περίοδο ως το 1927 δεν στηρίζεται σε υγιείς βάσεις. Το σημαντικότερο κίνητρο ήταν την εποχή εκείνη η κερδοσκοπία επί του συναλλάγματος, που εξαιτίας του έντονου πληθωρισμού πήρε ευρύτατες διαστάσεις. Μεταξύ 1924 και 1926 ιδίως παρατηρείται οργασμός δημιουργίας νέων πιστωτικών ιδρυμάτων, που ως επί το πλείστον αποβλέπουν σε συναλλαγματικά κέρδη. Από τις τράπεζες αυτές ελάχιστες ανέπτυξαν ικανοποιητική τραπεζική δραστηριότητα ώστε τελικά να επιζήσουν, όπως η *Τράπεζα Αττικής*, που ιδρύθηκε το 1924, και η *Τράπεζα Ελληνικής Εμπορικής Πίστεως*, που προήλθε από συγχώνευση επίσης το 1924. Πρέπει να σημειωθεί ωστόσο ότι ήδη το 1927, μόλις αρχίζει η προσπάθεια για τη νομισματική σταθεροποίηση, εκδηλώθηκαν και τα πρώτα συμπτώματα υγιέστερου προσανατολισμού της τραπεζικής δράσεως.

2. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Στο τέλος του 1927 το ελληνικό τραπεζικό σύστημα αριθμούσε σαράντα πέντε τράπεζες, που μπορούν να ταξινομηθούν ως εξής :

1. Μια μικτή τράπεζα (η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος), που ασκούσε το εκδοτικό λειτουργήμα, αλλά και παράλληλα και όλες τις δραστηριότητες μιας εμπορικής τράπεζας καθώς και τη χρηματοδότηση άλλων ειδικών σκοπών.
2. Τριάντα πέντε εμπορικές ή «γενικές» τράπεζες, από τις οποίες τρεις μεγάλες (οι τράπεζες Αθηνών, Εμπορική και Ανατολής), πέντε ξένες και δώδεκα τοπικές.
3. Τρεις τράπεζες κτηματικής πίστωσης, από τις οποίες μια αξιόλογη, η Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος, - που είχε τότε μόλις ιδρυθεί με απόσταση του σχετικού κλάδου από την Εθνική Τράπεζα, - και δύο μικρές με περιορισμένη δραστηριότητα.
4. Δύο μικρές τράπεζες αγροτικής πίστωσης με περιορισμένη δραστηριότητα.
5. Δύο ιδιότυποι δημόσιοι πιστωτικοί οργανισμοί, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, με ευρύτερη οικονομική αποστολή αλλά και δραστηριότητα αναγόμενη στον τομέα της πίστωσης.

Το τραπεζικό αυτό σύστημα είχε βέβαια συμβάλει στην πρόοδο της οικονομίας και τη βελτίωση του επιπέδου των συναλλακτικών σχέσεων. Αλλά η διάρθρωσή του ήταν μειονεκτική και οι αδυναμίες του γίνονταν περισσότερο αισθητές με την επέκταση της οικονομίας και τις τεχνολογικές και συναλλακτικές εξελίξεις. Βασική του αδυναμία αποτελούσε το γεγονός ότι η Εθνική Τράπεζα έπαιζε συγχρόνως το ρόλο εκδοτικής και εμπορικής τράπεζας και επιπλέον συγκέντρωνε και τον κύριο όγκο των τραπεζικών εργασιών. Αλλά η αδυναμία του ήταν επίσης η μεγάλη ανισότητα των μονάδων του ως προς το μέγεθος και τη δυναμικότητά τους. Από τις 43 τράπεζες που το αποτελούσαν, τέσσερις - εκτός της Εθνικής - η Αθηνών, η Εμπορική, η Τράπεζα Ανατολής και η Ιονική, μπορούσαν να χαρακτηριστούν μεγάλες με κριτήριο την οικονομική τους δύναμη και το δίκτυο των υποκαταστημάτων τους που κάλυπτε όλη σχεδόν τη χώρα. Από τις μικρές τράπεζες, ορισμένες, παρά το μικρό τους μέγεθος, αποτελούσαν υγιείς οικονομικά μονάδες με αξιόλογη δραστηριότητα, που τη συνέχισαν μέχρι σήμερα. Οι υπόλοιπες είτε ήταν τοπικές, είτε είχαν απομείνει ως κατάλοιπα της περιόδου όπου ιδρύονταν αθρόα μικρές τράπεζες καιροσκοπικές - και οι περισσότερες βραχύβιες. Την ανισότητα των μονάδων του συστήματος δείχνουν τα σχετικά με την κατανομή των κεφαλαίων και των εργασιών. Τέσσερις μόνο Τράπεζες - η Εθνική, η Αθηνών, η Εμπορική και η Τράπεζα Ανατολής - είχαν μετοχικό κεφάλαιο ανώτερο από 150 εκατ. δρχ., και οι τέσσερις Δε μαζί αντιπροσώπευαν ποσοστό 80% περίπου των κεφαλαίων του συνόλου και των σαράντα τριών. Οι τέσσερις αυτές και η Ιονική - τράπεζα αγγλικών συμφερόντων τότε - συγκέντρωναν το 85% σχεδόν του συνόλου των τραπεζικών καταθέσεων, του οποίου μόνη η Εθνική κάλυπτε το 45%. Από τις υπόλοιπες τριάντα οχτώ, οι δεκαεπτά είχαν μετοχικό κεφάλαιο κάτω από 15 εκατ. δραχμές. Παρόμοια δυσαναλογία κατανομής υπήρχε βέβαια και στις χορηγήσεις. Και όπως είναι ευνόητο, ο πολύ υψηλός βαθμός συγκεντρώσεως στο τραπεζικό σύστημα εμπόδιζε τη λειτουργία του ανταγωνισμού που θα συνέβαλλε στη βελτίωση της οργανώσεως, του κόστους και του ποιοτικού επιπέδου των τραπεζικών υπηρεσιών.

Άλλο χαρακτηριστικό του τραπεζικού συστήματος, όχι άσχετο προς τη διάρθρωσή του από πλευράς μεγέθους των μονάδων του, ήταν η έλλειψη εξειδικεύσεως στους διάφορους τομείς της τραπεζικής δραστηριότητας. Οι ονομασίες των τραπεζών, στην πραγματικότητα, δεν ανταποκρίνονταν στην εξειδίκευση που υποδήλωναν. Τα ελάχιστα πιστωτικά ιδρύματα που είχαν ειδικό προορισμό, όπως κυρίως οι τράπεζες της αγροτικής και

της κτηματικής πίστεως, ήταν μονάδες με περιορισμένες δυνατότητες, χωρίς την απαιτούμενη για εξειδικευμένες τράπεζες οικονομική συγκρότηση και οργάνωση. Όλες σχεδόν οι τράπεζες του γενικού χαρακτήρα, έκαναν όλες τις τραπεζικές εργασίες, και χρηματοδοτούσαν χωρίς διάκριση όλους τους παραγωγικούς κλάδους. Ειδικά πιστωτικά ιδρύματα για τη χρηματοδότηση επενδύσεων δεν υπήρχαν. Η έλλειψη εξειδικεύσεως συντελούσε στο υψηλό κόστος των τραπεζικών υπηρεσιών και στη χαμηλή τους ποιότητα. Πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι το 1927 έγινε ένα πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση του καταμερισμού των έργων στο τραπεζικό σύστημα, και έτσι άρχισε η διαδικασία της εξειδικεύσεως που συνεχίστηκε τα επόμενα χρόνια : Αποχωρίστηκε από την Εθνική Τράπεζα ο κλάδος της κτηματικής πίστεως η *Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος*.

Το τραπεζικό σύστημα στηριζόταν αποκλειστικά σχεδόν στην ιδιωτική πρωτοβουλία και ο κρατικός έλεγχος ήταν στην ουσία ανύπαρκτος. Εκτός από τους δύο ιδιότυπους πιστωτικούς οργανισμούς, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, που ήταν κρατικοί, οι άλλες τράπεζες ήταν καθαρά ιδιωτικές επιχειρήσεις. Μόνο στην Εθνική Τράπεζα ασκούσε το κράτος ένα είδος έμμεσου ελέγχου, μάλλον χαλαρού. Δεν υπήρχε ειδικό νομοθετικό πλαίσιο που να διέπει τις τραπεζικές εργασίες, παρ' όλο που είχε αρχίσει κάποια προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή με το νομοθετικό διάταγμα της 17^{ης} Ιουλίου 1923. Η τραπεζική δραστηριότητα υπαγόταν στις ρυθμίσεις της γενικής νομοθεσίας, μέχρις ότου από το 1931 άρχισε να διαμορφώνεται με σειρά νομοθετημάτων ειδικό καθεστώς.

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα είχε με το εξωτερικό διττή επαφή. Τραπεζική δραστηριότητα ασκούσαν στην Ελλάδα παράλληλα με τις ελληνικές τράπεζες και ξένα πιστωτικά ιδρύματα, που είχαν εγκατασταθεί στην Αθήνα, τον Πειραιά και τη Θεσσαλονίκη. Αλλά και αντίστροφα, λειτουργούσαν στο εξωτερικό υποκαταστήματα ελληνικών τραπεζών ή και αυτοτελή ιδρύματα, όπως των Τραπεζών Αθηνών, Ανατολής, Εθνικής και Εμπορικής, κυρίως στην Αγγλία (Λονδίνο, Μάντσεστερ), τις Ηνωμένες Πολιτείες (Νέα Υόρκη, Σικάγο), την Αίγυπτο (Κάιρο, Αλεξάνδρεια, Πορτ-Σαιντ), την Κύπρο (Λευκωσία, Λεμεσός) και τη Τουρκία (Κωνσταντινούπολη). Έτσι το τραπεζικό σύστημα ήταν κατά κάποιον τρόπο ένα είδος συνδετικού κρίκου ανάμεσα στην ελληνική οικονομία και τις ξένες καταναλωτικές αγορές και το ξένο κεφάλαιο. Αλλά βέβαια η έλλειψη και εδώ ειδικής νομοθετικής ρυθμίσεως περιόριζε τις δυνατότητες να αξιοποιηθεί το δυναμικό αυτό, που άλλωστε δεν είχε μορφή και διαστάσεις τέτοιες ώστε να μπορεί να συμβάλλει ουσιαστικά των τραπεζικών διαδικασιών.

Τέλος, από το 1918 είχε αρχίσει να εκδηλώνεται και η τάση να εισδύσουν οι τράπεζες στο χώρο της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Εκείνο το χρόνο η Εθνική και η Αθηνών δημιούργησαν τις πρώτες επιχειρήσεις που κατευθύνονταν από τράπεζες. Ακολούθησαν παρόμοιες πρωτοβουλίες και από άλλα πιστωτικά ιδρύματα. Το μειονέκτημα όμως ότι έλειπαν νομοθετικές ρυθμίσεις που να διασφαλίζουν το κοινωνικό συμφέρον, συνεπάγονταν κινδύνους και σ' αυτόν τον τομέα όπου το τραπεζικό σύστημα μπορούσε να υποβοηθήσει τη παραγωγική δραστηριότητα.

Οι βασικές αδυναμίες του τραπεζικού συστήματος όπως είχε διαμορφωθεί ως το 1927 ήταν συνοπτικά : ότι δεν υπήρχε ένα αυτοτελές τραπεζικό όργανο που να ασκεί την εκδοτική λειτουργία και τη πιστωτική πολιτική· ότι έλειπε το αναγκαίο νομοθετικό πλαίσιο για τη ρύθμιση και τον έλεγχο της λειτουργίας των τραπεζών· ότι έλειπε η εξειδίκευση των τραπεζικών εργασιών· και ότι ήταν υπερτροφικός ο ρόλος της Εθνικής Τραπέζης.

ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΜΕ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ

Το Καταστατικό της Τραπέζης της Ελλάδος προέβλεψε επίσης τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις και διαδικασίες για την παροχή των υπηρεσιών της προς το Δημόσιο.

Οι υπηρεσίες που η Τράπεζα της Ελλάδος είναι υποχρεωμένη να παρέχει στο κράτος εντάσσονται στις εξής κατηγορίες:

α) Άσκηση όλης της ταμιακής λειτουργίας του Δημοσίου και των δημόσιων επιχειρήσεων χωρίς αμοιβή, διενέργεια των εισπράξεων και πληρωμών σε ολόκληρο τον ελληνικό χώρο.

β) Παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων προς το Δημόσιο, με τη μορφή βραχυπρόθεσμων προκαταβολών και προεξοφλήσεως εντόκων γραμματίων του.

γ) Έκδοση και διαχείριση των εθνικών δανείων.

1. ΤΑΜΙΑΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Η συγκέντρωση στην Τράπεζα της Ελλάδος των εισπράξεων και πληρωμών του Δημοσίου και των οργανισμών δημόσιου δικαίου είχε προβληθεί στις ιδρυτικές συμφωνίες ως μία από τις κύριες αρμοδιότητες του νέου ιδρύματος (άρθρο IV του Πρωτοκόλλου της Γενεύης). Αυτό ήταν σύμφωνο με τις βασικές αρχές της λειτουργίας των εκδοτικών ιδρυμάτων που ήταν διεθνώς καθιερωμένες την εποχή της ιδρύσεως.

Η συγκέντρωση της ταμιακής λειτουργίας του Δημοσίου στην Τράπεζα της Ελλάδος πραγματοποιήθηκε σταδιακά μέσα στην πρώτη δεκαετία περίπου από την ίδρυσή της. Αυτονόητες είναι οι δυσχέρειες που παρουσιάστηκαν. Το έργο απαιτούσε τη σύσταση νέων υπηρεσιών με εξειδικευμένα στελέχη καθώς και μεγάλο αριθμό υποκαταστημάτων ή πρακτορείων και ανταποκριτών για α καλυφθεί ολόκληρη η χώρα. Έπρεπε επίσης να οργανωθεί μεθοδικά η συνεργασία του ιδρύματος με το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και η διεξαγωγή των εργασιών κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται η συγκέντρωση στην Τράπεζα όλης της διαχειρίσεως του Δημοσίου. Για το σκοπό αυτό ιδρύθηκε ειδική Διεύθυνση, η Διεύθυνση των Εργασιών του Δημοσίου, με δύο τμήματα: το Τμήμα Σχέσεων μετά του Δημοσίου και το Τμήμα Δημοσίων Επιχειρήσεων και Ειδικών Ταμείων. Παράλληλα, σε συνεργασία με το Δημόσιο καθορίστηκε και διατυπώθηκε στην εγκύκλιο 46/27.11.1928 του Υπουργείου Οικονομικών (Γενικής Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικού) το σύστημα που θα γινόταν η συγκέντρωση. Σύμφωνα μ' αυτήν, οι δημόσιοι διαχειριστές έπρεπε να καταθέτουν όλες τις εισπράξεις της ημέρας στην Τράπεζα της Ελλάδος (στο κεντρικό κατάστημα και τα υποκαταστήματά της), και οι δημόσιοι ταμίες να πληρώνουν όλες τις δαπάνες πάνω από 5.000 δρχ. κατά το δικαιούχο με επιταγές επί της Τραπέζης της Ελλάδος. Οι δαπάνες κάτω από 5.000 δρχ., καθώς και, ανεξαρτήτως ποσού, οι μισθοί των δημοσίων υπαλλήλων, οι συντάξεις και οι δαπάνες των νομοθετικών σωμάτων, εξακολούθησαν να πληρώνονται απευθείας από τους δημόσιους ταμίες. Οι συναλλαγές αυτές συγκεντρώνονταν σε ειδικό αλληλόχρεο λογαριασμό το Δημοσίου, που τον τηρούσε η Τράπεζα της Ελλάδος, με τον τίτλο *Ελληνικόν Δημόσιον - Λογαριασμός Εσόδων και Πληρωμών*.

Το σύστημα μπήκε σε εφαρμογή σταδιακά σε περιφέρειες όπου λειτουργούσαν ή ιδρύονταν υποκαταστήματα ή και πρακτορεία της Τραπέζης της Ελλάδος. Την 1^η Οκτωβρίου 1929 άρχισε η συγκέντρωση των πληρωμών και των εισπράξεων του Δημοσίου στην περιφέρεια της Αθήνας, και ύστερα, διαδοχικά, στις περιφέρειες του Πειραιά, (1^η Δεκεμβρίου 1929), της Πάτρας και της Θεσσαλονίκης (1^η Φεβρουαρίου 1930), της Καλαμάτας, του Βόλου, της Καβάλας και της Μυτιλήνης (1^η Ιουνίου 1930) και του

Ηρακλείου (1^η Σεπτεμβρίου 1930). Τον επόμενο χρόνο, 1931, η συγκέντρωση εφαρμόστηκε και στα υπόλοιπα δέκα (την εποχή εκείνη) υποκαταστήματα και πρακτορεία του ιδρύματος, έτσι ώστε το τέλος του 1931 την τραπεζική εξυπηρέτηση του Δημοσίου διενεργούσαν το κεντρικό και όλα τα υποκαταστήματα και πρακτορεία που είχε τότε η Τράπεζα.

Από το 1930 άρχισε επίσης η συγκέντρωση της ταμιακής διαχείρισεως των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου. Το πρώτο αυτό χρόνο η Τράπεζα ανέλαβε τη διαχείριση εβδομήντα εννέα νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, το 1931 άλλων πενήντα οκτώ, και το 1932 άλλων εξήντα δύο. Ειδικό διάταγμα της 20ης Ιανουαρίου 1932 όρισε λεπτομερώς τους όρους για τη διεξαγωγή της διαχείρισεως όλων αυτών των εκατόν ενενήντα εννέα νομικών προσώπων. Η διαδικασία η ίδια όπως και για το Δημόσιο, δηλαδή θα γινόταν κατάθεση όλων των εσόδων των νομικών προσώπων στην Τράπεζα είτε απευθείας από τους οφειλότες είτε από τους δημόσιους διαχειριστές μαζί με τις άλλες εισπράξεις του Δημοσίου. Με τα έσοδα αυτά θα πιστώνονταν οι σχετικοί λογαριασμοί καταθέσεων των νομικών προσώπων. Τις πληρωμές εξάλλου θα τις διενεργούσε όλες η Τράπεζα βάσει των ενταλμάτων τους.

Ωστόσο, με τις ρυθμίσεις αυτές δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί η συγκέντρωση στην τράπεζα της Ελλάδος όλης της ταμιακής διαχείρισεως του Δημοσίου, γιατί ορισμένες πληρωμές εξακολουθούσαν να γίνονται απευθείας από τους δημόσιους ταμίες. Για να αρθεί αυτή η ανωμαλία, το Δημόσιο και η Τράπεζα της Ελλάδος υπόγραψαν μεταξύ τους, στις 3 Ιουλίου 1931, μια σύμβαση που όριζε ότι σε περιφέρειες που δεν υπήρχαν υποκαταστήματα ή πρακτορεία της Τραπεζής της Ελλάδος, θα ιδρύονταν ιδιότυπα πρακτορεία που θα στεγαζόνταν στα δημόσια ταμεία. Τα πρακτορεία αυτά θα συγκεντρώνονταν όλες τις εισπράξεις και θα εκτελούσαν όλες τις πληρωμές του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, ανεξαρτήτως ποσού. Βάσει της συμβάσεως αυτής ιδρύθηκαν το 1932 σαράντα τέτοια πρακτορεία της Τραπεζής της Ελλάδος, από τα οποία όμως τα δύο καταργήθηκαν τον ίδιο χρόνο, όταν στην έδρα τους ιδρύθηκαν υποκαταστήματα της Τραπεζής. Η ίδρυση πρακτορείων αυτού του τύπου συνεχίστηκε από το 1938, οπότε η διαδικασία ολοκληρώθηκε και τα πρακτορεία έφτασαν συνολικά στον αριθμό 68. Τέλος, η συμπλήρωση του συστήματος με την εγκατάσταση διαχειριστών της Τραπεζής της Ελλάδος στα δημόσια ταμεία των πόλεων όπου λειτουργούσαν υποκαταστήματα ή αυτοτελή πρακτορεία της πραγματοποιήθηκε στη διετία 1933 - 34.

2. ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Η Τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με το Καταστατικό της παρέχει στο Δημόσιο βραχυπρόθεσμες πιστωτικές διευκολύνσεις ως ένα ορισμένο ανώτατο όριο. Οι χορηγήσεις προς το Δημόσιο είναι έντοκες.

Στα χρόνια από την έναρξη της λειτουργίας της ως το τέλος του 1932, η Τράπεζα της Ελλάδος διευκόλυνε πιστωτικά το Δημόσιο με δύο τρόπους: αφ' ενός χορηγώντας του βραχυπρόθεσμες πιστωτικές σύμφωνα με το άρθρο 55 του Καταστατικού της, και αφ' ετέρου αναλαμβάνοντας κατά την ίδρυσή της το υπόλοιπο του κυμαινόμενου χρέους του. Σε προεξόφληση γραμματίων του το Δημόσιο δεν προσέφυγε παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και σε περιορισμένη κλίμακα. Όλα τα χρόνια ως το τέλος του 1932 το ύψος των προεξοφλήσεων της κατηγορίας αυτής έμεινε πολύ κάτω από το θεσπισμένο ανώτατο όριο των 400 εκατ. δραχμών. Ως τον Οκτώβριο του 1931 δεν είχε καν παρουσιαστεί η ανάγκη προσωρινής προκαταβολής προς το Δημόσιο για την κάλυψη (βάσει του άρθρου 55, παρ. 11, του Καταστατικού) χρεωστικού υπολοίπου του Λογαριασμού Συγκεντρώσεως Εσόδων και Πληρωμών. Από το Νοέμβριο όμως του 1931 και ως το Μάιο του 1932 το υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού έγινε χρεωστικό, κυμαινόμενο πάντως σε επίπεδα κατώτερα των 400

εκατ. δραχμών. Το χρεωστικό αυτό υπόλοιπο τακτοποιήθηκε με χορήγηση από την Τράπεζα προσωρινής προκαταβολής 400 εκατ. δρχ. με τόκο 4%.

Από το Ιούνιο του 1932 το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού ανέβηκε σε επίπεδα ανώτερα των 400 εκατ. δραχμών. Τις υπερβάσεις όμως αυτές η Τράπεζα τις αντιμετώπισε σαν τυπικές απλώς, επειδή τις υπερκάλυπταν πιστωτικά υπόλοιπα του λογαριασμού της Διεθνούς Οικονομικής Επιτροπής που τηρούσε η ίδια. Τα πιστωτικά αυτά υπόλοιπα προέρχονταν από υπέγγυες προσόδους, η τελική απόδοση των οποίων προς το Δημόσιο καθυστέρουσε επειδή ο οριστικός διακανονισμός του εξωτερικού δημόσιου χρέους εξακολουθούσε να εκκρεμεί. Η Τράπεζα δέχτηκε ότι οι δύο λογαριασμοί ήταν αλληλένδετοι. Αφού το χρεωστικό άνοιγμα του λογαριασμού του Δημοσίου, είχε αντίκρισμα τις καταθέσεις αυτές, αφ' ενός δεν επιβαρυνόταν η νομισματική κυκλοφορία, και αφ' ετέρου η κάλυψη του ανοίγματος ήταν ασφαλής.

Το κυμαινόμενο χρέος του Δημοσίου εμφανίζονταν στον ισολογισμό της Τραπεζής της Ελλάδος της 31^{ης} Δεκεμβρίου 1928 ισόποσο με 3.789.638.165,35 δραχμές. Είχε αναληφθεί από το ίδρυμα σύμφωνα με τη Σύμβαση του Δημοσίου με την Εθνική Τράπεζα, που όριζε στο άρθρο της 5 και τη διαδικασία και τον τρόπο της εξοφλήσεώς του, ως εξής: Το Δημόσιο θα διέθετε : α) ανά 200 εκατ. δρχ. το 1929 και το 1930 και ανά 300 εκατ. δρχ. τα επόμενα χρόνια· β) ολόκληρο το κέρδος του από την κοπή κερμάτων· και γ) το ποσό φόρων και τελών που κατέβαλε η Εθνική Τράπεζα αφού θα αφαιρούνταν οι τόκοι για το δάνειο 4% που είχε χορηγήσει στο Δημόσιο το 1924. Από το σύνολο των ποσών αυτών τα 2/3 θα τα έπαιρνε η Τράπεζα της Ελλάδος και το 1/3 η Εθνική. Με τις αποσβέσεις αυτές το χρέος του Δημοσίου προς την Τράπεζα της Ελλάδος είχε περιοριστεί στις 31 Δεκεμβρίου 1931 στο ποσό των δραχμών 3.168.042.077,15. Από το 1932 όμως και την απόφαση του κράτους να αναστείλει την καταβολή του χρεολυσίου των εθνικών δανείων, ο ρυθμός της αποσβέσεως επιβραδύνθηκε σημαντικά.

3. ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

Η Τράπεζα της Ελλάδος ανέλαβε με το άρθρο 45 του Καταστατικού της την υποχρέωση να συνεχίσει την εξυπηρέτηση όλων των εσωτερικών εθνικών δανείων, που ως την ίδρυσή της τα διαχειρίζονταν η Εθνική Τράπεζα, καθώς επίσης και να εκδίδει και να εξυπηρετεί όλα τα μελλοντικά εσωτερικά δημόσια δάνεια. Από τη σύστασή της ως το τέλος του 1932 εκδόθηκαν τρία εσωτερικά εθνικά δάνεια: το δάνειο των πολεμοπαθών, του 1929, από 700 εκατ. δρχ. προς 6%· το δάνειο απαλλοτριώσεως (τρίτη έκδοση), επίσης του 1929, από 200 εκατ. δρχ. προς 8%· και το δάνειο αποζημιώσεως αγροτών προσφύγων ανταλλαξιμών, του 1931, από 330 εκατ. δρχ. προς 6%.

Τα δάνεια αυτά, όπως άλλωστε και όλα τα εσωτερικά δάνεια της προηγούμενης περιόδου, είχαν ουσιαστικά αναγκαστικό χαρακτήρα. Η έκδοσή τους δεν γινόταν με ελεύθερη εγγραφή του κοινού. Οι ομολογίες τους δόθηκαν υποχρεωτικά αντί πληρωμής στους δικαιούχους των τριών κατηγοριών για τις οποίες και προορίζονταν τα δάνεια. Για αυτό το λόγο η Τράπεζα της Ελλάδος δεν επιβαρύνθηκε ιδιαίτερος από τις εκδόσεις αυτές, γιατί σε καμιά από τις τρεις περιπτώσεις δεν χρειάστηκε να προσφέρει μεσολαβητικές υπηρεσίες.

Αντίθετα, σημαντική ήταν η υπηρεσία που πρόσφερε στο κράτος με τη διαχείριση των παλαιότερων εθνικών δανείων. Τόσο η απότομη διόγκωση του εσωτερικού δημόσιου χρέους στην περίοδο που προηγήθηκε, όσο και η μορφή δανεισμού που χρησιμοποιήθηκε (αναγκαστικά δάνεια), είχαν ως αποτέλεσμα την έκδοση πολύ μεγάλου αριθμού τίτλων μικρής σχετικώς ονομαστικής αξίας και τη διασπορά τους σε όλη την έκταση της χώρας. Η Τράπεζα, επομένως, αντιμετώπισε σοβαρές δυσχέρειες για να εξυπηρετήσει τόσο μεγάλο

όγκο τίτλων και αριθμό κομιστών. Έτσι, χρειάστηκε να καταβάλλει ιδιαίτερη προσπάθεια για να επιτύχει την ομαλή διεξαγωγή της διαχείρισης των εθνικών δανείων με τη επιβαλλόμενη ακρίβεια και ταχύτητα και με εγκαίρη λογοδοσία στο Δημόσιο.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρον 1

Συνιστάται διά του παρόντος Ανώνυμος Εταιρεία, υπό την επωνυμίαν "Τράπεζα της Ελλάδος", εδρεύουσα εν Αθήναις και διεπομένη υπό του παρόντος Καταστατικού.

Η διάρκεια της Τραπεζής ορίζεται μέχρι της 31 Δεκεμβρίου 1970, δυναμένη να παραταθή δι' αποφάσεως της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων, εγκρινομένης διά διατάγματος.

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του Ν.Δ. 413/1970 (ΦΕΚ Α 16) ορίστηκε ότι: "Η διάρκεια της εν Αθήναις εδρευούσης ανωνύμου εταιρείας υπό την επωνυμίαν «ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ», παρατείνεται δυνάμει του παρόντος, ουδεμίας άλλης διατυπώσεως ή πράξεως απαιτουμένης, επί τριάκοντα έτη από της λήξεως της οριζομένης υπό του εν ισχύι καταστατικού της, ήτοι μέχρι της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2000".

Άρθρον 2

Οι κύριες αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος είναι οι εξής:

α) Χαράσσει και ασκεί τη νομισματική πολιτική. Στην έννοια της νομισματικής πολιτικής περιλαμβάνεται και η πιστωτική πολιτική.

β) Ασκεί την πολιτική της συναλλαγματικής ισοτιμίας της δραχμής έναντι των άλλων νομισμάτων, συμφωνά με το πλαίσιο της συναλλαγματικής πολιτικής που προκρίνει η Κυβέρνηση, ύστερα από διαβουλεύσεις με τη Τράπεζα της Ελλάδος.

γ) Κατέχει και διαχειρίζεται τα επίσημα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας, στα οποία περιλαμβάνονται τα σε συνάλλαγμα και χρυσό διαθέσιμα της Τράπεζας της Ελλάδος και του Δημοσίου και ενεργεί πράξεις σε συνάλλαγμα.

δ) Ασκεί την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων επιχειρήσεων και οργανισμών του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας, συμφωνά με το άρθρο 55^Α του παρόντος.

ε) Προωθεί και επιβλέπει την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, καθώς και συστημάτων διαπραγμάτευσης, διακανονισμού και εκκαθάρισης εξωχρηματοπιστηριακών συναλλαγών επί τίτλων και λοιπών χρηματοπιστωτικών μέσων, σύμφωνα με το άρθρο 55 παρ.15 του παρόντος.

στ) Έχει το αποκλειστικό προνόμιο της εκδόσεως τραπεζικών γραμματίων, τα οποία κυκλοφορούν ως νόμιμο χρήμα σε όλη την επικράτεια.

ζ) Ενεργεί ως ταμίας και εντολοδόχος του Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 45 επ. του παρόντος.

Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της και την εκπλήρωση των κατά το άρθρο 5 του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας καθηκόντων της, η Τράπεζα της Ελλάδος συλλέγει τις απαραίτητες πληροφορίες και στοιχεία κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 55B του παρόντος.

Η Τράπεζα της Ελλάδος μετέχει στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών από της ιδρύσεως του. Από της υιοθετήσεως του ευρώ ως του εθνικού νομίσματος της χώρας και κατά την άσκηση των καθηκόντων που απορρέουν από τις αρμοδιότητες του παρόντος άρθρου, η τράπεζα της Ελλάδος ενεργεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, κατά το άρθρο 105 παράγραφοι 2 και 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα άρθρα 3 και 14 παράγραφος 3 του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Η Τράπεζα της Ελλάδος μετέχει σε διεθνείς νομισματικούς και οικονομικούς οργανισμούς.

Άρθρον 3

Το Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση σ'όλη τη διάρκεια του προνομίου, που παρέχεται στην Τράπεζα να μην εκδίδει ούτε επανεκδίδει άλλα νομίσματα οποιασδήποτε φύσεως εκτός από κέρματα κυκλοφορίας, που η ονομαστική τους αξία να μην είναι ανώτερη των εκατό δραχμών και αυτά μόνο μέσω της Τράπεζας και με αίτηση αυτής ή σύμφωνα με το νόμο.

Όλες οι αναγκαίες δαπάνες για την έκδοση και κυκλοφορία των μεταλλικών κερμάτων των εκατό δραχμών βαρύνουν τον Προϋπολογισμό Εξόδων του Υπουργείου Οικονομικών στον οποίο αναγράφονται οι σχετικές πιστώσεις.

Κάθε λεπτομέρεια, που αφορά την έκδοση και κυκλοφορία των κερμάτων τούτων ρυθμίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρον 4

Πρωταρχικός σκοπός της Τράπεζας της Ελλάδος είναι η διασφάλιση της σταθερότητας του γενικού επιπέδου των τιμών. Με την επιφύλαξη του πρωταρχικού σκοπού η Τράπεζα στηρίζει τη γενική οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης.

Από της υιοθετήσεως του ευρώ ως του εθνικού νομίσματος της Χώρας, η τράπεζα της Ελλάδος επιδιώκει τον πρωταρχικό σκοπό της διατηρήσεως της σταθερότητας των τιμών, ως αναπόσπαστο μέρος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και κατά τους όρους του άρθρου 105 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρον 5

Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, η Τράπεζα της Ελλάδος και τα μέλη των οργάνων της δεν ζητούν ούτε δέχονται οδηγίες από την Κυβέρνηση ή οργανισμούς. Η Κυβέρνηση και οι λοιποί φορείς πολιτικής εξουσίας δεν επιδιώκουν να επηρεάζουν τα όργανα της Τράπεζας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η Τράπεζα της Ελλάδος υποβάλλει κάθε έτος έκθεση για την νομισματική πολιτική του προηγούμενου και του τρέχοντος έτους στη Βουλή των Ελλήνων και στο Υπουργικό Συμβούλιο. Κατά τη διάρκεια του έτους η Τράπεζα υποβάλλει συμπληρωματική έκθεση για της νομισματικές εξελίξεις και τη νομισματική πολιτική. Από της ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών η Τράπεζα της Ελλάδος συμβάλλει στην εκκλήρωση των υποχρεώσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για υποβολή εκθέσεων κατά τα άρθρα 109 Β' παράγραφος 3 της συνθήκης και 15 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος καλούμενος εμφανίζεται ενώπιον αρμόδιας επιτροπής της Βουλής, προκειμένου να ενημερώσει επί θεμάτων αρμοδιότητας της Τράπεζας της Ελλάδος. Για τον ίδιο λόγο ο Διοικητής μπορεί να ζητεί από τον Πρόεδρο της Βουλής να κληθεί για να εμφανισθεί ενώπιον της επιτροπής.

Με την επιφύλαξη του προηγούμενου άρθρου, ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος καλείται και μπορεί να παρίσταται στις συνεδριάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου ή αρμόδιων επιτροπών του Υπουργικού Συμβουλίου, όταν συζητούνται θέματα που σχετίζονται με τους σκοπούς και τις αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος.

Άρθρον 6

Το Κεντρικό Κατάστημα της Τράπεζας θα ευρίσκεται εν Αθήναις.

Η Τράπεζα δικαιούται να ιδρύει Υποκαταστήματα ή Πρακτορεία ή να διορίζει πράκτορας οπουδήποτε της Ελλάδος, δύναται Δε να ιδρύει Πρακτορεία ή να διορίζει πράκτορας εν τη αλλοδαπή, εις μίαν ή πλείονας των κατά το άρθρο οριζομένων χωρών χρυσής νομισματικής βάσεως.

Άρθρον 7

Το παρόν Καταστατικό δύναται να τροποποιηθεί δι' απόφασεως της Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων, κυρουμένης δια νόμου.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Άρθρον 8

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται ήδη, μετά την απόφαση του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της 10.10.1994 (Συν.10) που εγκρίθηκε με τη πράξει Υπουργικού Συμβουλίου αριθ. 456 της 23.11.1994 (Φ.Ε.Κ. α 199/29.11.1994), στο ποσό των δραχμών 13.905.421.600., διαιρούμενο σε 2.483.111 μετοχές ονομαστικής αξίας δραχμών 5.600 η καθεμία..

Αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου έγιναν περαιτέρω σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως και 18 του ν. 1249/ 1982 (Φ.Ε.Κ. Α 43) και την από 8.12.1982 απόφαση του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας που εγκρίθηκε με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου αριθ. 151 της 29.12.1982 (Φ.Ε.Κ. Α 153) και με το άρθρο 11 του Ν. 1839/89 (Φ.Ε.Κ. Α 90) και την από 21.9.1988 (Συν. 13) απόφαση του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας που εγκρίθηκε με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου αριθ. 120 της 18.11.1988 (Φ.Ε.Κ. Α 263/18.11.1988).

Άρθρον 9

Το κεφάλαιο της Τραπέζης δύναται να αυξηθεί δι' αποφάσεως του Γενικού Συμβουλίου εγκρίσει της Κυβερνήσεως. Η αύξηση καταβάλλεται εξ ολοκλήρου, η δε τιμή και ο τρόπος της εκδόσεως των νέων μετοχών ορίζεται παρά του Γενικού Συμβουλίου εγκρίσει της Κυβερνήσεως.

Άρθρον 10

Το τακτικό αποθεματικό (ως και το έκτακτο αποθεματικό, εφ' όσον υπάρχει τοιούτον) σχηματίζεται εκ των ετησίων καθαρών κερδών, ως προβλέπεται εν άρθρο 71. Καταβολαί εις το τακτικό αποθεματικό δύνανται να ανασταλώσιν, εφ' όσον τούτο ανέλθει ή υπερβεί το καταβεβλημένο κεφάλαιο της Τραπέζης.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ ΓΕΝΙΚΑΙ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Άρθρον 11

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων, καταρτιζόμενη συμφώνως τω παρόντι Καταστατικό, είναι το ανώτατον όργανον της Τραπέζης και εκπροσωπεί το σύνολο των μετόχων. Οι αποφάσεις αυτής υποχρεούσι πάντας και αυτούς τους απόντες, ανίκανους ή διαφωνούντες μετόχους.

Άρθρον 12

Οι Γενικές Συνελεύσεις συνέρχονται ως έπεται :

α) Η τακτική Γενική συνέλευση συνέρχεται άπαξ του έτους, όχι βραδύτερον του μηνός Απριλίου.

β) Έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις συνέρχονται οσάκις παρίσταται ανάγκη.

Οι τακτικές και έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις συγκαλούνται υπό του Γενικού

Συμβουλίου. Τη εγγράφω αιτήσει μετόχων, δεόντως νομιμοποιημένων και εκπροσωπούντων τουλάχιστον το εν τέταρτον του μετοχικού κεφαλαίου, το Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη Γενική Συνέλευση, συνερχομένην εντός τριάκοντα ημερών από της λήξεως της τριαύτης αιτήσεως. Πάσα τιαύτη αίτηση θα περιέχει τα θάματα τα υποβληθησόμενα εις την Συνέλευση και θα συνοδεύηται υπό αιτιολογικής εκθέσεως.

Η πρόσκληση Γενικής Συνελεύσεως, ορίζουσα τον τόπο, την ημέρα και την ώρα και την ημερισίαν διάταξιν, τοιχοκολλάτε εν εμφανή θέση του Καταστήματος της Τραπέζης και δημοσιεύεται εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εις ας εφημερίδας ήθελεν αποφασίσει το Γενικό Συμβούλιο. Η πρόσκλησης γίνεται είκοσι μίαν τουλάχιστον μέρες προ πάσης Γενικής Συνελεύσεως.

Προκειμένου περί της τακτικής Γενικής Συνελεύσεως αντίγραφα της ετησίας εκθέσεως θα ευρίσκονται εις την διάθεση των μετόχων εις πάντα τα Καταστήματα της Τραπέζης.

Προτάσεις περί τροποποιήσεως του Καταστατικού, εξαιρουμένης της αυξήσεως του κεφαλαίου περί ης προβλέπει το άρθρον 9, δύνανται να συζητώνται και εις έκτακτον Γενική Συνέλευση, συνερχομένης προς τον σκοπό τούτο. Οι επί τοιούτον προτάσεων αποφάσεις υποβάλλονται εις τας Βουλάς δια της Κυβερνήσεως προς κυρώσει.

Άρθρον 13

Εις τας Γενικάς Συνέλευσης της Τραπέζης δικαιούται να συμμετάσχει και να ψηφίσει ο κύριος τουλάχιστον είκοσι πέντε μετοχών, εγγεγραμμένος ως τοιούτος, εις το ειδικό βιβλίο της Τραπέζης, τρεις μήνες προ της Γενικής Συνελεύσεως. Ανά είκοσι πέντε μετοχαί παρέχουν εις τον κύριον αυτών το δικαίωμα μιας ψήφου. Μέτοχοι έχοντες λιγότερες των είκοσι πέντε μετοχών δύνανται να διορίσουν κοινό αντιπρόσωπο μέτοχο, δυνάμενον να παραστεί εις την Γενική Συνέλευση, εφ' όσον συγκεντρώνει την αντιπροσωπεία τουλάχιστον είκοσι πέντε μετοχών.

Άρθρον 14

Δεν δικαιούνται να ασκήσουν τα δικαιώματα μετόχων στις Γενικές Συνελεύσεις ούτε αυτοπροσώπως, ούτε δι' αντιπροσώπου οι εξής :

- α) Οι μη έχοντες την Ελληνική υπηκοότητα.

β) Οι πτωχεύσαντες κατά την περίοδο του περιορισμού των δικαιωμάτων των.

γ) Πρόσωπα μη εκπληρώσαντα τας προς την Τράπεζα υποχρεώσεις των, ή των γραμμάτια ευρισκόμενα εις χείρας της Τραπέζης διεμαρτυρήθησαν και παραμένουσιν απλήρωτα.

δ) Πρόσωπα των τα αστικά ή πολιτικά δικαιώματα εμειώθησαν ή αφηρέθησαν κατ' ακολουθίαν καταδίκης δι' εγκληματικήν πράξιν, εφ' όσον χρόνον η τοιαύτη μείωσις ή αφαίρεσις παραμένει εν ισχύει.

Άρθρον 15

Υπάλληλος της Τραπέζης δεν δύναται να παρίσταται εις Γενική Συνέλευση υπό την ιδιότητα του αντιπροσώπου μετόχων, παρά μόνο ως αντιπρόσωπος συγγενών του μέχρι τετάρτου βαθμού, συμπεριλαμβανομένου, ή ως νομίμως διορισμένος κηδεμών ή διαχειριστής.

Άρθρον 16

Πας μέτοχος, έχων δικαίωμα παραστάσεως εις την Γενική Συνέλευση και ψήφου, δικαιούται να ασκεί αυτό δια πληρεξουσίου, ισχυόντων των περιορισμών του άρθρου 13.

Άρθρον 17

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει περί του τρόπου της μεταβιβάσεως του δικαιώματος ψήφου, τα δε σχετικά πληρεξούσια κατατίθενται παρά τη Γραμματεία, επτά τουλάχιστον ημέρες προ της Συνελεύσεως.

Άρθρον 18

Πρόεδρος των Γενικών Συνελεύσεων είναι εις των μετόχων εκλεγόμενος υπό της Συνελεύσεως. Εν περιπτώσει ισοψηφίας νικά η ψήφος του Προέδρου.

Άρθρον 19

Η ετήσια Γενική Συνέλευση είναι μόνη αρμόδια να αποφασίζει επί των ακολούθων θεμάτων :

- α) Εγκρίσεως της ετησίας εκθέσεως.
- β) Εγκρίσεως του Ισολογισμού κατόπιν εκθέσεως των Ελεγκτών.
- γ) Καταβολών εις αποθεματικά και άλλα ειδικά κεφάλαια, προσδιορισμού του μερίσματος και εν γένει διαθέσεως των καθαρών κερδών.
- δ) Εκλογής ή ανακλήσεως των μελών του Γενικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών και καθορισμού της αμοιβής και των οδοιπορικών αυτών εξόδων.
- ε) Απαλλαγής του Γενικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από πάσης προσωπικής ευθύνης. Η επί τω σκοπό τούτο ψηφοφορία είναι φανερά και γίνεται δι' ονομαστικής κλήσεως.
- στ) Προτάσεως περί τροποποιήσεως του παρόντος Καταστατικού υποβλητέων εις την Βουλή δια της Κυβερνήσεως, εξαιρουμένης της αυξήσεως του κεφαλαίου.
- ζ) Προτάσεων επί παντός άλλου θέματος υποβαλλομένων εις την Συνέλευση υπό του Γενικού Συμβουλίου.

Τηρούμενων των διατάξεων του Καταστατικού τούτου η Γενική Συνέλευση αποφασίζει περί του τρόπου της διεξαγωγής των εργασιών της.

ΤΜΗΜΑ IV ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1. ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Άρθρον 20

Η γενική διαχείριση των υποθέσεων της Τραπέζης ανατίθεται εις το Γενικό Συμβούλιο υπεύθυνον προς την Γενική Συνέλευση. Το Συμβούλιο δικαιούται να λαμβάνει πάσα απόφαση και να ασκεί πάσα εξουσία, εντός των ορίων του Καταστατικού, μη

υπαγομένην εις την αρμοδιότητα της Γενικής Συνελεύσεως ή του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής ή τις κατ' άρθρα 31 εδάφιο τελευταίο και 55 του παρόντος αρμοδιότητες του Διοικητού.

Άρθρον 21

Το Συμβούλιο αποτελείται εκ του Διοικητού, των δυο Υποδιοικητών και εννέα Συμβούλων. Πέντε τουλάχιστον εκ των Συμβούλων θα εκλέγονται εκ των περί την βιομηχανία, το εμπόριο και τη γεωργία ειδικώς ασχολουμένων.

Ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές διορίζονται κατά τα εν άρθρο 29 προβλεπόμενα.

Οι Σύμβουλοι εκλέγονται υπό της Γενικής Συνελεύσεως δια τρία έτη. Οι πρώτοι Σύμβουλοι της Τραπέζης θα διορισθώσιν υπό της Κυβερνήσεως από συμφώνου μετά της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος και θα αποχωρήσωσι κατά την ετήσια Γενική Συνέλευση του 1929. Εκ των κατά την ετήσια ταύτη Γενική Συνέλευση εκλεγσομένων Συμβούλων, ανά τρεις, ορισθησόμενοι δια κλήρου, θα αποχωρήσωσιν εις εκάστη των ετησίων Γενικών Συνελεύσεως των ετών 1930, 1931 και 1932. Οι Σύμβουλοι είναι επανεκλέξιμοι.

Άρθρον 22

Πας μέτοχος της Τραπέζης είναι εκλέξιμος ως Σύμβουλος εξαιρέσει :

- 1) Μελών της Κυβερνήσεως, ή δημοσίων υπαλλήλων, ή υπαλλήλων Δημοσίων ιδρυμάτων και επιχειρήσεων.
- 2) Μελών της Βουλής.
- 3) Συμβούλων ή υπαλλήλων άλλων Τραπεζών.
- 4) Παντός προσώπου υπαγομένου εις την κατηγορία του άρθρου 14.

Ο διοικητής και οι Υποδιοικητές δύνανται να μετέχωσιν του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης των Διεθνών Διακανονισμών.

Δεν δύνανται να ώσι Σύμβουλοι ή Διοικηταί της Τραπέζης συγχρόνως πρόσωπα ασκούντα συνεταιρικός επιχειρήσιν ή συνδεόμενα δια συγγένειας μέχρι τρίτου βαθμού συμπεριλαμβανομένου.

Αν κατά την διάρκεια του έτους και μεταξύ δυο ετήσιων Γενικών Συνελεύσεως εκκενωθεί θέση Συμβούλου, το Γενικό Συμβούλιο εκλέγει αναπληρωτή Σύμβουλο μέχρι της

προσεχούς ετήσιας Γενικής Συνελεύσεως.

Ο Διοικητής, οι Υποδιοικητές και οι Σύμβουλοι αναλαμβάνοντας υπηρεσία ορκίζονται να τηρώσιν αμειψιώς και πιστώς τις διατάξεις του Καταστατικού τούτου, να προάγωσι τα συμφέροντα της Τραπέζης υπό πάσαν έποψιν, να αφοσιωθώσι τιμίως και ενδελεχώς εις την διοίκηση των εργασιών της Τραπέζης και να τηρώσιν εχεμύθεια, όσον αφορά εις τας συναλλαγάς της Τραπέζης. Ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές ορκίζονται ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας, οι Δε Σύμβουλοι ενώπιον του Διοικητού εν συνεδριάσει του Γενικού Συμβουλίου.

Άρθρον 23

Κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας αυτών οι Σύμβουλοι υποχρεούνται να είναι κύριοι τουλάχιστον πέντε μετοχών της Τραπέζης εγγεγραμμένων εις το ίδιον αυτών όνομα. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται και επί των κατά την δημοσίευση του παρόντος Συμβούλων

Άρθρον 24

Εάν ο Διοικητής ή τις των Υποδιοικητών ή των μελών του Γενικού Συμβουλίου καταστούν οριστικώς ανίκανοι ή υποπέσουν σε βαρύ παράπτωμα, ιδίως δε καταστώσιν ένοχοι παραβάσεως του παρόντος Καταστατικού, αποκαλύψωσι μυστικά αναγόμενα εις τας υποθέσεις της Τραπέζης ή καταχρασθώσι της θέσεως αυτών δι' ιδίους προσωπικούς ή εμπορικούς σκοπούς, η Γενική συνέλευση των Μετόχων δικαιούται να απομακρύνει αυτούς της θέσεως των.

Άρθρον 25

Το λειτούργημα του Συμβούλου είναι επίτιμον. Οι αμοιβές και τα οδοιπορικά αυτών έξοδα, τα σχετικά προς την άσκηση των καθηκόντων των ως Συμβούλων, ορίζονται εκάστοτε υπό της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων.

Άρθρον 26

Ο Διοικητής, ή, εν απουσία αυτού, ο αναπληρών αυτόν Υποδιοικητής, κατά το

άρθρο 32 οριζόμενα, καλεί εις συνεδρίαση το Γενικό Συμβούλιο οσάκις παραστεί ανάγκη και άπαξ τουλάχιστον του μηνός, προεδρεύει Δε των συνεδριάσεων αυτού. Το Συμβούλιο βρίσκεται εν απαρτία εάν παρίστανται εξ τουλάχιστον των μελών αυτού. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των παρόντος μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας η ψήφος του Προέδρου νικά.

Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Συμβουλίου περιλαμβάνουν τα ονόματα των παρόντων Συμβούλων και αναφέρουν τις λαμβανόμενες αποφάσεις.

Τα πρακτικά υπογράφονται από τον Πρόεδρο της Συνέλευσης και ενός μέλους του Συμβουλίου.

Ουδείς Σύμβουλος δικαιούται άδεια απουσίας πέραν των τεσσάρων κατ' ανώτατον όριο μηνών εντός του έτους, εκτός εάν συντρέχει περίπτωση ανωτέρας βίας καθιστώσα την απουσία δικαιολογημένη. Σύμβουλος μη παραστάς εις τας συνεδριάσεις του Συμβουλίου επί τεσσάρων μηνών εντός του έτους, ή εις τεσσάρων συνεχών συνεδριάσεων χωρίς να διατελεί επ' άδεια ή να συντρέχει περίπτωσης ανωτέρας βίας, θεωρείται παρητημένος και αντικαθίσταται κατά τας διατάξεις του παρόντος Καταστατικού.

Το Γενικό Συμβούλιο δύναται, κατόπιν αποφάσεώς του, να συνεδριάζει και εκτός έδρας, εντός της Ελληνικής Επικράτειας.

Άρθρον 27

Το Γενικό Συμβούλιο αποφασίζει επί των κάτωθι θεμάτων :

Α) Του τόκου προεξοφλήσεως και δανείων.

Β) Των γενικών όρων και της εκτάσεως των εργασιών των επιτρεπομένων σύμφωνα με το άρθρο 55.

Γ) Της εκλογής των πιστούχων της Τραπέζης, προς ους θα παρέχονται ευκολίες υπό τη μορφή προεξοφλήσεων ή πιστώσεων και εγκρίσεως των ορίων των προτεινομένων υπό του Διοικητού δια τοιαύτας πιστώσεις.

Δ) Της εγκρίσεως ανανεώσεως γραμματίων, ανανεώσεως πιστώσεων δι ορισμένη προθεσμία και της περιοδικής αναθεωρήσεως (άπαξ τουλάχιστον καθ' εξαμηνία) ποσών των πιστώσεων, προεξοφλήσεων και προκαταβολών.

Ε) Της προεξοφλήσεως γραμματίων κατά τις διατάξεις του άρθρου 43.

ΣΤ) Του διορισμού ή παύσεως των Διευθυντών, τη προτάσει του Διοικητού, και περί του γενικού εσωτερικού οργανισμού της Τράπεζας.

Ζ) Του διορισμού των μελών των Επιτροπών Προεξοφλήσεων εν τω Κεντρικό Κατάστημα και τα Υποκαταστήματα και του προσδιορισμού των αμοιβών και οδοιπορικών αυτών εξόδων.

Η) Της εκδόσεως κανονισμών αφορώντων συμψηφιστικών γραφείων, λειτουργούν εν τη Τραπεζή.

Θ) Ζητημάτων σχετικών με την απόκτηση ακινήτων αναγκαιούντων δια τις εργασίες της Τραπεζής και την πρόσκαιρο κτήσιν και πώληση τοιούτων ακινήτων κατά το άρθρο 58.

Ι) Της αποσβέσεως ενεργητικού της Τραπεζής.

Κ) Του διορισμού ξένων ανταποκριτών και του προσδιορισμού του ανώτατου ορίου των κεφαλαίων, άτινα δύνανται να τυρώνται παρ' αυτής δια λογαριασμό της Τραπεζής, ως και του ορίου πιστωτικών ευκολιών χορηγηθησομένων αυτοίς δια προεξοφλήσεως ή δανείων.

Λ) Ζητημάτων που αφορούν τον τύπο, το κείμενο, το υλικό, τις κατηγορίες και την προμήθεια τραπεζικών γραμματίων, την απόσυρση και ακύρωση αυτών και τους όρους, υφ' ους είναι πληρωτέα φθαρμένα τραπεζικά γραμμάτια. Το σχέδιο όμως, το κείμενο και οι κατηγορίες θα ορίζονται από συμφώνου μετά του Υπουργού των Οικονομικών.

Μ) Ζητημάτων που αφορούν την εκκαθάριση επιχειρήσεων εν πτωχεύσει και χρεών οφειλομένων προς την Τράπεζα.

Ν) Της ιδρύσεως και καταργήσεως Υποκαταστημάτων και Πρακτορειών της Τράπεζας.

Ξ) Της ημερησίας διατάξεως των Γενικών Συνελεύσεων.

Ο) Των υποχρεουσών την Τράπεζα υπογραφών.

Π) Της εγκρίσεως της ετησίας εκθέσεως και του Ισολογισμού των υποβληθησομένων εις την ετήσια Γενική Συνέλευση.

Τηρουμένων των διατάξεων του Καταστατικού τούτου, το Γενικό Συμβούλιο αποφασίζει περί του τρόπου της διεξαγωγής των εργασιών του και δύναται να καταρτίζει εκ των μελών του Επιτροπή προς μελέτη και λήψη αποφάσεων επί θεμάτων ανατιθέμενων αυταίς υπό του Συμβουλίου.

ΤΜΗΜΑ V ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Άρθρον 38

Το προσωπικόν της Τραπέζης, πλην των Διευθυντών, διορίζεται και απολύεται υπό του Διοικητού, προτάσσει του Συμβουλίου Διευθύνσεως.

Υπάλληλοι διορίζονται μονώνεις δημιουργουμένας δι' αποφάσεως του Γενικού Συμβουλίου θέσεις. Ο αριθμός των υπαλλήλων των υπηρετούντων παρά τη Τραπέζη παντός βαθμού και κατηγορίας ορίζεται εκάστοτε παρά του Γενικού Συμβουλίου αναλόγως των αναγκών. Ουδείς διορίζεται μέχρι του βαθμού του υπολογιστού συμπεριλαμβανομένου, παρά μόνον μετά διαγωνισμόν, διεξαγόμενων εκάστοτε κατά τα ειδικώτερον διακανονισμού οριζόμενα. Δια το βοηθητικόν προσωπικόν (εισπράκτορας κλπ.) αρκεί δοκιμασία μετά έρευναν και σύγκρισιν των προσόντων αυτού και των συνυποψήφιων. Έκτακτοι τεχνικοί υπάλληλοι δύναται να προσληφθούν επί ωρισμένη χρονική θητεία ή μη, μετ' απόφασιν του Γενικού Συμβουλίου καθορίζοντας και τας αποδοχάς των τοιούτων υπαλλήλων. Οι υπάλληλοι ούτοι δύναται να μονιμοποιηθώσι μετ' απόφασιν του Γενικού Συμβουλίου κατόπιν εξετάσεων.

Οι Διευθυνταί και υπάλληλοι Τραπέζης οφειλούσιν να τηρώσιν εχεμύθειαν εν σχέσει προς πάσας τας συναλλαγάς και εργασίας της Τραπέζης.

Οι Διευθυνταί και υπάλληλοι Τραπέζης λαμβάνουσι τον μισθών αυτών, την σύνταξιν ή οιασδήποτε άλλας αμοιβάς υπό τους υπό του Γενικού Συμβουλίου τιθέμενους όρους. Η αμοιβή δεν δύναται να ορίζεται υπό μορφήν προμήθειας (ποσοστών) ή συμμετοχής εις τα κέρδη της Τραπέζης.

Άρθρον 39

Οι Διευθυνταί ή οιασδήποτε άλλοι υπάλληλοι της Τραπέζης δεν δικαιούνται να ασκώσι δι' ίδιον λογαριασμόν επιχειρήσεις. Συναλλαγματικά ή εμπορικά γραμμάτια υπογεγραμμένα παρ' αυτών δεν γίνονται δεκτά παρά της Τραπέζης προς εξόφλησιν ή ως εγγύησις παροχής πιστώσεως.

Τ Μ Η Μ Α VI Ε Π Ι Τ Ρ Ο Π Α Ι Π Ρ Ο Ε Ξ Ο Φ Λ Η Σ Ε Ω Ν

Άρθρον 40

Προς τον σκοπόν της εξετάσεως των γραμματίων των παρουσιαζομένων προς εξόφλησιν, ή ως εγγύησις πιστώσεων, καταρτίζονται Επιτροπαί επί των Προεξοφλήσεων. Έκαστον μέλος της Επιτροπής υπογράφει κατά τον διορισμόν του έγγραφον δήλωσιν ότι θα εκτελεί τα καθήκοντά του μετ' αυστηράς αμεροληψίας. Τα μέλη Επιτροπής επί των Προεξοφλήσεων δεν θα εκφέρωσι γνώμην, ουδέ θα δίδωσι ψήφον επί γραμματίων, εις τα οποία καθ' οιοανδήποτε τρόπον ενδιαφέρονται, θα αποχωρώσι δε της συνεδριάσεως κατά την εξέτασιν των γραμματίων τούτων.

Αί εργασίαι των Επιτροπών είναι εμπιστευτικής φύσεως.

Αί αποφάσεις αποδοχής ή απορρίψεως γραμματίων λαμβάνονται δι' απλής πλειοψηφίας, του Προέδρου έχοντος την νικώσαν ψήφον εν περιπτώσει ισοψηφίας.

Άρθρον 41

Επιτροπαί επί των Προεξοφλήσεων καταρτίζονται υπό του Γενικού Συμβουλίου, δια το Κεντρικόν Κατάστημα και δι' όσα Υποκαταστήματα είναι εξουσιοδοτημένα να διεξάγωσιν αυτοτελώς εργασίας προεξοφλήσεως, ο δε αριθμός των αποτελούντων ατάς προσώπων ορίζεται υπό του Συμβουλίου. Τα μέλη των Επιτροπών τούτων πρέπει να είναι γνωσταί των εμπορικών, βιομηχανικών και γεωργικών συνθηκών των περιφερειών, εις τας οποίας απασχολούνται.

Τα της απαρτίας των Επιτροπών τούτων αποφασίζονται υπό του Γενικού Συμβουλίου.

Τα μέλη των Επιτροπών επί των Προεξοφλήσεων εκλέγονται δια μιαν διετίαν, δεν είναι δε αμέσως επανεκλέξιμα. Εκ των πρώτων εκλεγησομένων μελών των Επιτροπών τούτων τα ήμιση, καθοριζόμενα δια κλήρου, θα αποχωρήσωσι μετά την πάροδον έτους από της εκλογής των.

Ο τίτλος μέλους των Επιτροπών είναι επίτιμος. Αί εν τη ασκήσει των καθηκόντων των γενόμεναι δαπάναι εγκρίνονται υπό του Γενικού Συμβουλίου.

Δεν είναι εκλέξιμοι ως μέλη Επιτροπής επί των Προεξοφλήσεων συγγενείς μέχρι τρίτου βαθμού συμπεριλαμβανομένου, ή συνέταιροι ή πράκτορες μελών του Γενικού Συμβουλίου, ουδέ πρόσωπα υπαγόμενα εις τας κατηγορίας τας αναφερόμενας εν άρθρω 14.

Άρθρον 42

Πρόεδρος της Επιτροπής επί των Προεξοφλήσεων του Κεντρικού Καταστήματος είναι ο αρμόδιος Διευθυντής και εν απουσία αυτού του έτερον μέλος του Συμβουλίου Διευθύνσεως. Εις τα Υποκαταστήματα, οι Διευθυνταί τούτων προεδρεύουσι των συνεδριάσεων της Επιτροπής.

Άρθρον 43

Η Τράπεζα δεν υποχρεούται να προεξοφλή γραμμάτια κριθέντα κατάλληλα προς τούτο υπό της Επιτροπής επί των Προεξοφλήσεων. Πάσα απόφασις ανατρέπουσα απόφασιν Επιτροπής επί των Προεξοφλήσεων λαμβάνεται υπό του Συμβουλίου Διευθύνσεως.

Γραμμάτια απορριφθέντα υπό της Επιτροπής των Προεξοφλήσεων δύναται ουχ ήτιον να προεξοφληθώσι κατόπιν ειδικής επί εκάστης περιπτώσεως αποφάσεως, λαμβανομένης εν συνεδριάσει του Γενικού Συμβουλίου δια πλειοψηφίας των τρίτων τετάρτων.

Τ Μ Η Μ Α V I I Ε Λ Ε Γ Κ Τ Α Ι

Άρθρον 44

Η πρώτη Γενική Συνέλευσις και μετά ταύτα εκάστη ετησία Γενική Συνέλευσις, εκλέγει τρία κατάλληλα πρόσωπα ως Ελεγκτάς και δύο αναπληρωτάς αυτών, ίνα εξετασώσι και υποβάλωσιν έκθεσιν επί του Ισολογισμού αυτής, του υποβληθησομένου εις την επόμενην ετήσιαν Γενικήν Συνέλευσιν, ορίζει δε και την αμοιβήν αυτών. Σύμβουλοι ή υπάλληλοι της Τραπέζης δεν είναι εκλέξιμοι ως Ελεγκταί διαρκούσης της υπηρεσίας των. Οι Ελεγκταί δικαιούνται να λαμβάνωσι πάσαν αναγκαίαν εξήγησιν ή πληροφοριών παρά των Διοικητικών ή Διευθυντών και να εξετάζωσι τα βιβλία και τα έγγραφα της Τραπέζης.

Οι Ελεγκταί υποβάλλουσιν εις τους μετόχους έκθεσιν επί του ετησίου Ισολογισμού και των λογαριασμών αναφέροντες εν τη εκθέσει αν, κατά την κρίσιν των, ο Ισολογισμός είναι πλήρης και ακριβής, περιέχων πάσαν αναγκαίαν λεπτομέρειαν και αν είναι δεόντως κατηρητισμένος, ούτως ώστε να παρέχει πίστην και ακριβή εικόνα της καταστάσεως των

εργασιών της Τραπέζης, εφ' όσον δε εξήτησαν εξήγησιν ή πληροφοριαν παρά των Διοικητών ή των Διευθυντών, εάν τοις εχορηγήθη και κατά ποσόν είναι ικανοποιητική. Αι προς τους μετόχους εκθέσεις αυταί αναγιγνώσκονται εις την ετήσιαν Γενικήν Συνέλευσιν.

Οι Ελεγκταί δύναται, δαπάναις της Τραπέζης, να χρησιμοποιώσι λογιστάς ή άλλους βοηθούς κατά την εξέτασιν των λογαριασμών της Τραπέζης.

Πλην της περιπτώσεως παροχής πληροφοριών εις την Γενικήν Συνέλευσιν, οι Ελεγκταί και οι βοηθοί αυτών υποχρεούνται να τηρώσιν αυστηράν εχεμύθειαν εις ό,τι αφορά εις τας υποθέσεις της Τραπέζης.

ΤΜΗΜΑ VII ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Άρθρον 45

Με το άρθρο 8 παρ. 3 του Ν. 2275/1994 (Φ.Ε.Κ. Α 238) κυρώθηκε η από 4 Νοεμβρίου 1994 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας της Ελλάδος, με την οποία τροποποιείται το άρθρο 45 του Καταστατικού της Τραπέζης ως εξής:

Το Δημόσιο δύναται να αναθέτει στην Τράπεζα τη διεξαγωγή συναλλαγών του σε χρήμα, επιταγές και συνάλλαγμα και γενικώς τραπεζικών συναλλαγών στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Ειδικότερα λογαριασμοί και υπόλοιπα του Δημοσίου σε δραχμές συμπεριλαμβανομένων και των λογαριασμών των Δημόσιων Επιχειρήσεων, δύναται να τηρούνται στην Τράπεζα. Οι λογαριασμοί και τα διαθέσιμα του Δημοσίου σε συνάλλαγμα θα τηρούνται στην Τράπεζα.

Επί των ανωτέρω λογαριασμών θα καταβάλλεται τόκος από την Τράπεζα. Το ύψος του επιτοκίου θα καθορίζεται με σύμβαση και πάντως θα αντανακλά τις συνθήκες και τους όρους της Αγοράς.

Η Τράπεζα θα ενεργεί για λογαριασμό του Δημοσίου εισπράξεις και πληρωμές δημόσιων χρημάτων και θα τηρεί τους σχετικούς λογαριασμούς σύμφωνα με τις οδηγίες των αρμόδιων δημόσιων αρχών έναντι αμοιβής που θα καθορίζεται με σύμβαση. Η ευθύνη της Τράπεζας σε σχέση με τα κεφάλαια αυτά περιορίζεται στην ακριβή εκτέλεση των λαμβανόμενων οδηγιών.

Στην Τράπεζα θα ανατίθεται η έκδοση και η εξυπηρέτηση όλων των εσωτερικών δημοσίων δανείων με όρους που θα συμφωνούνται.

Οι συμφωνούμενες αμοιβές για τις παρεχόμενες προς το Δημόσιο υπηρεσίες θα αντανακλούν επίσης τις συνθήκες και τους όρους της Αγοράς.

Άρθρον 46

Η Τράπεζα δεν δύναται να παρέχη ευκολίας εις το Δημόσιον ή τας Δημόσιας Επιχειρήσεις αμέσως ή εμμέσως δια προεξοφλήσεων, δανείων, προκαταβολών ή υπερβάσεων πιστώσεων. Επίσης η Τράπεζα δεν δύναται να εγγυάται γραμμάτια του Δημοσίου Ταμείου ή άλλας υποχρεώσεις του Δημοσίου ή των Δημόσιων Επιχειρήσεων.

Άρθρον 47

Ο Υπουργός των Οικονομικών δύναται να διορίζει Επίτροπον του Κράτους, όστις δικαιούται να μετέχη των Γενικών Συνελεύσεων και των συνεδριάσεων του Γενικού Συμβουλίου, αλλ' άνευ ψήφου. Αί αποδοχαί του Επιτρόπου του Κράτους θα καταβάλλονται παρά του Δημοσίου.

Ο Επίτροπος δικαιούται να εναντιώνεται κατά πάσης αποφάσεως της Γενικής Συνελεύσεως ή του Γενικού Συμβουλίου, ην θεωρεί ως αντιβαίνουσαν εις το παρόν Καταστατικόν ή άλλους νόμους του Κράτους. Τοιαύτη εναντίωσις, εφ' όσον υιοθετηθή παρά του Υπουργού των Οικονομικών εντός δύο ημερών, έχει τη δύναμιν ανασταλτικού νετό, μέχρις ου το υπό αμφισβήτησιν θέμα λυθή παρ' Επιτροπής εκ τριών μελών, διοριζόμενων εντός επτά ημερών τη αιτήσει είτε της Τραπέζης, είτε του Επιτρόπου του Κράτους, ήτις αποφαινεται εντός επτά ημερών από του διορισμού. Η Επιτροπή αποτελείται εξ ενός αντιπροσώπου της Κυβερνήσεως, ενός αντιπροσώπου του Γενικού Συμβουλίου και ενός Προέδρου, εκλεγομένου κοινή συμφωνία Δημοσίου και Τραπέζης. Εν διαφωνία Πρόεδρος είναι ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου.

Άρθρον 48

Ούτε εν τω Κεντρικώ Καταστήματι, ούτε εν τοις Υποκαταστήμασιν αυτής, δικαιούται αντιπρόσωπος του Δημοσίου να ερευνά τα βιβλία της Τραπέζης, πλην εν τη περιπτώσει του

προηγούμενου άρθρου, όποτε ο Επίτροπος του Κράτους δύναται να ζητήσει παρά της Διοικήσεως της Τραπεζής να παράσχη παν στοιχείαν αναγκαίον αυτό προς μόρφωσιν γνώμης. Ο Επίτροπος του Κράτους υποχρεούται να τηρή αυστηράν εχεμύθειαν εν σχέσει προς τας υποθέσεις της Τραπεζής.

Άρθρον 49

Οιαδήποτε ετέρα διαφωνία μεταξύ του Δημοσίου και της Τραπεζής και εκτός των δυναμένων να προκαλέσωσιν ανασταλτικό veto του Επιτρόπου του Κράτους, θα λύεται επίσης δια διαιτησίας κατά τον εν άρθρω 47 οριζόμενον τρόπον.

Άρθρον 50

Η Τράπεζα δεν υπόκειται εις ειδικούς κανονισμούς εκδιδόμενους υπό της Κυβερνήσεως ή άλλων αρχών διαρκούσης της περιόδου του εκδοτικού της προνομίου, πλην των εν τω παρόντι Καταστατικώ προβλεπομένων.

ΤΜΗΜΑ ΙΧ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Άρθρον 51

Το οικονομικόν έτος της Τραπεζής άρχεται τη 1 Ιανουαρίου και λήγει τη 31 Δεκεμβρίου. Εις το τέλος του οικονομικού έτους οι λογαριασμοί της Τραπεζής υποβάλλονται προς έλεγχον εις τους Ελεγκτάς τους εκλεγέντας υπό της ετησίας Γενικής Συνελεύσεως κατά το άρθρον 44.

Άρθρον 52

Η Τράπεζα θέλει συντάσσει κατάστασιν του ενεργητικού και παθητικού αυτής κατά την 15^{ην} και τελευταίαν ημέραν εκάστου μηνός και θέλει δημοσιεύσει ταύτην το βραδύτερον μίαν εβδομάδα μετά τας χρονολογίας ταύτας.

Άρθρον 53

Η Τράπεζα θα δημοσιεύη ωσαύτως ετησίως και τουλάχιστον ένα μήνα προ της ημέρας της τακτικής Γενικής Συνελεύσεως τον Ισολογισμόν και τον Λογαριασμόν Κερδών και Ζημιών αυτής κατά την 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους.

Άρθρον 54

Η Τράπεζα θα δημοσιεύη τας ως άνω καταστάσεις, τον Ισολογισμόν, τον Κερδών και Ζημιών και άλλας ανακοινώσεις αυτής εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εις τας υπό του Γενικού Συμβουλίου ορισθησομένας εφημερίδας. Αντίγραφα των καταστάσεων και ανακοινώσεων τούτων και της ετήσιας εκθέσεως υποβάλλονται εις τον Υπουργόν των Οικονομικών.

ΤΜΗΜΑ Χ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Άρθρον 55

Αί εργασίαι της Τραπέζης περιορίζονται ως ακολούθως. Η Τράπεζα δύναται:

- 1) Να κατασκευάζη και εκδίδη τραπεζικά γραμμάτια.
- 2) Να εκδίδη γραμμάτια όψεως και τραπεζικάς επιταγάς πληρωτέας εις το Κεντρικόν Κατάστημα της Τραπέζης ή τα Υποκαταστήματα αυτής. Το υπό της Τραπέζης εκδιδόμενα και υπ' αυτής πληρωτέα γραμμάτια και αι επιταγαί αυταί δεν δύναται να είναι εις τον κομιστήν.
- 3) Να αγοράζη και πωλή χρυσά νομίσματα ή αυτούσιον χρυσόν.
- 4) Να δέχεται χρήματα εις τρεχούμενον λογαριασμόν και καταθέσεις.

Η Τράπεζα δύναται να προεξοφλή επίσης τοκομερίδια, λήγοντα εντός τριμήνου,

ομολογιών εκδεδομένων ή ηγγυημένων υπό του Ελληνικού Κράτους.

Η Τράπεζα δύναται επίσης να προεξοφλή και ομολογίας κληρωθείσας εις το άρτιον ή μετά λαχνού εκ των εκδεδομένων ή ηγγυημένων υπό του Ελληνικού Κράτους.

Η Τράπεζα δύναται επίσης να προεξοφλή, αγοράζη και πωλή γεωργικά κατά τεκμήριον γραμμάτια και ενεχυρόγραφα εσωτερικού, φέροντα τουλάχιστον δύο φερέγγυους υπογραφάς και λήγοντα εντός εννέα το πολύ μηνών. Το ποσό της κατηγορίας ταύτης των γραμματίων και ενεχυρογράφων δεν δύναται να υπερβαίνει τα 25% του όλου ποσού του χαρτοφυλακίου της Τραπεζής εκ συναλλαγματικών και γραμματίων εσωτερικού, των κτώμενων κατά τους όρους της παραγράφου ταύτης. Ορίζεται περαιτέρω ότι ο τόκος της προεξοφλήσεως τοιούτων γεωργικών γραμματίων και ενεχυρογράφων δύναται να είναι κατά 1% το πολύ κατώτερος του ελάχιστου επισήμου προεξοφλητικού τόκου της Τραπεζής του ισχύοντος δια τας λοιπάς κατηγορίας των γραμματίων.

Εν τη έννοια του ανωτέρω και εν αριθμώ 10 εδ. ε' του παρόντος άρθρου όρου «ενεχυρόγραφα εσωτερικού» περιλαμβάνονται τα έγγραφα, δι' ων, επί τη βάσει των κατ' ιδίαν διατάξεων της ημετέρας νομοθεσίας συνιστώνται γεωργικά ενέχυρα ή πλασματικά τοιαύτα, ως και αι αποδείξεις αποταμιεύσεως σταφιδοκάργου (δελτία παρακρατήσεως) και τα παρόμοια.

Να αγοράζη τραβηκτικής και προεξοφλή τραβηκτικής, προθεσμίας ουχί μακροτέρας της τριμήνου, συνοδευομένης απαραίτητως υπό φορτωτικών εγγράφων, δι' εμπορεύματα κοινής χρήσεως, προσηκόντας ησφαλισμένα και εφ' ων το ποσοστόν χορηγήσεως δεν δύναται να υπερβαίνει τα 80% της τρεχούσης αξίας των εμπορευμάτων.

5) Να αναλαμβάνη την έκδοσιν και υπηρεσίαν των δημοσίων δανείων και των δανείων άλλων προσώπων Δημοσίου δικαίου, ως και την διεξαγωγήν των συναλλαγών του Δημοσίου, ως προβλέπεται εν άρθρω 45.

6) Να αγοράζη και να πωλή εν τω εσωτερικώ και εξωτερικώ ξένα νομίσματα, σταθεροποιημένα επί χρυσής βάσεως, τηλεγραφικά εμβάσματα, επιταγάς, συναλλαγματικής, γραμμάτια (συμπεριλαμβανομένων και των γραμματίων του Δημόσιου Ταμείου) εκδιδόμενα εν χώρα ή επί χώρας, ης το νόμισμα έχει σταθεροποιηθή επί χρυσής βάσεως και λήγοντα εντός τριών μηνών και δύναται να τηρή τα υπόλοιπα παρά Τράπεζαις εις τοιαύτα νομίσματα.

7) Να ενεργή ως πράκτωρ ή ανταποκριτής άλλων Τραπεζών εν Ελλάδι ή τω εξωτερικώ.

8) Να χορηγή πιστώσεως επί ωρισμένη προθεσμία μη υπερβαίνουσα τους εξ μήνας έναντι των ακολούθων εγγυήσεων:

α) Χρυσών νομισμάτων και αυτούσιου χρυσού.

β) Ομολογιών του Ελληνικού Δημοσίου ή ηγγυημένων παρ' αυτού και ετέρων Ελληνικών ομολογιών και μετοχών, εισηγμένων εις το Χρηματιστήριο Αθηνών, ως και ομολογιών ξένων Κρατών εισηγμένων εις το Χρηματιστήριο οιοδήποτε σοβαρού οικονομικού κέντρου, το κεφάλαιον και ο τόκος των οποίων είναι πληρωτέος εις νόμισμα χώρας σταθεροποιηθέν επί χρυσής βάσεως. Η πίστωση δεν δύναται να υπερβαίνει τα 80% της τρέχουσας αξίας των επ' ενέχυρων ομολογιών και τα 70% της αξίας των μετοχών, αι δε ομολογίαί και μετοχαί, αι δυνέμεναι να γνώσιν αποδεκταί ως ενέχυρον θα εγκρίνονται εν συνεδριάσει του Γενικού Συμβουλίου δια πλειοψηφίας των τριών τετάρτων.

γ) Γραμματίων και Δημοσίου Ταμείου του Ελληνικού Κράτους εντός των εν παραγράφω του παρόντος άρθρου καθοριζόμενων ορίων.

δ) Συναλλαγματικών και γραμματίων εσωτερικού προκυπτόντων εξ εμπορικών κατά τεκμήριον συναλλαγών, φερόντων δύο τουλάχιστον φερεγγύους υπογραφάς και ληγόντων εντός τριών μηνών και εξωτερικών γραμματίων της φύσεως των εν παραγράφω του παρόντος άρθρου αναφερόμενων.

ε) Γεωργικών κατά τεκμήριον γραμματίων και ενεχυρογράφων εσωτερικού, φερόντων δύο τουλάχιστον φερεγγύους υπογραφάς και ληγόντων εντός εννέα μηνών. Το ποσό των πιστώσεων των παρεχόμενων επ' εγγυήσει τοιούτων γραμματίων δεν θα υπερβαίνει τα 25% του συνόλου των πιστώσεων. Προκειμένου περί πιστώσεων χορηγούμενων εις Συνεταιρισμούς αρκεί μία μόνον υπογραφή επί των γραμματίων των αναφερόμενων εις το παρόν και τον προηγούμενον εδάφιον.

στ) Ενεχυρογράφων Γενικών Αποθηκών, αφορώντων εμπορεύματα κοινής χρήσεως, προσηκόντως ησφαλισμένα, και φερόντων τουλάχιστον μίαν φερέγγυον υπογραφήν. Η πίστωση δε δύναται να υπερβαίνει τα 80% της τρέχουσας αξίας των σχετικών εμπορευμάτων.

Το ποσοστόν του τόκου των πιστώσεων τούτων πλην των παρεχόμενων συμφώνως προς την κατωτέρω παράγραφο 9, δέον να η ανώτερον του τρέχοντος προεξοφλητικού τόκου της Τραπέζης δια τρίμηνα γραμμάτια κατά εν τουλάχιστον τοις εκατόν.

9) Να χορηγή προσωρινάς προκαταβολάς εις δραχμάς προς το Δημόσιον δια δαπάνας του ετήσιου Προϋπολογισμού του Κράτους. Το σύνολο των προκαταβολών δεν δύναται να υπερβή καθ' οιαδήποτε στιγμήν τα 400.000.000 δραχμών, πάσαι δε αι προκαταβολαί αυταί θα αποδίδονται το βραδύτερον κατά το τέλος της πρώτης τριμηνιαίας μετά το κλείσιμον του οικονομικού έτους, δι' ο εγένετο αι προκαταβολαί, πάντως δε υπό τον περιορισμόν της

τελευταίας περιόδου της ως άνω παραγράφου. Ο τόκος των προκαταβολών τούτων θα ορίζεται δια συμφωνίας μεταξύ Δημοσίου και Τραπέζης.

10) Να αποδέχεται την παραφυλακήν και διαχείρισιν χρημάτων, χρεογράφων και άλλων αντικειμένων αξίας .

11) Να αναλαμβάνη δια λογαριασμόν τρίτων την αγοράν και πώλησιν, είσπραξιν και πληρωμίν χρεογράφων, νομισμάτων και οργάνων πίστεως εν τω εσωτερικώ και εξωτερικώ και την αγοράν και πώλησιν χρυσού και αργύρου.

Να παρέχη την εγγύησιν αυτής δια γραμμάτια αγοραζομένα παρ' αυτής δια λογαριασμόν άλλων εκδοτικών Τραπεζών, της Τραπέζης Διεθνών Διακανονισμών και να αναπροεξοφλή αυτά κατόπιν αποφάσεως του Γενικού Συμβουλίου επί προμηθεία καθοριζομένη υπ' αυτού.

Όπως αναλάβη παρά της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος κατά την ημέραν της ενάρξεως των εργασιών της και κατέχη μεταξύ των στοιχείων του ενεργητικού της δημόσια δάνεια, ως ταύτα ορίζονται εν άρθρω 3 της μεταξύ Δημοσίου και Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος συμβάσεως, ης το παρόν Καταστατικόν αποτελεί παράρτημα.

Επίσης επιτρέπεται εις την Τράπεζαν της Ελλάδος όπως εγγραφή και δι' λογαριασμόν εις το κεφάλαιον της Τραπέζης των Διεθνών Διακανονισμών και διατήρηση εις το ενεργητικόν της μετοχάς της Τραπέζης ταύτης.

12) Να υποβοηθήση την ίδρυσιν συμπηφιστικού γραφείου και να παράσχη ευκολίας προς διεξαγωγήν των εργασιών αυτού του εις κατάστημα ανήκον εις την Τράπεζαν.

13) Να εκτελή μετά της Τραπέζης των Διεθνών Διακανονισμών πάσαν εργασίαν την οποία η Τράπεζα αυτή δικαιούται να ενεργή προς το σκοπόν της ενισχύσεως της μεταξύ των Κεντρικών Τραπεζών συνεργασίας, και αι οποίαι, καίτοι μη ειδικώς προβλεπόμεναι υπό του παρόντος Καταστατικού, θα ήσαν σύμφωνοι προς την νομισματικήν πολιτικήν της Τραπέζης.

14) Να αναλαμβάνη, προσκτωμένη και διατηρούσα τον απαιτούμενον τεχνικόν εξοπλισμόν και τον αναγκαιούν προσωπικών, την κοπήν μεταλλικών νομισμάτων (κερμάτων) και μεταλλίων τόσον δια λογαριασμόν του Ελληνικού Δημοσίου, όσων και τρίτων.

"15) Να εκδίδει ομολογιακά δάνεια μη δημόσια ή μη εγγραφή στο εσωτερικό και/ή στο εξωτερικό σε ξένα νομίσματα ή σε δραχμές με κάθε είδους ασφαλιστική ρήτρα. Η έκδοση ομολογιακού δανείου γίνεται αποκλειστικά με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου

που καθορίζει το ύψος του δανείου, το νόμισμα, τη διάρκεια, το επιτόκιο, χωρίς κανένα περιορισμό, την ονομαστική αξία, την υπέρ ή υπό το άρτιο τιμή και το είδος των ομολογιών (ονομαστικές, ανώνυμες, σε διαταγή, μικτές) που είναι πάντοτε αναστρέψιμες. Οι λοιποί όροι και οι λεπτομέρειες έκδοσης, διάθεσης και εξόφλησης των ομολογιών, καθώς και τα της τυχόν εισαγωγής τους σε χρηματιστήρια της ημεδαπής ή της αλλοδαπής καθορίζονται και διενεργούνται αποκλειστικά με πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας ή εξουσιοδοτημένου απ' αυτόν οργάνου της κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη νόμου.

Τα ανωτέρω δάνεια απολαύουν όλων των διευκολύνσεων και φορολογικών απαλλαγών που προβλέπει το Ν.Δ. 3746/1957 «περί ασφαλιστικών ρητρών, φορολογικών απαλλαγών και άλλων τινών διευκολύνσεων εις ομολογιακά δάνεια ή προνομιούχους μετοχάς εκδοδομένας δια παραγωγικούς σκοπούς» χωρίς να υπόκεινται στους περιορισμούς του ίδιου νομοθετικού διατάγματος. Στα ίδια δάνεια εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 1, ν. 1083/1980, όπως συμπληρώθηκαν με το άρθρο 9 παρ. 3 ν. 1266/1982, οι διατάξεις του άρθρου 3 ν. 128/1975 και οι διατάξεις του άρθρου 1 ν.δ. 970/1971".

Άρθρον 56

Η Τράπεζα δεν δικαιούται:

1. Να εκδίδει τραπεζικά γραμμάτια ονομαστικής αξίας είκοσι δραχμών και κάτω.
2. Να ασκή εμπορίαν ή άλλως να μετέχη αμέσως εις οιαδήποτε εμπορικήν, βιομηχανικήν ή άλλην επιχείρησιν.
3. Να κτάται ακίνητον κτήσιν, πλην εφ' όσον είναι αναγκαίον δια τας ιδίας εργασίας και εξαιρέσει τις περιπτώσεως του άρθρου 58.
4. Να αγοράζη τας ιδίας αυτής μετοχάς και τας μετοχάς οιασδήποτε άλλης Τραπέζης ή Εταιρείας, πλην των μετόχων της Τραπέζης των Διεθνών Διακανονισμών.
5. Να παρέχει τόκον εις τας παρ' αυτή καταθέσεις ή τους τρεχούμενους λογαριασμούς. Κατ'εξαίρεσιν η Τράπεζα δικαιούται να παρέχει τόκον εις το Ελληνικόν Δημόσιον δια εν τω εξωτερικού διαθέσιμα αυτού, ως προβλέπεται εν άρθρο 45, ως και εις τας καταθέσεις των εν Ελλάδι Τραπεζών. Επίσης δικαιούται να παρέχη τόκον δια παρ' αυτή εις το εξωτερικόν μετατρέψιμον συνάλλαγμα καταθέσεις επί προθεσμία Τραπεζών ή άλλων νομικών ή φυσικών προσώπων εδρευόντων εν τω εξωτερικώ και δια παρεχόμενας αυτής πιστώσεις εις

εξωτερικόν μετατρέψιμον συνάλλαγμα παρά των άνω προσώπων.

6. Να επιτρέπη την ανανέωσιν των ληξιπρόθεσμων γραμματίων, των ηγορασμένων ή προεξοφλημένων ή δεκτών γενομένων ως ενέχυρο επί της Τραπέζης, πλην εις εξαιρετικά περιπτώσεις και μετ' απόφασιν του Γενικού Συμβουλίου, οπότε επιτρέπεται μία μόνη ανανέωσις με προθεσμίαν μη υπερβαίνουσα τους τρεις μήνες.
7. Να παρέχει αμέσως ή εμμέσως προκαταβολάς εις το Δημόσιον, πλην της εν άρθρω 55. της προβλεπόμενης περιπτώσεως.
8. Να χορηγή υπερβάσεως πιστώσεων ή ανασφαλιστούς πιστώσεις ή πιστώσεις ησφαλισμένας άλλως ή ως ορίζεται εν άρθρω 55.
9. Να εκδίδη ή αποδέχεται γραμμάτια πληρωτέα άλλως ή εν όψει.
10. Να προεξοφλή ή δέχεται ως εγγύησιν παρ' ενός και μόνον προσώπου (πλην του Δημοσίου κατά το άρθρω 55), άνευ ειδικής αποφάσεως, λαμβανομένης εν συνεδριάσει του Γενικού Συμβουλίου δια πλειονοψηφίας των τριών τετάρτων; γραμμάτια υπερβαίνοντα τον δέκατο του καταβεβλημένου κεφαλαίου της Τραπέζης, συνυπολογιζόμενων των προς την Τράπεζαν υποχρεώσεων του προσώπου τούτου ως αποδεκτού, εκδότου ή οπισθογράφου γραμματίων, αλλ' εξαιρουμένων των πιστώσεων των παρεχόμενων συμφώνως τω άρθρω 55.

Άρθρον 57

Εάν η αξία του ενέχυρου μειωθή, ο οφειλέτης οφείλει να παράσχη συμπληρωματικήν προσήκουσαν ασφάλειαν, ή να εξοφλήση το δάνειον κατά το μέτρον το επιβαλλόμενον, ίνα να τηρηθή η διάταξις του άρθρου 55. Αν παραλείψη να συμμορφωθή προς την αξίωση ταύτην, ή αν το δάνειον δεν εξωφληθή κατά την λήξιν, η Τράπεζα οφείλει να λάβη αμέσως μέτρα προς ανάληψιν της ληξιπρόθεσμου οφειλής και δύναται να εκποιήση το σύνολον ή μέρος του κατεχόμενου ενεχύρου και ικανοποίηση την αξίωσιν αυτής επί του κεφαλαίου, των τόκων και των τυχόν αμοιβών και δαπανών, φέρουσα το τυχόν απομένον υπόλοιπον εις πιστώσιν του οφειλέτου. Εάν το προϊόν της εκποιήσεως του ενεχύρου δεν εξαρκή ίνα ικανοποίηση την αξίωσιν της Τραπέζης, αυτή δύναται να διώξη τον οφειλέτην.

Η Τράπεζα δεν υποχρεούται να εκποιήση την ασφάλειαν, μη πράττουσα δε τούτου διατηρεί αμειώτους τας αξιώσεις αυτής δια το κεφάλαιον, τους τόκους και τας αμοιβάς και δαπάνας.

Εν περιπτώσει πτωχεύσεως οφειλέτου, τα δικαιώματα της Τραπέζης επί των έναντι των πιστώσεων παρασχεθείσων ασφαλειών προηγούνται κατά σειράν των δικαιωμάτων παντός άλλου δανειστού μέχρις αποπληρωμής του οφειλόμενου εις την Τράπεζαν κεφαλαίου μετά των τόκων, αμοιβών και εξόδων.

Άρθρον 58

Εάν μετά τη χορήγηση πιστώσεων η αξία της κατεχόμενης έναντι αυτής ασφάλειας μειωθή, ή, εάν, διά την αιτίαν ταύτην, ή άλλην αιτίαν, το χρέος θεωρήθη ως επισφαλές, η Τράπεζα δύναται να δεχθή ως συμπληρωματικής ασφάλειαν, εν ανάγκη υποθήκην επί της ακινήτου περιουσίας του οφειλέτου, ή οιανδήποτε άλλην ασφάλειαν εγκρινόμενην παρά του Γενικού Συμβουλίου.

Εν περιπτώσει μη καταβολής χρέους οφειλόμενου εις την Τράπεζαν, πάσα ακίνητος ιδιοκτησία περιελθούσα εις την Τράπεζαν κατά το παρόν άρθρον δέον να εκποιήται το ταχύτερον είτε δια δημοσίου πλειστηριασμού είτε δι' ιδιωτικής πωλήσεως. Η Τράπεζα δεν δύναται να διατηρήση δι' ευατήν ακίνητον ιδιοκτησίαν, ειμή μόνον αν είναι αναγκαία δια τη διεξαγωγήν των εργασιών της Τραπέζης.

Άρθρον 59

Η Τράπεζα δικαιούται να αρνηθή την αποδοχήν αιτήσεως περί ανοίγματος τρεχούμενου λογαριασμού, ή λογαριασμού καταθέσεως, δικαιούται δε να κλείση ανοιχθέντα ήδη λογαριασμόν χωρίς να υποχρεούται να δικαιολογή τούτο.

Άρθρον 60

Η Τράπεζα θα δημοσιεύη εκάστοτε το ελάχιστον ποσοστόν τόκου, εφ' ω θα δέχεται να προεξοφλεί γραμμάτια.

ΚΑΛΥΜΜΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΟΨΕΩΣ

Άρθρον 61

Η Τράπεζα υποχρεούται να τηρή κάλυμμα ούχι έλασσον των 40% του ποσού των κυκλοφορούντων τραπεζικών γραμματίων και των άλλων υποχρεώσεων όψεως αυτής. Προς τον σκοπόν της εφαρμογής του παρόντος άρθρου θα αφαιρώνται από του συνόλου των υποχρεώσεων όψεως της Τραπέζης αργυρά κέρματα, κατεχόμενα υπό της Τραπέζης, μέχρις ανώτατου ορίου δρχ. 150 εκατομμυρίων. Υπό τον όρον κυκλοφορούντα τραπεζικά γραμμάτια νοούνται τα εις το κοινόν εκδεδομένα τραπεζικά γραμμάτια και μη επιστρέφοντα εις τα Ταμεία της Τραπέζης η ακυρωθέντα δυνάμει του άρθρου 68 παρ. Β'.

Άρθρον 62

Ο όρος «Κάλυμμα» εν τω προηγουμένω άρθρω περιλαμβάνει μόνον:

α) Χρυσά νομίσματα και αυτούσιον χρυσόν εις την απεριορίστον κυριότητα της Τραπέζης και είτε εν τη παραφυλακή της Τραπέζης, είτε εν καταθέσει παρά τινι ετέρα Κεντρική Τραπέζη ή παρά τη Τραπέζη Διεθνών Διακανονισμών ή εν νομισματοκοπείω ή υπό διαμετακόμισιν.

β) Ελεύθερον εξωτερικόν συνάλλαγμα χρυσής βάσεως εις την απεριόριστον κυριότητα της Τραπέζης της Ελλάδος, υπό τον όρον ότι το συνάλλαγμα τούτο θα είναι:

- Συνάλλαγμα χώρας, ης το νόμισμα είναι κατά νόμον και εν τη πράξει μετατρέψιμον εν όψει επί ωρισμένη τιμή εις εξαγωγίμον χρυσόν, ή
- Συνάλλαγμα χώρας, ης το νόμισμα είναι κατά νόμον και εν τη πράξει μετατρέψιμον εν όψει επί ωρισμένη τιμή εις εξωτερικόν συνάλλαγμα, ως τούτο ορίζεται εν εδαφίω.

Εν τη έννοια του παρόντος άρθρου και υπό τους όρους πάντως της ως άνω παραγράφου β', ο όρος «ελεύθερων εξωτερικών συνάλλαγμα χρυσής βάσεως» σημαίνει:

1. Υπόλοιπων εις πιστώσιν της Τραπέζης της Ελλάδος παρά τη Κεντρική Τραπέζη ξένη τινός χώρας ή παρά τη Τραπέζη Διεθνών Διακανονισμών.

2. Συναλλαγματικής πληρωτέας εις αλλοδαπών νόμισμα λήξεως εντός τριμήνου και φερούσας τουλάχιστον τουλάχιστον δύο φερεγγύους υπογραφάς.

3. Γραμμάτια του Δημοσίου Ταμείου, αναγνωρίσεις χρέους και Δημοσίου Ταμείου, ή ομοίας υποχρεώσεις ξένων Κρατών ληξιπρόθεσμους εντός τριών μηνών, μετ' αφαιρέσιν των υποχρεώσεων εις ξένον συνάλλαγμα.

Προς υπολογισμόν του ποσού του Καλύμματος, πάσα υπέρβασις των εις ξένον συνάλλαγμα υποχρεώσεων υπέρ τας εν παραγράφοις 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου απαριθμουμένας απαιτήσεις, θα αφαιρήται από των λοιπών στοιχείων του Καλύμματος.

γ) Δάνεια εις χρυσόν του Ελληνικού Δημοσίου εκ των αναφερομένων εν άρθρω 3 της συμβάσεως, ης το παρόν Καταστατικόν αποτελεί παράρτημα, μέχρις ανωτάτου ποσού δραχ. 650 εκαταμμυρίων. Το εις κάλυμμα περιλαμβανόμενων ποσόν των δανείων θα εμφανίζεται κεχωρισμένως εις τας εβδομαδιαίας καταστάσεις της Τραπέζης.

Άρθρον 63

Τη αιτήσει της Τραπέζης, η Κυβέρνησις δύναται να αναστέλλη την λειτουργίαν του άρθρου 61 υπό τον όρον της καταβολής ειδικού φόρου παρά της Τραπέζης προς το Κράτος. Εις την περίπτωσιν ταύτην οιαδήποτε προσωρινή χορήγησις προς το Κράτος θα φέρει τόκον ουχί κατώτερον του φόρου, όστις ευρίσκεται εν ισχύ εις εκάστην περίπτωσιν.

Η αναστολή δύναται να χορηγηθή δια περίοδον μη υπερβαίνουσαν τας τριάκοντα ημέρας κατά πρώτον, δύναται δε να ανανεούται επί περαιτέρω περιόδους μη υπερβαίνουσας εκάστοτε δεκαπενθήμερων. Ο φόρος θα καταβάλλεται επί του ποσού, καθ' ο η κυκλοφορία τραπεζικών γραμματίων και αι λοιπαί υποχρεώσεις όψεως της Τραπέζης υπερβαίνουσι το μέγιστον επιτρεπόμενον ποσόν, συμφώνως τω άρθρω 61.

Ο φόρος θα υπολογίζεται επί του ημερησίου ποσού της υπερβάσεως επί τοις ακολούθοις ποσοστοίς:

1 ½ τοις εκατόν ετησίως υπέρ τον ελάχιστον τρέχοντα προεξοφλητικών τόκον της Τραπέζης δια τρίμηνα γραμμάτια, αν το Κάλυμμα είναι έλασσον των τεσσαράκοντα αλλ' ουχί έλασσον των τράκοντα πέντε τοις εκατόν.

2 τοις εκατόν ετησίως υπέρ τον ως άνω ελάχιστων προεξοφλητικών τόκον, αν το Κάλυμμα είναι έλασσον των τριάκοντα πέντε αλλ' ουχί έλασσον των τριάκοντα τοις εκατόν.

3 τοις εκατόν ετησίως υπέρ τον ως άνω ελάχιστον προεξοφλητικών τόκον, αν το Κάλυμμα είναι έλασσον των τριάκοντα τοις εκατόν.

Άρθρον 64

Πριν υποβληθή αίτησις προς την Κυβέρνησιν προς αναστολήν του άρθρου 61, το Γενικόν Συμβούλιον οφείλει να αυξήση τον προεξοφλητικόν τόκον της Τραπέζης της Ελλάδος τουλάχιστον κατά εν τοις εκατόν ετησίως.

ΤΜΗΜΑ ΧΠ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

Άρθρον 65

Η Τράπεζα θα εκδίδη γραμμάτια εν Ελλάδι κατά τους όρους των άρθρων 2, 4 και 5.

Επί πέντε έτη από της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος Καταστατικού, δικαιούται να εκδίδει τραπεζικά γραμμάτια της Εθνικής Τραπέζας της Ελλάδος, άτινα η Τράπεζα αυτή θέλει να προμηθεύσει και εφ' ων θα αποτυπύται ο τίτλος της Τραπέζης της Ελλάδος. Αι διατάξεις του παρόντος Καταστατικού, αι αφορέσαι τα τραπεζικά γραμμάτια, θα εφαρμόζονται, πλην αν εξάγεται αντίθετος ερμηνεία, επί παντών των τραπεζικών γραμματίων της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος, των κυκλοφορούντων κατά την έναρξιν της λειτουργίας της Τραπέζης της Ελλάδος ή εκδιδομένων παρά της Τραπέζης της Ελλάδος κατά το ανωτέρω οριζόμενα.

Από της ημέρας της ενάρξεως της λειτουργίας της Τραπέζης της Ελλάδος, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος θα παύση εκδίδουσα τραπεζικά γραμμάτια ή οιοανδήποτε άλλο είδος χάρτινου χρήματος.

Άρθρον 66

Τα υπό της Τραπέζης της Ελλάδος εκδιδόμενα τραπεζικά γραμμάτια κυκλοφορούσιν ως νόμιμα χρήματα εντός της Επικρατείας, γίνονται τουτέστιν δεκτά, υπό τον περιορισμόν του άρθρου 68, παρά τε του Δημοσίου και εντός νομικού ή φυσικού προσώπου, ως νόμιμον μέσον εξοφλήσεως υποχρεώσεων επί τη αναγραφομένη ονομαστική αξία.

Άρθρον 67

Προ της εκδόσεως νέου τύπου τραπεζικών γραμματίων, η Τράπεζα οφείλει να δημοσιεύη εν τη Εφημερίδι της Κυβερνήσεως περιγραφήν αυτών.

Άρθρον 68

Οσάκις αποσύρεται της κυκλοφορίας σειρά των τραπεζικών γραμματίων, το Γενικόν Συμβούλιον θέλει να καθορίζει και γνωστοποιεί δημόσια την προθεσίαν εντός της οποίας τα τραπεζικά ταύτα γραμμάτια δέον να προσάγονται προς ανταλλαγήν. Μετά την πάροδον της προθεσμίας ταύτης τα αποσυρθέντα τραπεζικά γραμμάτια δεν θα αποτελώσι νόμιμον χρήμα, πλην μόνον παρά τη Τραπέζη της Ελλάδος.

Μετά πάροδον διετίας από της λήξεως της τελευταίας δημοσία γνωστοποιηθείσης προθεσμίας προς προσαγωγήν της αποσυρθείσης της κυκλοφορίας σειράς τραπεζικών γραμματίων, η Τράπεζα δικαιούται να αφαιρή από του ποσού των εν κυκλοφορία τραπεζικών γραμματίων το ποσό των μη προσαχθέντων και μη πληρωθέντων γραμματίων της σειράς ταύτης, τα γραμμάτια δε ταύτα δεν θα θεωρώνται του λοιπού εν κυκλοφορία. Μετά πάροδον δε δεκαετίας από της λήξεως της αυτής ως άνω προθεσμίας τα τραπεζικά ταύτα γραμμάτια θεωρούνται παραγεγραμμένα και ο κομιστής ουδεμίαν έχει εξ' αυτών αξίωσιν.

Άρθρον 69

Η Τράπεζα θα ανταλλάσῃ εν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι και τοῖς Ὑπακαταστήμασιν αὐτῆς τα τραπεζικά γραμμάτια πρὸς τα τραπεζικά γραμμάτια ἄλλης ονομαστικῆς ἀξίας ἢ πρὸς κερματικά νομίσματα μέχρι ποσού, ὅπερ κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Τραπέζης, εἶναι ἀναγκαῖον δια τὴν κυκλοφορίαν.

Άρθρον 70

Ἡ Τράπεζα θα παρακρατῇ παν τραπεζικόν γραμματίον πλαστογραφηθέν ἢ ἀλλοιώμενον παρέχουσα ἀπόδειξιν.

ΤΜΗΜΑ ΧΠ ΔΙΑΘΕΣΕΙΣ ΚΕΡΔΩΝ

Άρθρον 71

1. Μετά τον καταλογισμόν προβλέψεως δια τας άνευ αξίας ή επισφαλείς απαιτήσεις, την υποτίμησιν των στοιχείων του ενεργητικού, τας καταβολάς εις τα Ταμεία Προσωπικού και Συντάξεων και δια πάντα τα ενδεχόμενα εκείνα, δι' α συνήθως γίνονται προβλέψεις παρά των Τραπεζών και μετά την πληρωμήν εκ των καθαρών κερδών της Τραπέζης μερίσματος προς δώδεκα τοις εκατόν (12%), ετησίως επί του κεφαλαίου, το ήμισυ του πλεονάσματος διατίθεται υπέρ του τακτικού αποθεματικού μέχρις ου τούτου εξισώθη προς το κεφάλαιον, το δε απομένον ήμισυ καταβάλλεται εις το Δημόσιον. Εφ' όσον το τακτικόν αποθεματικόν είναι εξισωμένον προς το κεφάλαιον, δύναται να καταβληθή εις τους μετόχους, από της χρήσεως 1973 και εφεξής, μετ' απόφασιν της γενικής συνελεύσεως του έτους 1974 κ.ε., λαμβανομένην απαιρητήτως μετά πρότασιν του γενικού συμβουλίου, και ισχύουσαν μόνον δια το έτος εις ο αφορά, ως πρόσθετον μέρισμα, ποσοστόν των καθαρών κερδών, του υπολοίπου αυτών περιεχομένου εις το Δημόσιον. [Το ποσοστό τούτο, καθοριζόμενον υπό της ως άνω αποφάσεως, ουδέποτε δύναται να είναι ανώτερον του απαιτούμενου, ίνα το συνολικώς παρά των μετοχών λαμβανομένον μέρισμα ισούται προς το 12% του συνόλου των καθαρών κερδών της χρήσεως].

2. Ως κεφάλαιον εν τη χορηγούμενη παραγράφω νοείται το εν αριθμώ 8 του Καταστατικού, ως εκάστοτε ισχύει, οριζομένων.

ΤΜΗΜΑ ΧΙΥ ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Άρθρον 72

Αι διατάξεις των περί Ανωνύμων Εταιρειών και Τραπεζών νόμων, δεν έχουσιν εφαρμογήν επί της Τραπέζης της Ελλάδος, εφ' όσον αντιβαίνουσι προς το παρόν Καταστατικόν.

Άρθρον 73

1. Η Τράπεζα απαλλάσσεται παντός φόρου ή τέλους. Ιδία απαλλάσσεται της πληρωμής οιουδήποτε φόρου ή τέλους επί των εκδιδομένων τραπεζικών γραμματίων, πλην του επιβλητέου φόρου εν ωρισμένας περιπτώσεις προβλεπομέναις εν άρθρω 63.
2. Συμβάσεις δανείου ή παροχής πιστώσεως, συναπτόμενα μεταξύ της Τραπέζης της Ελλάδος και αλλοδαπού νομικού ή φυσικού προσώπου, απαλλάσσονται παντός τέλους χαρτοσήμου και πάσης εισφοράς ή τέλους υπέρ οιουδήποτε Ασφαλιστικού Ταμείου ή οιουδήποτε τρίτου. Ο καταβαλλόμενος υπό της Τραπέζης της Ελλάδος τόκος εις δανειστάς αυτής, όταν το δάνειον παρεσχέθει υπό αλλοδαπού φυσικού ή νομικού προσώπου, δεν υπόκειται εις φόρον εισοδήματος ούτε εις άλλον φόρον ή τέλος.

ΤΜΗΜΑ XV ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Άρθρον 74

Εν περιπτώσει ανακλήσεως του εκδοτικού προνομίου της Τραπέζης της Ελλάδος (άρθρον 2), η Τράπεζα διαλύεται, το δε ενεργητικόν και παθητικόν αυτής εκτιμάται υπό τριών εμπειρογνομόνων. Εις τούτων διορίζεται υπό της Κυβερνήσεως, εις υπό του Γενικού Συμβουλίου, ο δε τρίτος κοινή σύμφωνία Κυβερνήσεως και Γενικού Συμβουλίου. Εν ασυμφωνία ο τρίτος διορίζεται υπό του Προέδρου του Αρείου Πάγου. Το Δημόσιον θα αναλάβη εις ακέραιον πάσα τας ανειλημμένας τότε υποχρεώσεις της Τραπέζης προς το εν ενεργεία και υπό σύνταξιν προσωπικόν αυτής όσον αφορά πάντα τα δικαιώματά του.

Μετά την ως άνω εξακρίβωσιν της αξίας του ενεργητικού και παθητικού της Τραπέζης, θα καταβληθή πρώτον εις τους μετόχους η ονομαστική αξία των μετοχών, παν δε καθαρόν πλεόνασμα της αξίας ταύτης θα διανεμηθή εξ ημισείας μεταξύ Κυβερνήσεως και μετόχων.

ΤΜΗΜΑ XVI ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρον 75

Κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος Καταστατικού, ως προς τον τόκον, τας εγγυήσεις, την προθεσμίαν, τους όρους ανανεώσεως και το ποσόν του συνόλου των πιστώσεων ή προεξοφλήσεων και προς τον σκοπόν της ενισχύσεως της οικονομίας της χώρας, η Τράπεζα δύναται, μέχρι τέλος του έτους 1948, να χορηγή πιστώσεις εις βιομηχανικάς, γεωργικάς, τραπεζικάς ή άλλας επιχειρήσεις ή οργανισμούς, υπό όρους καθοριζομένους εκάστοτε δια αποφάσεως του Γενικού Συμβουλίου.

Προς εξασφάλισιν της τηρήσεως τω όρων της παροχής των πιστώσεων, το Γενικόν Συμβούλιον της Τραπέζης, δύναται να καθορίζη και ποινικήν ρήτραν υπέρ του Δημοσίου, εισπραττομένων υπό τούτου ως δημόσιον έσοδον. Προς ασφάλειαν πιστώσεων χορηγουμένων υπό της Τραπέζης της Ελλάδος εις την Αγροτικήν Τράπεζαν, επιτρέπεται να συμφωνηθή σύστασις ενεχύρου επί υφισταμένων ή μελλουσών απαιτήσεων της οφειλετρίας κατά τρίτων, άνευ ειδικωτέρας μνείας και άνευ παραδόσεως ή οπισθογραφήσεως των συναφών τίτλων εις την Τράπεζαν της Ελλάδος.

Η Τράπεζα δύναται ωσαυτός, μέχρι τέλους του έτους 1948, να χορηγή εις το Δημόσιον προκαταβολάς ή ενεργή προεξοφλήσεις συναλλαγματικών ή γραμματίων εις διαταγήν εκδόσεως ή οπισθογραφήσεως του Δημοσίου, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος Καταστατικού, υπό όρους καθοριζομένους δια συμφωνίας μεταξύ Δημοσίου και Τραπέζης.

Ε΄ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ 1999

1.1 Στόχοι και αποτελέσματα της νομισματικής πολιτικής το 1999

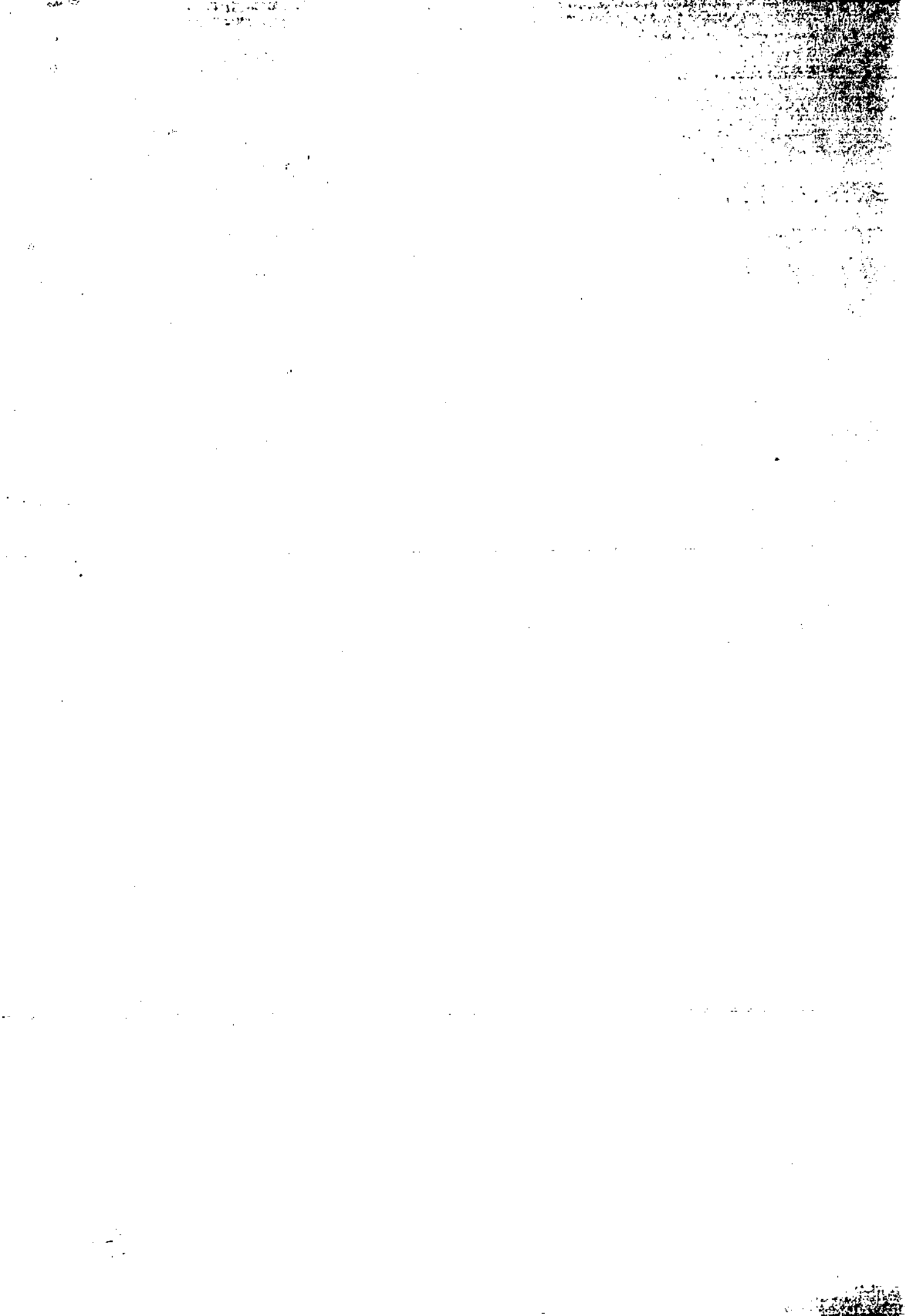
Ο πρωταρχικός σκοπός της νομισματικής πολιτικής για το 1999, όπως είχε προσδιοριστεί στην Έκθεση που υποβλήθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος στη Βουλή των Ελλήνων και το Υπουργικό Συμβούλιο το Μάρτιο του 1999, ήταν η επίτευξη της σταθερότητας του γενικού επιπέδου των τιμών, δηλαδή η μείωση του πληθωρισμού σε επίπεδο που δεν υπερβαίνει το 2% ετησίως. Η έγκυρη επίτευξη αυτού του σκοπού ήταν αναγκαία προκειμένου να ικανοποιηθεί το σχετικό με τον πληθωρισμό κριτήριο σύγκλισης της Συνθήκης του Μάαστριχ, που αποτελεί προϋπόθεση για τη συμμετοχή της Ελλάδος στη ζώνη του ευρώ τον Ιανουάριο του 2001.

Κατά την άσκηση της νομισματικής πολιτικής η Τράπεζα της Ελλάδος επιδίωξε τη διατήρηση σχετικά σταθερής συναλλαγματικής ισοτιμίας της δραχμής έναντι του ευρώ στο πλαίσιο του Μηχανισμού Συναλλαγματικών Ισοτιμιών II (ΜΣ II), στον οποίο η δραχμή εντάχθηκε τον Ιανουάριο του 1999 με κεντρική ισοτιμία 353,109 δρχ ανά ευρώ και με τα κανονικά περιθώρια διακύμανσης $\pm 15\%$.

1.2 Συναλλαγματική ισοτιμία

Κατά το 1999 η δραχμή συμμετείχε στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών II (ΜΣ II) με κεντρική ισοτιμία 353,109 δρχ. ανά ευρώ και με τα κανονικά περιθώρια διακύμανσης. Ο μηχανισμός αυτός αντικατέστησε τον προηγούμενο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών II (ΜΣ II), διατηρώντας τα ίδια κανονικά περιθώρια διακύμανσης των ισοτιμιών $\pm 15\%$.

Η συμμετοχή της δραχμής του ΜΣΙ/ΜΣΙ II υπήρξε επιτυχής. Στη διάρκεια των δύο περίπου ετών από την είσοδο του στο μηχανισμό μέχρι του τέλους του 1999, το ελληνικό νόμισμα γενικά δεν δέχθηκε πιέσεις που να δημιουργούσαν ένταση στην αγορά συναλλάγματος. Σε όλη αυτήν την περίοδο, κύριος στόχος της νομισματικής πολιτικής ήταν η επίτευξη και η διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών. Η διατήρηση των εγχώριων επιτοκίων σε σχετικά υψηλά επίπεδα είχε ως αποτέλεσμα η δραχμή να διατηρηθεί ισχυρή μέσα στον ΜΣΙ II. Στη διάρκεια του 1999 η ανατίμηση της δραχμής σε σχέση με την κεντρική της ισοτιμία έναντι του ευρώ κυμάνθηκε μεταξύ 6,5% και 9%, με μέση ανατίμηση 7,7%, που είναι συνεπής με την ασκούμενη αντιπληθωριστική νομισματική πολιτική, αλλά και αποτέλεσμα των θετικών οικονομικών εξελίξεων και των ευνοϊκών προοπτικών της οικονομίας. Σημειώνεται ότι, από την είσοδο της δραχμής στον ΜΣΙ στις 16 Μαρτίου 1998 και μέχρι το τέλος του 1998, η ανατίμησή της έναντι του ECU κυμάνθηκε σε ευρύτερα όρια (από 2,2% έως 8,5%). Η μεταβλητότητα της ισοτιμίας της δραχμής έναντι του ευρώ ήταν κατά μέσον όρο περιορισμένη και κατά τη διάρκεια του 1999 παρουσίασε πτωτική τάση. Η

μεταβλητότητα αυτή στο τέλος του 1999 αντιστοιχούσε στο 1/3 περίπου εκείνης στις αρχές του έτους.

Κατά το 1999, η ισοτιμία της δραχμής έναντι του ευρώ, και κατά συνέπεια η απόκλισή της από την κεντρική της ισοτιμία, παρουσίασε ελαφρώς πτωτική τάση. Αναλυτικότερα, στο πρώτο δίμηνο του 1999 ασκήθηκαν ανατιμητικές πιέσεις στη δραχμή, που αντανάκλουν σημαντικές εισροές κεφαλαίων από το εξωτερικό. Οι εισροές αφορούσαν κυρίως τοποθετήσεις μη κατοίκων σε ομολογιακούς τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες συνδέονταν με τις υψηλές διαφορές αποδόσεων μεταξύ ελληνικών και ξένων χρεογράφων και τις διαγραφόμενες προοπτικές σύγκλισης των ελληνικών επιτοκίων προς το χαμηλότερο επίπεδο των επιτοκίων στη ζώνη του ευρώ, σε συνδυασμό με την αξιοπιστία της ασκούμενης νομισματικής πολιτικής. Την περίοδο αυτή η Τράπεζα της Ελλάδος παρενέβαινε στην αγορά συναλλάγματος προσφέροντας δραχμές, προκειμένου να συγκρατήσει τις ανατιμητικές πιέσεις στη δραχμή και να περιορίσει τη μεταβλητότητά της. Από τα μέσα Ιανουαρίου μέχρι τα τέλη Μαρτίου του 1999, η ανατίμηση της δραχμής σε σχέση με την κεντρική της ισοτιμία έναντι του ευρώ κυμαινόταν σε υψηλά επίπεδα μεταξύ 8,5% και 9%, έναντι ανατίμησης 7,5% το Δεκέμβριο του 1998.

Στα τέλη Μαρτίου του 1999 σημειώθηκαν εκροές κεφαλαίων, εν μέρει λόγω της αβεβαιότητας που δημιούργησε η κρίση στο Κοσσυφοπέδιο, και η ανατίμηση της δραχμής περιορίστηκε στο 7,5-8%, επίπεδο στο οποίο διατηρήθηκε μέχρι και το τέλος Μαΐου 1999. Στο δίμηνο Ιουνίου – Ιουλίου 1999, χάρη στην επίδραση εποχικών παραγόντων στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, αλλά και λόγω εισροών κεφαλαίων, η δραχμή ισχυροποιήθηκε και η ανατίμησή της σε σχέση με την κεντρική της ισοτιμία ως προς το ευρώ διαμορφώθηκε στο 8 – 8,5%.

Από τον Αύγουστο έως το Δεκέμβριο του 1999, η απόκλιση της δραχμής από την κεντρική της ισοτιμία μειώθηκε σταδιακά στο 6,5%, αν και για ορισμένα διαστήματα (από τις αρχές Αυγούστου μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου και κατά το Νοέμβριο) η απόκλιση αυτή διατηρήθηκε σταθερή. Η ισοτιμία της δραχμής έναντι του ευρώ υποχώρησε στην περίοδο από τα μέσα του τρίτου δεκαήμερου του Σεπτεμβρίου μέχρι το τέλος Οκτωβρίου 1999, λόγω εκροών κεφαλαίων προς το εξωτερικό εξαιτίας της δημιουργίας προσδοκίων στην αγορά ότι η τρέχουσα ισοτιμία της δραχμής έναντι του ευρώ θα προσέγγιζε ταχύτερα την κεντρική της ισοτιμία, με αποτέλεσμα η απόκλιση της ισοτιμίας να διαμορφωθεί σε 6,5% περίπου στο τέλος του Οκτωβρίου από 7% στο τέλος Σεπτεμβρίου. Συνολικά, η δραχμή παρέμεινε ουσιαστικά σταθερή σε σχέση με το ευρώ κατά το 1999 και η ισοτιμία της, από 327,3 δρχ. ανά ευρώ στις αρχές του έτους, υποχώρησε στις 330,4 δρχ. ανά ευρώ στο τέλος του έτους. Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα εξάλλου διαμορφώθηκαν σε 18,9 δισεκ. δολ. ΗΠΑ στο τέλος του 1999, από 18,2 δισεκ. δολ. ΗΠΑ στο τέλος του 1998.

Η εξέλιξη της συναλλαγματικής ισοτιμίας της δραχμής έναντι νομισμάτων εκτός της ζώνης του ευρώ ακολούθησε στενά την αντίστοιχη εξέλιξη της ισοτιμίας του ευρώ έναντι αυτών των νομισμάτων, δεδομένου ότι η πολιτική συναλλαγματικής ισοτιμίας της δραχμής απέβλεπε στη σχετική σταθερότητα της ισοτιμίας του ελληνικού νομίσματος έναντι του ευρώ. Σε σχέση με το δολάριο ΗΠΑ, η ισοτιμία της δραχμής υποχώρησε στη διάρκεια του 1999 και διαμορφώθηκε στις 328,4 δρχ. ανά δολάριο στο τέλος του έτους από 282,6 δρχ. ανά δολάριο στο τέλος του 1998. Όπως προαναφέρθηκε, η εξέλιξη αυτή αντανάκλασε το δυναμισμό της οικονομίας των ΗΠΑ και τη διεύρυνση της διαφοράς επιτοκίων μεταξύ των ΗΠΑ και της ζώνης του ευρώ. Ως προς το γιεν Ιαπωνίας, η ισοτιμία της δραχμής κυμάνθηκε περί τις 250 δρχ. ανά 100 γιεν στους πρώτους πέντε μήνες του 1999. Από το τέλος Μαΐου

όμως μέχρι και το τέλος του έτους, το γιεν παρουσίασε σχεδόν συνεχή άνοδο έναντι των κυριότερων νομισμάτων, αντανakλώντας εν μέρει τη βελτίωση των οικονομικών συνθηκών στην Ιαπωνία. Η διεθνείς αυτή ισχυροποίηση του γιεν είχε ως αποτέλεσμα η ισοτιμία του να διαμορφωθεί σταδιακά σε 322,3 δρχ. ανά 100 γιεν στο τέλος του 1999.

Η σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία της δραχμής παρέμεινε περίπου σταθερή στο μεγαλύτερο μέρος του 1999, όμως το τελευταίο δίμηνο του έτους υποχώρησε, λόγω της ανατίμησης του γιεν Ιαπωνίας και του δολαρίου ΗΠΑ, με αποτέλεσμα να μειωθεί κατά 4,3% μεταξύ Δεκεμβρίου 1998 και Δεκεμβρίου 1999. Σε μέσα επίπεδα, η σταθμισμένη ισοτιμία μειώθηκε κατά 0,9% το 1999, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στον περιορισμό των εγχώριων πληθωριστικών πιέσεων.

Στις 17 Ιανουαρίου του τρέχοντος έτους, η κεντρική ισοτιμία της δραχμής έναντι του ευρώ ανατιμήθηκε κατά 3,5% και διαμορφώθηκε στις 340,75 δρχ. ανά ευρώ. Η προσαρμογή αυτή διευκολύνει την άσκηση αντιπληθωριστικής νομισματικής πολιτικής ενόψει της βαθμιαίας υποχώρησης των εγχώριων επιτοκίων στο επίπεδο των αντίστοιχων επιτοκίων της ζώνης του ευρώ. Πράγματι, η προσαρμογή της τρέχουσας ισοτιμίας της δραχμής από το επίπεδο των 331,8 δρχ. ανά ευρώ, όπου βρισκόταν αμέσως πριν από τον επαναπροσδιορισμό της κεντρικής ισοτιμίας (14.1.2000), σε 340,75 δρχ. ανά ευρώ έως το τέλος του έτους περιορίζει το ποσοστό διολίσθησης της ισοτιμίας σε 2,6%, από 6% που θα απαιτείτο αν η κεντρική ισοτιμία της δραχμής είχε παραμείνει στις 353,109 δρχ. ανά ευρώ. Ταυτόχρονα, η προσαρμογή της κεντρικής ισοτιμίας είχε θετική επίδραση στη διαμόρφωση των πληθωριστικών προσδοκιών και συνεπώς αναμένεται ότι θα επηρεάσει ανάλογα την έκβαση των συλλογικών μισθολογικών διαπραγματεύσεων. Από την άλλη πλευρά, παρ' όλο που το μέγεθος της συνολικής προσαρμογής των εγχώριων επιτοκίων δεν επηρεάζεται από την ανατίμηση της κεντρικής ισοτιμίας, παρέχεται μεγαλύτερη ευχέρεια στην επιλογή του χρόνου και του μεγέθους των σταδιακών μειώσεών τους, καθώς οι μειώσεις αυτές θα συνδυάζονται με μικρότερη διολίσθηση της δραχμής από ό,τι θα συνέβαινε χωρίς την ανατίμηση.

1.3 Επιτόκια και παρεμβάσεις στην αγορά χρήματος

Η πολιτική επιτοκίων της Τράπεζας της Ελλάδος

Η Τράπεζα της Ελλάδος διατήρησε τα επιτόκιά της σε γενικώς υψηλά επίπεδα στα πλαίσια της ασκούμενης αντιπληθωριστικής πολιτικής. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα διατήρησε σταθερά μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου 1999 τα βασικά της επιτόκια ύστερα από μικρή μείωσή τους τον Ιανουάριο του 1999 και τα μείωσε περαιτέρω τον Οκτώβριο και το Δεκέμβριο του 1999 και, πιο πρόσφατα, τον Ιανουάριο του 2000.

Η διατήρηση αμετάβλητων των βασικών επιτοκίων της Τράπεζας για μεγάλο χρονικό διάστημα (μεταξύ Ιανουαρίου και Οκτωβρίου 1999), παρά τη σημαντική υποχώρηση του πληθωρισμού στην ίδια περίοδο, υπογραμμίζει την επιφυλακτική στάση που τήρησε η Τράπεζα στο εν λόγω διάστημα. Η στάση αυτή υπαγορεύθηκε τόσο από το γεγονός ότι ο πυρήνας του πληθωρισμού (που υπολογίζεται με βάσει το δείκτη τιμών καταναλωτή χωρίς καύσιμα και οπωροκηπευτικά), αν και υποχώρησε σε αυτήν την περίοδο, εντούτοις παρέμεινε σε σχετικώς υψηλά επίπεδα, όσο και από ορισμένες δυσμενείς εξελίξεις σε παράγοντες που επηρεάζουν τον πληθωρισμό, όπως η μεγάλη άνοδος των τιμών του πετρελαίου διεθνώς και η ταχεία αύξηση, σε ορισμένες περιόδους, των τραπεζικών πιστώσεων, ιδίως των καταναλωτικών δανείων.

Κατά τη μείωση των βασικών επιτοκίων της Τράπεζας της Ελλάδος τον Οκτώβριο και το Δεκέμβριο ελήφθη υπόψη η σταθεροποίηση του πυρήνα του πληθωρισμού, ο οποίος μετά το Σεπτέμβριο του 1999 εκκινεί σε επίπεδο που δεν υπερβαίνει το 2%, η ικανοποιητική πορεία και προοπτική εξέλιξης του μέσου ετήσιου πληθωρισμού με βάση τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή, καθώς και η διαμόρφωση του ρυθμού μεταβολής του δείκτη ρευστότητας M4N μέσα ή κάτω από τα όρια της ενδεικτικής πρόβλεψης (7-9%) για το 1999.

Κατά την τελευταία μείωση των βασικών επιτοκίων της Τράπεζας τον Ιανουάριο του 2000, πέρα από την προβλεπόμενη εξέλιξη του μέσου ετήσιου πληθωρισμού – με βάση τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή – και τη συγκράτηση του ρυθμού ανόδου του δείκτη ρευστότητας M4N το 1999 σε επίπεδο κάτω από την ενδεικτική πρόβλεψη για το έτος αυτό, ελήφθη υπόψη και η εκτιμώμενη ευνοϊκή επίδραση στον πληθωρισμό από την ανατίμηση της κεντρικής ισοτιμίας της δραχμής έναντι του ευρώ στον ΜΣΙ ΙΙ στις 17. 1. 2000.

Οι μειώσεις των επιτοκίων της Τράπεζας της Ελλάδος σημειώθηκαν σε μια περίοδο κατά την οποία τα βασικά επιτόκια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας αυξήθηκαν, όπως αναφέρεται στο Τμήμα 1.2 πιο πάνω, και επομένως περιορίζεται το μέγεθος της αναγκαίας προσαρμογής των εγχώριων επιτοκίων.

Κατά το 1999 η Τράπεζα της Ελλάδος απορρόφησε σημαντικά ποσά ρευστότητας από τη διατραπεζική αγορά χρήματος, προκειμένου να διατηρήσει τα επιτόκια σε επίπεδα συμβατά με την ασκούμενη αντιπληθωριστική πολιτική. Το μέσο ημερήσιο υπόλοιπο των απορροφώμενων κεφαλαίων ανήλθε σε 1.500 δισεκ. δρχ. περίπου το 1999, έναντι 750 δισεκ. δρχ. το 1998. Η Απορρόφηση ρευστότητας διαμορφώθηκε σε υψηλά επίπεδα από την αρχή του 1999, όπου και διατηρήθηκε μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου, αντανακλώντας σε σημαντικό βαθμό εισροές κεφαλαίων από το εξωτερικό, ιδίως τους πρώτους δυο μήνες του έτους. Στο τελευταίο τρίμηνο του 1999, η απορρόφηση ρευστότητας περιορίστηκε σημαντικά και το μέσο ημερήσιο υπόλοιπο των απορροφώμενων κεφαλαίων διαμορφώθηκε σε 800 δισεκ. δρχ. περίπου, ως αποτέλεσμα των εκροών κεφαλαίων προς το εξωτερικό που σημειώθηκαν την περίοδο αυτή, αλλά και της αυξημένης άντλησης κεφαλαίων από το Δημόσιο τον Οκτώβριο του 1999 και της συσσώρευσης διαθεσίμων για τη χρηματοδότηση των δαπανών του, που για εποχικούς λόγους είναι μεγάλες στο τέλος του έτους.

Η Τράπεζα της Ελλάδος, προκειμένου να ασκήσει πιο αποτελεσματικά την πολιτική παρεμβάσεων της στη διατραπεζική αγορά, άρχισε να διενεργεί από τον Απρίλιο του 1999 δημοπρασίες αποδοχής καταθέσεων τριών μηνών με σκοπό την απορρόφηση, για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, ενός μέρους του πλεονάσματος ρευστότητας στη διατραπεζική αγορά το οποίο έχει διαρθρωτικό χαρακτήρα. Σημειώνεται ότι κατά το δεύτερο εξάμηνο του 1999, το ποσό της ρευστότητας που απορροφήθηκε με παρεμβάσεις διάρκειας τριών μηνών αντιστοιχούσε κατά μέσον όρο στο 1/3 περίπου της συνολικής απορρόφησης ρευστότητας.

Επιτόκια τραπεζικών καταθέσεων και χορηγήσεων

Ανάλογη με εκείνη των διατραπεζικών επιτοκίων ήταν γενικά και η πορεία των επιτοκίων καταθέσεων, τα οποία, ύστερα από μικρή μείωση τους πρώτους μήνες του 1999, παρέμειναν σχεδόν σταθερά μέχρι το τέλος του έτους. Ειδικότερα, το επιτόκιο των καταθέσεων ταμειωτηρίου μειώθηκε κατά μισή εκατοστιαία μονάδα περίπου το πρώτο

δύμηνο του 1999 και παρέμεινε έκτοτε σταθερό γύρω στο 8%, σχεδόν μέχρι το τέλος του 1999. Στο τέλος Δεκεμβρίου 1999 και τον Ιανουάριο 2000, οι τράπεζες προχώρησαν σε μείωση των επιτοκίων καταθέσεων ταμειωτηρίου κατά μισή εκατοστιαία μονάδα, ακολουθώντας τη μείωση των επιτοκίων της Τράπεζας της Ελλάδος το Δεκέμβριο του 1999.

Αρχικά μείωση και στη συνέχεια σταθεροποίηση παρουσίασαν και τα επιτόκια των δανείων προς τις επιχειρήσεις καθώς και τα επιτόκια των στεγαστικών δανείων. Ειδικότερα, το επιτόκιο των βραχυπρόθεσμων δανείων προς τις επιχειρήσεις μειώθηκε κατά μια εκατοστιαία μονάδα περίπου το πρώτο δίμηνο του 1999 και έκτοτε παρέμεινε σταθερό γύρω στο 15%, σχεδόν μέχρι το τέλος του έτους. Τον Ιανουάριο του 2000 τα επιτόκια των δανείων προς τις επιχειρήσεις μειώθηκαν κατά 0,60 της εκατοστιαίας μονάδας, ενώ των καταναλωτικών δανείων μέχρι και μιάμιση εκατοστιαία μονάδα.

Πιστωτική επέκταση προς τον ιδιωτικό τομέα

Την Τράπεζα της Ελλάδος απασχόλησαν ιδιαίτερα οι εξελίξεις στην αγορά των τραπεζικών πιστώσεων κατά το 1999. Εξαιτίας του εντεινόμενου ανταγωνισμού και της σχετικά πρόσφατης απελευθέρωσης του τραπεζικού συστήματος, τα τραπεζικά δάνεια, ιδίως ορισμένες κατηγορίες τους όπως τα καταναλωτικά και τα στεγαστικά, αυξάνονταν κατά το 1998 και τις αρχές του 1999 με ταχείς ρυθμούς, που η Τράπεζα εκτιμούσε ότι θα συνεχιστούν ή θα επιταχυνθούν περαιτέρω, λόγω και της αναμενόμενης μείωσης των επιτοκίων. Για το λόγο αυτό, τον Απρίλιο του 1999 η Τράπεζα έλαβε ειδικά μέτρα, τα οποία ενίσχυσε τον Ιούλιο. Τα μέτρα αυτά, σε συνδυασμό με την πολιτική επιτοκίων, αποσκοπούσαν στη συγκράτηση της πιστωτικής επέκτασης. Οι πιστωτικές εξελίξεις του 1999 χαρακτηρίστηκαν από επιβράδυνση του ρυθμού ανόδου των δανείων προς τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. Η επιβράδυνση της πιστωτικής επέκτασης οφείλεται στη συγκρατημένη αύξηση των δανείων σε δραχμές, ενώ τα υπόλοιπα των δανείων σε συνάλλαγμα αυξήθηκαν με σημαντικά υψηλότερο ρυθμό από ό,τι το 1998. Ωστόσο, τα υπόλοιπα αυτά διογκώθηκαν σε μεγάλο βαθμό, εξαιτίας της ανατίμησης του γιεν Ιαπωνίας (30,0%) και του δολαρίου ΗΠΑ (16,2%) κατά το 1999. Στα δυο αυτά νομίσματα έχουν συναφθεί τα 2/3 περίπου του συνόλου των δανείων σε συνάλλαγμα προς τον ιδιωτικό τομέα και η ανατίμηση των νομισμάτων αυτών ως προς τη δραχμή οδήγησε σε σημαντική αύξηση των υπολοίπων των δανείων, όπως αυτά αποτιμώνται σε δραχμές, η οποία όμως δεν αντανάκλα αντίστοιχη άνοδο των τραπεζικών χορηγήσεων. Διορθωμένη για τις συναλλαγματικές διαφορές, οι οποίες υπολογίζονται σε 520 δισεκ. δρχ. το 1999 (1998: 220 δισεκ. δρχ.), η πιστωτική επέκταση προς τον ιδιωτικό τομέα διαμορφώθηκε σε 10,3%, παρουσίασε δηλαδή σημαντική επιβράδυνση έναντι του 1998 (13,0%).

Η αύξηση των δανείων σε δραχμές ανήλθε σε 11,2% (1998:15,4%), ενώ τα δάνεια σε συνάλλαγμα αυξήθηκαν κατά 24,3% (1998:13,8%), ή κατά 7,6% (1998:5,7%) αν γίνει η διόρθωση για τις συναλλαγματικές διαφορές. Ο κύριος όγκος των δανείων σε συνάλλαγμα συνομολογείται σε γιεν Ιαπωνίας. Στο τέλος του 1999 το υπόλοιπο των δανείων σε γιεν ανέρχονταν στο ισότιμο των 1.852 δισεκ. δρχ. ή 5,7 δισεκ. δολ. Και αποτελούσε το 48% του συνόλου των δανείων σε συνάλλαγμα. Αυτό οφείλεται στα πολύ χαμηλά επιτόκια των δανείων σε γιεν, τα οποία μάλιστα υποχώρησαν περαιτέρω στη διάρκεια του 1999 (αρχές του 1999:3,9%, τέλος του 1999:3,3%).

Από την ανάλυση των χορηγήσεων των εμπορικών τραπεζών κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας προκύπτει ότι το 1999 σημειώθηκε επιτάχυνση της πιστωτικής επέκτασης προς τον οικισμό και τη μεταποίηση, ενώ επιβραδύνθηκε σημαντικά η πιστωτική

επέκταση προς το εμπόριο και τους καταναλωτές.

Χρηματοδότηση ιδιωτικού τομέα σε συνάλλαγμα

Μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '80, η χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα σε συνάλλαγμα ήταν πολύ περιορισμένη, καθώς ίσχυε περιοριστικό καθεστώς που απαιτούσε ειδική άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος για την σύναψη δανείων σε συνάλλαγμα. Από το 1987 άρχισε σταδιακά η απελευθέρωση της κατηγορίας αυτής των δανείων. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος επιτράπηκε στις μεταποιητικές, μεταλλευτικές και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις να συνάπτουν, χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, δάνεια σε συνάλλαγμα, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, διάρκειας τουλάχιστον ενός εξαμήνου, για τη χρηματοδότηση επενδύσεων και την κάλυψη αναγκών τους σε κεφάλαια κίνησης.

Η απελευθέρωση αυτή επεκτάθηκε αργότερα στις εμπορικές επιχειρήσεις (Σεπτέμβριος 1988) και τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών (Μάρτιος 1990), ενώ το 1991 κάλυψε όλες σχεδόν τις ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις. Ο δανεισμός σε συνάλλαγμα απελευθερώθηκε πλήρως το 1994 με την κατάργηση και των τελευταίων περιορισμών, μεταξύ των οποίων ήταν και ο περιορισμός ως προς τη διάρκεια των δανείων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η απελευθέρωση των δανείων ως συνάλλαγμα συνδυάστηκε με τη γενικότερη φιλελευθεροποίηση της τραπεζικής αγοράς, αλλά και με τη μεγαλύτερη αξιοπιστία της νομισματικής πολιτικής όσον αφορά τη σταθερότητα της συναλλαγματικής ισοτιμίας της δραχμής. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την ταχεία αύξηση των δανείων σε συνάλλαγμα. Συγκεκριμένα, τα δάνεια σε συνάλλαγμα προς τον ιδιωτικό τομέα αυξήθηκαν με μέσο ετήσιο ρυθμό 43,6% κατά την εξαετία 1994 -1999, ενώ η χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα σε δραχμές την ίδια περίοδο αυξήθηκε με μέσο ετήσιο ρυθμό 14,8%. Το αποτέλεσμα ήταν η συμμετοχή των δανείων σε συνάλλαγμα στη συνολική χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα να αυξηθεί από 11% στο τέλος του 1993 σε 27% στο τέλος του 1999, ακολουθώντας στο μεγαλύτερο διάστημα σταθερή ανοδική πορεία. Χαρακτηριστική είναι η μικρή αντιστροφή της τάσης αυτής στο δεύτερο εξάμηνο του 1997, λόγω κυρίως των προσδοκιών για υποτίμηση της δραχμής που επικράτησαν την περίοδο αυτή. Σε αυτό συνέβαλε και η καθιέρωση, από 1^{ης} Σεπτεμβρίου 1997, ενιαίου ποσοστού εισφοράς (1,2%) στον «κοινό λογαριασμό για επιστροφή διαφόρων τόκων» (Ν. 128/75), η οποία προηγουμένως κλιμακωνόταν ανάλογα με το ύψος του επιτοκίου. Η καθιέρωση ενιαίας εισφοράς είχε επιπτώσεις μόνο στα δάνεια σε συνάλλαγμα, δεδομένου ότι τα δάνεια αυτά, λόγω χαμηλού επιτοκίου, επιβαρύνονταν πολύ λίγο (το 10% της κανονικής εισφοράς) ή καθόλου με το προηγούμενο καθεστώς. Μετά την υποτίμηση του Μαρτίου 1998, είναι εμφανής μια μικρή υποκατάσταση δανείων σε συνάλλαγμα σε δάνεια σε δραχμές. Εκτοτε, αν και η πορεία των δανείων σε συνάλλαγμα εξακολουθεί να είναι ανοδική, οι ρυθμοί αύξησής τους είναι χαμηλότεροι.

Όσον αφορά την ανάλυση των δανείων σε συνάλλαγμα κατά νόμισμα, κατά την τελευταία διετία (1998 -1999) παρατηρείται υπερτριπλασιασμός των δανείων σε γιεν, ενώ οι μεταβολές των δανείων στα λοιπά νομίσματα είναι αρνητικές. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη διώγκωση του μεριδίου των δανείων σε γιεν από 19,7% στο τέλος του 1997 σε 47,8% στο τέλος του 1999. Μεγάλη αύξηση της ζήτησης δανείων σε γιεν παρατηρήθηκε στο διάστημα Οκτωβρίου 1998 - Μαρτίου 1999, που σχετίζεται με τη διαμόρφωση προσδοκιών για υποχώρηση της ισοτιμίας του γιεν και με τις εξελίξεις στην ιαπωνική οικονομία. Η αύξηση αυτή συνδέεται επίσης με το γεγονός ότι τα επιτόκια δανεισμού σε γιεν ήταν χαμηλότερα

από αυτά των λοιπών νομισμάτων. Σημειώνεται πάντως ότι ο ρυθμός αύξησης των δανείων σε γιεν, διορθωμένος για τις συναλλαγματικές διαφορές, παρουσίασε πτωτική τάση στο δεύτερο εξάμηνο του 1999, εξαιτίας της σημαντικής ανατίμησης του ιαπωνικού νομίσματος στην περίοδο αυτή. Κατά τη διετία 1998 – 1999 παρατηρήθηκε ακόμα μια μικρή μείωση των υπολοίπων των δανείων σε δολάρια ΗΠΑ, που συνδέεται με προσδοκίες για μελλοντική ανατίμηση του δολαρίου αλλά και με την άνοδο των αμερικανικών επιτοκίων, κυρίως στη διάρκεια του 1999.

Τέλος, όσον αφορά την πιστωτική επέκταση σε συνάλλαγμα κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, στη διετία 1998 – 1999 το εμπόριο κατέχει τη πρώτη θέση, με ποσοστό 34%, στη συνολική χρηματοδότηση σε συνάλλαγμα. Η συμμετοχή της βιομηχανίας ανέρχεται σε 28%, ενώ τα ποσοστά συμμετοχής των υπόλοιπων κλάδων είναι πολύ μικρά. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου παρατηρείται διπλασιασμός των δανείων προς το εμπόριο, ενώ τα δάνεια προς τον τουρισμό αυξήθηκαν κατά 24%, και στους υπόλοιπους κλάδους η αύξηση ήταν μικρότερη. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις αφορούν δανεισμό κυρίως εκ μέρους εισαγωγικών επιχειρήσεων, αλλά και κλάδων με πόρους σε συνάλλαγμα, όπως ο τουρισμός και η ναυτιλία.

Η πιστωτική επέκταση προς το εμπόριο παρουσίασε μεγάλη επιβράδυνση το 1999. Συγκεκριμένα, οι πιστώσεις των εμπορικών τραπεζών προς το εμπόριο αυξήθηκαν κατά 193 δισεκ. δρχ. ή 6,8%, έναντι 440 δισεκ. δρχ. ή 19,7% το 1998. Αν και με σημαντικές διακυμάνσεις, η επιβράδυνση της πιστωτικής επέκτασης ήταν εμφανής από τις αρχές του 1999.

Μεγάλη ήταν η επιτάχυνση της πιστωτικής επέκτασης των εμπορικών τραπεζών προς τον οικισμό, τάση που παρατηρήθηκε χωρίς σχεδόν καμιά διακοπή από τις αρχές του έτους. Τα στεγαστικά δάνεια αυξήθηκαν κατά 26,8% το 1999, έναντι 18,5% το 1998.

Επιβράδυνση παρουσίασε και ο ρυθμός αύξησης των καταναλωτικών δανείων το 1999, τα οποία πάντως συνεχίζουν να αποτελούν την ταχύτερα αναπτυσσόμενη κατηγορία δανείων των εμπορικών τραπεζών.

Από την ανάλυση της χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα και των ΔΕΚΟ στο εννεάμηνο Απριλίου – Δεκεμβρίου 1999 προκύπτει ότι οι εμπορικές τράπεζες, ως σύνολο, υπερέβησαν ελαφρά το όριο που έθεσε η Τράπεζα της Ελλάδος για τη χρηματοδότηση του εσωτερικού και του εισαγωγικού εμπορίου και των καταναλωτών, αλλά όχι και το όριο της χρηματοδότησης των «λοιπών» κλάδων.

Από τις εξελίξεις αυτές συνάγεται ότι τα μέτρα συνέβαλαν σημαντικά στη συγκράτηση της πιστωτικής επέκτασης το 1999, ιδίως μάλιστα αν ληφθούν υπόψη οι τάσεις που επικρατούσαν στους πρώτους μήνες του 1999 και η επίδραση των συναλλαγματικών διαφορών που διόγκωσαν τα υπόλοιπα των δανείων σε συνάλλαγμα. Ωστόσο, ο ρυθμός αύξησης των δανείων εξακολουθούσε να είναι υψηλός και, για το λόγο αυτό, το Δεκέμβριο του 1999 η Τράπεζα αποφάσισε να παρατείνει μέχρι το Μάρτιο του 2000 τα μέτρα περιορισμού της πιστωτικής επέκτασης, ώστε η νομισματική πολιτική να διατηρήσει τον αντιπληθωριστικό της χαρακτήρα.

1.4 Εμπορικό ισοζύγιο και τουρισμός

Οι εισπράξεις από τουριστικές υπηρεσίες αυξήθηκαν κατά 2.167 εκατ. ευρώ στην

περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 1999, ενώ οι αντίστοιχες πληρωμές αυξήθηκαν κατά 1.488 εκατ. ευρώ. Παρά τα γεγονότα στη Γιουγκοσλαβία, τα οποία επηρέασαν αρνητικά τον οδικό τουρισμό στη Βόρεια Ελλάδα, σημειώθηκε σημαντική άνοδος των αφίξεων και διανυκτερεύσεων αλλοδαπών τουριστών.

Οι αφίξεις τουριστών αυξήθηκαν κατά 13,2% στην περίοδο Ιανουαρίου – Ιουνίου, ενώ οι αφίξεις με ναυλωμένες πτήσεις (charters) αυξήθηκαν κατά 14,4% στην περίοδο Απριλίου – Οκτωβρίου. Εξάλλου, το σύνολο των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία αυξήθηκε κατά 7,3% (9,2% των αλλοδαπών) στην περίοδο Ιουνίου – Ιανουαρίου, ενώ οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία ΑΑ-Γ κατηγορίας των ουριστικών περιοχών αυξήθηκαν κατά 4,6% στην περίοδο Απριλίου – Οκτωβρίου.

Εκτιμάται σχετικά ότι η συγκρατημένη αύξηση των εγχώριων ξενοδοχειακών τιμών για τους ξένους επισκέπτες ενίσχυσε την εξωτερική ζήτηση ελληνικών τουριστικών υπηρεσιών, παρά την επιβράδυνση του ρυθμού ανόδου των πραγματικών εισοδημάτων στις χώρες της ΕΕ. Εξάλλου, η αύξηση των πληρωμών για τουριστικές υπηρεσίες αντανακλά την άνοδο του εγχώριου διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, αλλά και την αυξημένη δαπάνη για σπουδές στο εξωτερικό (που περιλαμβάνεται στο κονδύλιο αυτό).

1.5 Το χρονοδιάγραμμα των διαδικασιών για τη λήψη απόφασης σχετικά με την ένταξη της Ελλάδας στην ζώνη του ευρώ.

Σύμφωνα με τη Συνθήκη, Άρθρο 122 παρ. 2 (πρώην 109 Κ. παρ. 2), αναφορικά με τα κράτη-μέλη που δεν συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ (δηλ. με παρέκκλιση), τουλάχιστον μια φορά κάθε δύο χρόνια, ή όποτε το ζητήσει κράτος-μέλος με παρέκκλιση, η Επιτροπή και η ΕΚΤ υποβάλουν εκθέσεις στο Συμβούλιο, οι οποίες εξετάζουν (Άρθρο 121 παρ. 1 πρώην 109 Ι παρ. 1) "την πάροδο που έχουν επιτελέσει τα [εν λόγω] κράτη-μέλη στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους για τη επίτευξη της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, εάν η εθνική νομοθεσία κάθε κράτους-μέλους, συμπεριλαμβανομένου του καταστατικού της εθνικής κεντρικής τράπεζας, συμβιβάζεται [με τη Συνθήκη].... Επίσης κατά πόσον έχει επιτευχθεί υψηλός βαθμός σύγκλισης με γνώμονα την ικανοποίηση των κριτηρίων [σύγκλισης]".

- Στις 9 Μαρτίου 2000 η Ελλάδα θα υποβάλλει αίτηση για την εκπόνηση εκθέσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΚΤ. Κατόπιν, "εκθέσεις για τη σύγκλιση" θα προετοιμαστούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΚΤ για τη Ελλάδα (και τη Σουηδία) και θα υποβληθούν στο Συμβούλιο των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ECOFIN) στις 3-5 Μαΐου 2000.

Ακολούθως, οι διαδικασίες σύμφωνα με τη Συνθήκη (Άρθρο 122 παρ. 2) έχουν ως εξής: "Μετά από διαβούλευση με το ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και αφού συζητηθεί το θέμα στο Συμβούλιο, συνερχόμενο σε επίπεδο Αρχηγών Κρατών ή Κυβερνήσεων, το Συμβούλιο αποφασίζει, με ειδική πλειοψηφία μετά από πρόταση της Επιτροπής, ποια κράτη-μέλη με παρέκκλιση πληρούν.... Τις αναγκαίες προϋποθέσεις και καταργεί τις παρεκκλίσεις για τα συγκεκριμένα κράτη-μέλη".

- Η "πρόταση της Επιτροπής" για τη κατάργηση της παρέκκλισης της Ελλάδος αναμένεται να κατατεθεί στο Συμβούλιο μαζί με την προαναφερθείσα έκθεσή της.
- Τότε επίσης θα αρχίσει η διαδικασία διαβουλεύσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο", η οποία αναμένεται να περατωθεί την εβδομάδα μεταξύ 12 και 16 Ιουνίου.
- Στο ECOFIN της 5^{ης} Ιουνίου 2000 θα γίνει προκαταρκτική συζήτηση των εκθέσεων για την Ελλάδα, την οποία θα έχει προετοιμάσει η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή

(πρώην Νομισματική Επιτροπή) στις 26 Μαΐου 2000.

- Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (δηλ. το Συμβούλιο συνεργόμενο σε επίπεδο Αρχηγών Κρατών ή Κυβερνήσεων) θα συζητήσει το θέμα της ένταξης της Ελλάδος στη Νομισματική Ένωση στα πλαίσια της κανονικής συνόδου (Συμβούλιο Κορυφής) στην τοποθεσία *Santa Maria de Feira* κοντά στο Οπόρτο της Πορτογαλίας, στις 19-20 Ιουνίου 2000.
- Η τελική απόφαση για τη υιοθέτηση από την Ελλάδα του ενιαίου νομίσματος αναμένεται να ληφθεί με ειδική πλειοψηφία από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε συνεδρίαση του ECOFIN στο περιθώριο του Συμβούλιο Κορυφής.

1.6 Η στρατηγική της νομισματικής πολιτικής του 2000.

Η σταθερότητα των τιμών παραμένει ο κύριος στόχος της νομισματικής πολιτικής και για το 2000. Ο στόχος αυτός επιτεύχθηκε σε μεγάλο βαθμό το 1999. Η συναλλαγματική ισοτιμία της δραχμής έναντι του ευρώ αποτελεί τον ενδιάμεσο στόχο της νομισματικής πολιτικής, με σημείο αναφοράς τη νέα κεντρική ισοτιμία της δραχμής (340,75 δρχ. ανά ευρώ), η οποία ισχύει από τις 17 Ιανουαρίου του τρέχοντος έτους.

Για την αξιολόγηση των νομισματικών συνθηκών και της πορείας του πληθωρισμού, η Τράπεζα της Ελλάδος θα παρακολουθεί, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, μια σειρά δεικτών που παρέχουν πληροφόρηση σχετικά με τους προσδιοριστικούς παράγοντες της ζήτησης και της προσφοράς αγαθών και υπηρεσιών και επηρεάζουν τη μελλοντική εξέλιξη του πληθωρισμού. Μεταξύ αυτών των δεικτών περιλαμβάνονται ο ευρύτερος δείκτης ρευστότητας M4N, οι μισθοί, ο βαθμός χρησιμοποίησης του παραγωγικού δυναμικού, η καμπύλη αποδόσεων των ομολόγων κ.α.

Η Τράπεζα της Ελλάδος, αντίθετα από ότι έπραξε τα προηγούμενα έτη, δεν ανακοινώνει ενδεικτική πρόβλεψη για τη συνολική πιστωτική επέκταση το 2000, επειδή εκτιμάται ότι η σχέση μεταξύ της πιστωτικής επέκτασης και του ρυθμού αύξησης των τιμών και της οικονομικής δραστηριότητας θα χαρακτηρίζεται από αυξημένη αβεβαιότητα που δυσχεραίνει τη διαμόρφωση ενδεικτικής πρόβλεψης συνεπούς με την επιδιωκόμενη εξέλιξη των τιμών. Ένας λόγος είναι ότι η πιστωτική επέκταση προς το δημόσιο τομέα, επομένως και η συνολική πιστωτική επέκταση, επηρεάζονται άμεσα και σε μεγάλο βαθμό από την πολιτική διαχείρισης του δημόσιου χρέους που εφαρμόζει η κυβέρνηση. Ειδικότερα, η πολιτική του Δημόσιου που επιδιώκει την επιμήκυνση της μέσης διάρκειας του χρέους επηρεάζει τη διακράτηση τίτλων και οδηγεί σε αναδιάρθρωση του χαρτοφυλακίου των επενδυτών, επειδή τα ομόλογα μεγαλύτερης διάρκειας είναι περισσότερο ελκυστικά για τους θεσμικούς επενδυτές και τις τράπεζες, με συνέπεια την επιτάχυνση της πιστωτικής επέκτασης. Είναι χαρακτηριστικό ότι η επιτάχυνση της πιστωτικής επέκτασης προς το δημόσιο τομέα το 1999 δεν οφείλεται σε αυξημένες δανειακές ανάγκες, αλλά και στη μεγάλη μεταβολή που παρατηρήθηκε στα ποσοστά κάλυψης των αναγκών αυτών αφενός από τον ιδιωτικό μη τραπεζικό τομέα και αφετέρου από τις τράπεζες. Επιπλέον, μεγάλος βαθμός αβεβαιότητας χαρακτηρίζει την πρόβλεψη σχετικά με την πιστωτική επέκταση προς τον ιδιωτικό τομέα, επειδή, πρώτον, καταργούνται στο τέλος Μαρτίου του τρέχοντος έτους τα προσωρινά μέτρα που έλαβε η Τράπεζα το 1999 για τη συγκράτηση της πιστωτικής επέκτασης και, δεύτερον, αναμένεται μείωση των επιτοκίων κατά το τρέχον έτος και ένταση του ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών. Είναι βεβαίως ευνόητο ότι όλοι αυτοί οι παράγοντες θα συμβάλλουν ώστε η ζήτηση πιστώσεων εκ μέρους του ιδιωτικού τομέα να διατηρηθεί σε υψηλό επίπεδο. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα παρακολουθεί προσεχτικά την εξέλιξη των τραπεζικών πιστώσεων, προκειμένου να επιτυγχάνεται ακριβέστερη αξιολόγηση

των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά τραπεζικών δανείων, αφού θα συνεκτιμώνται οι επιδράσεις άλλων παραγόντων, όπως ο βαθμός χρησιμοποίησης εναλλακτικών πηγών δανεισμού και γενικότερα άντλησης κεφαλαίων. Επισημαίνεται όμως ότι, επειδή τα μέσα ελέγχου της πιστωτικής επέκτασης στη διαθέσιμη της Τραπέζης της Ελλάδος περιορίζονται και λόγω της αναπόφευκτης βαθμιαίας προσαρμογής των επιτοκίων στο επίπεδο των επιτοκίων της ζώνης του ευρώ έως το τέλος του έτους, περιορίζεται αντίστοιχα και η δυνατότητα συγκράτησης της πιστωτικής επέκτασης. Επομένως καθίσταται σαφές ότι θα απαιτηθεί στήριξη της αντιπληθωριστικής προσπάθειας με άλλα μέσα οικονομικής πολιτικής.

Πέραν όμως από την ενδεχόμενη επίπτωση στις τιμές, η ταχεία πιστωτική επέκταση ενέχει κινδύνους για τα πιστωτικά ιδρύματα, οι οποίοι απαιτούν προσεκτική παρακολούθηση και αποτελεσματική αντιμετώπιση. Η εμπειρία δείχνει ότι η ταχεία πιστωτική επέκταση σε περίοδο έντονου ανταγωνισμού συνδυάζεται γενικά με τάση των τραπεζών να αναλαμβάνουν μεγαλύτερους κινδύνους. Ειδικά κατά τα έτη 2000 και 2001, στη διάρκεια των οποίων θα συντελεστεί μεγάλο μέρος της απομένουσας προσαρμογής των ελληνικών αγορών χρήματος και κεφαλαίου προς τις αντίστοιχες αγορές των χωρών της ζώνης του ευρώ, οι τράπεζες θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεχτικές και συγκρατημένες στη χορήγηση των δανείων, ώστε να αποφύγουν την επιβάρυνση του χαρτοφυλακίου τους με επισφάλειες, που σε τελική ανάλυση θα περιορίσουν μακροπρόθεσμα την κερδοφορία και την ανταγωνιστικότητά τους. Η Τράπεζα της Ελλάδος, στο πλαίσιο των επιτοκίων αρμοδιοτήτων της, θα δώσει ιδιαίτερη έμφαση στην παρακολούθηση και αποτελεσματική διαχείριση, από τις τράπεζες, των πιστωτικών κινδύνων που αυτές αναλαμβάνουν.

2. Μέτρα Νομισματικής Πολιτικής

12 Ιανουαρίου 1999

- Από 13.1.1999, το επιτόκιο παρέμβασης, της Τράπεζας της Ελλάδος, στη διατραπεζική αγορά, για την αποδοχή καταθέσεων διάρκειας 14 ημερών μειώνεται από 12,25% σε 12%.
- Από 14.1.1999, το επιτόκιο του πρώτου κλιμακίου καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων, στην Τράπεζα της Ελλάδος, μειώνεται από 11,6% σε 11,5%.
- Από 14.1.1999, το επιτόκιο χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων, από τη Τράπεζα της Ελλάδος με ενέχυρο τίτλους του Δημοσίου, μειώνεται από 15,5% σε 13,5%.
- Από 14.1.1999, το επιτόκιο χρεωστικών υπολοίπων στους τρεχούμενους λογαριασμούς καταθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων, στην Τράπεζα της Ελλάδος, μειώνεται από 22% σε 20%.

29 Ιανουαρίου 1999

Με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και την ταχύτερη εξυγίανση του χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων των τραπεζών, καθορίζεται ένα γενικό πλαίσιο ελάχιστων ποσοτικών κριτηρίων για την αξιολόγηση της επάρκειας των προβλέψεων των πιστωτικών ιδρυμάτων, έναντι απαιτήσεων τους από πιστοδοτήσεις.

6 Απριλίου 1999

Με στόχο την άντληση από τη διατραπεζική αγορά μέρος της ρευστότητας που έχει αποκτήσει μονιμότερο χαρακτήρα, η Τράπεζα της Ελλάδος καθιερώνει, σε μηνιαία βάση, δημοπρασίες αποδοχής καταθέσεων διάρκειας τριών μηνών, μέσω ανταγωνιστικών προσφορών επιτοκίου.

16 Απριλίου 1999

Με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση της ασκούμενης αντιπληθωριστικής πολιτικής, η Τράπεζα της Ελλάδος καθορίζει ότι:

Οι εμπορικές, στεγαστικές και συνεταιριστικές τράπεζες, των οποίων το άθροισμα των υπολοίπων των πάσης φύσεως δανείων καταναλωτικών πίστης και δανείων προς το εσωτερικό και εισαγωγικό εμπόριο υπερβαίνει:

την 30η Ιουνίου 1999:

κατά ποσοστό 3,5% ή ποσό 150 εκατ. δρχ.

την 30η Σεπτεμβρίου 1999:

κατά ποσοστό 5,5% ή ποσό 250 εκατ. δρχ.

την 31η Δεκεμβρίου 1999:

κατά ποσοστό 9,5% ή ποσό 400 εκατ. δρχ.

το αντίστοιχο άθροισμα των υπολοίπων κατά την 31^η Μαρτίου 1999, υπόκεινται σε δέσμευση ποσών ίσων με τις υπερβάσεις του μεγαλύτερου από τα ως άνω όρια για καθεμία χρονική περίοδο.

Στην περίπτωση που το άθροισμα των υπολοίπων των λοιπών κατηγοριών δανείων

προς τον ιδιωτικό τομέα και τις δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς υπερβαίνει:

την 30η Ιουνίου 1999:

κατά ποσοστό 3,5% ή ποσό 200 εκατ. δρχ.

την 30η Σεπτεμβρίου 1999:

κατά ποσοστό 5,5% ή ποσό 300 εκατ. δρχ.

την 31η Δεκεμβρίου 1999:

κατά ποσοστό 9,5% ή ποσό 550 εκατ. δρχ.

το αντίστοιχο άθροισμα των υπολοίπων κατά την 31^η Μαρτίου 1999, οι παραπάνω τράπεζες υπόκεινται σε πρόσθετη δέσμευση ποσών ίσων με τις υπερβάσεις του μεγαλύτερου από τα ως άνω όρια για καθεμία χρονική περίοδο.

Και στις δύο περιπτώσεις, τα ποσά των υπερβάσεων κατά τις άνω ημερομηνίες δεσμεύονται, για περίοδο έξι μηνών, σε άτοκους λογαριασμούς καταθέσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος.

18 Μαΐου 1999

Από 19.5.1999, τα όρια χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων, από την Τράπεζα της Ελλάδος, με ενέχυρο τίτλους του Δημοσίου αναπροσαρμόζοντας ως εξής:

α) Αυξάνεται από 300 σε 700 εκατ. δρχ. κατά πιστωτικό ίδρυμα το ποσό που προστίθεται μετά την κατανομή του συνολικού ορίου χρηματοδότησης.

β) Αυξάνεται από 10 σε 15 δισ. δρχ. το ποσό που προβλέπεται, για κάθε πιστωτικό ίδρυμα, και το οποίο έχει οριστεί ως Βασικός Διαπραγματευτής στην αγορά τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου.

23 Ιουνίου 1999

Προκειμένου τα νεοϊδρυόμενα (από 1.1.1998 και εφεξής) πιστωτικά ιδρύματα, να αντιμετωπίσουν τις ειδικές συνθήκες που δημιουργούνται, σε σχέση με την εφαρμογή της Πράξης Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής 13/16.4.1999, περί υποχρεωτικών καταθέσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος από πιστωτικά ιδρύματα των οποίων η πιστωτική επέκταση υπερβαίνει τα προβλεπόμενα όρια, τους παρέχεται ευχέρεια εφαρμογής και δεύτερου εναλλακτικού τρόπου για τον υπολογισμό του ορίου της μεταβολής των υπολοίπων των δανείων τους έναντι των υπολοίπων κατά την 31η Μαρτίου 1999. Το όριο αυτό υπολογίζεται ως ποσοστό του καταβεβλημένου μετοχικού ή συνεταιριστικού κεφαλαίου ή του κεφαλαίου προικοδότησης των εν λόγω ιδρυμάτων.

28 Ιουλίου 1999

Τα πιστωτικά ιδρύματα των οποίων τα υπόλοιπα των πάσης φύσεως δανείων καταναλωτικής πίστης υπερβαίνουν:

την 30η Σεπτεμβρίου 1999:

κατά ποσοστό 2% ή ποσό 50 εκατ. δρχ.

την 31η Δεκεμβρίου 1999:

κατά ποσοστό 6% ή ποσό 130 εκατ. δρχ.

τα αντίστοιχα υπόλοιπα της 30ης Ιουνίου 1999, υπόκεινται σε πρόσθετες δεσμεύσεις πέραν των προβλεπόμενων στην Πράξη Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής 13/16.4.99. Οι δεσμεύσεις αυτές, γίνονται με τη μορφή άτοκων καταθέσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος για περίοδο έξι μηνών, και είναι ίσες με το διπλάσιο των εκάστοτε υπερβάσεων.

5 Αυγούστου 1999

Απλουστεύονται οι διατάξεις, που αφορούν τη διαδικασία χορήγησης συναλλάγματος για τρέχουσες συναλλαγές μεταξύ κατοίκων και μη κατοίκων Ελλάδος και για κίνηση κεφαλαίων. Ειδικότερα, το ανώτατο όριο των χορηγούμενου συναλλάγματος για κάλυψη

προσωπικών αναγκών και τρέχουσες συναλλαγές φυσικών προσώπων, για το οποίο δεν απαιτείται η υποβολή δικαιολογητικών αυξάνεται από 2.000 σε 10.000 ευρώ. Επίσης, επιτρέπεται η διενέργεια μικρής αξίας, μέχρι 2.000 ευρώ, συναλλαγών επαγγελματικής φύσεως χωρίς την υποχρέωση υποβολής δικαιολογητικών. Ακόμη απαλλάσσονται οι συναλλασσόμενοι από την υποχρέωση υποβολής πολλαπλών, στατιστικής φύσεως, δηλώσεων σε διάφορα στάδια της διαδικασίας μεταφοράς κεφαλαίων στο εξωτερικό.

14 Σεπτεμβρίου

Με σκοπό τη διευκόλυνση των πληγέντων από το σεισμό της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 1999, στην Αττική, η Τράπεζα της Ελλάδος εξαιρεί από τους περιορισμούς που έχουν επιβληθεί στις τράπεζες, για τη συγκράτηση της πιστωτικής επέκτασης τα δάνεια, τα οποία επιχορηγούνται από της 8 Σεπτεμβρίου 1999 προς ιδιώτες ή επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στα προγράμματα ενίσχυσης των σεισμοπαθών.

23 Σεπτεμβρίου 1999

Από 1.10.1999 το συνολικό όριο χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων από την τράπεζα της Ελλάδος, με ενέχυρο τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου αυξάνεται από 200 σε 480 δισεκ. δρχ. Το ποσό που προστίθεται μετά την κατανομή του συνολικού ορίου χρηματοδότησης καθορίζεται ως εξής:

- i. 1 δισεκ. δρχ. για τις συνεταιριστικές τράπεζες που έχουν λάβει άδεια δραστηριοποίησης σε όλες τις περιοχές της χώρας, και 700 εκατ. δρχ. για τις λουπές συνεταιριστικές τράπεζες,
- ii. 2 δισεκ. δρχ. για τα λοιπά πιστωτικά ιδρύματα.

Το επιπλέον ποσό που προβλέπεται, για κάθε πιστωτικό ίδρυμα και το οποίο έχει οριστεί ως Βασικός Διαπραγματευτής στην αγορά τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, αυξάνεται από 15 σε 25 δισεκ. δρχ.

Κατά τη χρονική περίοδο από 15 Νοεμβρίου 1999 μέχρι και 14 Ιανουαρίου 2000, η χρηματοδότηση των πιστωτικών ιδρυμάτων από την τράπεζα της Ελλάδος με ενέχυρο τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου, δεν υπόκειται σε ποσοτικό περιορισμό, εφόσον καλύπτεται από αντίστοιχη αξία τίτλων αποτιμημένων σύμφωνα με τα ισχύοντα.

27 Σεπτεμβρίου 1999

- Αυξάνεται από 5 σε 15 εκατ. δρχ. το ανώτατο ύψος των χορηγούμενων από τα πιστωτικά ιδρύματα πιστοδοτήσεων σε φυσικά πρόσωπα, με ενέχυρο τίτλους εισηγμένους στο Χρηματιστήριο Αξιών και μέχρι ποσοστού 50% της τρέχουσας αξίας των τίτλων.
- Επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα, να χρηματοδοτούν Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών και χρηματιστηριακές εταιρείες για την κάλυψη των πάσης φύσεως χρηματοδοτικών τους αναγκών.

20 Οκτωβρίου 1999

- Το επιτόκιο παρέμβασης της Τράπεζας της Ελλάδος, στη διατραπεζική αγορά, για τη αποδοχή καταθέσεων διάρκειας 14 ημερών, μειώνεται από 12% σε 11,5%.
- Από 21.10.1999, το επιτόκιο του πρώτου κλιμακίου καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος, μειώνεται από 11,5% σε 11% και το επιτόκιο του δεύτερου κλιμακίου από 9,75% σε 9,25%.
- Από 21.10.1999, το επιτόκιο χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος με ενέχυρο τίτλους του Δημοσίου, μειώνεται από 13,5% σε 13%.

7 Δεκεμβρίου 1999

Από 10.12.1999, το ελάχιστο ημερήσιο υπόλοιπο τη υποχρεωτικής κατάθεσης των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος μειώνεται από 90% σε 85% της εν λόγω υποχρεωτικής κατάθεσης.

15 Δεκεμβρίου 1999

-Το επιτόκιο παρέμβασης της Τράπεζας της Ελλάδος στη διατραπεζική αγορά για την αποδοχή καταθέσεων διάρκειας 14 ημερών μειώνεται από 11,5% σε 10,75%.

-Από 16.12.1999, το επιτόκιο του πρώτου κλιμακίου καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος μειώνεται από 11% σε 10,25% και του δεύτερου κλιμακίου από 9,25% σε 9%.

-Από 16.12.1999, το επιτόκιο χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος με ενέχυρο τίτλους του Δημοσίου μειώνεται σε από 13% σε 12,25%.

24 Δεκεμβρίου 1999

Από 27.12.1999, το επιτόκιο χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος με ενέχυρο τίτλους του Δημοσίου μειώνεται από 12,25% σε 11,5%.

29 Δεκεμβρίου 1999

Η ισχύς των μέτρων για τη συγκράτηση της πιστωτικής επέκτασης των τραπεζών παρατείνεται έως το τέλος Μαρτίου του 2000. Ειδικότερα, επιβάλλεται δέσμευση με τη μορφή άτοκης κατάθεσης διάρκειας έξι μηνών, ίση με το ποσό της υπέρβασης, στην περίπτωση κατά την οποία:

- 1) το σύνολο των καταναλωτικών δανείων και των δανείων προς το εσωτερικό και εισαγωγικό εμπόριο υπερβαίνει την 31^η Μαρτίου 2000 κατά ποσοστό 12% ή ποσό 700 εκατ. δρχ. το υφιστάμενο υπόλοιπο την 31^η Μαρτίου 1999.
- 2) το σύνολο των λοιπών δανείων προς τον ιδιωτικό τομέα και τις ΔΕΚΟ υπερβαίνει την 31^η Μαρτίου 2000 κατά ποσοστό 12% ή ποσό 850 εκατ. δρχ. το υφιστάμενο υπόλοιπο την 31^η Μαρτίου 1999.

Αν το σύνολο των καταναλωτικών δανείων υπερβαίνει την 31^η Μαρτίου 2000 κατά ποσοστό 8,5% ή ποσό 260 εκατ. δρχ. το υφιστάμενο υπόλοιπο την 30η Ιουνίου 1999, επιβάλλεται πρόσθετη δέσμευση με τη μορφή άτοκης κατάθεσης διάρκειας έξι μηνών, ίση με το διπλάσιο το ποσού της υπέρβασης.

Για τις μικρές τράπεζες και τις τράπεζες που άρχισαν να λειτουργούν από 1.1.1998 και μετά προβλέπονται και εναλλακτικά δραχμικά όρια.

26 Ιανουαρίου 2000

-Το επιτόκιο παρέμβασης της Τράπεζας της Ελλάδος σε διατραπεζική αγορά για αποδοχή καταθέσεων διάρκειας 14 ημερών μειώνεται από 10,75% σε 9,75%.

-Από 27.1.1999, το επιτόκιο του πρώτου κλιμακίου καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος μειώνεται από 10,25% σε 9,5% και το επιτόκιο του δεύτερου κλιμακίου από 9% σε 8,5%.

-Από 27.1.1999, το επιτόκιο χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος με ενέχυρο τίτλους του Δημοσίου μειώνεται από 11,5% σε 11%.

3 Φεβρουαρίου 2000

Με στόχο την προσαρμογή των διατάξεων που αφορούν τις συναλλαγές σε χρυσό προς τις διατάξεις που διέπουν γενικότερα τις συναλλαγές σε συνάλλαγμα, απελευθερώνονται πλήρως οι αγορές και πωλήσεις του χρυσού που δεν χρησιμοποιείται για εμπορευματικούς ή βιομηχανικούς σκοπούς, οι οποίες μπορούν να διενεργούνται ελεύθερα

από τα πιστωτικά ιδρύματα και την Τράπεζα της Ελλάδος.

14 Φεβρουαρίου 2000

Με σκοπό την πρόσταμογή του συστήματος των υποχρεωτικών καταθέσεων των τραπεζών στην Τράπεζα της Ελλάδος προς το αντίστοιχο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, καταργείται, από 10 Μαρτίου 2000, η διάκριση μεταξύ έντοκου και άτοκου τμήματος των υποχρεωτικών καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος. Το συνολικό ποσό των εν λόγω υποχρεωτικών καταθέσεων εκτοκίζεται με ενιαίο επιτόκιο, το οποίο καθορίζεται με Πράξη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής.

2.1 Στόχοι και αποτελέσματα της Νομισματικής Πολιτικής

Οι βασικοί στόχοι και το πλαίσιο άσκησης της νομισματικής πολιτικής για το 1999 προσδιορίστηκαν στην έκθεση που υπέβαλε η Τράπεζα της Ελλάδος στη Βουλή των Ελλήνων και στο Υπουργικό Συμβούλιο τον περασμένο Μάρτιο. Στην παρούσα έκθεση εξετάζονται οι νομισματικές εξελίξεις και η νομισματική πολιτική που ασκήθηκε μέχρι και το Οκτώβριο του 1999.

Πρωταρχικός σκοπός της νομισματικής πολιτικής είναι η επίτευξη και διασφάλιση της σταθερότητας του γενικού επιπέδου των τιμών και η ικανοποίηση του σχετικού με τον πληθωρισμό κριτηρίου σύγκλισης που θέτει η Συνθήκη του Μάαστριχτ, ώστε να ενταχθεί η Ελλάδα στη ζώνη του ευρώ τον Ιανουάριο του 2001.

Το πλαίσιο άσκησης της νομισματικής πολιτικής προσδιορίζεται από τη συμμετοχή της δραχμής στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών II (ΜΣΙ II), στο οποίο η δραχμή εντάχθηκε στην αρχή του έτους με τα κανονικά περιθώρια διακύμανσης. Επομένως, ο κύριος ενδιάμεσος στόχος της νομισματικής πολιτικής είναι η διατήρηση της σταθερότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας της δραχμής έναντι του ευρώ. Επειδή όμως η νομισματική πολιτική έχει δώσει προτεραιότητα στην επίτευξη του στόχου για τον πληθωρισμό, η δραχμή έχει παραμείνει ανατιμημένη σε σχέση με τη κεντρική της ισοτιμία έναντι του ευρώ. Στο δεκάμηνο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 1999, η ισοτιμία της έναντι του ευρώ ήταν υψηλότερη κατά 6,5-9% από την κεντρική ισοτιμία. Σε σχέση με την ισοτιμία της στο τέλος του 1998, η δραχμή ήταν ανατιμημένη μέχρι και 1,5 εκατοστιαία μονάδα στο μεγαλύτερο μέρος του δεκάμηνου Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 1999 και μόνο τον Οκτώβριο η ισοτιμία της διαμορφώθηκε στο ίδιο ή λίγο χαμηλότερο επίπεδο από ότι στο τέλος του 1998. Συνεπώς, με δεδομένη τη διαφορά πληθωρισμού μεταξύ της Ελλάδας και των χωρών της ζώνης του ευρώ, η δραχμή ανατιμήθηκε και σε πραγματικούς όρους.

Η εξέλιξη των επιτοκίων στη διατραπεζική αγορά χρήματος επίσης υπογραμμίζει τον αντιπληθωριστικό χαρακτήρα της νομισματικής πολιτικής. Τα επιτόκια αυτά παρέμειναν σταθερά στο 10% περίπου από τα μέσα Φεβρουαρίου του 1999. Η σταθερότητα των ονομαστικών επιτοκίων, σε συνδυασμό με την υποχώρηση του πληθωρισμού, οδήγησε σε αύξηση των πραγματικών επιτοκίων. Η ανατίμηση της δραχμής σε πραγματικούς όρους και η άνοδος των πραγματικών επιτοκίων υποδηλώνουν την ενίσχυση της αντιπληθωριστικής κατεύθυνσης της νομισματικής πολιτικής, προκειμένου να επιτευχθεί ο τελικός σκοπός και να αντισταθμιστούν οι δυσμενείς επιπτώσεις διαφόρων παραγόντων στην εξέλιξη του πληθωρισμού.

Η τράπεζα χρησιμοποιεί και διάφορους άλλους δείκτες που παρείχαν πληροφόρηση σχετικά με τις προοπτικές του πληθωρισμού. Στους δείκτες αυτούς συμπεριλαμβάνονται ο ευρύτερος δείκτης ρευστότητας M4N και το σύνολο των πιστώσεων προς το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Η τράπεζα ανακοίνωσε ενδεικτικές προβλέψεις για το ρυθμό ανόδου και των δύο αυτών μεγεθών, οι οποίες θεωρούνται συνεπείς με την επιδιωκόμενη μείωση του πληθωρισμού και την εκτιμώμενη αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ.

Ο δωδεκάμηνος ρυθμός ανόδου του ευρύτερου δείκτη ρευστότητας M4N παρουσίασε σημαντική επιβράδυνση (6,9% το Σεπτέμβριο του 1999 από 9,8% το Δεκέμβριο του 1998) και διαμορφώθηκε οριακά κάτω από πρόβλεψη (7-9%). Η συνολική πιστωτική επέκταση διατηρήθηκε περίπου σταθερή (10,1% το Σεπτέμβριο του 1999 έναντι το Δεκέμβριο του 1998), σε επίπεδο λίγο υψηλότερο από την πρόβλεψη (7-9%). Η εξέλιξη αυτή αντανάκλα την επιτάχυνση της πιστωτικής επέκτασης προς το δημόσιο τομέα (Σεπτέμβριος 1998: 8,4%, Δεκέμβριος 1998: 7,6%), ενώ η πιστωτική επέκταση προς τον ιδιωτικό τομέα επιβραδύνθηκε (Σεπτέμβριος 1999: 14%, Δεκέμβριος 1999: 15%), αν και ορισμένες κατηγορίες πιστώσεων αυξήθηκαν με πολύ υψηλούς ρυθμούς.

Η συνεπής άσκηση αντιπληθωριστικής νομισματικής πολιτικής συνέβαλε ουσιαστικά στη μείωση του πληθωρισμού και στην αποδυνάμωση των πληθωριστικών προσδοκιών σε περίοδο ταχείας αύξησης του εθνικού προϊόντος. Ο ρυθμός ανόδου του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) μειώθηκε σε 2,2% τον Οκτώβριο του 1998. Η μείωση του «πυρήνα» του πληθωρισμού (όπως μετρείται με βάση την εξέλιξη του ΔΤΚ χωρίς νωπά σπωροκηπευτικά και καύσιμα) ήταν μεγαλύτερη (Οκτώβριος 1999: 1,9%, Δεκέμβριος 1998: 4,9%). Στην υποχώρηση του πληθωρισμού συνέβαλαν επίσης η αισθητή επιβράδυνση του ρυθμού ανόδου του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος στο σύνολο της οικονομίας, ο περιορισμός του δημοσίου ελλείμματος ως ποσοστού του ΑΕΠ και τα ειδικά αντιπληθωριστικά κυβερνητικά μέτρα, όπως επίσης και η μείωση ορισμένων έμμεσων φόρων και η συγκράτηση των τιμών των υπηρεσιών των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών (ΔΕΚΟ).

Η νομισματική πολιτική ασκήθηκε με αποτελεσματικότητα, αν και αντιμετώπισε σειρά προβλημάτων, τα οποία δυσχέραναν την επίτευξη του σκοπού της. Συγκεκριμένα: Πρώτον, η διατήρηση των εγχώριων επιτοκίων σε υψηλά επίπεδα και η ενίσχυση της εμπιστοσύνης των αγορών στην προοπτική ένταξη της Ελλάδος στη ζώνη του ευρώ οδήγησαν σε σημαντικές εισροές κεφαλαίων από το εξωτερικό, ιδίως για αγορά τίτλων του Δημοσίου, και στη δημιουργία αυξημένης ρευστότητας στην αγορά χρήματος. Η Τράπεζα της Ελλάδος απορρόφησε τη ρευστότητα αυτή με παρεμβάσεις της, προκειμένου να αποτρέψει πτώση των επιτοκίων και χαλάρωση των νομισματικών συνθηκών. Δεύτερον, ο ρυθμός αύξησης ορισμένων κατηγοριών δανείων, ιδιαίτερα των καταναλωτικών, που επηρεάζουν την εξέλιξη της ζήτησης και του πληθωρισμού, παρέμεινε σε πολύ υψηλά επίπεδα. Τρίτον, οι διεθνείς τιμές του αργού πετρελαίου, οι οποίες προσδιορίζουν κατά κύριο λόγο τις τιμές των καυσίμων στην εγχώρια αγορά, υπερδιπλασιάστηκαν μεταξύ τέλους Δεκεμβρίου του 1998 και τέλους Οκτωβρίου του 1999. Τέταρτον, η σημαντική άνοδος του συναλλάγματος ισοτιμίας του δολαρίου ΗΠΑ έναντι του ευρώ επηρέασε αυξητικά το κόστος των εισαγωγών, καθώς και μεγάλο μέρος τους τιμολογείται σε δολάρια. Οι εξελίξεις αυτές οδήγησαν την Τράπεζα της Ελλάδος να διατηρήσει αμετάβλητα τα βασικά επιτόκια παρέμβασης από τα μέσα Ιανουαρίου μέχρι περίπου τα μέσα Οκτωβρίου του 1999 – όποτε τα βασικά επιτόκια μειώθηκαν κατά μισή εκατοστιαία μονάδα – μέχρι να λάβει πρόσθετα μέτρα τον Απρίλιο και τον Ιούλιο του 1999 για τη συγκράτηση της πιστωτικής επέκτασης. Τα μέτρα αυτά έχουν προσωρινό χαρακτήρα και είναι

συμπληρωματικά των κύριων μέσων άσκησης της νομισματικής πολιτικής, δηλαδή των επιτοκίων και των παρεμβάσεων της Τράπεζας στις αγορές χρήματος και συναλλάγματος.

2.2 Κατευθύνσεις της νομισματικής πολιτικής και προοπτικές του πληθωρισμού

Η νομισματική πολιτική κατά το τρέχον έτος χαρακτηρίζεται από ενίσχυση της αντιπληθωριστικής κατεύθυνσης της, όπως προκύπτει από την άνοδο των πραγματικών επιτοκίων και της πραγματικής ισοτιμίας της δραχμής, καθώς και από τα πρόσθετα μέτρα για τη συγκράτηση της πιστωτικής επέκτασης. Η ενίσχυση αυτή κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί ο τελικός σκοπός της νομισματικής πολιτικής, δηλαδή η σταθερότητα των τιμών, και να ικανοποιηθεί το σχετικό με τον πληθωρισμό κριτήριο της Συνθήκης του Μάαστριχτ, αφού ελήφθησαν υπόψη η διατήρηση του πυρήνα του πληθωρισμού σε υψηλό επίπεδο στις αρχές του έτους, η ταχεία άνοδος των τραπεζικών πιστώσεων, καθώς και οι πιέσεις στον πληθωρισμό από εξωγενείς παράγοντες, όπως η αύξηση της τιμής του πετρελαίου. Η νομισματική πολιτική που ασκήθηκε πέτυχε τους βασικούς της στόχους. Ο πληθωρισμός, όπως μετρείται με βάση τον εθνικό Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ), υποχώρησε στο 2% περίπου, ενώ με βάση τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) υποχώρησε σε επίπεδο χαμηλότερο του 2%. Επίσης, η δραχμή διατηρήθηκε ισχυρή στο πλαίσιο του ΜΣΙ ΙΙ. Επιπλέον, ο ρυθμός ανόδου του ευρύτερου δείκτη ρευστότητας M4N επιβραδύνθηκε και η πιστωτική επέκταση συγκρατήθηκε σε ρυθμό ελαφρά υψηλότερο από το προβλεπόμενο όριο. Στην υποχώρηση του πληθωρισμού συνέβαλε βεβαίως και η γενικότερη οικονομική πολιτική που ασκήθηκε.

Η νομισματική πολιτική θα διατηρήσει την αντιπληθωριστική της κατεύθυνση τους επόμενους μήνες. Ειδικότερα, η πολιτική των επιτοκίων και της συναλλαγματικής ισοτιμίας θα ασκηθεί ιδιαίτερη προσοχή και βασικό γνώμονα τη διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών και την ικανοποίηση του σχετικού κριτηρίου σύγκλισης. Η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας ενόψει της ένταξής της στη ζώνη του ευρώ.

Η αίτηση για τη συμμετοχή της χώρας στο τελικό στάδιο της ΟΝΕ θα υποβληθεί, όπως έχει δηλωθεί από την κυβέρνηση, το Μάρτιο του 2000, ενώ η αξιολόγηση της ικανοποίησης των προϋποθέσεων για συμμετοχή αναμένεται ότι θα ολοκληρωθεί το Μάιο. Επομένως, εκτιμάται ότι η περίοδος αναφοράς για την αξιολόγηση της σύγκλισης της ελληνικής οικονομίας ως προς τη σταθερότητα των τιμών θα είναι το δωδεκάμηνο Απριλίου 1999-Μαρτίου 2000. Συγκεκριμένα, θα ληφθεί υπόψη η άνοδος του μέσου επιπέδου του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) στο εν λόγω δωδεκάμηνο σε σύγκριση με το προηγούμενο.

Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες προβλέψεις ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός στη ζώνη του ευρώ, όπως μετρείται βάσει του ΕνΔΤΚ, αναμένεται να διαμορφωθεί σε 1,0-1,2% το 1999 και σε 1,3-1,6% το 2000. Ο δωδεκάμηνος ρυθμός του πληθωρισμού τον Οκτώβριο ήταν το 1,4% στη ζώνη του ευρώ και 1,3% στην ΕΕ και ενδέχεται να είναι ελαφρά υψηλότερος το Δεκέμβριο του τρέχοντος έτους. Για τις τρεις χώρες της ζώνης του ευρώ με τις καλύτερες επιδόσεις ως προς τη σταθερότητα των τιμών, ο αριθμητικός μέσος όρος του μέσου πληθωρισμού στο δωδεκάμηνο που έληξε τον Οκτώβριο ήταν το 0,4%, ενώ στο δωδεκάμηνο που λήγει το Μάρτιο του 2000 προβλέπεται ότι θα προσεγγίσει ή και θα υπερβεί το 0,6% (πάντοτε βάσει του ΕνΔΤΚ).

Στην Ελλάδα, οι προοπτικές για την ικανοποίηση του σχετικού με τον πληθωρισμό κριτηρίου, στην ίδια δωδεκάμηνη περίοδο αναφοράς είναι ευνοϊκές, καθώς προβλέπεται ότι βάση τον ΕνΔΤΚ, το μέσο επίπεδο πληθωρισμού θα είναι πολύ κοντά στο 2%. Η πρόβλεψη αυτή στηρίζεται στην ανάλυση για τις αντιπληθωριστικές επιπτώσεις της ακολουθούμενης νομισματικής και οικονομικής πολιτικής, συμπεριλαμβανόμενων και των ειδικών μέτρων που ελήφθησαν. Επίσης, λαμβάνει υπόψη το δυσμενές αποτέλεσμα της αύξησης της τιμής του αργού πετρελαίου στην παγκόσμια αγορά και την εξάλειψη των ευνοϊκών επιδράσεων στα ειδικά μέτρα που είχαν ληφθεί τους τελευταίους μήνες του 1998 και τον Ιανουάριο του 1999. Εξάλλου, την πρόβλεψη στηρίζει και η εξέλιξη των προσδοκίων των βιομηχανικών επιχειρήσεων, για άνοδο των τιμών των προϊόντων που παράγουν, οι οποίες παραμένουν ασθενείς, αν και ενισχύθηκαν ελαφρά τον Οκτώβριο.

Ασφαλώς, υπάρχουν πάντοτε στοιχεία αβεβαιότητας, όπως είναι η εξέλιξη της τιμής του αργού πετρελαίου στην παγκόσμια αγορά, η τυχόν συνέχιση της ανατίμησης του δολαρίου έναντι του ευρώ (άρα και έναντι της δραχμής), η οποία μπορεί να επηρεάσει τις δραχμικές τιμές των εισαγόμενων προϊόντων, και η εξέλιξη των τιμών των ναπών οπωροκηπευτικών. Επιπλέον, η τιμολογιακή πολιτική των επιχειρήσεων, κατά τους αμέσως επόμενους μήνες, δεν είναι δυνατόν να προδιαγραφεί με ακρίβεια, ιδίως αν ληφθεί ότι ο δωδεκάμηνος ρυθμός ανόδου των τιμών των εγχώριων βιομηχανικών προϊόντων, για εσωτερική κατανάλωση, παρουσίασε μικρή επιτάχυνση από τον Ιούλιο και μετά, η οποία οφειλόταν εν μέρει στα καύσιμα. Για τους λόγους αυτούς, η αντιπληθωριστική προσπάθεια δεν πρέπει να χαλαρώσει και οι επιχειρήσεις πρέπει να ασκήσουν ιδιαίτερα συγκρατημένη τιμολογιακή πολιτική, προκειμένου ο πληθωρισμός να διαμορφωθεί σε επίπεδο συμβατό με την ικανοποίηση του κριτηρίου σύγκλισης και, ταυτόχρονα, να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Όπως τονίστηκε και στην προηγούμενη Έκθεση (Μάρτιος 1999), ο στόχος για τη σταθερότητα των τιμών δεν αφορά μόνο το διάστημα μέχρι το Μάρτιο του 2000. Η σταθερότητα των τιμών πρέπει να διατηρηθεί για ολόκληρο το 2000 και ιδιαίτερα κατά την περίοδο που θα ακολουθήσει, όταν η ελληνική οικονομία θα βρεθεί σε έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον, ενώ τα διαθέσιμα μέσα της οικονομικής πολιτικής θα έχουν ξεπεραστεί.

Ειδικότερα το 2000, στην επίτευξη του στόχου για τον πληθωρισμό, θα συμβάλλουν η με χρονική υστέρηση εκδηλούμενη επίδραση της αυστηρής πολιτικής που ακολουθείται, η προβλεπόμενη περαιτέρω μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης ως ποσοστού του ΑΕΠ καθώς και η αναμενόμενη μικρή επιβράδυνση του ρυθμού ανόδου του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος στο σύνολο της οικονομίας.

Πρέπει όμως να υπογραμμιστεί ότι η βαθμιαία σύγκλιση των επιτοκίων προς τα επίπεδα της ζώνης του ευρώ και η προσαρμογή της συναλλαγματικής ισοτιμίας της δραχμής προς την ισοτιμία μετατροπής της δραχμής σε ευρώ, ενόψει της συμμετοχής της Ελλάδος στο τελικό στάδιο της ΟΝΕ, θα συνιστούν χαλάρωση των νομισματικών συνθηκών.

Κατά συνέπεια, η διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών το 2000 απαιτεί άσκηση συνεπούς πολιτικής από τις οικονομικές και νομισματικές αρχές, καθώς και συνεχή προσπάθεια από τους κοινωνικούς εταίρους. Η σταδιακή εδραίωση, τα τελευταία χρόνια, της κοινωνικής συναίνεσης ως προς το στόχο αυτό διαφαίνεται από συγκεκριμένα παραδείγματα θετικής συμπεριφοράς των κοινωνικών εταίρων (όπως είναι η προβολή μετριοπαθών μισθολογικών διεκδικήσεων από τους εργαζόμενους και η αποδοχή από τις επιχειρήσεις των

“συμφωνιών κυριών” για τις τιμές). Παρά τις αποκλίσεις που επίσης έχουν παρατηρηθεί φαίνεται οι κοινωνικοί εταίροι τείνουν να εξοικειωθούν με το νέο περιβάλλον χαμηλού πληθωρισμού. Ενόψει μάλιστα της ένταξης στην ΟΝΕ, είναι επιβεβλημένο η τιμολογιακή πολιτική που θα ακολουθηθεί και οι μισθολογικές συμφωνίες που θα συναφθούν να είναι συμβατές με το νέο περιβάλλον σταθερότητας, δηλαδή με τον πληθωρισμό που δεν θα υπερβαίνει το 2%.

Παράλληλα, λόγω των αντικειμενικών περιορισμών στην άσκηση της νομισματικής πολιτικής το 2000, πρέπει να διασφαλιστεί ο αντιπληθωριστικός χαρακτήρας της δημοσιονομικής πολιτικής και να επιταχυνθούν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Ειδικότερά, η δημοσιονομική πολιτική πρέπει να εμμένει αυστηρά στους στόχους που τίθενται στον προϋπολογισμό που κατατέθηκε στη Βουλή. Επίσης, η περαιτέρω απελευθέρωση των αγορών και η ενίσχυση της ευελιξίας του θα συμβάλλουν, στη βελτίωση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας σε μονιμότερη βάση, ώστε να είναι δυνατή όχι μόνο η ευχερέστερη προσαρμογή της οικονομίας σε εξωτερικές διαταραχές, αλλά και η επιτάχυνση του ρυθμού ανόδου του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος χωρίς να διακυβεύεται η σταθερότητα των τιμών.

ΣΤ.

ΜΕΤΡΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

1998

8 Ιανουαρίου

Από 9.1.1998, το επιτόκιο χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος με ενέχυρο τίτλους του Δημοσίου αυξάνεται από 19% σε 23%. Το ανώτατο ανά πιστωτικό ίδρυμα όριο εν λόγω χρηματοδότησης μειώνεται κατά 50%.

23 Ιανουαρίου

Επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα να καταθέτουν στην Τράπεζα της Ελλάδος το προϊόν καταθέσεων σε συνάλλαγμα που αποδέχονται και διαχειρίζονται ελεύθερα στο πλαίσιο της ΠΔ/ΤΕ 2416/28.7.97, καθώς και συναλλαγματικά τους διαθέσιμα που προέρχονται από οποιαδήποτε άλλη πηγή, με όρους που καθορίζονται εκάστοτε από την τράπεζα της Ελλάδος.

26 Ιανουαρίου

- Εγκρίνεται η ίδρυση και λειτουργία στην Ελλάδα υποκαταστήματος της κυπριακής τράπεζας “Ελληνική Τράπεζα Ltd”.
- Εγκρίνεται η ίδρυση υποκαταστήματος της Εθνικής Τράπεζας στο Βελιγράδι.
- Παρέχεται άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος στον Πιστωτικό Αναπτυξιακό Συνεταιρισμό Νόμου Καρδίτσας, με την επωνυμία «Συνεταιριστική Τράπεζα Νομού Καρδίτσας» Συν. ΠΕ

12 Φεβρουαρίου

Καθιερώνεται νέο και ολοκληρωμένο πλαίσιο στατιστικής πληροφόρησης για τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού των πιστωτικών ιδρυμάτων, προσαρμοσμένο στις

τρέχουσες απαιτήσεις για την άσκηση της νομισματικής πολιτικής και την παροχή πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τους διεθνείς οικονομικούς και νομισματικούς οργανισμούς.

14 Ιανουαρίου – 11 Μαρτίου

Στο διάστημα αυτό η Τράπεζα της Ελλάδος απορροφά ρευστότητα μέσω δημοπρασιών για την αποδοχή καταθέσεων διάρκειας 14 ημερών. Το επιτόκιο παρέμβασης μειώνεται σταδιακά από 20% (14.1.1998) σε 16,5% (11.3.1998).

27 Μαρτίου

- Εγκρίνεται η επέκταση της λειτουργίας της «Παγκρήτιας Συνεταιριστικής Τράπεζας» Συν.Π.Ε. σε όλες τις περιοχές της χώρας.
- Εγκρίνεται η ίδρυση υποκαταστήματος της Ιονικής και Λαϊκής τράπεζας στο Πλόβντιβ Βουλγαρίας.

30 Μαρτίου

Από 31.3.1998, το επιτόκιο χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος με ενέχυρο τίτλους του Δημοσίου μειώνεται από 23% σε 19%. Το ανώτατο ανά πιστωτικό ίδρυμα όριο της εν λόγω χρηματοδότησης επανέρχεται στο ισχύον πριν από τη μείωσή του κατά 50% στις 9.1.1998.

Επίσης, από 31.1.1998 το επιτόκιο χρεωστικών υπολοίπων στους τρεχούμενους λογαριασμούς καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος μειώνεται από 24% σε 22%, ενώ ταυτόχρονα καταργείται η ημερήσια προσαύξηση του ως άνω επιτοκίου με 0,20 της εκατοστιαίας μονάδας.

9 Απριλίου

Από 10.4.1998 η πάγια διευκόλυνση παροχής πιστώσεων προς τις τράπεζες από την Τράπεζα της Ελλάδος μέσω αναπροεξόφλησης συναλλαγματικών και γραμματίων, η οποία είχε ουσιαστικά καταστεί ανενεργός, καταργείται.

22 Απριλίου

Από 23.4.1998 τα επιτόκια καταθέσεων ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος αυξάνονται από 10,90% σε 11,50% για το πρώτο κλιμάκιο και από 9,60% σε 9,75% για το δεύτερο κλιμάκιο.

27 Απριλίου

Εγκρίνεται η διάθεση κεφαλαίων της Τράπεζας Πειραιώς για την απόκτηση ποσοστού 36,98% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας της Μακεδονίας – Θράκης. Στις 26.11.1998, εγκρίνεται η περαιτέρω αύξηση της συμμετοχής της Τράπεζας Πειραιώς κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες.

28 Απριλίου

Η Τράπεζα της Ελλάδος υποβάλλει έκθεση για τη νομισματική πολιτική των ετών 1997 και 1998 στη Βουλή των Ελλήνων και το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 4 του Νόμου 2548/1997 «Ρυθμίσεις για την Τράπεζα της Ελλάδος». Το πλήρες κείμενο της έκθεσης περιλαμβάνεται σε αυτοτελές τεύχος με τίτλο: «Νομισματική Πολιτική 1997-1998».

11 Μαΐου

Σε συνέχεια του Νόμου 2548/1997 «Ρυθμίσεις για την Τράπεζα της Ελλάδος», με το Νόμο 2609/1998 κυρώνονται οι προσθήκες, τροποποιήσεις ή καταργήσεις ορισμένων άρθρων του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος, που αποφασίστηκαν στην έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετοχών της Τράπεζας στις 22.12.1997, με σκοπό το Καταστατικό της Τράπεζας της Ελλάδος να καταστεί πλήρως συμβατό με τις απαιτήσεις της Συνθήκης του Μάαστριχτ και το Καταστατικό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

18 Μαΐου

- Εγκρίνεται η ίδρυση και λειτουργία από την Εθνική Τράπεζα Υπεράκτιας Τραπεζικής Μονάδας με τη μορφή διαχειριζόμενου υποκαταστήματος στο Guernsey των Channel Islands.
- Εγκρίνεται η ίδρυση δύο υποκαταστημάτων της Εθνικής Τράπεζας στην Αλβανία, ενός στην Κορυτσά και ενός στο Δυρράχιο.

2 Ιουνίου

Από 1.7.1998, το ποσοστό υποχρεωτικής ανακατάθεσης στην Τράπεζα της Ελλάδος των καταθέσεων των ναυτικών και εργατών σε συνάλλαγμα στα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα μειώνεται από 70% σε 60%. Το ποσοστό της προμήθειας που καταβάλει για τις ανακαταθέσεις αυτές η Τράπεζα της Ελλάδος μειώνεται από 1,2% σε 1% ετησίως.

3 Ιουνίου

- Το επιτόκιο παρέμβασης της Τράπεζας της Ελλάδος στη διατραπεζική αγορά για την αποδοχή καταθέσεων διάρκειας 14 ημερών διαμορφώνεται ύστερα από σταδιακές μειώσεις σε 13,75% από 16% στις 18.3.1998.
- Καθορίζεται το πλαίσιο λειτουργίας και εποπτείας των Εταιρειών Αμοιβαίων Εγγυήσεων.

29 Ιουνίου

- Τα ανώτατα όρια, μέχρι το ύψος των οποίων δεν απαιτείται έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος για την αύξηση υφιστάμενης συμμετοχής των πιστωτικών ιδρυμάτων σε επιχειρήσεις του χρηματοπιστωτικού τομέα, αυξάνονται από 1% σε 2% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος και από το ποσό των 200 εκατ. δρχ. στο ποσό των 700 εκατ. δρχ. αντίστοιχα. Στις περιπτώσεις που η αύξηση του ποσοστού της υφιστάμενης συμμετοχής δεν υπερβαίνει τις εκατοστιαίες μονάδες εντός κάθε ημερολογιακού έτους, δεν απαιτείται προηγουμένη έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, εφόσον τα αντίστοιχα ποσά δεν υπερβαίνουν τα παραπάνω όρια.
- Εγκρίνεται η διάθεση κεφαλαίων της EFG Eurobank για την απόκτηση ποσοστού 58,08% των κοινών μετοχών και 50,11% των προνομιούχων μετοχών της Τράπεζας Αθηνών. Στις 11.1.1999, εγκρίνεται η απόκτηση επιπλέον ποσοστού 25,37% των προνομιούχων μετοχών της Τράπεζας Αθηνών από την Eurobank.
- Εγκρίνεται η ίδρυση γραφείων αντιπροσωπείας της ΕΤΕΒΑ στο Βουκουρέστι και στο Βελγιάδι.

8 Ιουλίου

- Το επιτόκιο παρέμβασης της Τράπεζας της Ελλάδος στη διατραπεζική αγορά για την αποδοχή καταθέσεων διάρκειας 14 ημερών μειώνεται από 13,75% σε 13%.

- Από 9.7.1998, το επιτόκιο του πρώτου κλιμακίου κατάθεσης των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος αυξάνεται από 11,5% σε 11,9%.

31 Ιουλίου

- Το συνολικό όριο χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος με ενέχυρο τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου και η κατανομή του, καθορίζεται ως εξής: Ποσό 200 δισεκ. δρχ. κατανέμεται στα πιστωτικά ιδρύματα με βάση τα κριτήρια που ισχύουν για τον προσδιορισμό του ορίου του πρώτου κλιμακίου καταθέσεών τους στην Τράπεζα της Ελλάδος. Το ποσό που προκύπτει από τη εφαρμογή του ως άνω κριτηρίου προσαυξάνεται κατά 300 εκατ. δρχ. ανά πιστωτικό ίδρυμα. Στην περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα έχει οριστεί ως Βασικός Διαπραγματευτής στην αγορά τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, το ποσό που προκύπτει από την ως άνω κατανομή προσαυξάνεται κατά 10 δισεκ. δρχ. ανά πιστωτικό ίδρυμα.
- Από 5.8.1998, το επιτόκιο χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος με ενέχυρο τίτλους του Δημοσίου μειώνεται από 19% σε 16%.
- Παρέχεται άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος στον Πιστωτικό Συνεταιρισμό Κορινθίας - Κορινθιακή Πίστη Συν. Π.Ε. με την επωνυμία «Συνεταιριστική Τράπεζα Κορινθίας Συν. Π.Ε.», στον Πιστωτικό Συνεταιρισμό Ν. Εύβοιας με την επωνυμία «Συνεταιριστική Τράπεζα Ν. Εύβοιας Συν. Π.Ε.» και στον Πιστωτικό Αναπτυξιακό Συνεταιρισμό Πιερίας με την επωνυμία «Συνεταιριστική Τράπεζα Πιερίας - Ολυμπιακή Πίστη Συν. Π.Ε.».
- Εγκρίνεται η ίδρυση γραφείου αντιπροσωπείας από την Ευρωπαϊκή Λαϊκή Τράπεζα στη Ν. Υόρκη.

6 Αυγούστου

Καθιερώνεται πλαίσιο γενικών αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών ιδρυμάτων, με στόχο την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία τους.

7 Αυγούστου

- Επιτρέπεται η εκχώρηση του αγοραζόμενου από τα Ελληνικά Ταχυδρομεία συναλλάγματος στις τράπεζες και στις εταιρείες ανταλλακτηρίων.
- Εγκρίνεται η απόκτηση από την Τράπεζα Πειραιώς έμμεσης συμμετοχής (ποσοστό 56%) στο μετοχικό κεφάλαιο της Marathon National Bank of New York.
- Εγκρίνεται η απόκτηση από την Εγνατία Τράπεζα ποσοστού 51% των κοινών μετοχών και 21,1% των προνομιούχων μετοχών της Τράπεζας Κεντρικής Ελλάδος. Στις 22.1.1999, εγκρίνεται η περαιτέρω αύξηση της συμμετοχής της Εγνατίας Τράπεζας στις προνομιούχες μετοχές της Τράπεζας της Κεντρικής Ελλάδος από 21,1% σε 29,8%.
- Οι διατάξεις για τον έλεγχο των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων θα εφαρμόζεται εφεξής και στις συνεταιριστικές τράπεζες.
- Επιτρέπεται στις συνεταιριστικές τράπεζες να διενεργούν με μη μέλη τους ορισμένες εργασίες διαμεσολαβητικού χαρακτήρα.
- Εγκρίνεται η ίδρυση γραφείου αντιπροσωπείας από την Alpha Τράπεζας Πίστεως στα Σκόπια.

31 Αυγούστου

Εγκρίνεται η απόκτηση από την Alpha Τράπεζας Πίστεως ποσοστού 75% των μετοχών της κυπριακής τράπεζας Lombard Natwest Bank Limited. Στις 22.12.1998, εγκρίνεται η περαιτέρω αύξηση της συμμετοχής της Alpha Τράπεζας Πίστεως κατά 6 εκατοστιαίες μονάδες.

30 Σεπτεμβρίου

Παρέχεται άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος στον Αστικό Πιστωτικό Συνεταιρισμό Ν. Δράμας «Μακεδονική Πίστη» Συν. Π.Ε. με την επωνυμία «Συνεταιριστική Τράπεζα Ν.Δράμας» Συν. Π.Ε.

14 Οκτωβρίου

Το επιτόκιο παρέμβασης της Τράπεζας της Ελλάδος στην διατραπεζική αγορά για την αποδοχή καταθέσεων διάρκειας 14 ημερών μειώνεται από 13% σε 12,75%.

22 Οκτωβρίου

Εγκρίνεται η εξαγορά από την Τράπεζα Πειραιώς του συνόλου των μετοχών της τράπεζας «Κρεντί Λυονναί Ελλάδος Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία».

29 Οκτωβρίου

- Εγκρίνεται η ίδρυση και λειτουργία στην Αθήνα Γραφείου Αντιπροσωπείας της τράπεζας Credit Suisse A.G. με έδρα τη Ζυρίχη.
- Εγκρίνεται η ίδρυση και λειτουργία στη Θεσσαλονίκη Γραφείου Αντιπροσωπείας της τράπεζας Vojvodjanska Banka a.d. Novi Sad, με έδρα την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας.
- Παρέχεται η σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος για την ίδρυση και λειτουργία στην Ελλάδα Γραφείου της τράπεζας Bankers Trust Company με έδρα την Ν. Υόρκη.

27 Νοεμβρίου

Η Τράπεζα της Ελλάδος υποβάλλει στη Βουλή των Ελλήνων και το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 4 του Νόμου 2548/1997, έκθεση για τη νομισματική πολιτική, η οποία είναι συμπληρωματική της ετήσιας έκθεσης που υπεβλήθη στις 28 Απριλίου 1998. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης περιλαμβάνεται σε αυτοτελές τεύχος με τίτλο «Νομισματική Πολιτική – Ενδιάμεση Έκθεση 1998».

9 Δεκεμβρίου

- Τα επιτόκιο παρέμβασης της Τράπεζας της Ελλάδος στη διατραπεζική αγορά για την αποδοχή καταθέσεων διάρκειας 14 ημερών μειώνεται από 12,75% σε 12,25%.
- Από 10.12.1998, το επιτόκιο του πρώτου κλιμακίου καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος μειώνεται από 11,9% σε 11,6%.
- Από 10.12.1998, το επιτόκιο χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος με ενέχυρο τίτλους του Δημοσίου μειώνεται από 16% σε 15,5%.

22 Δεκεμβρίου

- Από 4.1.1999, τίθεται σε ισχύ ο Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος Διακανονισμού Εντολών Πληρωμής σε ευρώ σε Συνεχή Χρόνο «ΕΥΡΩ – ΕΡΜΗΣ». Επιπλέον, εγκρίνεται και αναμένεται να τεθεί σύντομα σε ισχύ ο Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος Διακανονισμού Εντολών Πληρωμής σε Δραχμές σε Συνεχή Χρόνο «ΕΡΜΗΣ».
- Από 4.1.1999, στο πλαίσιο της λειτουργίας του Συστήματος Διακανονισμού Εντολών Πληρωμών σε Συνεχή Χρόνο «ΕΥΡΩ-ΕΡΜΗΣ», η Τράπεζα της Ελλάδος παρέχει στα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα άτοκη ενδοημερησία χρηματοδότηση σε ευρώ, με ενέχυρο τίτλους που έχουν γίνει αποδεκτοί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τους σκοπούς λειτουργίας του TARGET.
- Για την καλύτερη προσαρμογή της εγχώριας αγοράς συναλλάγματος στις συνθήκες που διαμορφώνονται με την εισαγωγή του ευρώ, διατυπώνεται νέο πλαίσιο λειτουργίας της

αγοράς συναλλάγματος, καθορίζεται ο τρόπος άσκησης των αρμοδιοτήτων της Τράπεζας της Ελλάδος, περιγράφονται οι υποχρεώσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων προς αυτήν, καθώς και η διαδικασία ελέγχου τους από την Κεντρική Τράπεζα.

1999

11 Ιανουαρίου

Προσαρμόζεται στις τρέχουσες συνθήκες και κωδικοποιούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των ανταλλακτηρίων συναλλάγματος. Ειδικότερα, διευρύνεται το αντικείμενο εργασιών των ανταλλακτηρίων, στα οποία παρέχεται η δυνατότητα αγοράς ξένων τραπεζογραμμάτων από τις εξουσιοδοτημένες τράπεζες και την Τράπεζα της Ελλάδος. Επίσης, επιτρέπεται να χρεοπιστώνουν τους λογαριασμούς τους σε συνάλλαγμα και με επιταγές και ξένα τραπεζογραμμάτια, ενώ καθορίζονται τα στοιχεία που οφείλουν να τηρούν, η μέθοδος ελέγχου και οι ποινές που μπορεί να τους επιβληθούν.

12 Ιανουαρίου

- Από 13.1.1999, το επιτόκιο παρέμβασης της Τράπεζας της Ελλάδος στη διατραπεζική αγορά για την αποδοχή καταθέσεων διάρκειας 14 ημερών μειώνεται από 12,25% σε 12%.
- Από 14.1.1999, το επιτόκιο του πρώτου κλιμακίου καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος μειώνεται από 11,6% σε 11,5%.
- Από 14.1.1999, το επιτόκιο χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος με ενέχυρο τίτλους του Δημοσίου μειώνεται από 15,5% σε 13,5%.
- Από 14.1.1999, το επιτόκιο χρεωστικών υπολοίπων στους τρεχούμενους λογαριασμούς καταθέσεων και πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος μειώνεται από 22% σε 20%.

22 Ιανουαρίου

- Εγκρίνεται η ίδρυση δυο υποκαταστημάτων από την Εθνική Τράπεζα στη Βουλγαρία, ενός στο Μπουργκάς και ενός στο Πλόβντιβ.
- Εγκρίνεται η απόκτηση από τη Deutsche Bank ποσοστού 10% του μετοχικού κεφαλαίου της Eurobank.
- Εγκρίνεται η απόκτηση από την Τράπεζα Πειραιώς ποσοστού 43,08% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Χίου.

28 Ιανουαρίου

Εγκρίνεται η εξαγορά από την Εθνική Τράπεζα του υποκαταστήματος της Chase Manhattan Bank στο Βουκουρέστι Ρουμανίας.

29 Ιανουαρίου

- Με σκοπό την προσαρμογή της πληροφόρησης που παρέχεται στην Κεντρική Τράπεζα στις απαιτήσεις για την άσκηση της νομισματικής πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, τα πιστωτικά ιδρύματα θα υποβάλλουν στην Τράπεζα της Ελλάδος αναλυτικότερα στοιχεία για τα επιτόκια καταθέσεων και χορηγήσεων.
- Με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και την ταχύτερη εξυγίανση του χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων των τραπεζών, καθορίζεται ένα γενικό πλαίσιο ελάχιστων ποσοτικών κριτηρίων για την αξιολόγηση της επάρκειας των προβλέψεων των πιστωτικών ιδρυμάτων έναντι απαιτήσεών τους από πιστοδοτήσεις.

25 Φεβρουαρίου

Εγκρίνεται η ίδρυση και λειτουργία στην Ελλάδα της τράπεζας "Τράπεζα Autofin ΑΕ".

2 Απριλίου

- Παρέχεται άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος στον Αστικό Πιστωτικό Συνεταιρισμό Λέσβου – Λήμνου Συν. Π.Ε. με την επωνυμία "Συνεταιριστική Τράπεζα Λέσβου – Λήμνου Συν. Π.Ε."
- Τα όρια μέχρι των οποίων επιτρέπεται στις κτηματικές τράπεζες να χρηματοδοτούν: α) Φυσικά πρόσωπα με προσωπική ασφάλεια και β) Επιχειρήσεις για κεφάλαιο κίνησης αυξάνονται για κάθε μία από τις παραπάνω κατηγορίες από 5% σε 15% του εκάστοτε υπολοίπου των συνολικών χορηγήσεών τους.

15 Απριλίου

Εγκρίνεται η απόκτηση από την Alpha Τράπεζα Πίστωσης κόστους 51% του μετοχικού κεφαλαίου της Ιονικής Τράπεζας.

16 Απριλίου

Με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση της ασκούμενης αντιπληθωριστικής πολιτικής, η Τράπεζα της Ελλάδος καθόρισε ότι:

Οι εμπορικές, στεγαστικές και συνεταιριστικές τράπεζες των οποίων το άθροισμα των υπολοίπων των πάσης φύσεως δανείων καταναλωτικής πίστης και δανείων προς το εσωτερικό και εισαγωγικό εμπόριο υπερβαίνει:

την 30^η Ιουνίου 1999: κατά ποσοστό 3,5% ή ποσό 150 εκατ. δρχ

την 30^η Σεπτεμβρίου 1999: κατά ποσοστό 5,5% ή ποσό 250 εκατ. δρχ

την 31^η Δεκεμβρίου 1999: κατά ποσοστό 9,5% ή ποσό 400 εκατ. δρχ

το αντίστοιχο άθροισμα των υπολοίπων κατά την 31^η Μαρτίου 1999, υπόκεινται σε δέσμευση ποσών ίσων με τυχόν υπερβάσεις μεγαλύτερου από τα ως άνω δύο όρια για κάθε μία χρονική περίοδο.

Στην περίπτωση που το άθροισμα των υπολοίπων των λοιπών κατηγοριών δανείων προς τον ιδιωτικό τομέα και τις δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς υπερβαίνει:

την 30^η Ιουνίου 1999: κατά ποσοστό 3,5% ή ποσό 200 εκατ. δρχ

την 30^η Σεπτεμβρίου 1999: κατά ποσοστό 5,5% ή ποσό 300 εκατ. δρχ

την 31^η Δεκεμβρίου 1999: κατά ποσοστό 9,5% ή ποσό 550 εκατ. δρχ

το αντίστοιχο άθροισμα των υπολοίπων κατά την 31^η Μαρτίου 1999, οι παραπάνω τράπεζες υπόκεινται σε πρόσθετη δέσμευση ποσών ίσων με τις υπερβάσεις του μεγαλύτερου από τα ως άνω όρια για κάθε μία χρονική περίοδο.

Και στις δύο περιπτώσεις, τα ποσά των υπερβάσεων κατά τις ως άνω ημερομηνίες δεσμεύονται, για περίοδο έξι μηνών, σε άτοκους λογαριασμούς καταθέσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Ζ'

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

1. ΜΕΣΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μετά την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), Ιούνιο 1998, αποφασίστηκε πλέον οριστικά το πλαίσιο άσκησης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ). Τα βασικά χαρακτηριστικά του ΕΣΚΤ, καθώς και η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των εθνικών κεντρικών τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, περιλαμβάνονται στην «Γενική τεκμηρίωση σχετικά με τα μέσα και τις διαδικασίες νομισματικής πολιτικής του ΕΣΚΤ», που δημοσίευσε η ΕΚΤ το Σεπτέμβριο του 1998 και σε διάφορους κανονισμούς και ρυθμίσεις που θεσπίστηκαν αργότερα.

Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει σχεδόν ολοκληρώσει την προσαρμογή του πλαισίου άσκησης της πολιτικής της προς το πρότυπο του ΕΣΚΤ, το οποίο έχει σχεδιαστεί με γνώμονα την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας ως προς:

- α) Τον επηρεασμό της συνολικής ρευστότητας και των βραχυπρόθεσμων, κυρίως, επιτοκίων,
- β) Τη μείωση των υπερβολικών διακυμάνσεων των επιτοκίων, και
- γ) Το βαθμό ακριβείας ως προς τη σηματοδότηση του χαρακτήρα της νομισματικής πολιτικής.

Η προσαρμογή αυτή επέτρεψε στην Τράπεζα της Ελλάδος να συμμετάσχει με επιτυχία στο μεγαλύτερο μέρος των γενικών δοκιμών που πραγματοποίησε το ΕΣΚΤ κατά το δεύτερο εξάμηνο του 1998, μαζί με το μεγάλο αριθμό ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Οι δοκιμές απέβλεπαν στον έλεγχο της λειτουργικότητας των συνδεδεμένων συστημάτων και διαδικασιών και, κατά συνέπεια, στη σταδιακή εξοικείωση και ομαλή προσαρμογή των συστημάτων και διαδικασιών της Τράπεζας της Ελλάδος και των πιστωτικών ιδρυμάτων προς τα προβλεπόμενα να εφαρμοστούν με την ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ.

Σε προχωρημένο στάδιο βρίσκεται επίσης η διαδικασία προσαρμογής ορισμένων δευτερεύουσας σημασίας χαρακτηριστικών και παραμέτρων των μέσων άσκησης της νομισματικής πολιτικής, ο βαθμός εναρμόνισης των οποίων με τα αντίστοιχα μέσα που εφαρμόζει η ΕΚΤ προσδιορίζεται υποχρεωτικά από τις συνθήκες υπό τις οποίες ασκείται η νομισματική πολιτική. Η φύση και ο αριθμός των αναγκαίων προσαρμογών ως προς τις παραμέτρους αυτές εκτιμάται ότι δεν επηρεάζει το βαθμό εξοικείωσης και τελικά την ομαλή προσαρμογή των ελληνικών τραπεζών στο ευρωπαϊκό πρότυπο.

Στο τμήμα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα μέσα άσκησης νομισματικής πολιτικής που χρησιμοποιεί η Τράπεζα της Ελλάδος, τα οποία διακρίνονται σε α) πράξεις ανοικτής αγοράς, β) πάγιες διευκολύνσεις οριακής χρηματοδότησης και αποδοχής καταθέσεων και γ) υποχρεωτικές καταθέσεις, καθώς και ο βαθμός προσαρμογής τους προς τα αντίστοιχα μέσα της ΕΚΤ και οι προοπτικές περαιτέρω προσαρμογής.

1.1 Πράξεις ανοικτής αγοράς

Το κυριότερο μέσο της κατηγορίας αυτής είναι οι τακτικές εβδομαδιαίες δημοπρασίες απορρόφησης ή προσφοράς ρευστότητας, διάρκειας 14 ημερών. Λόγω των συνθηκών πλεονάζουσας ρευστότητας που επικρατούν στην ελληνική αγορά χρήματος, οι τακτικές δημοπρασίες χρησιμοποιούνται κυρίως ως μηχανισμός απορρόφησης ρευστότητας και πραγματοποιούνται με τη μορφή της αποδοχής καταθέσεων με σταθερό επιτόκιο.

Πρόσφατα διενεργήθηκε, για πρώτη φορά, δημοπρασία για την άντληση μέρους του διαρθρωτικού πλεονάσματος για χρονικό διάστημα τριών μηνών, δηλαδή πράξη «πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης», με τη μέθοδο των πολλαπλών ανταγωνιστικών προσφορών επιτοκίων.

Κατά το 1998 διενεργήθηκαν επίσης δημοπρασίες που εντάσσονται στις πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων ρευστότητας, το σύνολο σχεδόν των οποίων πραγματοποιήθηκε μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου για την αντιστάθμιση αιφνιδίων μεταβολών των αυτόνομων παραγόντων της ρευστότητας, ώστε να περιορίζονται έντονες διακυμάνσεις των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων. Οι παρεμβάσεις αυτές εντάσσονται στις κατηγορίες των αντιστρεπτών πράξεων, των πράξεων ενίσχυσης της ρευστότητας μέσω συμφωνιών ανταλλαγής δραχμών με ξένα νομίσματα και των δημοπρασιών αποδοχής καταθέσεων με δραχμές με διάρκειες που κυμάνθηκαν από μία μέρα μέχρι και τέσσερις μήνες και αντανάκλουν το χρονικό ορίζοντα επηρεασμού των νομισματικών συνθηκών.

Για την πλήρη προσαρμογή των μέσων αυτής της κατηγορίας προς τα πρότυπα του ΕΣΚΤ απαιτείται η τροποποίηση ορισμένων παραμέτρων μάλλον τεχνικού χαρακτήρα. Στο τομέα αυτό περιλαμβάνονται μέτρα τεχνικής υποδομής, που αποβλέπουν στην αύξηση της ταχύτητας υποβολής των προσφορών από τα πιστωτικά ιδρύματα, δεδομένου του περιορισμένου διαθέσιμου χρονικού διαστήματος, κυρίως στις «ταχείες δημοπρασίες», καθώς και η προσαρμογή της χρονικής βάσης υπολογισμού των τόκων από 365 σε 360 ημέρες. Η σημαντικότερη επικείμενη προσαρμογή αφορά τον έλεγχο του κινδύνου των τίτλων που γίνονται αποδεκτοί από την Τράπεζα της Ελλάδος στις αντιστρεπτές πράξεις, ως ασφάλεια στο μηχανισμό της πάγιας διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης, καθώς και για τους σκοπούς του Συστήματος Πληρωμών «ΕΡΜΗΣ». Οι τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου που γίνονται αποδεκτοί από την Τράπεζα της Ελλάδος έχουν ήδη εγκριθεί και από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για τους σκοπούς του TARGET) και εμφανίζονται στη σελίδα της Τράπεζας της Ελλάδος στο Διαδύκτιο. Μετά την έναρξη λειτουργίας της Ηλεκτρονικής Δευτερογενούς Αγοράς Τίτλων (ΗΔΑΤ) καθίσταται πλέον δυνατή η χρησιμοποίηση αντιπροσωπευτικής αγοραίας τιμής των τίτλων, ως βάσης για τον υπολογισμό της αξίας τους, καθώς και η διαμόρφωση του αναγκαίου περιθωρίου για κάλυψη των κινδύνων, κατά τρόπο που θα αντανάκλα πληρέστερα τον εκτιμώμενο βαθμό κινδύνου, σε σύγκριση με την υφιστάμενη πρακτική για εφαρμογή περιθωρίου ίσου με το 20% της ονομαστικής αξίας. Η προσαρμογή αυτή θα συμβάλει στην αύξηση της αποτελεσματικότητας της αγοράς τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου και θα μειώσει το κόστος ευκαιρίας των πιστωτικών ιδρυμάτων, που χρησιμοποιούν τίτλους της κατηγορίας αυτής για κάλυψη των αναγκών ρευστότητας τους από την Τράπεζα της Ελλάδος.

1.2 Πάγιες διευκολύνσεις

Οι διευκολύνσεις πάγιου χαρακτήρα αποβλέπουν στην οριοθέτηση του ανώτατου και κατώτατου ορίου του επιτοκίου της διαπραγματευτικής αγοράς χρήματος, ενώ, ταυτόχρονα, σηματοδοτούν το χαρακτήρα της νομισματικής πολιτικής για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από ό,τι τα επιτόκια των πράξεων της ανοικτής αγοράς. Ο δύο μορφές παγίων

διευκολύνσεων που έχουν θεσπιστεί από την ΕΚΤ έχουν ήδη υιοθετηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος. Ειδικότερα:

α) Στα πλαίσια της πάγιας διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης (Lombard), τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν, με πρωτοβουλία τους, να χρηματοδοτηθούν από την Τράπεζα της Ελλάδος, με ενέχυρο τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου, για κάλυψη προσωρινών αναγκών ρευστότητας.

β) Ήδη, από το Μάρτιο του 1997 έχει επίσης καθιερωθεί η πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων διάρκειας μίας μέρας. Οι τράπεζες μπορούν να καταθέτουν στην Τράπεζα της Ελλάδος την πλεονάζουσα ημερήσια ρευστότητά τους. Η διευκόλυνση αυτή προβλέπει δύο κλιμάκια καταθέσεων με προκαθορισμένο επιτόκιο για κάθε κλιμάκιο.

Σημειώνεται ότι η πάγια διευκόλυνση παροχής πιστώσεων προς τις τράπεζες, από την Τράπεζα της Ελλάδος, μέσω αναπροεξόφλησης συναλλαγματικών και γραμματίων, που δεν περιλαμβάνεται στα μέσα άσκησης νομισματικής πολιτικής του ΕΣΚΤ και η οποία στην περίπτωση της Ελλάδος ήταν ουσιαστικά σύνεργος, καταργήθηκε από τις 10 Απριλίου 1998.

Οι υφιστάμενες κατηγορίες των μέσων νομισματικής πολιτικής είναι στην πράξη εναρμονισμένες με τα αντίστοιχα μέσα του ΕΣΚΤ. Οι τεχνικού χαρακτήρα προσαρμογές που απομένουν, θα πραγματοποιηθούν σταδιακά, ανάλογα με τις επικρατούσες νομισματικές συνθήκες και με γνώμονα τη διευκόλυνση τη ομαλής λειτουργίας του συστήματος πληρωμών ΕΡΜΗΣ. Στην κατηγορία αυτών των προσαρμογών εντάσσονται η ενοποίηση των δύο κλιμακίων της πάγιας διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων μίας ημέρας και η κατάργηση του ορίου στη πάγια διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης ώστε, στην τελευταία περίπτωση, η χρηματοδότηση να προσδιορίζεται μόνο από τα διαθέσιμα ενέχυρα και τα μέτρα ελέγχου κινδύνων.

Η έναρξη λειτουργίας του συστήματος πληρωμών ΕΡΜΗΣ, που θα λειτουργεί σε συνεχή χρόνο, θα οδηγήσει στην άμεση διεύρυνση των χρονικών περιθωρίων για τη χρησιμοποίηση των παγίων διευκολύνσεων, κατ' αντιστοιχία με τις ώρες λειτουργίας του Συστήματος, καθώς και στην εισαγωγή αυτόματων διαδικασιών κατά το κλείσιμο των συναλλαγών στο τέλος της ημέρας, με δυνατότητα μετατροπής τυχόν ενδοημερήσιας χρηματοδότησης σε χρηματοδότηση διάρκειας μίας ημέρας. Ακόμη, η πάγια διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης θα μετατραπεί σε χρηματοδότηση διάρκειας μίας ημέρας, αντί της αόριστης διάρκειας που ισχύει σήμερα.

1.3 Υποχρεωτικές καταθέσεις

Οι υποχρεωτικές καταθέσεις των τραπεζών στην Τράπεζα της Ελλάδος ανέρχονται σήμερα σε ποσοστό 12% των καταθέσεων και λοιπών υποχρεώσεων σε δραχμές και συνάλλαγμα. Το μισό του κατατεθειμένου ποσού είναι έντοκο, με επιτόκιο 11% και το υπόλοιπο μισό άτοκο. Το σύστημα αυτό συντελεί στον καλύτερο έλεγχο των νομισματικών μεγεθών, τόσο μέσω της δημιουργίας ελλείμματος ή μείωσης του διαρθρωτικού πλεονάσματος ρευστότητας, όσο και μέσω της αύξηση του βαθμού ανταπόκρισης της ζήτησης ρευστών διαθέσιμων από τις τράπεζες στις μεταβολές των επιτοκίων. Το σύστημα παρέχει τη δυνατότητα της εκπλήρωσης της υποχρέωσης σε μέσα επίπεδα κατά τη διάρκεια του μηνός και κατά συνέπεια διευκολύνει την ημερήσια διαχείριση των διαθέσιμων πιστωτικών ιδρυμάτων και ενεργεί σταθεροποιητικά για τα βραχυπρόθεσμα επιτόκια, περιορίζοντας τις αιφνίδιες διακυμάνσεις τους.

Το σύστημα των υποχρεωτικών καταθέσεων που ισχύει στην Ελλάδα είναι, ήδη, σε μεγάλο βαθμό προσαρμοσμένο προς τον αντίστοιχο κανονισμό που υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στην 1^η Δεκεμβρίου 1998 και εφαρμόζεται στις χώρες της ζώνης του ευρώ από 1.1.1999. Πέρα από το ποσοστό δεσμεύσεων, που είναι σημαντικά υψηλότερο από το αντίστοιχο της ΕΚΤ, οι διαφορές αφορούν ορισμένα στοιχεία που

συναποτελούν τη βάση υπολογισμού και τη χρονική περίοδο τήρησης των υποχρεωτικών καταθέσεων. Η προσαρμογή του ποσοστού δεσμεύσεων θα ρυθμιστεί εγκαίρως από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Δεδομένου ότι η νομισματική πολιτική κατά το Τρίτο Στάδιο της ΟΝΕ εφαρμόζεται κατά το δυνατόν σε αποκεντρωμένη βάση, τα μέτρα προσαρμογής δεν εξαντλούνται με την πιο πάνω συνοπτική αναφορά. Οι ρυθμίσεις και οι διαδικασίες προσαρμογής στα μέσα νομισματικής πολιτικής συνδέονται αναπόσπαστα με προσαρμογές σε άλλους τομείς δραστηριότητας της Τράπεζας της Ελλάδος, και ειδικότερα στο τομέα των στατιστικών στοιχείων και των λογιστικών προτύπων, οι οποίες συντελούν στην αποτελεσματικότερη εκτίμηση των αυτόνομων παραγόντων ρευστότητας και τη διαχείρισή τους, καθώς και με νομικές προσαρμογές που καθορίζουν τους τίτλους οι οποίοι γίνονται αποδεκτοί στις πράξεις νομισματικής πολιτικής, περιλαμβανόμενων και των χρεογράφων της ΕΚ.

2. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΑ

Η άσκηση της ενιαίας νομισματικής πολιτικής από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα προϋποθέτει έγκυρη και έγκαιρη πληροφόρηση, βασισμένη σε εναρμονισμένα στατιστικά στοιχεία για όλες τις χώρες της ζώνης του ευρώ. Ήδη, από τον Ιούλιο του 1996, το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα, με σχετική έκθεσή του, την αποκαλούμενη «δέσμη εφαρμογής» (implementation package), δημοσιοποίησε τις απαιτήσεις στη στατιστική πληροφόρηση. Η «δέσμη εφαρμογής» περιλαμβάνει τις απαιτήσεις του ΕΣΚΤ σε νομισματικά και τραπεζικά στατιστικά στοιχεία, καθώς και σε στοιχεία που αφορούν τις συναλλαγές της χώρας με κατοίκους του εξωτερικού. Η «δέσμη εφαρμογής», καθορίζει συγκεκριμένη ανάλυση των στοιχείων των λογιστικών καταστάσεων των νομισματικών χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, που απαιτείται να έχουν στη διάθεση τους οι εθνικές κεντρικές τράπεζες που συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να αποστέλλονται στην ΕΚΤ εντός συγκεκριμένων προθεσμιών.

Για να μπορέσει η Τράπεζα της Ελλάδος να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της έναντι της ΕΚΤ όσον αφορά τα απαιτούμενα νομισματικά και τραπεζικά στατιστικά στοιχεία, προχώρησε σε ευρεία αναθεώρηση του συστήματος συλλογής πληροφοριών από τα πιστωτικά ιδρύματα. Μετά από συζητήσεις με εκπροσώπους των τραπεζών και της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, καθορίστηκε η τελική μορφή των καταστάσεων που πρέπει να αποστέλλουν τα πιστωτικά ιδρύματα στην Τράπεζα της Ελλάδος σε μηνιαία και τριμηνιαία βάση. Το Φεβρουάριο του 1998 δημοσιεύθηκε η ΠΔ/ΤΕ 2430/12.2.98, με την οποία θεσπίστηκε νέα μηνιαία λογιστική κατάσταση με οκτώ παραρτήματα, που θα πρέπει να υποβάλλουν τα πιστωτικά ιδρύματα στη Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών της Τράπεζας της Ελλάδος. Σημειώνεται ότι η λογιστική κατάσταση και τέσσερα από τα παραρτήματα αυτά, που αναφέρονται σε μηνιαία στοιχεία, πρέπει να υποβάλλονται εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία στην οποία αναφέρονται τα στοιχεία, δεδομένης της σημασίας που αποδίδουν οι νομισματικές αρχές στην έγκαιρη στατιστική πληροφόρηση. Στην ΠΔ/ΤΕ καθορίζονται επίσης και ο ποινές ελλιπούς ή εκπρόθεσμης υποβολής των στοιχείων.

Επιπλέον, τον Ιανουάριο του 1999 δημοσιεύθηκε η ΠΔ/ΤΕ 2441/29.1.99, με την οποία αναθεωρήθηκε και το καθεστώς παρακολούθησης των επιτοκίων καταθέσεων και χορηγήσεων, με σκοπό να ικανοποιούνται οι νέες απαιτήσεις που απορρέουν από την άσκηση της νομισματικής πολιτικής στα πλαίσια του ΕΣΚΤ. Ως προς τα επιτόκια χορηγήσεων, καθορίστηκαν επιπλέον κατηγορίες δανείων, που αφορούν κυρίως την καταναλωτική και στεγαστική πίστη, για τις οποίες τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να αποστέλλουν τα αντίστοιχα επιτόκια. Από την πλευρά των καταθέσεων, έγινε αναμόρφωση της κατηγοριοποίησης των επιτοκίων, προκειμένου να καλύπτονται καλύτερα οι ανάγκες πληροφόρησης της Τράπεζας της Ελλάδος και της ΕΚΤ.

Η αναγκαία υποδομή για την υποβολή των νομισματικών και τραπεζικών στοιχείων με βάση τη νέα λογιστική κατάσταση έχει ήδη ολοκληρωθεί. Απομένουν, ωστόσο, ορισμένες τεχνικές προσαρμογές στις οποίες πρέπει να προβούν ορισμένα πιστωτικά ιδρύματα προκειμένου να είναι σε θέση να αποστέλλουν τις απαραίτητες πληροφορίες στην Τράπεζα της Ελλάδος. Με την ολοκλήρωση των προσαρμογών αυτών, η Τράπεζα της Ελλάδος θα είναι σε θέση να καταρτίζει τη λογιστική κατάσταση του τραπεζικού συστήματος με βάση τα πρότυπα της ΕΚΤ.

Για την άσκηση της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, η ΕΚΤ πρέπει να διαθέτει εγκαίρως αξιόπιστη πληροφόρηση για τις διασυννοριακές συναλλαγές των κρατών – μελών που συμμετέχουν στη νομισματική ένωση, καθώς και για το ύψος των απαιτήσεων και υποχρεώσεών τους έναντι μη κατοίκων, δηλαδή τη διεθνή επενδυτική θέση τους. Η «δέσμη εφαρμογής», περιγράφει με λεπτομέρειες τις στατιστικές απαιτήσεις της ΕΚΤ σε ό,τι αφορά το ισοζύγιο πληρωμών και τη διεθνή επενδυτική θέση. Στη «δέσμη εφαρμογής» αναφέρεται ότι το ΕΣΚΤ έχει ανάγκη να καταρτίζει πλήρη και αξιόπιστα μηνιαία, τριμηνιαία και ετήσια στατιστικά στοιχεία διεθνούς επενδυτικής θέσης, που να περιλαμβάνουν τα κύρια μεγέθη τα οποία επηρεάζουν τις νομισματικές συνθήκες και τις αγορές συναλλάγματος στα κράτη που συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ, όταν αυτά θεωρούνται ως μια οικονομική επικράτεια.

Η κατάρτιση αξιόπιστων συγκεντρωτικών στατιστικών στοιχείων του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης της οικονομικής επικράτειας των χωρών της ζώνης του ευρώ, γίνεται βάσει καθορισμένων μεθόδων και ορισμών, που κατά το μεγαλύτερο μέρος τους έχουν εναρμονιστεί με το σχετικό εννοιολογικό πλαίσιο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (Εγχειρίδιο ΔΝΤ για το Ισοζύγιο Πληρωμών, 5^η έκδοση, 1993).

Η Τράπεζα της Ελλάδος απέστειλε, στις αρχές του 1997, στα πιστωτικά ιδρύματα Τεύχους Οδηγιών Κατάρτισης Ισοζυγίου Πληρωμών. Οι οδηγίες αυτές, έχουν ως βάση το εννοιολογικό πλαίσιο του ΔΝΤ, ενώ παράλληλα ενσωματώνουν τις ειδικές απαιτήσεις της ΕΚΤ αλλά και τις Στατιστικές Υπηρεσίες της ΕΕ (Eurostat). Στα πλαίσια αυτά, εστάλησαν συμπληρωματικά ερωτηματολόγια σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία των πιστωτικών ιδρυμάτων και ειδικότερα στις Ανώνυμες Εταιρείες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ), τις Ανώνυμες Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ) και τις Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρείες (ΑΧΕ). Τα περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα έχουν ήδη προσαρμόσει τα λογιστικά συστήματά τους στις απαιτήσεις του νέου συστήματος.

Όσον αφορά την κατάρτιση της διεθνούς επενδυτικής θέσης, πέραν των πιστωτικών ιδρυμάτων, οι σχετικές πληροφορίες αντλούνται και από άλλους χρηματοπιστωτικούς φορείς, όπως ΑΕΠΕΥ, οι ΑΧΕ και οι ΑΕΔΑΚ. Τέλος, καταρτίστηκε Μητρώο Επιχειρήσεων, που χρησιμοποιείται ως βάση για την άντληση πληροφοριών σχετικά με τις άμεσες επενδύσεις στην Ελλάδα των μη κατοίκων και των κατοίκων Ελλάδος στο εξωτερικό, καθώς και για τα δάνεια που συνάπτονται με πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού.

3. ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

3.1 Σύστημα πληρωμών ΕΥΡΩ-ΕΡΜΗΣ

Τα συστήματα πληρωμών, ως βασικοί μηχανισμοί διακίνησης του χρήματος, αποτελούν συνδετικό κρίκο στις συναλλαγές που εκτελούνται στις αγορές χρήματος, συναλλάγματος και χρεογράφων. Κατά συνέπεια, συνδέονται αναπόσπαστα με την άσκηση της νομισματικής πολιτικής. Η ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών συμβάλλει ουσιαστικά όχι μόνο στην αποτελεσματική επίτευξη των στόχων της νομισματικής

πολιτικής, αλλά και στη διαμόρφωση συνθηκών σταθερότητας στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Τυχόν προβλήματα που εμφανίζονται στα συστήματα πληρωμών μπορούν να μεταδοθούν με ταχύτητα στις αγορές, δημιουργώντας συνθήκες χρηματοοικονομικής αστάθειας και κρίσεων, με αρνητικές επιπτώσεις στον πραγματικό τομέα της οικονομίας. Διαταραχές που έλαβαν χώρα στο παρελθόν οδήγησαν τις κεντρικές τράπεζες σε στενή συνεργασία διεθνώς και συνέβαλαν στον επαναπροσδιορισμό του ρόλου τους έναντι των συστημάτων πληρωμών και στη διατύπωση γενικών αρχών που πρέπει να διέπουν τη λειτουργία τους.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο ρόλος των κεντρικών τραπεζών των κρατών – μελών στα συστήματα πληρωμών, καθορίζεται ρητά από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, η οποία προβλέπει ότι ένα από τα “βασικά καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) είναι η προώθηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών”. Αντίστοιχα, στις κύριες αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος, σύμφωνα με το Άρθρο 2 του Ν. 2548/97, εμπίπτει και η προώθηση και η επίβλεψη της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών.

Η Τράπεζα της Ελλάδος το 1998, μετά από μια σειρά πλήρων δοκιμών, όπου συμμετείχαν και τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα, ολοκλήρωσε την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού συστήματος διακανονισμού σε συνεχή χρόνο των διασυνοριακών και εγχώριων εντολών πληρωμής σε ευρώ (σύστημα ΕΥΡΩ-ΕΡΜΗΣ), το οποίο αποτελεί τμήμα του υπό ολοκλήρωση δραχμικού συστήματος πληρωμών ΕΡΜΗΣ.

Το σύστημα ΕΥΡΩ-ΕΡΜΗΣ, που είναι αναπόσπαστο τμήμα του διευρωπαϊκού συστήματος πληρωμών TARGET, τέθηκε σε λειτουργία από τις 4.1.1999, ταυτόχρονα με τα άλλα αντίστοιχα συστήματα των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ΕΥΡΩ-ΕΡΜΗΣ, προσφέρει τη δυνατότητα στα πιστωτικά ιδρύματα-μέλη του να διακανονίζουν τις πληρωμές τους σε ευρώ με ταχύτητα και ασφάλεια προς οποιαδήποτε κράτος – μέλος της ΕΕ, μολονότι η Ελλάδα δεν έχει ακόμη υιοθετήσει το κοινό νόμισμα. Όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στη χώρα μπορούν να γίνουν μέλη του συστήματος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ειδικό κανονισμό λειτουργίας του που θεσπίστηκε το 1998, εφόσον πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής.

Για τη διευκόλυνση της ομαλής λειτουργίας του συστήματος αυτού, η Τράπεζα της Ελλάδος παρέχει, κατά τη διάρκεια της ημέρας, προς τα μέλη του άτοκη χρηματοδότηση σε ευρώ, έναντι ενέχυρου τίτλων που έχουν γίνει αποδεκτοί από την ΕΚΤ για τους σκοπούς λειτουργίας του συστήματος πληρωμών TARGET. Έτσι, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να καλύπτουν τις ανάγκες τους σε ρευστότητα που δημιουργούνται από τον ετεροχρονισμό μεταξύ εισερχομένων και εξερχόμενων εντολών πληρωμής.

Το ύψος της συνολικής ενδοημερησίας χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ευρώ για την Ελλάδα, η οποία δεν συμμετέχει στη νομισματική ένωση, δηλαδή είναι χώρα με παρέκκλιση, έχει καθοριστεί από την ΕΚΤ στο ποσό του ενός δισεκατομμυρίου ευρώ. Η ενδοημερησία χρηματοδότηση των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ευρώ δεν επιτρέπεται να μετατρέπεται σε χρηματοδότηση διάρκειας μιας ημέρας, προκειμένου να αποφεύγονται οι επιπτώσεις στην άσκηση της νομισματικής πολιτικής των κρατών – μελών της ζώνης του ευρώ. Για το σκοπό αυτό, κατά την περίοδο που η χώρα θα βρίσκεται σε παρέκκλιση, επί των χρεωστικών θέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων στους λογαριασμούς διακανονισμού ευρώ, που δεν καλύπτονται στο τέλος της εργάσιμης ημέρας, επιβάλλεται επιτόκιο ποινής, το οποίο καθορίζει η ΕΚΤ.

Σχετικά με την επιβάρυνση των τραπεζών για τη διενέργεια εντολών πληρωμής στο σύστημα ΕΥΡΩ-ΕΡΜΗΣ, το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής αποφάσισε ότι θα εισπράττεται από την Τράπεζα της Ελλάδος πάγιο τέλος, πλέον ΕΦΤΕ, ανά εντολή πληρωμής τόσο για τις διασυνοριακές όσο και για τις εγχώριες πληρωμές, σύμφωνα με την εξής φθίνουσα κλίμακα:

από 1 έως 100 εντολές μηνιαίως	1,75 ευρώ ανά εντολή
από 101 έως 1000 εντολές μηνιαίως	1,00 ευρώ ανά εντολή, και
από 1001 και άνω εντολές μηνιαίως	0,80 ευρώ ανά εντολή.

Το τέλος διακανονισμού των διασυννοριακών πληρωμών καθορίστηκε από την ΕΚΤ και είναι το ίδιο για όλα τα εγχώρια συστήματα πληρωμών που αποτελούν το σύστημα TARGET. Σημειώνεται ότι βασική αρχή για τον προσδιορισμό του τέλους διακανονισμού, τόσο για τις διασυννοριακές όσο και για τις εγχώριες πληρωμές, είναι η κάλυψη του πλήρους κόστους λειτουργίας του συστήματος. Με βάση την αρχή αυτή, η Τράπεζα της Ελλάδος θα επανεξετάσει το τέλος του διακανονισμού για τις εγχώριες πληρωμές με τη συμπλήρωση του πρώτου έτους λειτουργίας του συστήματος EPMHS.

Στο σύστημα EYPΩ-EPMHS συμμετέχουν σήμερα 33 πιστωτικά ιδρύματα και η Τράπεζα της Ελλάδος. Κατά τους τρεις πρώτους μήνες λειτουργίας του διακανονίστηκαν συνολικά 5.908 εντολές πληρωμής, συνολικής αξίας 78,7 δισεκ. ευρώ. Από τις εντολές αυτές, το 79% αφορά διασυννοριακές πληρωμές συνολικής αξίας 76,7 δισεκ. ευρώ και το 21% εγχώριες πληρωμές συνολικής αξίας 2,0 δισεκ. ευρώ. Ο αριθμός των εντολών πληρωμής που διακανονίστηκαν παρουσιάζει τάση αύξησης, χωρίς όμως ακόμη να έχει φθάσει στο αναμενόμενο επίπεδο. Ωστόσο, η τάση αυτή εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί για δύο κυρίως λόγους: *Πρώτον*, λόγω της μεγαλύτερης χρήσης του συστήματος από πιστωτικά ιδρύματα που ακόμη δεν έχουν ολοκληρώσει τις απαιτούμενες αλλαγές στα εσωτερικά τους συστήματα ενόψει και της λειτουργίας του συστήματος EPMHS. *Δεύτερον*, λόγω της σταδιακής εξοικείωσης με τις σχετικά νέες διαδικασίες διακανονισμού των πληρωμών σε ευρώ και της πλήρους εκμετάλλευσης των πλεονεκτημάτων που αυτές προσφέρουν στο σύστημα ως προς την ταχύτητα, την ασφάλεια, την οριστικότητα των πληρωμών κατά τη στιγμή του διακανονισμού και το εκτεταμένο ωράριο λειτουργίας.

Παράλληλα, με την ανάπτυξη του συστήματος αυτού, κατά το 1998 προχώρησαν οι εργασίες για την ολοκλήρωση του συστήματος μέσω του οποίου θα διακανονίζονται σε συνεχή χρόνο οι εγχώριες εντολές πληρωμής σε δραχμές (σύστημα EPMHS) και εγκρίθηκε ο κανονισμός λειτουργίας του. Σημείωσαν πρόοδο οι εργασίες αυτοματοποίησης των εσωτερικών διαδικασιών πληρωμών και της ένταξης των λογισμικών συστημάτων της Τράπεζας της Ελλάδος σε ένα ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα, που αποτελεί προϋπόθεση για την αποτελεσματικότερη λειτουργία ενός πλήρως αυτοματοποιημένου συστήματος πληρωμών.

Με τη λειτουργία του EPMHS, τα πιστωτικά ιδρύματα-μέλη θα εκτελούν τις πληρωμές τους σε δραχμές, διατραπεζικής και πελατείας, σε συνεχή χρόνο χωρίς τον κίνδυνο διακανονισμού. Επιπλέον, με τη πληροφόρηση που σχεδιάστηκε να παρέχει το σύστημα, θα μπορούν να διαχειρίζονται πιο αποτελεσματικά τα διαθέσιμά τους. Παράλληλα, η Τράπεζα της Ελλάδος θα μπορεί να παρακολουθεί τις θέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων, ώστε να παρεμβαίνει εγκαίρως για την αντιμετώπιση τυχόν εμπλοκών στη ροή των πληρωμών και για την διευκόλυνση της ομαλής λειτουργίας του συστήματος.

3.2 Συστήματα διακανονισμού χρεογράφων

Η απρόσκοπτη άσκηση της νομισματικής πολιτικής από την Τράπεζα της Ελλάδος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την καλή οργάνωση και λειτουργία αφενός των συστημάτων πληρωμών και διακανονισμού χρεογράφων και αφετέρου της αγοράς τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου.

Τα συστήματα διακανονισμού χρεογράφων χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια των πράξεων νομισματικής πολιτικής (Άρθρο 17 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ) και επηρεάζουν άμεσα την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών που εποπτεύει η

Τράπεζα της Ελλάδος (σύμφωνα με το Άρθρο 3 του Καταστατικού της και το Άρθρο 2 παρ. 1 στοιχ. δ' του Ν. 2548/1997), αφού υφίσταται αλληλεξάρτηση και αμφίδρομη σχέση μεταξύ των δύο συστημάτων:

Η λειτουργία των συστημάτων πληρωμών βασίζεται στην παρεχόμενη ασφάλεια επί τίτλων και, κατά συνέπεια, η ομαλή λειτουργία τους εξαρτάται από την καλή λειτουργία των συστημάτων διακανονισμού τίτλων. Αντίστοιχα, η οργάνωση των συστημάτων διακανονισμού χρεογράφων επηρεάζει τη σταθερότητα των συστημάτων πληρωμών και της χρηματαγοράς, αφού το χρηματικό προϊόν του συμψηφισμού των συστημάτων διακανονισμού χρεογράφων εκκαθαρίζεται μέσω των συστημάτων πληρωμών.

Πέραν αυτών, η καλή λειτουργία της δευτερογενούς αγοράς τίτλων του Δημοσίου, στην οποία διαμορφώνονται αντιπροσωπευτικές τιμές προσδιορίζει την ελκυστικότητα των τίτλων αυτών και έχει ζωτική σημασία για την ομαλή κάλυψη των δανειακών αναγκών του Δημοσίου και τη χρηστή διαχείριση του δημόσιου χρέους.

Το σύστημα διακανονισμού χρεογράφων που χρησιμοποιεί η Τράπεζα της Ελλάδος είναι το Σύστημα Διακανονισμού Άυλων Τίτλων, το οποίο αποκτά ιδιαίτερη σημασία ενόψει της συμμετοχής της χώρας στην ONE, αφού επί των άυλων τίτλων του Δημοσίου θα συστήνονται ενέχυρα για την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών και για την εξασφάλιση των πράξεων νομισματικής πολιτικής. Ιδιαίτερα μετά την ένταξη της Ελλάδας στην ONE, αναμένεται ότι θα διευρυνθεί η χρήση των συστημάτων αυτών και από τις τράπεζες του εξωτερικού.

Κύριος στόχος της Τράπεζας της Ελλάδος ήταν όχι μόνο να γίνουν εγκαίρως οι αναγκαίες προσαρμογές εν όψει του Τρίτου Σταδίου της ONE, αλλά και να δημιουργηθεί ταυτόχρονα μια σύγχρονη υποδομή που να στηρίζεται σε διεθνή πρότυπα θεσμών και μηχανισμών. Η δημιουργία της υποδομής αυτής αποτέλεσε τη σταθερή βάση για την ανάπτυξη, αυτοματοποίηση και διεθνοποίηση τόσο της πρωτογενούς και της δευτερογενούς αγοράς χρεογράφων του Ελληνικού Δημοσίου, όσο και των συστημάτων πληρωμών, συμψηφισμού και διακανονισμού χρεογράφων.

Ειδικότερα, μετά από συστηματική έρευνα και μελέτη των συστημάτων που λειτουργούν στις ανεπτυγμένες αγορές, αποφασίστηκε να προχωρήσει η Τράπεζα στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη των αναγκαίων συστημάτων και να προετοιμάσει σχέδιο προτάσεων προς την Κυβέρνηση για τη δημιουργία και του απαραίτητου νομοθετικού πλαισίου. Οι κύριοι άξονες γύρω από τους οποίους κινήθηκε η Τράπεζα της Ελλάδος ήταν:

1. Η αυτοματοποίηση του συμψηφισμού και διακανονισμού συναλλαγών επί τίτλων με λογιστική μορφή (Άυλοι Τίτλοι).

2. Η ανάπτυξη ενός ηλεκτρονικού συστήματος διαπραγμάτευσης τίτλων που θα εποπτεύεται κυρίως από τους συμμετέχοντες σε αυτό φορείς και το οποίο θα καλύπτει την ηλεκτρονική διαπραγμάτευση των εκτός χρηματιστηρίου συναλλαγών επί χρεογράφων, που σήμερα καλύπτουν το 95% και πλέον του όγκου των πράξεων της δευτερογενούς αγοράς τίτλων του Δημοσίου.

3. Η δημιουργία εξειδικευμένης υπηρεσιακής μονάδας που θα υποστηρίζεται από κατάλληλη τεχνική υποδομή και, ειδικότερά, από σύγχρονα συστήματα μετάδοσης μηνυμάτων και θα αναλαμβάνει για λογαριασμό τρίτων (κυρίως της ΕΚΤ, των εθνικών κεντρικών τραπεζών και των πιστωτικών ιδρυμάτων) τη σύσταση ενεχύρων επί τίτλων που τηρούνται ή φυλάσσονται στα κεντρικά αποθετήρια χρεογράφων των χωρών-μελών. Τα ενέχυρα αυτά θα διασφαλίζουν τις πιστώσεις (διασυνοριακές και μη) που θα χορηγούν οι παραπάνω φορείς.

4. Η ίδρυση ενός ειδικού αποθετηρίου τίτλων σε φυσική μορφή. Κύριος σκοπός του ειδικού αυτού αποθετηρίου είναι η παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών θεματοφύλαξης και η σύσταση ειδικών ενεχύρων επί των τίτλων αυτών, ανεξαρτήτως κατηγορίας.

Οι στόχοι αυτοί επιτεύχθηκαν στο μεγαλύτερο μέρος τους και μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους αναμένεται ότι θα ολοκληρωθούν όλα τα έργα που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο της προετοιμασίας της Τράπεζας για την ένταξη της χώρας στο Τρίτο Στάδιο. Ειδικότερα:

3.2.1 Σύστημα Διακανονισμού Άυλων Τίτλων

Το Σύστημα Διακανονισμού Άυλων Τίτλων, το οποίο λειτουργεί ήδη από το Μάιο του 1995, προσαρμόστηκε ώστε να μπορεί όχι μόνο να καλύψει τις εκδόσεις τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου σε ευρώ, αλλά και να ανταποκρίνεται επιτυχώς σε οποιαδήποτε αριθμό συναλλαγών σε δραχμές. Οι συναλλαγές επί τίτλων αυξήθηκαν αλματωδώς το 1998 και σήμερα το Σύστημα Διακανονισμού Άυλων Τίτλων της Τράπεζας της Ελλάδος, δέχεται για επεξεργασία τουλάχιστον 750 μηνύματα ημερησίως. Σ' αυτό τον αριθμό δεν περιλαμβάνονται οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των φορέων που συμμετέχουν στο σύστημα (δηλαδή των πιστωτικών ιδρυμάτων) και της πελατείας τους, ο αριθμός των οποίων εκτιμάται ότι είναι πολλαπλάσιος.

Παρά το ότι το σημερινό σύστημα μπορεί να καλύψει τις ανάγκες όλων των συναλλαγών και κατά το Τρίτο Στάδιο της ONE, η Τράπεζα της Ελλάδος, ακολουθώντας τα διεθνή πρότυπα οργάνωσης και λειτουργίας παρόμοιων συστημάτων στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προχώρησε ήδη σε ανασχεδιασμό της εφαρμογής αλλά και της μηχανογραφικής πλατφόρμας που χρησιμοποιεί, έτσι ώστε το νέο σύστημα να λειτουργεί σε συνεχή χρόνο, παράλληλα με το σύστημα ηλεκτρονικής διαπραγμάτευσης τίτλων του Δημοσίου (ΗΔΑΤ), με υπερσύγχρονα μηχανήματα αδιάλειπτης λειτουργίας.

3.2.2 Ηλεκτρονική Δευτερογενής Αγορά Τίτλων (ΗΔΑΤ)

Ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση της ΗΔΑΤ, μέσω της οποίας είναι δυνατή η ηλεκτρονική διαπραγμάτευση τίτλων του Δημοσίου, και η οποία καλύπτει την εκτός χρηματιστηρίου δευτερογενή αγορά τίτλων.

Το σύστημα της ΗΔΑΤ βασίζεται στις δεσμευτικές προσφορές που γίνονται από τους συμμετέχοντες φορείς, ιδίως από τους Βασικούς Διαπραγματευτές αγοράς, στα πλαίσια των σχετικών υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει. Κάθε συμμετέχων επικοινωνεί με το κεντρικό σύστημα που βρίσκεται στην Τράπεζα της Ελλάδος μέσω των τερματικών σταθμών και οθονών που διαθέτει και είναι σε θέση να επιλέγει από την οθόνη του δεσμευτικές προσφορές των άλλων συμμετεχόντων φορέων και να εκτελεί ηλεκτρονικά και σε πραγματικό χρόνο πράξεις επί τίτλων.

Οι δεσμευτικές προσφορές των συμμετεχόντων πρέπει να πληρούν τους κανόνες λειτουργίας του ηλεκτρονικού συστήματος όσον αφορά τις ελάχιστες ποσότητες ανά προσφορά, τις ελάχιστες αποκλίσεις μεταξύ τιμής αγοράς και πώλησης, την υποχρέωση υποβολής επαναλαμβανόμενων προσφορών κατά τη διάρκεια της ημέρας κ.λ.π.

Η ΗΔΑΤ δημιούργησε τις προϋποθέσεις ώστε η αποτίμηση του χαρτοφυλακίου των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, των αμοιβαίων κεφαλαίων, των ασφαλιστικών εταιρειών και, γενικότερα, όλων των επιχειρήσεων που υποχρεώνονται από το νόμο να αποτιμούν χαρτοφυλάκια να γίνονται σε τιμές αγοράς. Ταυτόχρονα, έδωσε τη δυνατότητα της εκτίμησης της τρέχουσας αξίας των τίτλων επί των οποίων συστήνονται ενέχυρα για την εξασφάλιση των χρηματοδοτήσεων.

3.2.3 Μοντέλο Ανταποκριτιών Κεντρικών Τραπεζών

Ολοκληρώθηκε η οργάνωση και ο κανονισμός λειτουργίας της εξειδικευμένης υπηρεσιακής μονάδας στα πλαίσια του Μοντέλου Ανταποκριτιών Κεντρικών Τραπεζών (ΜΑΚΤ), που λειτουργεί μέσω του διεθνούς συστήματος SWIFT. Το σύστημα αυτό εξασφαλίζει, τόσο στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και στις εθνικές κεντρικές τράπεζες, όσο και στις εμπορικές, το βασικό ανταποκριτή και αξιόπιστο εγγυητή για τη σύσταση των απαραίτητων ενεχύρων επί τίτλων υπέρ των δανειοδοτούντων φορέων. Αυτό επιτυγχάνεται με τη δέσμευση των τηρούμενων ή φυλασσόμενων στα αποθετήρια της Τράπεζας της Ελλάδος τίτλων που ανήκουν στους δανειοδοτούμενους φορείς.

Με το σύστημα αυτό παρέχεται η δυνατότητα στα πιστωτικά ιδρύματα-μέλη του συστήματος TARGET να χρησιμοποιούν σε διασυννοριακή βάση, ως ενέχυρο, τίτλους που έχουν εγκριθεί από την ΕΚΤ, προκειμένου να λάβουν άτοκη ενδοημερησία χρηματοδότηση από την κεντρική τράπεζα της χώρας στο σύστημα πληρωμών της οποία συμμετέχουν.

4. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΡΜΑΤΩΝ ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΡΜΑΤΩΝ ΔΡΑΧΜΩΝ

Σύμφωνα με τη Συνθήκη του Μάαστριχ, η τελευταία φάση της διαδικασίας της νομισματικής ενοποίησης είναι η κυκλοφορία του ενιαίου νομίσματος, του ευρώ, σε φυσική μορφή (τραπεζογραμμάτια και κέρματα) την 1.1.2002. Στο πρώτο εξάμηνο του 2002, το ευρώ θα κυκλοφορεί παράλληλα με τα εθνικά νομίσματα, τα οποία σταδιακά θα αποσύρονται. Επομένως, όλες οι χώρες που συμμετέχουν στη Νομισματική Ένωση θα πρέπει μέχρι τις 31.12.2001 να έχουν παραγάγει τις αναγκαίες ποσότητες των τραπεζογραμμάτων κερμάτων, στις διάφορες ονομαστικές αξίες που έχουν ήδη προσδιοριστεί από την ΕΚΤ, ώστε η αντικατάσταση των κυκλοφορούντων εθνικών νομισμάτων με το ευρώ να γίνει με ομαλό και απρόσκοπτο τρόπο.

Το Εθνικό Σχέδιο για τη Μετάβαση της Ελλάδος στο Ευρώ (ΕΣΜ) του ΥΠΕΘΟ, που δημοσιεύθηκε τον Ιούλιο του 1998, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διευκόλυνσης που υιοθετήθηκαν στο άτυπο ECOFIN του Νοordwijk το φθινόπωρο του 1997, προβλέπει μονοετή περίοδο μετάβασης από τη στιγμή του αμετάκλητου καθορισμού της ισοτιμίας της δραχμής έναντι του ευρώ έως την έναρξη της σε φυσική μορφή κυκλοφορίας των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων ευρώ (ενώ για τα 11 κράτη που είναι ήδη μέλη της νομισματικής ένωσης η περίοδος αυτή είναι τριετής). Συνεπώς, στην Ελλάδα το ευρώ σε φυσική μορφή θα εισαχθεί ταυτόχρονα με τα υπόλοιπα κράτη - μέλη, δηλαδή την 1.1.2002, και θα πρέπει η παραγωγή των αναγκαίων ποσοτήτων σε τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ να ολοκληρωθεί εγκαίρως.

Τα τελικά σχέδια και οι τεχνικές προδιαγραφές για τα τραπεζογραμμάτια ευρώ εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο του ΕΝΙ το Φεβρουάριο του 1998. Κατόπιν άρχισε η εργασία για τη μετατροπή των σχεδίων αυτών σε εκτυπωτικά στοιχεία.

Τα εκτυπωτικά ιδρύματα της κεντρικής τράπεζας κάθε κράτους - μέλους της ΕΕ, μετά από εντολή της ΕΚΤ, είχαν τη δυνατότητα συμμετοχής στη διαδικασία δοκιμαστικής παραγωγής τραπεζογραμμάτων ευρώ. Το Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμμάτων και Αξιών της Τράπεζας της Ελλάδος συμμετείχε ενεργά, τυπώνοντας το τραπεζογραμμάτιο των 20 ευρώ. Σκοπός της δοκιμαστικής παραγωγής ήταν να διαπιστωθεί η δυνατότητα για ομοιόμορφη παραγωγή του ευρώ, από όλα τα εκτυπωτικά ιδρύματα, και η πιστή εφαρμογή των σχεδίων στο παραγόμενο προϊόν, καθώς και η δημιουργία μιας προκαταρκτικής βάσης

για ένα σύστημα διαχείρισης ποιότητας.

Σημειώνεται ότι τα τραπεζογραμμάτια ευρώ, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχει εγκρίνει η ΕΚΤ, πρέπει να πληρούν υψηλού επιπέδου ποιοτικές προδιαγραφές από άποψη εκτυπωτικής εργασίας και υλικών παραγωγής και παράλληλα να ενσωματώνουν υψηλού βαθμού χαρακτηριστικά ασφαλείας. Τα χαρακτηριστικά ασφαλείας είναι τέτοια ώστε αφενός να προστατεύουν τα τραπεζογραμμάτια από την παραχάραξη και αφετέρου να καθιστούν δυνατό με βεβαιότητα τον έλεγχο γνησιότητας.

Μεταξύ των χαρακτηριστικών ασφαλείας με τα οποία είναι εφοδιασμένα τα τραπεζογραμμάτια ευρώ είναι τα εξής:

-χαρακτηριστικά που μπορούν να εντοπιστούν εύκολα από το κοινό, όπως υδατογραφήματα, ταινίες ασφαλείας, χαλκογραφική εκτύπωση αναγνωρίσιμη με την αφή,

-χαρακτηριστικά που μπορούν να ελέγχονται με απλά μηχανήματα, όπως υπεριώδη φθορίζοντα χαρακτηριστικά και μικρογράμματα, και

-χαρακτηριστικά μηχανικώς αναγνώσιμα, που μπορούν να ελέγχονται τόσο από μηχανήματα που δέχονται τραπεζογραμμάτια όσο και από μηχανήματα διαλογής τραπεζογραμματίων.

Μετά το πέρας της δοκιμαστικής παραγωγής, πραγματοποιήθηκαν ο ποιοτικός έλεγχος και η αξιολόγηση των τραπεζογραμματίων της δοκιμαστικής εκτύπωσης. Ο ποιοτικός έλεγχος των τραπεζογραμματίων πραγματοποιήθηκε στα εργαστήρια των κεντρικών τραπεζών των χωρών-μελών και αφορούσε ποσότητες τραπεζογραμματίων που είχαν παραχθεί δοκιμαστικά από άλλες κεντρικές τράπεζες. Με βάση την αξιολόγηση που έγινε από την αρμόδια ομάδα της ΕΚΤ, τα αποτελέσματα του ποιοτικού ελέγχου έδειξαν ότι τα τραπεζογραμμάτια των 20 ευρώ, τα οποία εκτυπώθηκαν στο ΙΕΤΑ, ανταποκρίθηκαν επιτυχώς στα ποιοτικά κριτήρια που είχαν τεθεί.

Προκειμένου το ΙΕΤΑ να αντεπεξέλθει με επιτυχία στις αυξημένες απαιτήσεις για την εκτύπωση του ευρώ, έχει ήδη προμηθευτεί και θέσει σε λειτουργία σύγχρονα μηχανήματα παραγωγής. Το ΙΕΤΑ με τον εξοπλισμό ου ήδη διαθέτει μπορεί να εκτυπώσει τα τραπεζογραμμάτια των 5, 10 και 20 ευρώ. Συγχρόνως, προωθήθηκαν οι διαδικασίες για την προμήθεια ενός συγκροτήματος μεταξοτυπίας, το οποίο θα επιτρέψει στο ΙΕΤΑ να εκτυπώσει και τραπεζογραμμάτια των 50, 100, 200 και 500 ευρώ.

Παράλληλα, έχει εγκατασταθεί και τεθεί σε λειτουργία σύγχρονο συγκρότημα καταστροφής παλαιών χαρτονομισμάτων. Το συγκρότημα αυτό, πέρα από την προστασία που παρέχει στο περιβάλλον (αφού καταργεί την καύση), έχει την ικανότητα να απορροφήσει όλες τις ποσότητες των ελληνικών τραπεζογραμματίων, όταν αυτά αποσυρθούν από την κυκλοφορία, για καταστροφή.

Σύμφωνα με απόφαση του Συμβουλίου των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ECOFIN) των κρατών - μελών της ΕΕ, τα κέρματα ευρώ θα φέρουν, επί της μιας όψεως τους, συγκεκριμένες παραστάσεις, κοινές για όλα τα συμμετέχοντα κράτη, ενώ επί της άλλης όψεως κάθε κράτος θα απεικονίζει παραστάσεις εθνικού περιεχομένου κατ' επιλογή του. Αυτό συνεπάγεται ότι κάθε κράτος - μέλος πρέπει να έχει τη δυνατότητα να τυπώσει τις απαιτούμενες ποσότητες όλων των αξιών του κέρματος ευρώ στο εργοστάσιο παραγωγής του.

Οι προδιαγραφές των δίσκων και των κερμάτων έγιναν από την ομάδα εργασίας των Διευθυντών των Ευρωπαϊκών Νομισματοκοπειών. Όσον αφορά το κέρμα των 2 ευρώ όμως, θα γίνουν ορισμένες τροποποιήσεις που έχουν ζητηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την αμφίβολη και ασφαλής αναγνώριση του κέρματος αυτού από πρόσωπα με προβλήματα στην όραση και από τους αυτόματους πωλητές.

Για την επιλογή των παραστάσεων που θα απεικονίζονται στην εθνική όψη των κερμάτων ευρώ στην Ελλάδα, συστήθηκε Γνωμοδοτική Επιτροπή Επιλογής Εικαστικών Θεμάτων. Στην επιτροπή αυτή συμμετείχαν εκπρόσωποι από τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, το Νομισματικό Μουσείο, το Εικαστικό Επιμελητήριο, το

Υπουργείο Πολιτισμού, το Υπουργείο Οικονομικών, καθώς και οι Διευθύνσεις Ταμείων και ΙΕΤΑ της Τράπεζας της Ελλάδος.

Η Τράπεζα της Ελλάδος, αφού αξιολόγησε το έργο της Επιτροπής, υπέβαλε σχετικές προτάσεις προς το Υπουργείο Οικονομικών. Ο Υπουργός Οικονομικών έχει ήδη εγκρίνει τις παραστάσεις που θα απεικονίζονται στην εθνική όψη των κερμάτων του ευρώ όλων των αξιών.

Η διαδικασία φιλοτέχνησης των σχετικών ανάγλυφων προπλασμάτων και η παραγωγή των πρότυπων μητρών από το ΙΕΤΑ βρίσκονται στο στάδιο της ολοκλήρωσης. Με βάση τις μήτρες αυτές, θα κατασκευαστούν οι μήτρες εργασίας και θα γίνει δοκιμαστική παραγωγή όλων των ονομαστικών αξιών των κερμάτων ευρώ.

Με σκοπό την εξασφάλιση υψηλών ποιοτικών προτύπων, ομάδα εργασίας της ΕΚΤ επεξεργάζεται κοινό κανονισμό ποιοτικού ελέγχου (quality control plan) των δίσκων και κερμάτων του ευρώ, που θα εφαρμόζεται από όλα τα ευρωπαϊκά νομισματοκοπεία. Επιπλέον, έχει συσταθεί ειδική επιτροπή, η οποία θα εποπτεύει και θα ελέγχει την εφαρμογή του κοινού κανονισμού ποιοτικού ελέγχου.

Το ΙΕΤΑ είναι σε θέση να τυπώσει τα κέρματα του ευρώ. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ποιοτική στάθμη που απαιτείται για την κατασκευή μητρών και δακτυλίων, την εκτέλεση ποιοτικών ελέγχων και την παραγωγή των κερμάτων ευρώ σε τελική μορφή, έχουν ήδη δρομολογηθεί οι διαδικασίες προμήθειας από το ΙΕΤΑ του κατάλληλου νέου εξοπλισμού για τη σταδιακή αντικατάσταση του παλαιού.

Όσον αφορά τη διάθεση των τραπεζογραμματιών και κερμάτων ευρώ στο κοινό, αλλά και την απόσυρση των τραπεζογραμματιών και κερμάτων δραχμών, η Τράπεζα της Ελλάδος έχει λάβει την απαραίτητη πρόνοια, προωθώντας με ταχείς ρυθμούς τις προπαρασκευαστικές εργασίες διοικητικής μέριμνας. Επίσης, έχουν ληφθεί τα αναγκαία μέτρα για τον επαναπατρισμό των εθνικών τραπεζογραμματιών των άλλων χωρών της ζώνης του ευρώ, κατά το έτος 2001, ο οποίος προβλέπεται από το Άρθρο 52 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ.

5.ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Το λογιστικό πλαίσιο που χρησιμοποιεί το ΕΣΚΤ αποβλέπει στην κατάρτιση χρηματοοικονομικών λογαριασμών που εμφανίζουν τις συναλλαγές και τις λογιστικές καταστάσεις για τη ζώνη του ευρώ στο σύνολό της. Παράλληλα, ικανοποιεί τις απαιτήσεις ως προς τη διαχείριση ρευστότητας στη ζώνη του ευρώ και τις ανάγκες για επαρκή στατιστική πληροφόρηση.

Επιδίωξη της Τράπεζας της Ελλάδος στον τομέα αυτόν αποτελεί η αναδιάρθρωση του συστήματος λογιστικής επεξεργασίας και του λογιστικού σχεδίου της Τράπεζας (τόσο της γενικής όσο και της Αναλυτικής-Κοστολογικής Λογιστικής), κατά τρόπον ώστε τα συστήματα που θα προκύψουν να είναι πλήρως συμβατά με τα λογιστικά πρότυπα του ΕΣΚΤ. Στα πλαίσια των προσαρμογών αυτών, αποφασίστηκε να αναπτυχθεί και το Σύστημα Διαχείρισης των Λογιστικών Πληροφοριών, το οποίο θα πρέπει να είναι σε θέση να καλύπτει πλήρως και άμεσα τις ανάγκες πληροφόρησης της Διοίκησης, των λοιπών οργάνων λήψεως αποφάσεων της Τράπεζας της Ελλάδος, αλλά και των υπηρεσιών της ΕΚΤ.

Αποτέλεσμα των συνδυασμένων ενεργειών των συναρμόδιων υπηρεσιών της Τράπεζας της Ελλάδος κατά το έτος 1998 ήταν να πραγματοποιηθούν αρκετά νέα έργα ή να βελτιωθούν σημαντικά υφιστάμενες εφαρμογές.

Συγκεκριμένα, δημιουργήθηκε η απαραίτητη υποδομή για την αναδιάρθρωση του λογιστικού σχεδίου της Τράπεζας (Γενικής και Αναλυτικής -Κοστολογικής Λογιστικής) και του Συστήματος Διαχείρισης Λογιστικών Πληροφοριών. Με την ολοκλήρωση των σχετικών

εργασιών αναμένεται ότι θα καλυφθούν όχι μόνο οι πάγιες ανάγκες της Τράπεζας για την αυτοματοποίηση της απεικόνισης των λογιστικών στοιχείων, αλλά και η ανάγκη για έγκαιρη πληροφόρηση της Διοίκησης και της ΕΚΤ, με την έκδοση των κατά περίπτωση απαιτούμενων ημερήσιων οικονομικών καταστάσεων, καθώς και για την εξαγωγή συγκεντρωτικών ή κατά δραστηριότητα της Τράπεζας μηνιαίως και σωρευτικών αποτελεσμάτων.

Για την υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου, έχει ολοκληρωθεί από ειδική επιτροπή στελεχών της Τράπεζας η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης από πλευράς λογιστικής υποδομής και έχει γίνει το πρώτο σχέδιο λογαριασμών Γενικής Λογιστικής που θεωρείται ότι καλύπτει τις σημερινές ανάγκες της Τράπεζας, δεδομένου ότι κατά το στάδιο του σχεδιασμού υιοθετήθηκαν οι αρχές του Ελληνικού Ενιαίου Λογιστικού Σχεδίου καθώς και οι αρχές που μέχρι σήμερα έχουν καθοριστεί από την ΕΚΤ για τις εθνικές κεντρικές τράπεζες.

Το έργο όμως της ανασύνταξης και της υλοποίησης ενός νέου λογιστικού σχεδίου της Τράπεζας αποτελεί μέρος μόνον του ευρύτερου πλέγματος αλλαγών, κυρίως σε θέματα κοστολογικής οργάνωσης, μηχανογραφικών εφαρμογών, σχεδιασμού νέου λογιστικού ή προμήθειας ειδικού πακέτου λογισμικού που να στηρίζει το λογιστήριο, προσδιορισμού των κανόνων και του είδους της πληροφόρησης στα διάφορα επίπεδα της ιεραρχίας κ.λ.π. για το λόγο αυτό, κρίθηκε αναγκαίο να ζητηθεί η συνεργασία ειδικού εξωτερικού συμβούλου, ο οποίος θα αναλάβει το συντονισμό, τη στενή παρακολούθηση και την τήρηση των αναγκαίων παράλληλων χρονοδιαγραμμάτων. Ήδη, με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας, ο σύμβουλος αυτός έχει επιλεγεί και έχει ξεκινήσει τη συντάξει σειράς μελετών με σκοπό την υποβολή προτάσεων για την αναθεώρηση του σχεδίου Γενικής Λογιστικής και το σχεδιασμό ολοκληρωμένων συστημάτων κοστολογικής οργάνωσης και αναλυτικής λογιστικής.

Το διευρωπαϊκό σύστημα πληρωμών TARGET

Το TARGET (Trans-European Automated Real-Time Gross Settlement Express Transfer System), είναι το σύστημα διακανονισμού εντολών πληρωμής μεγάλων ποσών σε συνεχή χρόνο για το ευρώ, το οποίο αναπτύχθηκε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες και αποτελείται από τα 15 εθνικά συστήματα διακανονισμού σε συνεχή χρόνο, το μηχανισμό πληρωμών της ΕΚΤ και το μηχανισμό διασύνδεσής τους (interlinking). Το TARGET αποτελεί μια ενιαία βάση για την επεξεργασία των διασυνοριακών πληρωμών και παρέχει οριστικότητα στις πληρωμές εντός της ημέρας, καθιστώντας έτσι δυνατή τη δέσμευση ρευστότητας για όσο χρόνο απαιτείται για το διακανονισμό σε συνεχή χρόνο και την ανακύκλωσή της αρκετές φορές εντός της ημέρας.

Με τη δημιουργία του συστήματος αυτού, επιδιώκεται η επίτευξη τριών κυρίων στόχων:

- Η εξυπηρέτηση των αναγκών της κοινής νομισματικής πολιτικής του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ).
- Η λειτουργία ενός ασφαλούς και αξιόπιστου μηχανισμού για διακανονισμό των διασυνοριακών πληρωμών σε συνεχή χρόνο.
- Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διασυνοριακών πληρωμών μεταξύ των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όλα τα πιστωτικά ιδρύματα συμπεριλαμβανομένων και των πιστωτικών ιδρυμάτων των χωρών που δεν συμμετέχουν αρχικά στη νομισματική ένωση, δηλαδή χωρών οι οποίες βρίσκονται σε παρέκκλιση, μπορούν να χρησιμοποιούν το TARGET και να διακανονίζουν διατραπεζικές πληρωμές, καθώς και πληρωμές πελατείας χωρίς κατώτατο όριο αξίας πληρωμής. Οι πληρωμές που αφορούν πράξεις νομισματικής πολιτικής διακανονίζονται

υποχρεωτικά μέσω του TARGET. Επίσης, διακανονίζονται υποχρεωτικά τα υπόλοιπα των συστημάτων συμψηφισμού διασυνοριακών πληρωμών μεγάλων ποσών σε ευρώ.

Το σύστημα αυτό, προσφέρει στα πιστωτικά ιδρύματα ευελιξία στη διαχείριση της ρευστότητάς τους, διότι η χρησιμοποίησή του για τις πληρωμές σε ευρώ περιορίζει την ανάγκη τήρησης πολλαπλών θέσεων που απαιτεί η χρησιμοποίηση διαφορετικών συστημάτων που δεν συνδέονται μεταξύ τους, έτσι ώστε να είναι δυνατή η διαχείριση της συνολικής ρευστότητας κατά τη διάρκεια της ημέρας στα συστήματα αυτά. Επιπλέον, το σύστημα συμβάλλει στην εξάλειψη του κινδύνου διακανονισμού, γιατί οι πληρωμές διακανονίζονται σε χρήμα κεντρικής τράπεζας, με ταχύτητα και ασφάλεια, και είναι άμεσα οριστικές. Στη μείωση του κινδύνου διακανονισμού των πληρωμών σε συνάλλαγμα συμβάλλει και το διευρυμένο ωράριο λειτουργίας του συστήματος (07.00 έως 18.00 ώρα Κεντρικής Ευρώπης), το οποίο επιτρέπει επικάλυψη μεταξύ της εργάσιμης ημέρας του TARGET και του συστήματος Fedwire των ΗΠΑ, καθώς και του συστήματος πληρωμών της Κεντρικής Τράπεζας της Ιαπωνίας.

✓ *Ειδικοί όροι για τις χώρες σε παρέκκλιση*

Στις κεντρικές τράπεζες των χωρών σε παρέκκλιση παρέχεται η δυνατότητα να χορηγούν ενδοημερήσια πίστωση προς τα ιδρύματα-μέλη των συστημάτων τους, έναντι ασφαλειών, και μέχρι ενός ποσού με περιθώριο απόκλισης 10%. Το ποσό αυτό καθορίστηκε με απόφαση της ΕΚΤ ως εξής:

- Τράπεζα της Ελλάδος : 1 δισεκ. ευρώ,
 - Εθνική Τράπεζα της Δανίας : 1 δισεκ. ευρώ,
 - Τράπεζα της Αγγλίας : 3 δισεκ. ευρώ.
- Οι κεντρικές τράπεζες δεν μπορούν να αυξήσουν τη συνολική ενδοημερησία χρηματοδότηση πέραν των ως άνω ποσών.
 - Επί των πιστωτικών υπολοίπων των πιστωτικών ιδρυμάτων που είναι μέλη στα συστήματά τους, οι κεντρικές τράπεζες μπορούν να καταβάλλουν τόκο, με επιτόκιο που θα ισούται με το εκάστοτε επιτόκιο του μόνιμου μηχανισμού καταθέσεων της ΕΚΤ.
 - Σε περίπτωση μη εξόφλησης της ενδοημερησίας χρηματοδότησης μέχρι το κλείσιμο του συστήματος ΕΥΡΩ-ΕΡΜΗΣ/TARGET (19.00 ώρα Ελλάδος) επιβάλλονται κυρώσεις, τις οποίες μόνο η ΕΚΤ δικαιούται να άρει. Οι κυρώσεις αυτές αφορούν την επιβάρυνση με επιτόκιο ποινής, που διαβαθμίζεται ανάλογα με τη συχνότητα των παραβάσεων, και κλιμακώνονται μέχρι τον αποκλεισμό του πιστωτικού ιδρύματος για μια εβδομάδα από το σύστημα.

**ΤΟ ΕΥΡΩ ΣΤΗ ΖΩΗ &
ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**

40 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ & ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ EURO

ΖΩΝΗ EURO

- **Τι εννοούμε με τη φράση «Ζώνη ευρώ»**

Στη «Ζώνη ευρώ» ανήκει το σύνολο των κρατών-μελών τα οποία έχει αποφασισθεί να υιοθετήσουν το ενιαίο νόμισμα ευρώ ως επίσημο νόμισμά τους. Στην οικονομική ζώνη αυτών των χωρών το ευρώ έχει εισαχθεί από την 1^η Ιανουαρίου 1999, αλλά ως τραπεζογραμμάτιο και κέρμα θα κυκλοφορήσει τη 1^η Ιανουαρίου 2002.

- **Ποια είναι η σκοπιμότητα της καθιέρωσης ενιαίου νομίσματος;**

Κύριο κίνητρο της εισαγωγής του ενιαίου νομίσματος ήταν η εξάλειψη τω συναλλαγματικών κινδύνων που προκύπτουν από την ύπαρξη πολλών νομισμάτων, η οποία συχνά προκαλεί οικονομική αιμορραγία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με αποτέλεσμα την απώλεια επενδύσεων και θέσεων εργασίας.

- **Υπήρξαν ανάλογες προσπάθειες στο παρελθόν και αν, ναι, ήταν επιτυχείς;**

Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιχείρησε τον Δεκέμβριο του 1969 να δημιουργήσει μια οικονομική και νομισματική ένωση με προοπτική να ολοκληρωθεί το 1980. Στο πλαίσιο της προσπάθειας αυτής το 1972 τα ευρωπαϊκά κράτη τη συνήψαν τη συμφωνία του «νομισματικού φιδιού», που προέβλεπε στενά περιθώρια διακύμανσης των ευρωπαϊκών νομισμάτων σε σχέση με το δολάριο. Μεσολάβησαν, όμως, αρνητικές εξελίξεις, όπως η πετρελαϊκή κρίση του 1973 και η οικονομική ύφεση της δεκαετίας του '70, που ανέστειλαν την εφαρμογή του σχεδίου. Στη συνέχεια του 1977 ο τότε πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ρόι Τζένκινς, επανήλθε στην πρόταση για νομισματική ενοποίηση. Έτσι στις 13 Μαρτίου του 1977 δημιουργήθηκε το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα.

- **Τι είναι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα;**

Είναι το όργανο που – μαζί με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες – διατηρεί τόσο τη σταθερότητα των τιμών εντός της «Ζώνης του ευρώ», όσο και τις συναλλαγματικές ισοτιμίες του ευρώ με τα νομίσματα τρίτων

χωρών. Ήταν το καθοριστικό όργανο για τη διαμόρφωση των κεντρικών ισοτιμιών.

- **Τι θα γίνουν τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα στα εθνικά νομίσματα χωρών της «Ζώνης ευρώ»;**

Έως την 28^η Φεβρουαρίου 2002 θα συνεχίσουν να υπάρχουν και να κυκλοφορούν (η απόσυρση τους θα αρχίσει την 1^η Ιανουαρίου 2002). Από την 1^η Ιανουαρίου 2002 και για δύο μήνες θα έχουμε παράλληλη κυκλοφορία τραπεζογραμμάτων και κερμάτων, ευρώ και εθνικών νομισματικών μονάδων. Στη συνέχεια οι κάτοχοι τους θα μπορούν να τα αλλάξουν με κέρματα και χαρτονομίσματα ευρώ μόνο στις κεντρικές τράπεζες, τα υποκαταστήματα τους και διαπιστευμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

ΔΑΝΕΙΑ, ΕΠΙΤΑΓΕΣ, ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ

- **Πως θα χορηγούνται τα δάνεια και σε τι νόμισμα;**

Έως ότου η Ελλάδα εφαρμόσει το ευρώ (1^η Ιανουαρίου 2001) τα καταναλωτικά ή επαγγελματικά δάνεια εκφράζονται και χορηγούνται σε δραχμές, χωρίς να αποκλείονται και τα δάνεια σε ευρώ, τα οποία, όμως, θεωρούνται δάνεια σε συνάλλαγμα. Το επιτόκίό τους ήταν το τρέχον για κάθε περίπτωση. Κατά τη διάρκεια του 2001 τα δάνεια που θα χορηγούν οι ελληνικές τράπεζες σε ευρώ δεν θεωρούνται «συναλλαγματικά» μια και υπάρχει σταθερή ισοτιμία δραχμής / ευρώ.

- **Πως θα υπολογιστούν μετά τη 1^η Ιανουαρίου του 2002 οι τόκοι δανείων που είχαν ληφθεί προηγουμένως σε δραχμές;**

Οι τρέχοντες τόκοι των δανείων αυτών θα εκφράζονται σε ευρώ και θα βασίζονται στο συμφωνηθέν κυμαινόμενο επιτόκιο (το επιτόκιο ευρώ για τη διάρκεια της επανατιμολόγησης).

- **Τι θα συμβεί με τα μακροπρόθεσμα ομολογιακά δάνεια;**

Η εισαγωγή του ευρώ στις κεφαλαιαγορές στηρίζεται στην αρχή της συνέχειας των συμβάσεων (ένα ομολογιακό δάνειο που μετατράπηκε σε ευρώ να διατηρεί σε ισχύ τους αρχικούς όρους και κανόνες).

- **Ποια θα είναι η εξέλιξη με τα μακροπρόθεσμα δάνεια σε νόμισμα τρίτων χωρών, εκτός «Ζώνης ευρώ»;**

Αυτά θα ακολουθήσουν τους όρους που είχαν συμφωνηθεί. Η καταβολή των τόκων θα έχει σχέση με την ισοτιμία του ευρώ με το νόμισμα της τρίτης χώρας. Μετά την 1^η Ιανουαρίου 2001, οπότε εισήχθη το ευρώ στην Ελλάδα, οι τόκοι αυτών των δανείων που καταβάλλονται συνδέονται με την ισοτιμία του ευρώ με το νόμισμα της τρίτης χώρας.

- **Πως θα διασφαλίζεται η διαφάνεια στους τόκους με τις μετατροπές από εθνικά νομίσματα σε ευρώ και αντίθετα;**

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εισηγηθεί να ακολουθήσουν τα κράτη-μέλη διαδικασίες που να αποκλείσουν ή να περιορίσουν σφάλματα και αντιδικίες. Έχει προτείνει να εναρμονιστούν : η μέθοδος υπολογισμού των τόκων των ομολογιακών δανείων (σύστημα πραγματικό / πραγματικό: actual/actual) ή περιοδικότητα των τοκομεριδίων με τη διατήρηση της δυνατότητα επιλογής μεταξύ ετήσιας και εξαμηνιαίας περιοδικότητας, ο τυποποιημένος ορισμός των εργάσιμων ημερών και αργιών των αγορών και ο κοινός κανόνας για τις ημερομηνίες διακανονισμού.

- **Μετά την 1^η Ιανουαρίου 1999 οι τράπεζες των χωρών της «Ζώνης ευρώ» εκδίδουν επιταγές (Euro checks) με αντίκρισμα σε ευρώ. Πως τις εξαργυρώνουν οι καταστηματάρχες, τα ξενοδοχεία, οι τράπεζες;**

Κανονικά σαν ξένο νόμισμα (ισοτιμία δραχμής / ευρώ), λαμβάνοντας την προβλεπόμενη προμήθεια. Μετά την 1^η Ιανουαρίου 2001, οπότε η Ελλάδα εντάχθηκε στη «Ζώνη ευρώ», έχει καταργηθεί η συναλλαγματική προμήθεια και η πληρωμή της επιταγής γίνεται πλέον, με τη σταθερή ισοτιμία δραχμής / ευρώ.

- **Πως θα γίνουν οι μετατροπές σε ευρώ ή σε εθνικές νομισματικές μονάδες, σε περιπτώσεις εξαγωγικών / επιχειρήσεων που είχαν υπογράψει συμβάσεις σε ευρώ;**

Σύμφωνα με τον κοινοτικό κανονισμό, υπάρχει ένας γενικός κανόνας: Τα ποσά που εκφράζονται στη μονάδα ευρώ ή σε εθνική νομισματική μονάδα πρέπει να καταβληθούν από τον οφειλέτη σε όποιο νόμισμα αναφέρει η σύμβαση. Είναι στη διακριτική ευχέρεια του οφειλέτη να επιλέξει μια νομισματική μονάδα, διαφορετική από αυτή που είχε στη σύμβαση την οποία είχε συνολογήσει πριν την 1^η Ιανουαρίου 1999. Οι

τράπεζες ετοιμάζονται να κάνουν μια σύσταση στους πελάτες τους: θα τους ζητηθεί να μην εκτελούν οι ίδιοι τις μετατροπές από / προς το ευρώ, ώστε να αποφευχθούν οι μικρές ανακρίβειες που μπορεί να προκύψουν από τη στρογγυλοποίηση ενός ποσού. Η χρήση των διμερών τιμών μετατροπής, κατά τη μεταβατική περίοδο 1999 – 2002 για τις χώρες της «Ζώνης ευρώ» (για την Ελλάδα το 12μηνο του 2001), είναι επιτρεπτή, αλλά μόνο εάν καταλήγει στο ίδιο αποτέλεσμα με αυτό της μετατροπής μέσω του ευρώ. Οι τιμές μετατροπής του ευρώ σε εθνικές νομισματικές μονάδες και αντίστροφα είναι αυστηρά καθορισμένες και οποιαδήποτε μετατροπή περνάει μέσω του ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑ

▪ Τι θα γίνει με τα REPOS;

Σύμφωνα με τους εμπειρογνώμονες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, είναι απαραίτητα κάποιος «άτυπος» συντονισμός των διαδικασιών έκδοσης κρατικών τίτλων. Σχετικά με τα REPOS (συμφωνίες επαναπωλήσεως / επαναγοράς), οι φορείς της αγοράς θεωρούν ότι μια υπερβολικά επιθετική προσφυγή στα αρχικά περιθώρια-αρχικά περιθώρια ασφαλείας (initial margin/ haircut) – στην επίσημη αγορά των REPOS πρέπει να αποφευχθεί. Θα πρέπει να χρησιμοποιούνται τα υποχρεωτικώς μεταβαλλόμενα περιθώρια (variation margins) στις συναλλαγές αυτές, ώστε να διασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα των κεφαλαιαγορών.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

▪ Ποια θα είναι η χρήση του ευρώ στις συμβατικές σχέσεις;

Όπως έχει αποφασισθεί, κατά τη μεταβατική περίοδο της εισαγωγής του ευρώ, από την 1^η Ιανουαρίου 1999 έως την 1^η Ιανουαρίου 2002 (για την Ελλάδα η μεταβατική περίοδος είναι μόνο οι 12 μήνες του 2001), οι συμβάσεις μπορούν να εκφράζονται είτε σε εθνικά νομίσματα είτε σε ευρώ. Οι συμβαλλόμενοι είναι ελεύθεροι να αποφασίσουν για το νόμισμα που θα αναφέρουν στη σύμβαση που υπογράφουν βάσει της αρχής της «μη απαγορεύσεως – μη υποχρεώσεως». Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι δεν υπάρχει απαγόρευση στη χρήση του ευρώ, όταν το αποφασίζουν τα συμβαλλόμενα μέρη. Παράλληλα, όμως, εάν ένας από τους συμβαλλόμενους θέλει η αναγραφή των ποσών στη σύμβαση να γίνει σε εθνική νομισματική μονάδα, τότε ο δεύτερος των συμβαλλομένων θα είναι υποχρεωμένος να το αποδεχθεί. Κατά τη μεταβατική περίοδο, οι υπάρχουσες συμβάσεις μεταξύ των επιχειρήσεων της «ζώνης ευρώ» που εκφράζονται σε εθνικό νόμισμα μπορούν να μετατρέπονται σε ευρώ, με

την προϋπόθεση ότι θα συμφωνήσουν και τα δύο μέρη. Για όσες, όμως, συμβάσεις υπογράφονται μετά την 1^η Ιανουαρίου 1999 (για συμβάσεις αποκλειστικά εντός της Ελλάδος από την 1^η Ιανουαρίου 2001) πρέπει να επιλέγεται το νόμισμα (βάσει της αρχής της «μη απαγορεύσεως – μη υποχρεώσεως») τη στιγμή που συντάσσεται η σύμβαση.

ΕΝΟΙΚΙΑ-ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ

▪ Πότε τα ενοίκια θα εκφραστούν σε ευρώ;

Οι συμβάσεις εκμισθώσεως σε εθνική νομισματική μονάδα έως την 1^η Ιανουαρίου 2002. Εάν υπάρχει συμφωνία και των δύο μερών, μπορούν να εκφράζονται και σε ευρώ από την 1^η Ιανουαρίου 2001. Για τις πολυτελείς συμβάσεις εκμισθώσεως που έχουν συμφωνηθεί σε δραχμές και λήγουν μετά την 1^η Ιανουαρίου 2002, η προσαρμογή τους σε ευρώ θα γίνει αυτή την ημερομηνία.

▪ Οι λογαριασμοί ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ, κ.λ.π. πότε θα εκφραστούν σε ευρώ;

Έως την 31^η Δεκεμβρίου 2001 θα εκφράζονται σε δραχμές. Οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας, όμως, για να προετοιμάσουν ψυχολογικά τους καταναλωτές στο ευρώ, αναγράφουν ήδη τα ποσά στους λογαριασμούς τους σε εθνικό νόμισμα και σε ευρώ.

ΕΜΠΟΡΙΟ-ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΑ

▪ Πότε οι έμποροι θα αναγράφουν τις τιμές των αγαθών σε ευρώ;

Η πράξη αγοράς αγαθών από έναν καταναλωτή δεν χαρακτηρίζεται από σύμβαση, αλλά από «αμοιβαία συμφωνία». Έτσι, ούτε ο έμπορος μπορεί από μόνος του, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, να εκφράζει τις τιμές των εμπορευμάτων σε ευρώ, ούτε ο καταναλωτής να απαιτεί τις τιμές σε ευρώ. Έτσι, στο λιανικό εμπόριο το ευρώ θα εισαχθεί στην πράξη από την 1^η Ιανουαρίου 2002. Βέβαια, οι καταστηματάρχες έχουν υποχρεωτικά ακολουθήσει τη «διπλή αναγραφή» των τιμών από την 1^η Ιανουαρίου 2001, δηλαδή από τότε που έγινε σταθερή η ισοτιμία δραχμής / ευρώ. Θα πρέπει, όμως να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί, ώστε οι τιμές να αναφέρονται με ακρίβεια στην καθορισμένη ισοτιμία της δραχμής με το ευρώ.

- **Πως πρέπει να αντιμετωπίσουν τα λογιστήρια των εταιρειών το ευρώ;**

Η εισαγωγή του ευρώ από την 1^η Ιανουαρίου 1999 έχει δημιουργήσει μεγάλο προβληματισμό στις κοινοτικές επιχειρήσεις που έχουν διασυνοριακή δραστηριότητα, καθώς εκκρεμούν ακόμα ορισμένες νομοθετικές ρυθμίσεις που ενδεχομένως θα έχουν επιπτώσεις στα οικονομικά τους. Τέτοια προβλήματα είναι το κόστος των τραπεζικών υπηρεσιών για τη μετατροπή του εθνικού νομίσματος σε ευρώ ή το αντίθετο, ο ΦΠΑ που θα προκύπτει για δαπάνες που σχετίζονται με την καθιέρωση του ευρώ, η φορολογική έκπτωση του επενδυτικού κόστους και του κόστους αναδιαρθρώσεως λόγω της καθιερώσεως του ευρώ, καθώς και η φορολογία των κερδών που απορρέουν από την εξάλειψη των συναλλαγματικών κινδύνων.

- **Πότε θα εκφραστούν σε ευρώ οι μισθοί και οι συντάξεις;**

Θα εκφράζονται σε εθνικά νομίσματα έως την 1^η Ιανουαρίου του 2002. Μπορεί, όμως, να εκφράζονται και να καταβάλλονται και σε ευρώ (για τις χώρες που έχουν ενταχθεί στη «Ζώνη ευρώ») εάν υπάρχει συμφωνία εργοδότη – εργαζομένων. Σε αυτήν την περίπτωση, οι μισθολογικές καταστάσεις πρέπει να συντάσσονται σε ευρώ και η τράπεζα, όπου θα κατατίθεται ο μισθός του εργαζομένου ή η σύνταξη, πρέπει να τον μετατρέπει σε εθνική νομισματική μονάδα. Προηγουμένως, βέβαια, πρέπει να υπάρχει νομοθετική ρύθμιση σε ποιο νόμισμα θα γίνονται οι φορολογικές και συνταξιοδοτικές κρατήσεις. Για τη μεταβατική περίοδο, επίσης, η εθνική νομοθεσία των κρατών-μελών πρέπει να προβλέπει για τις νέες συμβάσεις εργασίας τη δυνατότητα ο μισθός να εκφράζεται σε ευρώ.

- **Πως πρέπει να αντιμετωπίσουν ηλεκτρονικά την εισαγωγή του ευρώ τα λογιστήρια των εταιρειών;**

Η προσαρμογή των ηλεκτρονικών υπολογιστών των εταιρειών στη χρήση του ευρώ είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα, με ιδιαίτερο κόστος και τεχνικές δυσκολίες. Τα προβλήματα πληροφορικής, οι βάσεις δεδομένων, τα λογιστήρια και η κάθε είδους χρηματοδοτική πληροφορία πρέπει να τροποποιηθούν. Στο μεταβατικό στάδιο της εισαγωγής του ευρώ (1999-2002), οι εγγραφές στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές – τουλάχιστον αυτές που μπορεί να επηρεάζονται από το ευρώ – πρέπει να εμφανίζονται σε «διπλή τιμή», εθνικό νόμισμα και ευρώ, και στη συνέχεια, μετά το 2002, μόνο σε ευρώ. Αυτό σημαίνει προσαρμογές των προγραμμάτων πληροφορικής και δαπάνες γι' αυτές τις αλλαγές. Από μια

πρώτη έρευνα που έγινε στο κοινοτικό επίπεδο για τα προβλήματα που δημιουργεί η εισαγωγή του ευρώ στα λογιστικά συστήματα, έχει διαπιστωθεί ότι το λογισμικό των περισσότερων εταιρειών δεν επαρκεί για τη μετάβαση στο ευρώ. Ορισμένα λογισμικά π.χ., ενώ επιτρέπουν υπολογισμούς σε δύο νομίσματα, δεν δέχονται υπομονάδες για ένα νόμισμα.

ΜΙΣΘΟΙ – ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

- **Τι θα γίνει με τις συντάξεις που λαμβάνει ένας Έλληνας από ασφαλιστικό ταμείο εντός της «Ζώνης ευρώ»;**

Θα απαιτηθεί τροποποίηση της σχετικής κοινοτικής οδηγίας. Η τροποποίηση θα αφορά στις πρακτικές ρυθμίσεις που εφαρμόζονται για τη μετατροπή σε εθνικό νόμισμα ποσών εκφρασμένων σε άλλο εθνικό νόμισμα. Για τις μετατροπές μεταξύ των νομισμάτων ενός συμμετέχοντος στη ζώνη ευρώ κράτους και ενός «εκτός», το ευρώ είναι το κεντρικό νόμισμα από την 1^η Ιανουαρίου 1999. Για τις μετατροπές μεταξύ νομισμάτων χωρών που είναι εκτός «Ζώνης ευρώ», θα εξακολουθήσει να ισχύει το σημερινό σύστημα.

- **Πότε οι συλλογικές συμβάσεις των εργαζομένων θα εκφραστούν σε ευρώ;**

Οι συλλογικές συμβάσεις του 2002 θα υπογραφούν σε ευρώ. Σε περίπτωση που υπάρχουν πολυτελείς συλλογικές συμβάσεις που λήγουν μετά την 1^η Ιανουαρίου 2002, αυτές θα επανεκτιμηθούν σε ευρώ εκείνη την ημερομηνία.

- **Όταν ισχύσει καθ' ολοκληρίαν το ευρώ, ένας εργαζόμενος στην Ελλάδα θα λαμβάνει την ίδια αμοιβή σε ευρώ με το συνάδελφο του π.χ. στη Γερμανία που κάνει ακριβώς την ίδια εργασία;**

Οι αμοιβές μέσα στην Κοινότητα, όταν εκφραστούν σε ευρώ, θα συνεχίσουν να έχουν τις ανισότητές τους. Οι μισθοί σε ευρώ θα εξακολουθούν να συνδέονται με το βιοτικό επίπεδο των χωρών.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

- **Από πότε οι ελληνικές τράπεζες άρχισαν να κάνουν πράξεις σε ευρώ;**

Από την 1^η Ιανουαρίου 1999, εάν θέλετε να στείλετε ένα έμβασμα σε ευρώ σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που βρίσκεται στις χώρες εντός της «Ζώνης ευρώ», μπορούσατε να το ζητήσετε από την τράπεζά σας. Με την Ελλάδα να ενταχθεί στη «Ζώνη ευρώ» την 1^η Ιανουαρίου 2001, οι τράπεζες μας ακολουθούν πλέον την πρακτική της «διπλής αναγραφής» (δραχμής / ευρώ) για όλες τις πράξεις τους και μπορούν να κάνουν τις συναλλαγές που ίσχυαν για τις άλλες 11 χώρες-μέλη κατά τη διάρκεια της Μεταβατικής περιόδου.

- **Ποιοί είναι οι συναλλαγματικοί κίνδυνοι για τις τραπεζικές πράξεις σε ευρώ;**

Δεν υπάρχουν κίνδυνοι, γιατί το ευρώ από την 1^η Ιανουαρίου 1999 έχει την εγγύηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των εθνικών Κεντρικών Τραπεζών. Τα εθνικά νομίσματα της «Ζώνης ευρώ», κατά τη μεταβατική περίοδο 1999-2002, έχουν σταθερή ισοτιμία, τόσο μεταξύ τους, όσο και με το ευρώ. Πάντως, για το διάστημα έως το 2001 το ευρώ για τον Έλληνα είχε ορισμένους συναλλαγματικούς κινδύνους μια και υπήρχε διακύμανση στην ισοτιμία δραχμής / ευρώ.

- **Από πότε οι τράπεζες μπορούν να κάνουν πράξεις σε ευρώ;**

Στις 11 χώρες του «πρώτου κύματος» της «ευρωζώνης» από την 1^η Ιανουαρίου 1999, αλλά και μόνο στα «χαρτιά» (αποστολή εμβασμάτων, έκδοση τίτλων, παροχή δανείων κ.λ.π) καθώς η τράπεζα, εάν πρέπει να δώσει σε μετρητό χρήμα το ποσό που εκφράζεται σε ευρώ, το μετατρέπει στην εθνική νομισματική μονάδα της χώρας. Για τη διευκόλυνση του πολίτη, οι τράπεζες στις άλλες 11 χώρες από την 1^η Ιανουαρίου 1999 και στην Ελλάδα από 1/1/2001 ακολουθούν την πρακτική της «διπλής αναγραφής» σ' όλες τις πράξεις τους, δηλαδή δίπλα στο ποσό που εκφράζεται σε εθνική νομισματική μονάδα αναγράφεται η ισοτιμία του ευρώ. Μόνον από την 1^η Ιανουαρίου 2002, οπότε θα κυκλοφορήσουν τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα σε ευρώ, ο πολίτης θα πιάσει στο χέρι το ευρώ.

- **Πότε ένας Έλληνας μπορεί να ανοίξει τραπεζικό λογαριασμό σε ευρώ;**

Μπορούσε ήδη από την 1^η Ιανουαρίου 1999. Ο λογαριασμός αυτός θεωρείται «συναλλαγματικός» - δηλαδή είχε τις αυξομειώσεις που συνδέονταν με την ισοτιμία δραχμής / ευρώ. Από την 1^η Ιανουαρίου 2001- οπότε η Ελλάδα εισήχθη στη «Ζώνη ευρώ» - έχουν πάψει αυτοί οι λογαριασμοί να θεωρούνται «συναλλαγματικοί», καθώς η δραχμή έχει, πλέον, τον ορισμό της εθνικής νομισματικής μονάδας, ως υποδιαίρεση του ευρώ.

- **Για την αποστολή ενός εμβάσματος σε ευρώ ποια είναι η συναλλαγματική ισοτιμία;**

Καθημερινά, έως την 31^η Δεκεμβρίου 2000, καθοριζόταν η ισοτιμία δραχμής/ευρώ. Από την 1^η Ιανουαρίου 2001, οπότε η Ελλάδα συμμετέχει στη «Ζώνη ευρώ», η ισοτιμία της δραχμής με το ευρώ και τις εθνικές νομισματικές μονάδες των χωρών της «Ζώνης ευρώ» έχει «κλειδωθεί» στη σταθερή τιμή του 1 ευρώ: 340,75 δρχ.

- **Σε ποίο νόμισμα θα χορηγούνται οι εξαγωγικές πιστώσεις;**

Στη Μεταβατική περίοδο (1/1999-1/1/2001) τα κράτη – μέλη μπορούσαν να χορηγούν εξαγωγικές πιστώσεις σε εθνικό νόμισμα, σε ευρώ ή σε νόμισμα τρίτων χωρών. Μετά την 1η Ιανουαρίου 2002 που η Ελλάδα θα αρχίσει να εφαρμόζει το ενιαίο νόμισμα, οι εξαγωγικές πιστώσεις στη «Ζώνη ευρώ» θα χορηγούνται αποκλειστικά σε ευρώ.

- **Σε ποιο νόμισμα θα εκφράζονται οι πιστωτικές κάρτες;**

Στην Ελλάδα οι πιστωτικές κάρτες εκφράζονταν σε δραχμές έως την 31^η Δεκεμβρίου 2000, χωρίς όμως και να αποκλειόταν νωρίτερα η έκδοση καρτών σε ευρώ, με συναλλαγματικό κίνδυνο (με την ισοτιμία δραχμής / ευρώ) να μην είναι ακόμη σταθερή). Από την 1^η Ιανουαρίου 2001 εκδίδονται πιστωτικές κάρτες, σε δραχμές και σε ευρώ, αλλά χωρίς αυτές να έχουν πλέον συναλλαγματικό κίνδυνο. Από την 1^η Ιανουαρίου του 2002 θα εκδίδονται οι πιστωτικές κάρτες αποκλειστικά σε ευρώ.

- **Τι θα γίνει με τα μακροπρόθεσμα στεγαστικά δάνεια σταθερού επιτοκίου, τα οποία λήγουν μετά το 2002, οπότε θα ισχύει το Ευρώ;**

Τα δάνεια αυτά – τα οποία είναι μια σύμβαση μεταξύ της τράπεζας και του πελάτη της – είναι δεσμευτικά όσον αφορά τους όρους για το σταθερό επιτόκιο. Μετά την 1^η Ιανουαρίου 2002 θα επανατιμολογηθούν σε ευρώ. Το επιτόκιο που έχει συμφωνηθεί θα είναι υποχρεωτικά για τον δανειολήπτη, έστω και εάν αυτά στην τραπεζική αγορά έχουν μειωθεί σημαντικά. Εκτιμάται ότι σ' αυτές τις περιπτώσεις οι ελληνικές τράπεζες θα ακολουθήσουν το παράδειγμα των ευρωπαϊκών. Θα δώσουν την ευκαιρία στους πελάτες τους, με ευνοϊκούς όρους, είτε να εξαγοράσουν το δάνειό τους με το σταθερό επιτόκιο με ένα άλλο δάνειο κυμαινόμενου επιτοκίου σε ευρώ, είτε να μετατρέψουν το δάνειο τους κατ' ευθείαν σε κυμαινόμενο επιτόκιο έναντι κάποιας επιβαρύνσεως. Το ευρώ αναμένεται ότι θα επιφέρει τέτοιο μεγάλο ανταγωνισμό στην τραπεζική αγορά, ώστε τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με κάθε τρόπο θα προσπαθήσουν να κρατήσουν τους πελάτες τους.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ, ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ, ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

- **Από πότε θα υποχρεωθούμε να χρησιμοποιούμε το ευρώ;**

Τόσο η Ελλάδα, που έχει προσχωρήσει στη «Ζώνη ευρώ» από τον Ιανουάριο του 2001, όσο και τα κράτη-μέλη που συμμετέχουν στην πρώτη ομάδα από την 1^η Ιανουαρίου 1999, δεν πρόκειται να εισάγουν χαρτονομίσματα και νομίσματα του ευρώ πριν την 1^η Ιανουαρίου 2002. Από την 1^η Ιανουαρίου 1999 μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2002 το ευρώ υφίσταται μsn ως επίσημο νόμισμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά χρησιμοποιείται μόνο για τις συναλλαγές στις χρηματαγορές και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και όχι για τις συναλλαγές που απαιτούν μετρητά.

- **Με το ευρώ θα μπορούμε να αγοράζουμε τις ίδιες ποσότητες αγαθών που αγοράζουμε σήμερα με δραχμές;**

Ναι, γιατί οι μισθοί όσο και οι τιμές των προϊόντων θα παραμείνουν αναλλοίωτες και απλώς θα εκφράζονται σε ένα άλλο νόμισμα. Σε ότι αφορά, άλλωστε, τη σταθερότητα των τιμών στο νέο

νόμισμα, αυτό έχει ανατεθεί στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στόχος της οποίας θα είναι η διατήρηση του πληθωρισμού σε χαμηλά επίπεδα.

- **Πότε θα αρχίσουμε να εισπράττουμε τους μισθούς μας σε ευρώ και γενικότερα θα υποχρεωθούμε να δεχόμαστε το ευρώ στις συναλλαγές μας;**

Από την 1^η Ιανουαρίου 2002, οπότε θα αρχίσουν να κυκλοφορούν χαρτονομίσματα και νομίσματα του ευρώ, οι συναλλαγές θα πραγματοποιούνται σ' αυτό. Τα εθνικά νομίσματα, όμως, και μαζί με αυτά και η δραχμή θα εξακολουθήσουν να ισχύουν για ένα ακόμη διάστημα κατά τη διάρκεια του οποίου θα αποσύρονται σταδιακά από την κυκλοφορία θα μεσολαβήσει, πάντως, μια χρονική περίοδος κατά την οποία οι τράπεζες θα ανταλλάσσουν τα εθνικά νομίσματα σε ευρώ, ενώ ακόμη και μετά την έλευση του χρονικού αυτού διαστήματος οι εθνικές κεντρικές τράπεζες θα πραγματοποιούν την ανταλλαγή αυτή για αρκετά χρόνια ακόμη. Εννοείται ότι οι ανταλλαγές αυτές θα γίνονται χωρίς επιβάρυνση για τον καταναλωτή.

- **Η συμμετοχή στο ευρώ συνεπάγεται την απώλεια οικονομικής, πολιτικής ή άλλης αυτονομίας μιας χώρας;**

Η συμμετοχή μιας χώρας στη «Ζώνη ευρώ» σημαίνει ότι η χώρα αυτή έχει εκχωρήσει στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα το δικαίωμα να καθορίζει τα επιτόκια και να παρεμβαίνει στις αγορές χρήματος και κεφαλαίων προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της οικονομικής πολιτικής της Ζώνης

- **Η μετατροπή των τιμών σε ευρώ θα συνεπάγεται κάποια άδηλη αύξησή τους;**

Η μετατροπή θα συνεπάγεται κάποια στρογγυλοποίηση των τιμών που στην αρχή ενδέχεται να γίνει προς τα πάνω, ανεξάρτητα από τις ειδικές οδηγίες που καθορίζουν κανόνες για τη στρογγυλοποίηση των τιμών. Πέραν αυτού, έχουν ήδη υπάρξει άτυπες δεσμεύσεις από πλευράς εμπορικών ομοσπονδιών ότι η μετάβαση στο ενιαίο νόμισμα δεν θα χρησιμοποιηθεί για τη συγκάλυψη αυξήσεων των τιμών.

- **Με ποια έννοια το ευρώ πρόκειται να συμβάλει στην ανάπτυξη και την ευημερία;**

Το ενιαίο νόμισμα θα μειώσει το κόστος για τις επιχειρήσεις, οι οποίες με τη σειρά τους θα έχουν τη δυνατότητα να μεταβιβάσουν το

όφελος αυτό στους πελάτες τους. Τα ενιαία επιτόκια που έχει επιβάλει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σε ολόκληρη την «Ζώνη ευρώ» και σε γενικές γραμμές χαμηλότερα από τα προηγούμενα εθνικά, με αποτέλεσμα την προώθηση των επενδύσεων και κατά συνέπεια τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Γενικότερα, όμως, η καθιέρωση ενός και μόνου νομίσματος θα εξαλείψει τις νομισματικές διακυμάνσεις και προπαντός τις αιφνίδιες νομισματικές κρίσεις που συχνά έχουν καταστρεπτικές συνέπειες στους ρυθμούς ανάπτυξης. Σημειωτέον ότι η τελευταία νομισματική αναταραχή που σημειώθηκε το 1993 είχε ως αποτέλεσμα μείωση του κοινοτικού ρυθμού ανάπτυξης κατά το 2% και απώλεια 1,5 εκατομμυρίου θέσεων απασχόλησης.

ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ

Με την κυκλοφορία του ευρώ θα επιτευχθεί μεγαλύτερη διαφάνεια των τιμών και των συναλλαγών, και θα γίνει πιο εύκολη η σύγκριση σε όλο το εύρος της ζώνης. Το γεγονός αναμένετε να έχει ευνοϊκές επιπτώσεις στα εισοδήματα των Ευρωπαίων καταναλωτών λόγω του ότι θα ενισχύσει τον ανταγωνισμό. Ακόμη, η νομισματική ενοποίηση σταδιακά θα φέρει μεγαλύτερα κέρδη στους καταναλωτές που επενδύουν σε μετοχές, ομόλογα και γeros εντός της ζώνης, εξέλιξη που θα υπερκαλύψει τις απώλειες εισοδήματος που προκύπτουν από την πτώση των επιτοκίων για τις απλές καταθέσεις. Κι αυτό διότι η ολοένα και πιο ενιαία αγορά χρηματοοικονομικών προϊόντων της ευρωζώνης θα καθίσταται διαρκώς και πιο ελκυστική για τοποθετήσεις από το εσωτερικό και το εξωτερικό λόγω της έλλειψης συναλλαγματικών κινδύνων και λόγω της αναμενόμενης ανάπτυξης. Βεβαίως, η εξάλειψη των συναλλαγματικών κινδύνων θα σημάνει περαιτέρω μείωση των επιτοκίων για τους ελληνικούς κρατικούς τίτλους, μια και μέρος των διαφορών των πραγματικών τους αποδόσεων σε σχέση με τους ξένους οφείλετε μέχρι στιγμής ακριβώς στην ύπαρξη τέτοιων κινδύνων.

Στα προβλήματα που είναι πιθανόν να συναντήσουν οι καταναλωτές συγκαταλέγονται οι δυσκολίες που θα βιώσουν επειδή θα αλλάξουν συνήθειες δεκαετιών, ενδεχομένως ουρές στα ταμεία καταστημάτων και τραπεζών για αρκετές εβδομάδες, αλλαγή εθνικών χαρτονομισμάτων με ευρώ μετά την παρέλευση της δίμηνης διπλής κυκλοφορίας μόνο σε ειδικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κ.λ.π. Επίσης προβλήματα ίσως ανακύψουν από τις απόπειρες ορισμένων εμπόρων και επιχειρηματιών να ανεβάσουν τις τιμές εκμεταλλευόμενοι τη μετατροπή και τις δυσκολίες των καταναλωτών για τις σχετικές αναγωγές. Και έπ'

αυτού δεν υπάρχει, ούτε μπορεί να υπάρξει, καμία νομική ρύθμιση, όπως π.χ. με τους κανόνες μετατροπής. Ο καθένας είναι ελεύθερος να κάνει ό,τι θέλει, εκτός από τις περιπτώσεις διατίμησης, και το μόνο που μπορεί να λειτουργήσει είναι οι «συμφωνίες κυρίων» και βέβαια ο ανταγωνισμός. Στην αντίθετη περίπτωση – και τουλάχιστον για ένα αρχικό διάστημα – η νομισματική μετατροπή μπορεί να μην είναι «ουδέτερη» για το εισόδημα των καταναλωτών και να καταστεί πρόξενος πληθωριστικών πιέσεων.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΦΕΛΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι επιπτώσεις της εισαγωγής του ευρώ αγγίζουν πρώτα απ' όλους τις επιχειρήσεις, αφού θα χρειαστεί να προβούν στις αναγκαίες αλλαγές έγκαιρα, πριν ακόμα την κυκλοφορία του ευρώ σε φυσική μορφή. Η καθιέρωση του ενιαίου νομίσματος θα έχει πολλαπλές επιδράσεις και σε διάφορα επίπεδα, που ξεκινούν από την προσαρμογή των μηχανογραφικών συστημάτων και φθάνουν ενδεχομένως, σε ορισμένες περιπτώσεις, μέχρι και τον ανασχεδιασμό της πολιτικής πωλήσεων ή προμήθειας προϊόντων και πρώτων υλών.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Βασικό κλειδί στην προετοιμασία αποτελεί ο εντοπισμός των πεδίων επίδρασης. Η απάντηση σε ερωτήματα όπως το κατά πόσο θα επηρεάσει τις αγορές, τα προϊόντα, τα δίκτυα διανομής, το ανθρώπινο δυναμικό, τα λογιστικά, τα χρηματοοικονομικά και τα συστήματα πληροφορικής, δεν είναι απλή και απαιτεί εξειδίκευση, ιεράρχηση των προβλημάτων και καθορισμό των προτεραιοτήτων. Όπως συμβουλεύει ο Σύνδεσμος Ελληνικών Επιχειρήσεων στον σχετικό οδηγό που έχει εκδώσει και από τον οποίο αντλείται μεγάλο μέρος αυτών των πληροφοριών, απαντήσεις δεν μπορούν να δοθούν από ένα μεμονωμένο στέλεχος, αλλά απαιτείται η συνεργασία όλων των τμημάτων της επιχείρησης. Βασική προϋπόθεση όμως για τον συντονισμό όλων των τμημάτων είναι ο ορισμός ενός επικεφαλής, ο οποίος θα αναλάβει να προετοιμάσει όλο το έργο της μετάβασης, αλλά και να κατευθύνει τις σχετικές πρωτοβουλίες. Το πρόσωπο αυτό θα πρέπει να έχει συνολική αντίληψη της στρατηγικής της επιχείρησης, ενώ στην περίπτωση των μικρών επιχειρήσεων, καλό θα ήταν επικεφαλής να είναι ο υπεύθυνος της επιχείρησης.

Το σχέδιο της μετάβασης θα πρέπει να επικεντρωθεί σε τρεις στόχους:

- ✓ Μεγιστοποίηση των ευκαιριών που προκύπτουν από το ευρώ και ελαχιστοποίηση των ενδεχομένων κινδύνων.
- ✓ Οργάνωση της μετάβασης κατά τον οικονομικότερο τρόπο.
- ✓ Αξιοποίηση της μετάβασης στο ευρώ, ως ευκαιρία βελτίωσης της αποτελεσματικότητας της επιχείρησης.

Αν η μετάβαση στο ευρώ πρόκειται να επηρεάσει σημαντικά τη θέση της επιχείρησης στην αγορά, τα προϊόντα της και τη γενική στρατηγική της θέση, ο υπεύθυνος του προγράμματος θα πρέπει να είναι ανώτερο διευθυντικό στέλεχος πωλήσεων και μάρκετινγκ. Αντίθετα, αν οι επιπτώσεις είναι περισσότερο τεχνικής φύσεως, θα πρέπει να είναι διευθυντής των οικονομικών υπηρεσιών ή του λογιστηρίου.

Βασική ευθύνη του θα είναι η ολοκλήρωση όλων των διαδικασιών το αργότερο έως το τέλος του 2001. Με βάση αυτή την καταληκτική ημερομηνία θα πρέπει να καθοριστούν οι προτεραιότητες για κάθε επιχείρηση, ορισμένες από τις οποίες θα θέσουν την επιχείρηση αντιμέτωπη με σημαντικές αποφάσεις ή σημαντικές οργανωτικές προκλήσεις. Μετά τον εντοπισμό των προβλημάτων, αναγκαίο βήμα είναι να προσδιοριστούν οι εξωτερικές πηγές πληροφόρησης, όπως τα λογιστικά γραφεία, οι τράπεζες, οι εξωτερικοί σύμβουλοι, οι εμπορικές οργανώσεις, οι προμηθευτές λογισμικού κ.α.

Ορισμένες τράπεζες αναπτύσσουν συγκεκριμένες υπηρεσίες παροχής συμβουλών και χρηματοδότησης, για την υποστήριξη των επιχειρήσεων κατά τη μετάβαση τους σε ευρώ.

ΕΞΑΓΩΓΕΣ

Με την εξάλειψη του συναλλαγματικού κινδύνου, τη μείωση του κόστους των διασυννοριακών συναλλαγών και την καθιέρωση της διαφάνειας στις τιμές σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή ένωση, το ευρώ θα βελτιώσει την πρόσβαση στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά. η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί άλλωστε μια αγορά μεγαλύτερη από εκείνη των Ηνωμένων Πολιτειών και το ευρώ θα επιτρέψει σε επιχειρήσεις διαφορετικών χωρών να μιλούν την ίδια οικονομική γλώσσα και επομένως θα διευκολύνει το εμπόριο μεταξύ των κρατών – μελών.

Για τις επιχειρήσεις που ήδη δραστηριοποιούνται στις ευρωπαϊκές αγορές το ευρώ θα παίξει το ρόλο καταλύτη και θα επιταχύνει τις τάσεις παγκοσμιοποίησης της αγοράς. Για τις επιχειρήσεις που προς το παρόν δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στις εγχώριες αγορές, το ευρώ θα μπορούσε να δώσει την ευκαιρία να επεκτείνουν τις εργασίες τους και εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το βέβαιο είναι πάντως ότι το πρίσμα θα μπορούσε να αποτελέσει και απειλή για όσες επιχειρήσεις δεν έχουν αντιληφθεί το εύρος των αλλαγών που θα επιφέρει.

Το ευρώ θα μπορούσε να ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις να επανεξετάσουν και να οργανώσουν ορθολογικά τη διάρθρωση του συστήματος πωλήσεών τους: οι εξαγωγικές πωλήσεις στην Ευρώπη θα θεωρούνται πλέον εγχώριες πωλήσεις, θα απαιτηθούν νέα δίκτυα διανομών για τις νέες αγορές, καθώς και εκπαίδευση του προσωπικού. Η επικράτηση του ευρώ θα συμπέσει με την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου, το οποίο θα ενισχύσει την άμεση πρόσβαση στους καταναλωτές.

ΤΙΜΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Πριν διεισδύσουν σε νέες αγορές, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να εξετάσουν αν τα προϊόντα τους θα πρέπει να προσαρμοστούν (πρότυπα ποιότητας, συσκευασία), ώστε να ικανοποιούν ανάγκες διαφορετικών κατηγοριών πελατών. Το ευρώ θα οδηγήσει σε εντονότερο ανταγωνισμό και μεγαλύτερη διαφάνεια στις τιμές στην ευρωπαϊκή αγορά, ενώ θα δημιουργήσει συνθήκες πίεσης στις τιμές, ειδικά των τυποποιημένων προϊόντων.

Οι αλλαγές που θα υπάρξουν από τη μετατροπή του νομίσματος θα επιφέρουν διαφοροποιήσεις στην τιμολόγηση, οι οποίες θα είναι μεγαλύτερες στα είδη με μικρή αξία.

Οι διαφορές αυτές μπορεί να επηρεάσουν την ευελιξία των τιμών, καθώς οι επιχειρήσεις που αποσκοπούν να ορίσουν τις τιμές τους σε εμπορικός αποδεκτά επίπεδα, γνωστά ως ψυχολογικές τιμές (π.χ. 99 ευρώ), πιθανόν να ενθαρρυνθούν να τροποποιήσουν το προϊόν ή την τιμολογιακή τους πολιτική σε μια προσπάθεια να αντισταθμίσουν τη διαφορά της τιμής σε ευρώ.

Παράδειγμα: Η δημιουργία νέων ανταγωνιστικών συνθηκών μπορεί να οδηγήσει, π.χ. έναν έμπορο αυτοκινήτου που χρησιμοποιεί το όριο 3.990.000 δρχ. ως ψυχολογική τιμή για μια επιτυχημένη εκστρατεία μάρκετινγκ, σε αναθεώρηση της τιμολογιακής του πολιτικής, προκειμένου η νέα τιμή σε ευρώ να αντιστοιχεί σε ένα παρόμοιο όριο.

Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι η εισαγωγή του ευρώ θα ωθήσει σε νέα επίπεδα τιμών, ενώ χώρες όπως η Ελλάδα, που δεν περιλαμβάνουν δεκαδικούς στις νομισματικές τους μονάδες, πιθανόν να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στο να τα ενσωματώσουν στην τιμολόγηση των προϊόντων τους.

Παράλληλα όλο το έντυπο υλικό, όπως κατάλογοι, καταστάσεις τιμών, αναφορές τρεχουσών τιμών, διαφημιστικό υλικό, βάσεις δεδομένων κ.λπ., που αναφέρεται σε τιμές, θα πρέπει να τροποποιηθεί, ενώ τα στοιχεία αναφοράς των τιμών στο εσωτερικό της επιχείρησης θα πρέπει να αποθηκευθούν και να τροποποιηθούν.

ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Η μετάβαση στο ευρώ θα παράσχει σημαντικές στρατηγικές ευκαιρίες σε ότι αφορά στην οργάνωση των προμηθειών για την πλειονότητα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Δεδομένου ότι θα είναι ευκολότερο και φθηνότερο να συνεργάζεται κανείς με μη εγχώριους προμηθευτές, το ευρώ θα οδηγήσει σε ευρύτερη διάθεση εισαγόμενων ειδών και συνεπώς οι επιχειρήσεις θα πρέπει να αναθεωρήσουν την πολιτική τους στον τομέα των προμηθειών.

Το ευρώ θα βοηθήσει τις μικρές επιχειρήσεις που αποφεύγουν να συνεργαστούν με ξένους προμηθευτές λόγω της δυσκολίας για τον υπολογισμό των τιμών, των σχετικών συναλλαγματικών κινδύνων και του κόστους των διασυνοριακών συναλλαγών, να ξεπεράσουν αυτούς τους δισταγμούς, διευρύνοντας τη βάση των πιθανών προμηθευτών τους. Το ευρώ θα επιφέρει εξάλειψη συναλλαγματικού κινδύνου, μείωση των διοικητικών εξόδων που σχετίζονται με συναλλαγές σε ξένα νομίσματα, φθηνότερες εισαγωγές, διαφάνεια στις τιμές σε όλη την έκταση της ευρωζώνης, εντονότερο ανταγωνισμό μεταξύ των προμηθευτών και λιγότερες διακυμάνσεις του κόστους των προμηθειών.

Η ικανοποίηση των αναγκών των πελατών πιθανώς να απαιτήσει μεταβολές στα προϊόντα και επομένως στις πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται. Τα πρότυπα ποιότητας, οι εθνικοί κανονισμοί, οι πολιτισμικές διαφορές ή οι επιταγές του μάρκετινγκ ενδεχομένως να οδηγήσουν σε μεταβολές των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται.

Πολλοί παραγωγικοί τομείς λειτουργούν σήμερα χρησιμοποιώντας ως νόμισμα αναφοράς π.χ. το δολάριο. Η χρήση του ευρώ ως διεθνούς νομίσματος αναφοράς θα περιορίζει διάφορους μακροπρόθεσμους κινδύνους από τη χρήση πολλών νομισμάτων και θα επέτρεπε στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να επικεντρωθούν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητάς τους.

Οι όροι πληρωμών, που διαφέρουν σήμερα σημαντικά από χώρα σε χώρα, είναι πιθανόν να συγκλίνουν λόγω της διεύρυνσης της βάσης των προμηθευτών.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Η μείωση του αριθμού των νομισμάτων που χρησιμοποιούνται σήμερα στην Ευρώπη θα οδηγήσει στην απλοποίηση των διαδικασιών διαχείρισης διαθεσίμων για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, π.χ. δεν θα είναι πλέον απαραίτητο να ελέγχονται τα ημερήσια υπόλοιπα σε διάφορα νομίσματα.

Οι περισσότερες επιχειρήσεις προσπαθούν να καλύπτουν τις προγραμματικές πληρωμές ή εισπράξεις τους με προθεσμιακές αγορές

συναλλάγματος. Οι μέθοδοι καλύψεως (hedging) συνεπάγονται κόστος το οποίο ενσωματώνεται στην προθεσμιακή τιμή του συναλλάγματος. Οι μέθοδοι αυτές εξυπηρετούν μόνο κατά την κάλυψη ορισμένων ταμειακών ροών εντός περιορισμένων χρονικών ορίων.

Η μετάβαση στο ευρώ θα επιτρέψει στις επιχειρήσεις:

- να διαπραγματεύονται τις τιμές σε ευρώ
- να εξαλείψουν το κόστος καλύψεως έναντι συναλλαγματικών κινδύνων (το οποίο συχνά ανέρχεται στο 1%-2% των συναλλαγών για τις μικρές εταιρείες)
- να εξοικονομήσουν πολύτιμο χρόνο, εξαλείφοντας την ανάγκη παρακολούθησης της έκθεσης σε κινδύνους και της σχέσης κόστους – απόδοσης για κάθε συναλλαγή
- να απλοποιούν την εκτίμηση των πραγματικών εμπορικών αποτελεσμάτων από επιχειρηματική σκοπιά
- να αποφύγουν την ανάγκη δικαιολόγησης τακτικών απωλειών σε συμβάσεις πράξεων κάλυψης. Οι περισσότερες επιχειρήσεις προσπαθούν να παρακολουθούν τα υπόλοιπα τους σε διάφορα νομίσματα, ώστε να περιορίζεται η υπερβολική ρευστότητα με χαμηλή οικονομική απόδοση ή να αποφεύγονται τα αρνητικά υπόλοιπα, που μπορούν να οδηγήσουν σε υπεραναλύσεις με υψηλό κόστος. Η παρακολούθηση αυτή απαιτεί καθημερινή ενασχόληση και επίσης διογκωμένα αποθέματα ώστε να διασφαλίζεται ότι κάθε λογαριασμός εμφανίζει θετικό υπόλοιπο.

Η μετάβαση στο ευρώ θα επιτρέψει στις επιχειρήσεις :

- να περιλαμβάνουν αμέσως όλες τις πληρωμές στον κύριο λογαριασμό της εταιρείας με άμεσο κλείσιμο
- να μεταβιβάζουν ποσά στους προμηθευτές σε μεταγενέστερη ημερομηνία, μειώνοντας έτσι την περίοδο εξόφλησης
- να αποφεύγουν τις τραπεζικές προμήθειες από συναλλαγές και μετατροπές συναλλάγματος.

Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Η χρηματοδότηση για κεφάλαια κίνησης και επενδύσεις αποτελεί σήμερα σημαντική πρόκληση για όλες τις Μ.Μ.Ε. Η χρηματοδότηση που θα είναι διαθέσιμη μετά τη μετάβαση σε ευρώ, θα εξαρτάται από τη γενική πολιτική των τραπεζών και την ικανότητα τους να παρουσιάσουν πολύ εξειδικευμένα και καινοτομικά χρηματοδοτικά προϊόντα.

Η εισαγωγή του ευρώ θα οδηγήσει στη δημιουργία μεγαλύτερων κεφαλαιαγορών, με μεγαλύτερη ρευστότητα και πιθανότατα μεγαλύτερη διαφοροποίηση. Το ευρώ θα ευνοήσει την ανάπτυξη νέων μεθόδων χρηματοδότησης, όπως τα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου (venture

capital), τον EASDAQ (Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Αυτόματης Αναφοράς Χρηματιστών).

Η ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟ ΕΥΡΩ

- Θα οδηγήσει στην αύξηση του ανταγωνισμού στον τραπεζικό και χρηματοοικονομικό τομέα
- Θα διευκολύνει την πρόσβαση των ΜΜΕ σε τράπεζες του εξωτερικού
- Θα διευρύνει τη σημασία των κεφαλαιαγορών για τις ΜΜΕ, προσφέροντάς τους ευρύτερη πρόσβαση σε ιδιώτες επαγγελματίες προμηθευτές κεφαλαίου
- Θα μειώσει τον αριθμό των τραπεζικών λογαριασμών που τηρούν οι εταιρείες.

Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να αποφασίσουν αν χρειάζεται να αναπτύξουν συστήματα που λειτουργούν σε περιβάλλον δύο νομισμάτων. Τα περισσότερα πακέτα διαχείρισης πολλαπλών νομισμάτων θα μπορούν εύκολα να ενσωματώσουν μια λειτουργία που προσθέτει το ευρώ και υπολογίζει τις μετατροπές των νομισμάτων. Με τη χρήση μετατροπέα (βασικό λογισμικό) το σύστημα θα επιτρέπει στις επιχειρήσεις να συντάσσουν λογαριασμούς σε ένα νόμισμα, με τη δυνατότητα να παρουσιάζουν τις καταστάσεις και στα δύο.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ-ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ- ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Το ευρώ θα έχει σημαντικές λογιστικές επιπτώσεις σε όλες τις επιχειρήσεις, καθώς η μετάβαση δεν συνεπάγεται μόνο τη μετατροπή των λογαριασμών αλλά και την αντικατάσταση του εθνικού νομίσματος. Από τη μετάβαση θα επηρεαστούν διάφορες διαστάσεις της λογιστικής λειτουργίας, όπως η λογιστική παρακολούθηση πελατών και εισπρακτέων, οι προμηθευτές και τα πληρωτέα, η μακροπρόθεσμη και βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση, οι μακροπρόθεσμες επενδύσεις και τα αποθέματα.

Το πρώτο βήμα θα πρέπει να είναι ο εντοπισμός όλων των εφαρμογών, των αρχείων δεδομένων και των καθολικών που περιέχουν οικονομικά δεδομένα και το δεύτερο, η μεταβολή του νομίσματος σε ευρώ σε όλες τις βάσεις δεδομένων.

Για να είναι μια επιχείρηση αποτελεσματική και σε πλήρη ετοιμότητα, θα πρέπει να αξιολογήσει τα συστήματα πληροφορικής που έχει εγκατεστημένα και στο πλαίσιο αυτό:

- θα πρέπει να ελεγχθεί όλο το λογισμικό, για να εκτιμηθεί το κατά πόσο το κάθε σύστημα μπορεί να λειτουργήσει σε περιβάλλον πολλαπλών νομισμάτων και να προσαρμοστεί στο περιβάλλον του ευρώ

- η κάθε επιχείρηση να αρχίσει επαφές με προμηθευτές λογισμικού για να εκτιμηθεί η δυνατότητα να παράσχουν μια εκδοχή συμβατή με το ευρώ και σε λογική τιμή.

ΤΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΕΥΡΩ

ΟΙ ΚΑΤΑΘΕΤΕΣ ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΝΤΑΙ ΣΕ ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

Η σύγκλιση των ελληνικών επιτοκίων με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά συντελέστηκε κατά κύριο λόγο στο σκέλος των καταθέσεων, ενώ το σκέλος των χορηγήσεων η εναρμόνιση περιορίστηκε κυρίως στα επιτόκια στεγαστικών δανείων. Αντίθετα, τα επιτόκια των καταναλωτικών δανείων όπως επίσης και τα επιτόκια χορηγήσεων προς τις επιχειρήσεις, εξακολουθούν να εμφανίζουν σημαντική απόκλιση από τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά, ενώ ακόμη μεγαλύτερο είναι το *ecart*, δηλαδή η διαφορά μεταξύ των επιτοκίων καταθέσεων και των επιτοκίων χορηγήσεων που παρατηρούνται στην ελληνική αγορά.

Η εξέλιξη αυτή, που φαίνεται να βρίσκεται σε ευθεία αντίφαση με την έμφαση που αποδίδεται από την πλευρά των τραπεζών στη λιανική τραπεζική (*retail banking*), ερμηνεύεται από την πλευρά των τραπεζών ως αντιστάθμισμα στο υψηλό ρίσκο που συνεπάγεται η αθρόα σχεδόν χορήγηση καταναλωτικών δανείων, στην προσπάθεια που καταβάλλεται για την προσέλκυση νέων πελατών. Η διατήρηση των επιτοκίων χορηγήσεων σε υψηλότερα σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες επίπεδα, δεν εκφράζει τίποτα άλλο παρά την αδυναμία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος να αναπτυχθεί στη βάση μιας πιο υγιούς και ανταγωνιστικής πολιτικής επιτοκίων. Έτσι, παρά το γεγονός ότι ο τομέας της καταναλωτικής πίστης αποτελεί τον πιο αναπτυσσόμενο και προσοδοφόρο τομέα δανείων, χαρακτηρίζεται εντούτοις από τη διατήρηση των επιτοκίων σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα, λόγω κυρίως του υψηλού ρίσκου που συνεπάγεται για τις τράπεζες και της αδυναμίας του τραπεζικού συστήματος να τιμολογήσει με ανταγωνιστικότερα κριτήρια την επέκταση της καταναλωτικής πίστης. Η διατήρηση από την πλευρά της Τράπεζας της Ελλάδος του ανώτατου ορίου χορηγήσεων στα 8 εκατ. Δρχ. αποτελεί ένα ακόμα επιχείρημα για τη διατήρηση των επιτοκίων αυτής της κατηγορίας σε υψηλά επίπεδα και στο πλαίσιο αυτό, προβάλλεται και το αίτημα της οριστικής κατάργησης και του τελευταίου περιορισμού στις χορηγήσεις. Η οριστική ωστόσο απελευθέρωση των χορηγήσεων στην καταναλωτική πίστη συνδέεται με τη φάση ωρίμανσης

του συγκεκριμένου τομέα, διαδικασία που βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη για τη χώρα μας και απομένει αρκετός δρόμος για να ολοκληρωθεί, αφού, όπως αποκαλύπτουν τα στοιχεία, ο δανεισμός στη χώρα μας μόλις που φτάνει το 25% του ΑΕΠ, έναντι κοινοτικού μέσου όρου, που ξεπερνά το 70%.

Όπως προκύπτει από τον σχετικό πίνακα, παρά το γεγονός ότι η σύγκλιση των επιτοκίων ολοκληρώθηκε στο σκέλος των χορηγήσεων και το μέσο επίπεδο των αποδόσεων ταμειυτηρίου κυμαίνεται πλέον στο 2,75%, η ψαλίδα των επιτοκίων φτάνει το 8% έως 9% ενώ στα επίπεδα του 13% φτάνει η αντίστοιχη διαφορά με τα επιτόκια των πιστωτικών καρτών. Συγκρινόμενη με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά επιτόκια, η διαφορά αυτή φτάνει το 7% στην περίπτωση των πιστωτικών καρτών και ξεπερνά το 4% για τα προσωπικά και καταναλωτικά δάνεια.

Αντίθετα, η απόκλιση περιορίζεται κατά πολύ στην περίπτωση των στεγαστικών δανείων που φαίνεται ότι έχουν ολοκληρώσει την πλήρη σύγκλιση με τα ευρωπαϊκά επιτόκια, ενώ στην περίπτωση των δανείων προς τις επιχειρήσεις, οι διαφορές, παρότι μικρότερες, δεν είναι αμελητέες, ιδιαίτερα στην παρούσα συγκυρία, όπου άλλες πηγές μικρού δανεισμού, όπως το Χρηματιστήριο, έχουν περιορίσει τις δυνατότητες για τη χορήγηση φθηνού χρήματος.

Για να ερμηνεύσουμε τη μονομερή σύγκλιση των επιτοκίων στο σκέλος της στεγαστικής πίστης, θα πρέπει να λάβουμε υπόψη τη δήλωση κορυφαίου τραπεζικού στελέχους της ελληνικής αγοράς, που περιγράφοντας το πεδίο ανταγωνισμού για τις ελληνικές τράπεζες όπως αυτό διαμορφώνεται με την εισαγωγή του ευρώ, τόνισε χαρακτηριστικά ότι ο καλύτερος πελάτης των τραπεζών είναι ο δανειολήπτης στεγαστικών δανείων. Η διαπίστωση αυτή δεν συνδέεται μόνο με το χαμηλό ρίσκο που συνεπάγεται για τις τράπεζες η συγκεκριμένη κατηγορία δανείων, αλλά και με το γεγονός ότι οι πελάτες των στεγαστικών δανείων αξιοποιούνται ως το όχημα για την προώθηση μιας σειράς τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών. Η τάση αυτή δεν αντιπροσωπεύει τίποτα άλλο παρά τις δυνατότητες ανάπτυξης που παρέχει για τις τράπεζες η πολιτική του cross selling, έννοια που συνοψίζει τη νέα μέθοδο προώθησης των πωλήσεων τραπεζικών προϊόντων. Η φιλοσοφία της υπαγορεύεται από την πώληση πολλαπλών προϊόντων που εξυπηρετούν διαφορετικές ανάγκες. Οι παραδοσιακοί τομείς δραστηριότητας των τραπεζών εξασφαλίζουν στην περίπτωση αυτή ένα αξιόπιστο τμήμα πελατολογίου για την προώθηση νέων προϊόντων. Ενδείξεις αυτής της τάσης ήδη έχουν διαφανεί μέσα από παραδείγματα όπως η δωρεάν ασφάλιση σπιτιού στους πελάτες στεγαστικών δανείων.

Αντίθετα, στο σκέλος των καταθέσεων με εκτίμηση για μέσο πληθωρισμό στο 2,3% το 2001, οι αποδόσεις ταμειυτηρίου που κινούνται

κατά μέσο όρο στο 2,5% και έχουν καθαρή απόδοση κοντά στο 2%, μόλις και εγγυώνται τη διασφάλιση του κεφαλαίου. Εναλλακτική μορφή τοποθέτησης αποτελούν οι προθεσμιακές καταθέσεις που με την προϋπόθεση της δέσμευσης για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, εγγυώνται αποδόσεις στα επίπεδα του 4% - 5% περίπου. Στόχος της αγοράς δεν είναι παρά η ενεργοποίηση μέρους από τον τεράστιο όγκο των καταθέσεων προς νέες μορφές επένδυσης. Η προοπτική άλλωστε της ανόδου των ευρωπαϊκών επιτοκίων μέσα στο πρώτο τρίμηνο του έτους θεωρείται πλέον απομακρυσμένη και στο βαθμό που η εξέλιξη αυτή επαληθευτεί, δεν αποκλείεται ο κύκλος της μείωσης των επιτοκίων να ανοίξει εκ νέου και για τις εμπορικές τράπεζες.

Το μήνυμα που δίνεται πλέον αποσκοπεί στην αφύπνιση των καταθετών, που θα πρέπει να επαναπροσδιορίσουν την αποταμιευτική τους συμπεριφορά και να μετατραπούν σε εν δυνάμει επενδυτές. Ο εξανεμισμός των αποδόσεων ταμειυτηρίου αναμένεται να δώσει ώθηση σε αυτή τη διαδικασία στρέφοντας τμήμα των μέχρι σήμερα παραδοσιακών καταθετών σε νέες μορφές αποταμίευσης που συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά του χαμηλού ρίσκου για το αρχικό κεφάλαιο, αλλά και την εξάρτηση των αποδόσεων από τις εξελίξεις στις διεθνείς χρηματαγορές. Μερική απάντηση σε αυτό το νέο ζητούμενο αποτελούν τα νέα προϊόντα εγγυημένου κεφαλαίου, που έχουν ήδη εισαγάγει τράπεζες όπως η Alpha Bank, ενώ η Εθνική Τράπεζα προετοιμάζει, την αντεπίθεση της στον τομέα, σχεδιάζοντας την έκδοση δέκα νέων προϊόντων. Η διάδοση των νέων προϊόντων, όπως σημειώνουν στελέχη της αγοράς, εκτιμάται ότι θα είναι τέτοια που θα οδηγήσει σε φαινόμενο μαζικών διαφημίσεων για τη προσέλκυση αποταμιευτικού κοινού. Ο ρόλος των τραπεζών στο σημείο αυτό θα αποδειχθεί καθοριστικός για την αξιόπιστη προώθηση αυτών των προϊόντων που θα αποτελέσουν το αντίπαλο δέος για την μετατόπιση του κέντρου βάρους από τα παραδοσιακά καταθετικά προϊόντα σε νέες κατηγορίες αποταμίευσης που ξεφεύγουν από το στενό ορίζοντα της ελληνικής χρηματαγοράς. Όπως σημειώνουν στελέχη της τραπεζικής αγοράς, τα νέα προϊόντα θα προσελκύσουν τμήμα των κεφαλαίων που τοποθετούνται σήμερα σε γeros, σε αμοιβαία διαχείρισης διαθεσίμων και προθεσμιακές καταθέσεις, οι αποδόσεις των οποίων θα περιορίζονται σταδιακά όλο και περισσότερο, κλείνοντας αντίστοιχα την ψαλίδα που τις χωρίζει από τις αποδόσεις ταμειυτηρίου.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩ

Ο βασικός νόμος πλαίσιο 2842/2000 ρυθμίζει τα κύρια θέματα που ανακύπτουν από την εισαγωγή του ευρώ. Με τον ίδιο νόμο παρέχεται η εξουσιοδότηση στους επικεφαλής των υπουργείων να προχωρήσουν στην

έκδοση υπουργικών αποφάσεων για τη ρύθμιση μιας σειράς επιμέρους αλλά κρίσιμων θεμάτων για τη μετάβαση στο ευρώ.

Εκτός από το χρονοδιάγραμμα της μετάβασης και τα θέματα της υποχρεωτικής αναγραφής των τιμών, ο νόμος πλαίσιο προβλέπει τη μετάβαση των κεφαλαιαγορών στο ενιαίο νόμισμα από την 01-01-2001.

Στο πλαίσιο αυτό προβλέπει ότι όλες οι εισηγμένες εταιρείες αλλά και αυτές που ζητούν την εισαγωγή τους στο ΧΑΑ είναι υποχρεωμένες να απεικονίζουν και σε ευρώ όλα τα οικονομικά τους στοιχεία από την 01-01-2001.

Από την 01-01-2001 το διαπραγματικό επιτόκιο δανεισμού Αθηνών αθήβοι αντικαταστάθηκε από το ευρίβοι, ενώ από την ίδια ημερομηνία το δημόσιο χρέος καθώς και οι τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου που είχαν εκδοθεί μέχρι της 31-12-2000, επανεκφράζονται σε ευρώ.

Στα *άρθρα 11 έως 13* προβλέπεται επίσης ότι μέχρι της 31-12-2003, τόσο οι Α.Ε. όσο και οι Ε.Π.Ε, θα πρέπει να έχουν προσαρμόσει το μετοχικό τους κεφάλαιο στο ύψος των 60.000 και 18.000 ευρώ, αντίστοιχα. Η σχετική υποχρέωση, που θα σήμαινε την αναγκαστική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου για τις επιχειρήσεις αυτές, αντιμετωπίζεται με ευελιξία, αφού συνοδεύεται με την πρόβλεψη για απόκλιση έως και 2,5% από τα κατώτερα όρια που ορίζονται. Παράλληλα αναπροσαρμόζονται τα όρια της ονομαστικής αξίας των μετοχών και των εταιρικών μεριδίων, ενώ από την 01-01-2002, οποιαδήποτε τροποποίηση του καταστατικού Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. προϋποθέτει την μετατροπή του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου σε ευρώ. Η μετατροπή και η στρογγυλοποίηση της ονομαστικής αξίας της μετοχής ή της εταιρικής μερίδας γίνεται με αύξηση ή μείωση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και πραγματοποιείται με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών ή και με καταβολή μετρητών. Το ποσό που αντιστοιχεί στην μείωση του μετοχικού κεφαλαίου καταχωρίζεται υποχρεωτικά σε ειδικό αποθεματικό «Διαφορά από μετατροπή μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου σε ευρώ» και κεφαλαιοποιείται σε μελλοντική αύξηση.

Όπως , προβλέπει επίσης το Εθνικό Σχέδιο Εισαγωγής Τραπεζογραμματίων και Κερμάτων Ευρώ που δόθηκε πρόσφατα στη δημοσιότητα, προεφοδιασμός των εμπορικών τραπεζών θα ξεκινήσει από την 1^η Οκτωβρίου του 2001. Οι εμπορικές επιχειρήσεις θα μπορούν να προεφοδιαστούν από τις τράπεζες με τραπεζογραμμάτια μικρής αξίας (5 και 10 ευρώ) και κέρματα ευρώ όλων των αξιών από την 1^η Δεκεμβρίου 2001. Οι επιχειρήσεις πρέπει εγκαίρως να προβλέψουν τις ανάγκες τους σε ευρώ την περίοδο παράλληλης κυκλοφορίας και να έλθουν σε επαφή με την τράπεζά τους για τη ρύθμιση των λεπτομερειών που αφορούν στον προεφοδιασμό τους, ενώ όσες διαθέτουν μηχανήματα αυτόματης πώλησης πρέπει να φροντίσουν εγκαίρως ώστε οι συλλέκτες κερμάτων να είναι συμβατοί με τα κέρματα ευρώ. Για τον έγκαιρο εφοδιασμό η

Τράπεζα της Ελλάδος έχει υπολογίσει ότι το τέλος του 2001, θα διαθέτουν 597 εκατομμύρια τεμάχια τραπεζογραμμάτων, αξίας 13,330 εκατομμυρίων ευρώ και 1.600 εκατομμύρια τεμάχια κερμάτων ευρώ, αξίας 634 εκατομμυρίων ευρώ.

Παρά τη δίμηνη περίοδο παράλληλης κυκλοφορίας των δύο νομισμάτων, δεν θα πρέπει να δοθεί η εντύπωση στο κοινό ότι έχει τη δυνατότητα να συνεχίσει να συναλλάσσεται με δραχμές. Αντίθετα θα πρέπει να γίνει σαφές ότι οι συναλλαγές σε δραχμές θα πρέπει να ελαττώνονται καθώς η δραχμή θα αποσύρεται και στόχος είναι στο τέλος του πρώτου δεκαπενθημέρου του Ιανουαρίου του 2002, ο κύριος όγκος των συναλλαγών να γίνεται σε ευρώ. Για την ταχεία απόσυρση των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων δραχμών και την αντικατάστασή τους με τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ, οι εμπορικές τράπεζες δεν θα διαθέτουν δραχμές μετά τη Δευτέρα 31 Δεκεμβρίου 2001. Στο πλαίσιο αυτής της απόφασης θα πρέπει μέχρι την ίδια ημερομηνία να μετατρέπουν οι Αυτόματες Τραπεζικές Μηχανές, ώστε να διαθέτουν τραπεζογραμμάτια μόνο σε ευρώ.

Οι ΑΤΜ που δεν έχουν μετατραπεί, θα συνεχίσουν να παρέχουν μετρητά σε δραχμές το αργότερο μέχρι και τη δεύτερη εβδομάδα του Ιανουαρίου 2002. Από την 1^η Ιανουαρίου 2002, άλλωστε, οι εμπορικές επιχειρήσεις θα πρέπει να παροτρύνονται να δίνουν ρέστα μόνο σε ευρώ, ενώ αντίστοιχα κάθε είδους πληρωμές (μισθοί, αμοιβές, καταβολές φόρων, οφειλών κ.λ.π.) θα πρέπει να πραγματοποιούνται στο ενιαίο νόμισμα.

Όπως επισημαίνεται στο Σχέδιο, η πολιτεία θα πρέπει να παροτρύνει όσους έχουν αποταμιεύσεις σε δραχμές να τις καταθέσουν στον τραπεζικό τους λογαριασμό πριν από το τέλος του 2001, οπότε και οι τραπεζικοί θα μετατραπούν αυτόματα και χωρίς κόστος σε ευρώ. Σύμφωνα με τον Κώδικα Τραπεζικής Δεοντολογίας που έχουν υιοθετήσει όλα τα τραπεζικά ιδρύματα, η μετατροπή όλων των πληρωμών από τη δραχμή, αλλά και των υπολοίπων νομισματικών μονάδων σε ευρώ, θα γίνεται χωρίς καμία επιβάρυνση.

Αντίστοιχα χωρίς επιβάρυνση θα γίνει και η μετατροπή όλων των λογαριασμών που τηρούνται στη νομισματική μονάδα συμμετεχόντων κρατών-μελών στην ευρω-ζώνη, ενώ η προμήθεια που εισπράττεται για τις υπηρεσίες που είναι εκφρασμένες σε ευρώ, δεν διαφέρει από την προμήθεια που εισπράττεται για τις αντίστοιχες υπηρεσίες που είναι εκφρασμένες σε δραχμές. Μετά την 28^η Φεβρουαρίου 2002, η δραχμή δεν θα αποτελεί νόμιμο χρήμα και συνεπώς από την 1^η Μαρτίου, δεν υπάρχει υποχρέωση αποδοχής πληρωμών σε δραχμές. Λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη ότι θα υπάρχουν ακόμη τραπεζογραμμάτια και κέρματα δραχμών που δεν έχουν ανταλλαγή, το Εθνικό Σχέδιο προβλέπει ότι η Τράπεζα της Ελλάδος και τα 27 υποκαταστήματά της σε όλη την

επικράτεια θα ανταλλάσσουν τραπεζογραμμάτια δραχμών με ευρώ για 10 έτη μετά τη λήξη της περιόδου παράλληλης κυκλοφορίας, δηλαδή μέχρι την 1^η Μαρτίου 2002, ενώ τα κέρματα σε δραχμές θα ανταλλάσσονται με κέρματα σε ευρώ για δύο έτη μετά τη λήξη της περιόδου παράλληλης κυκλοφορίας, δηλαδή μέχρι την 1^η Μαρτίου 2004.

Ο Γκαργκανάς Νικόλαος, Υποδιοικητής της Τραπέζης της Ελλάδος, μιλάει για το Ευρώ

- Ποια μέτρα ασφαλείας θα ληφθούν στην Ελλάδα για την προστασία των ευρωνομισμάτων από τη χάραξη; Ποια συνεργασία θα υπάρχει για το θέμα αυτό με τις αρμόδιες ευρωπαϊκές αρχές;

Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ παράγονται ήδη σε 12 εκτυπωτικά ιδρύματα υπό την εποπτεία των κεντρικών τραπεζών της Ευρωζώνης. Κάθε ένα από τα επτά είδη τραπεζογραμμάτων που θα κυκλοφορήσουν (των 5,10,20,50, 100, 200 και 500 ευρώ), έχει ενιαία σχεδίαση και δεν υπάρχουν εθνικά χαρακτηριστικά. Έχει ληφθεί κάθε δυνατό μέτρο, ώστε να διασφαλιστεί ότι όλα τα παραγόμενα τραπεζογραμμάτια θα είναι πανομοιότυπα ως προς την ποιότητα και το οπτικό αποτέλεσμα, ενώ η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θέσπισε σύστημα διαχείρισης ποιότητας όσον αφορά την παραγωγή, το οποίο είναι ενιαίο και υποχρεωτικό για όλες τις κεντρικές τράπεζες.

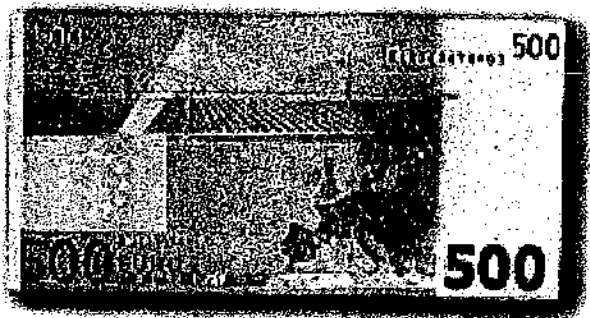
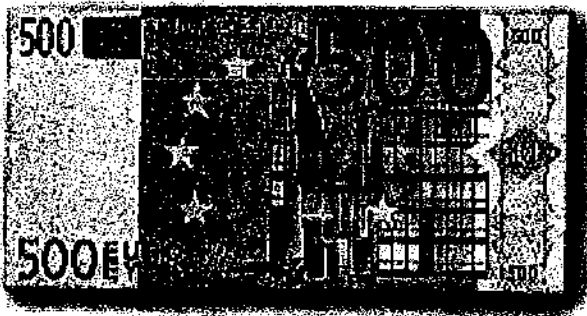
Πέραν όμως των ανωτέρω, τα τραπεζογραμμάτια ευρώ φέρουν ευρύ φάσμα προηγμένων χαρακτηριστικών ασφαλείας. Κατά συνέπεια, θα είναι τουλάχιστον εξίσου ασφαλή, έναντι της παραχάραξης, όσο τα εθνικά τραπεζογραμμάτια που κυκλοφορούν σήμερα στη «Ζώνη ευρώ». Με τα χαρακτηριστικά ασφαλείας, ο έλεγχος της γνησιότητας θα γίνεται γρήγορα και τα πλαστά τραπεζογραμμάτια θα εντοπίζονται ευχερώς από τους διάφορους χρήστες, όπως οι ταμίες, το ευρύ κοινό και τα μηχανήματα που δέχονται τραπεζογραμμάτια.

Σε αντίθεση με τα τραπεζογραμμάτια, στα οχτώ κέρματα ευρώ τα σχέδια της μιας όψης είναι κοινά για όλες τις χώρες της Ευρωζώνης, ενώ οι παραστάσεις της άλλης όψης κάθε κέρματος αποτελούν επιλογή κάθε χώρα-μέλους. Φυσικά μπορεί να χρησιμοποιεί κανείς τα κέρματα ευρώ σε όλα τα κράτη-μέλη, ανεξάρτητα από την εθνική τους όψη. Οι υψηλές τεχνικές προδιαγραφές και το αναλυτικό σύστημα διαχείρισης ποιότητας που εφαρμόζουν όλα τα νομισματοκοπεία που παράγουν κέρματα ευρώ αυτήν τη στιγμή, εγγυώνται την ασφάλεια τους. Ιδιαίτερη προσοχή έχει δοθεί στην παραγωγή των κερμάτων με τις μεγαλύτερες ονομαστικές αξίες, (1 και 2 ευρώ), με στόχο την προστασία έναντι της παραχάραξης.

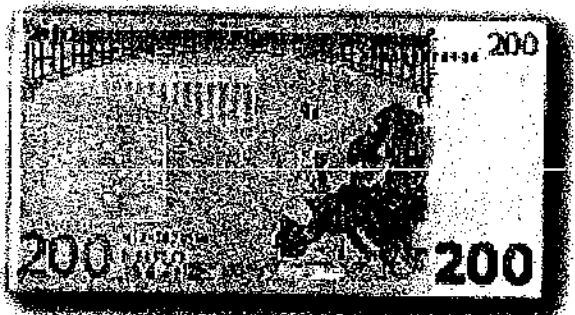
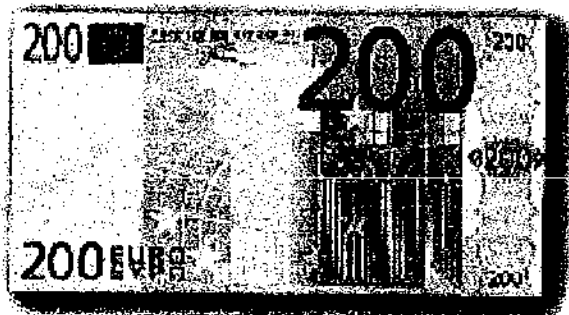
Το εξελιγμένο δίχρωμο σχέδιο, καθώς και τα γράμματα γύρω από τη στεφάνη του κέρματος των 2 ευρώ καθιστά δύσκολη τη παραχάραξή τους. Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα προχωρεί στη δημιουργία βάσης δεδομένων για την αποθήκευση και επεξεργασία πληροφοριών, σχετικά με πλαστά τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ που τυχόν θα παραχθούν στο μέλλον. Συγκροτούν επίσης ένα κέντρο ανάλυσης πλαστών σε κεντρικό επίπεδο, τόσο για τα τραπεζογραμμάτια όσο και για τα κέρματα, καθώς και εθνικά κέντρα ανάλυσης σε κάθε μία από τις χώρες-μέλη. Σε όλη αυτήν την διαδικασία υπάρχει στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol), στην οποία έχει ανατεθεί η καταπολέμηση της παραχάραξης νομισμάτων, σε συνεργασία με τις εθνικές αστυνομικές δυνάμεις. Τέλος, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες έχουν δρομολογήσει εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού και εκπαίδευσης ταμείων κ.λπ. με κύριο στόχο την εξοικείωσή τους με τα χαρακτηριστικά ασφαλείας.

Η Τράπεζα της Ελλάδος, συμμετέχοντας ενεργά στα αρμόδια όργανα που επεξεργάζονται τα παραπάνω μέτρα, προωθεί ήδη τη συγκρότηση του Εθνικού Κέντρου Παρακολούθησης της Παραχάραξης, του οποίου θα έχει την ευθύνη, καθώς και του Εθνικού Κέντρου Ανάλυσης Πλαστών. Για το σκοπό αυτό υπάρχει στενή συνεργασία με συναρμόδιους εθνικούς φορείς π.χ. υπουργεία Δημόσιας Τάξης, Οικονομικών κ.λπ. Επίσης εξετάζεται το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, ώστε να γίνουν έγκαιρα οι απαραίτητες συμπληρώσεις.

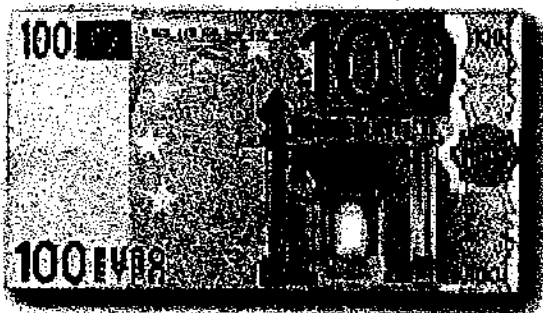
Αξία χαρτονομισμάτων

500 ευρώ = 170.375 δραχ.

200 ευρώ = 68.150 δραχ.

100 ευρώ = 34.075 δραχ.

Αξία κερμάτων ευρώ σε δραχμές

2 ευρώ = 681,5 δραχ.

1 ευρώ = 340,75 δραχ.

50 λεπτά = 170,375 δραχ.

20 λεπτά = 68,15 δραχ.

10 λεπτά = 34,075 δραχ.

5 λεπτά = 17,0375 δραχ.

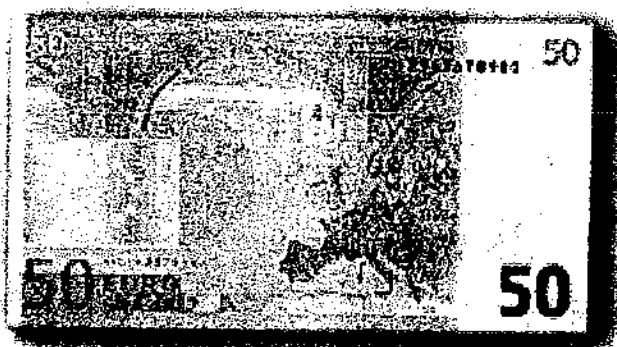
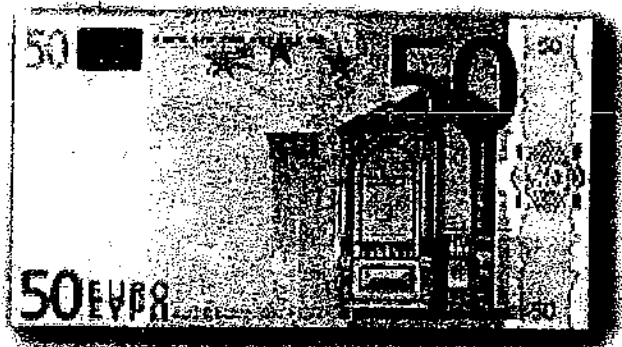

2 λεπτά = 6,815 δραχ.

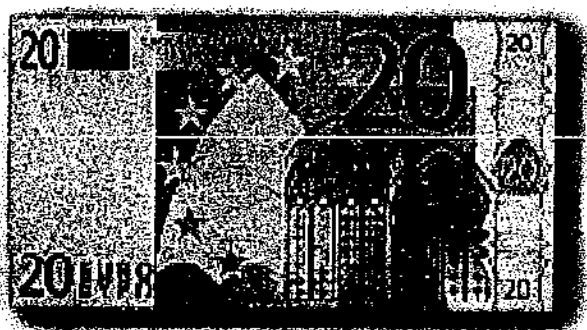

1 λεπτό = 3,4075 δραχ.

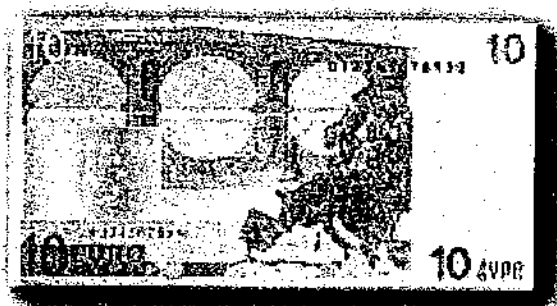
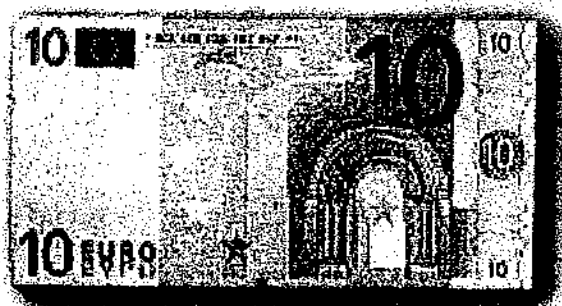
ΕΥΡΩ σε δραχμές

50 ευρώ = 17.037,5 δρχ.

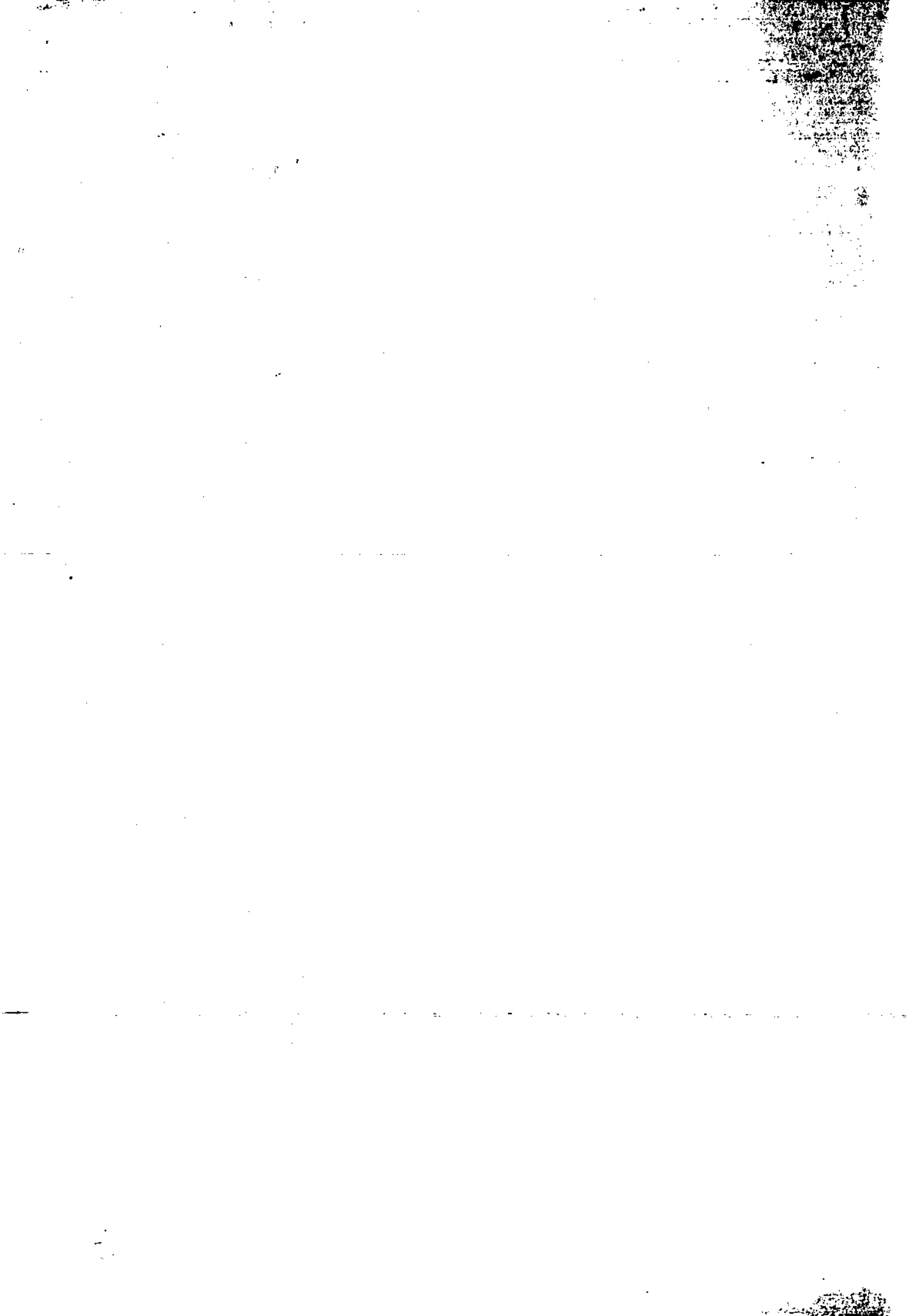
20 ευρώ = 6.815 δρχ.

10 ευρώ = 3.407,5 δρχ.

5 ευρώ = 1.703,75 δρχ.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΟΥ 5000 ΔΡΑΧΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Θέμα: Ελληνική Επανάσταση του 1821.

Διαστάσεις: 147 x 74 χιλιοστά.

Χρώμα: Βαθυκύανο.

ΧΑΡΤΙ

Χαρτί από ράκη (100% βαμβάκι), βάρους 85 gr/m², που έχει τα παρακάτω κύρια χαρακτηριστικά ασφαλείας:

- Πολυτονικό υδατογράφημα που απεικονίζει την κεφαλή του Φιλίππου της Μακεδονίας, πατέρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου, δεξιά στο λευκό τμήμα.
- Μονοτονικό υδατογράφημα, που απεικονίζει διακοσμητικό ανθέμιο, κάτω από το πολυτονικό υδατογράφημα.
- Ταινία ασφαλείας κάθετα στο μέσον.
- Διάσπαρτες πολύχρωμες ίνες ασφαλείας ορατές στην υπεριώδη ακτινοβολία.

ΠΡΟΣΘΙΑ ΟΨΗ

Δάπεδο ασφαλείας

Το δάπεδο αποδίδεται με έμμεση τυπογραφική εκτύπωση και καλύπτει, χωρίς περιθώρια, σχεδόν ολόκληρη την επιφάνεια του τραπεζογραμμάτιου, εκτός του λευκού τμήματος στα δεξιά, που βρίσκεται το υδατογράφημα.

Κάτω δεξιά, σε μπλε χρώμα, υπάρχει ειδικό διακοσμητικό ασφαλείας, στο οποίο εμφανίζονται τα αρχικά γράμματα της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤΕ) όταν το τραπεζογραμμάτιο παρατηρείται από διαφορετική γωνία.

Στο κέντρο του τραπεζογραμμάτιου, με βαθυκύανο χρώμα, αναγράφεται η επωνυμία της Τράπεζας με την ένδειξη ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ και από κάτω, στο ίδιο χρώμα, τα εξής:

Η αξία: ΔΡΑΧΜΕΣ ΠΕΝΤΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ

Οι λέξεις: ΠΛΗΡΩΤΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΜΦΑΝΙΣΗ

Η ημερομηνία έκδοσης: ΑΘΗΝΑ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1997

Οι λέξεις Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Οι υπογραφές του Διευθυντή της Διεύθυνσης Ταμείων ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΒΑΣΙΛΑΔΙΩΤΗ και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος ΛΟΥΚΑ ΠΑΠΑΔΗΜΟΥ.

Αριθμός

Κάτω αριστερά και άνω δεξιά, έχει εκτυπωθεί με μαύρο χρώμα η σειρά και ο ούζων αριθμός του τραπεζογραμμάτιου.

ΟΠΙΣΘΙΑ ΟΨΗ

Δάπεδο ασφαλείας

Το δάπεδο αποδίδεται με έμμεση τυπογραφική εκτύπωση και καλύπτει χωρίς περιθώρια σχεδόν ολόκληρη την επιφάνεια του τραπεζογραμμάτιου, εκτός του λευκού τμήματος στα αριστερά, που βρίσκεται το υδατογράφημα.

Απαρτίζεται από ποικίλα ιριδίζοντα γραμμοκοσμήματα, κάθετα, οριζόντια, κυκλικά, σε πολύχρωμη διακοσμητική σύνθεση. Στο κέντρο της σύνθεσης αυτής σχηματίζεται ο αριθμός 5000.

Άνω αριστερά, υπάρχει ο αριθμός 5000. Αριστερά στο μέσον, υπάρχει ειδικό διακοσμητικό γραμμοκοσμήμα ασφαλείας που συμπληρώνεται με το αντίστοιχο της οπισθίας όψης, όταν το τραπεζογραμμάτιο παρατηρείται στο φως.

Τα χρώματα του δαπέδου είναι τρία ιριδίζοντα.

Κύρια παράσταση

Η κύρια παράσταση αποδίδεται με χαλκογραφική εκτύπωση.

Αριστερά προβάλλεται σε βαθυκύανο χρώμα η προσωπογραφία του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη από λιθογραφία του Φ. Χάνφστονγκλ, του 1828.

Δεξιά κάτω με καφέ χρώμα απεικονίζεται ο βυζαντινός ναός των Αγίων Αποστόλων της Καλαμάτας όπου στις 23 Μαρτίου 1821 έγινε λειτουργία για την απελευθέρωση της πόλης από τους Τούρκους.

Αριστερά κάτω, σε βαθυκύανο χρώμα, υπάρχει ο αριθμός 5000 και μικροεκτύπωση, με επαναλαμβανόμενη την ένδειξη ΔΡΑΧΜΕΣ 5000.

Επάνω δεξιά, υπάρχει ο αριθμός 5000, εκτυπωμένος με ειδικό μελάνι, που αλλάζει χρώμα, από πράσινο σε μπλε, όταν το τραπεζογραμμάτιο παρατηρείται από διαφορετική γωνία.

Απαρτίζεται από ποικίλα ιριδίζοντα γραμμοκοσμήματα, κάθετα, οριζόντια και κυκλικά σε πολύχρωμη διακοσμητική σύνθεση.

Άνω δεξιά, σε λευκό χρώμα, προβάλλει ο αριθμός 5000. Δεξιά στο μέσον, υπάρχει ειδικό διακοσμητικό γραμμοκοσμήμα ασφαλείας που συμπληρώνεται με το αντίστοιχο της προσθίας όψης, όταν το τραπεζογραμμάτιο παρατηρείται στο φως.

Άνω αριστερά, αναγράφεται κάθετα ο αριθμός 5000. Αριστερά κάθετα, αναγράφεται με μικροεκτύπωση, επαναλαμβανόμενη η ένδειξη ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 5000 ΔΡΑΧΜΕΣ.

Άνω αριστερά, πάνω από το υδατογράφημα, υπάρχει σε πρασινοκίτρινο χρώμα ο αριθμός 5000, αόρατος στο κοινό φως, ορατός στην υπεριώδη ακτινοβολία.

Τα χρώματα του δαπέδου είναι δύο ιριδίζοντα.

Κύρια παράσταση

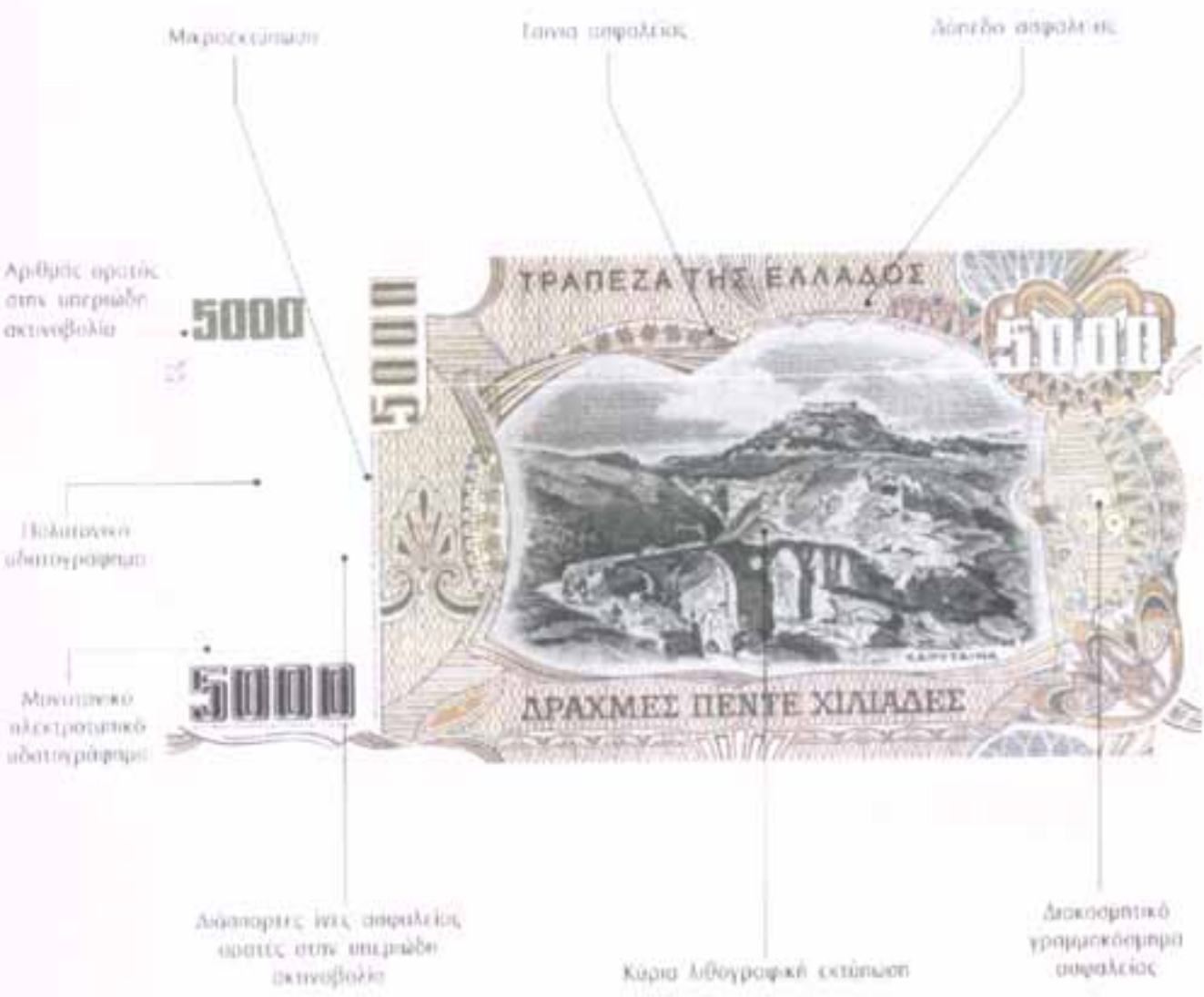
Η κύρια παράσταση αποδίδεται με έμμεση λιθογραφική εκτύπωση.

Απεικονίζει το τοπίο της Καρύταινας, σε βαθυκύανο χρώμα από υδατογραφία του 1835, του Βαυαρού ζωγράφου Καρλ Ρότμαν.

Στη μέση του τραπεζογραμμάτιου, με βαθυκύανο χρώμα, αναγράφονται οι ενδείξεις ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, πάνω από την κύρια παράσταση, και ΔΡΑΧΜΕΣ ΠΕΝΤΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ, κάτω από την κύρια παράσταση.

Αριστερά κάτω υπάρχει στο ίδιο βαθυκύανο χρώμα ο αριθμός 5000 και μικροεκτύπωση με την ένδειξη ΙΔΡΥΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΝΟΜΙΣΜΑ, ΠΙΣΤΗ, ΤΡΑΠΕΖΕΣ - MONEY AND BANKING

1. Προσφορά χρήματος
Money supply

Εκατομμύρια δραχμές

Million drachmas

Τέλος έτους ή μήνα End of year or month	Σύνολο προσφορά χρήματος Total money supply	Νομισματική κατάσταση - Currency in circulation			Καταθέσεις όψεως (α) - Sight deposits (a)			
		Σύνολο Total	Τραπεζογραμμάτια έξω από το νομισματικό σύστημα Banknotes outside the monetary system	Κόμματα Coin	Σύνολο Total	Ιδιωτών Private	Δημόσιων επιχειρήσεων Public enterprises	Δημόσιων οργάνων Public bodies
1985	787.448	505.280	495.837	9.443	292.189	169.810	24.065	98.314
1986	879.692	541.446	530.849	10.597	338.248	197.370	20.817	118.868
1987	1.046.993	628.888	616.888	11.999	417.695	218.118	34.969	184.508
1988	1.202.325	736.472	721.810	13.662	468.863	237.721	55.801	173.331
1989	1.517.284	989.318	952.542	16.776	548.446	296.848	68.777	194.821
1990	1.880.821	1.182.041	1.142.343	19.698	718.780	421.447	51.708	245.824
1991	2.105.221	1.255.547	1.233.575	21.972	848.674	487.378	75.878	298.320
1992	2.387.090	1.410.091	1.382.285	27.806	946.989	558.158	93.038	295.805
1993	2.687.560	1.512.043	1.478.719	33.324	1.175.507	711.700	93.562	370.245
1994	3.299.367	1.697.698	1.648.283	39.415	1.611.669	1.105.846	117.723	388.100
1994 Ιαν. - Jan.	2.490.789	1.300.217	1.284.098	36.119	1.190.572	733.496	41.839	415.237
Φεβρ. - Feb.	2.496.903	1.284.262	1.247.861	36.591	1.212.651	741.873	72.367	398.411
Μάρτ. - Mar.	2.434.747	1.285.193	1.248.073	37.120	1.149.554	671.030	77.568	400.938
Απρ. - Apr.	2.800.696	1.557.314	1.519.146	38.168	1.043.341	644.484	43.961	359.928
Μάιος - May	2.430.719	1.365.384	1.326.366	39.998	1.095.352	630.337	82.583	352.432
Ιούν. - June	2.713.089	1.443.438	1.408.084	34.372	1.289.839	758.890	132.128	378.645
Ιουλ. - July	2.727.842	1.551.891	1.518.198	33.693	1.175.981	793.921	75.843	306.217
Αύγ. - Aug.	2.909.420	1.471.896	1.435.913	35.982	1.097.525	646.705	99.388	389.432
Σεπτ. - Sept.	2.855.598	1.478.773	1.441.410	37.363	1.378.825	932.285	70.913	373.747
Οκτ. - Oct.	2.809.570	1.436.844	1.398.933	38.011	1.372.626	852.570	84.463	335.593
Νοέμ. - Nov.	2.874.167	1.396.006	1.359.540	36.466	1.476.151	973.141	98.174	406.836
Δεκ. - Dec.	3.299.367	1.697.698	1.648.283	39.415	1.611.669	1.105.846	117.723	388.100
1995 Ιαν. - Jan.	2.895.891	1.425.520	1.385.422	40.098	1.470.381	852.281	80.159	437.911
Φεβρ. - Feb.	2.942.899	1.394.901	1.354.342	40.559	1.547.838	999.337	99.337	448.284
Μάρτ. - Mar.	2.917.244	1.438.300	1.397.312	40.988	1.378.944	902.915	70.445	405.584
Απρ. - Apr.	2.906.668	1.589.546	1.542.479	47.069	1.292.190	882.371	78.204	321.575
Μάιος - May	2.861.587	1.493.738	1.452.287	41.451	1.367.859	888.553	108.836	370.670
Ιούν. - June	3.277.690	1.831.496	1.589.545	41.911	1.648.234	1.031.206	98.777	515.248
Ιουλ. - July	3.237.133	1.851.977	1.608.817	42.160	1.585.156	1.068.804	93.782	422.570
Αύγ. - Aug.	3.182.859	1.696.094	1.553.438	42.656	1.568.765	1.044.450	94.178	448.137
Σεπτ. - Sept.	3.079.050	1.815.727	1.572.796	42.931	1.483.323	958.025	110.068	395.232
Οκτ. - Oct.	3.220.870	1.549.603	1.506.685	42.918	1.671.067	1.092.452	73.287	505.328
Νοέμ. - Nov.	3.272.374	1.545.606	1.502.729	42.877	1.726.768	1.108.848	88.564	528.565
Δεκ. - Dec.	3.697.813	1.880.954	1.838.137	42.817	1.818.659	1.285.441	118.817	414.401
1996 Ιαν. - Jan.
Φεβρ. - Feb.
Μάρτ. - Mar.

(α) Δεν περιλαμβάνονται οι καταθέσεις του Δημοσίου στην Τράπεζα της Ελλάδος.
* Προσωρινά στοιχεία.

(a) Government deposits with the Bank of Greece are not included.
* Provisional data.

ΝΟΜΙΣΜΑ, ΠΙΣΤΗ, ΤΡΑΠΕΖΕΣ

2. Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία κατά ονομαστική αξία
Banknotes in circulation, by denomination

Τέλος έτους ή μήνα End of year or month	Ονομαστική αξία - Denomination													
	Σύνολο (α) Total	50	100	500	1000	5000	10000	Σύνολο (β) Total	50	100	500	1000	5000	10000
		Δρχ.-Dr.	Δρχ.-Dr.	Δρχ.-Dr.	Δρχ.-Dr.	Δρχ.-Dr.	Δρχ.-Dr.	Δρχ.-Dr.	Δρχ.-Dr.	Δρχ.-Dr.	Δρχ.-Dr.	Δρχ.-Dr.	Δρχ.-Dr.	Δρχ.-Dr.
	Εκπομπή δραχμές - Million drachmas							Ποσοσιακή αναλογία % - Percentage distribution						
1989	355.755	2.294	8.942	12.514	331.005	-	-	100	1	3	3	93	-	-
1984	428.110	2.508	10.098	12.771	310.554	92.179	-	100	1	2	3	72	22	-
1985	534.436	2.817	11.472	14.067	283.155	223.204	-	100	-	2	3	53	42	-
1986	571.378	2.427	11.810	14.310	231.587	311.241	-	100	-	2	3	41	54	-
1987	869.070	2.638	13.062	15.335	224.678	413.352	-	100	-	2	2	34	62	-
1988	791.514	2.387	13.836	14.858	203.613	568.840	-	100	-	2	2	26	70	-
1989	1.028.212	2.074	15.548	15.970	189.747	804.879	-	100	-	1	2	18	79	-
1990	1.248.990	1.814	16.947	16.801	165.410	1.047.918	-	100	-	1	1	14	84	-
1991	1.348.942	1.861	17.731	18.023	129.188	1.182.139	-	100	-	2	1	10	87	-
1992	1.601.852	2.717	18.454	19.299	118.760	1.342.632	-	100	-	1	1	9	89	-
1993	1.806.274	2.408	13.814	22.167	112.439	1.455.445	-	100	-	1	1	7	91	-
1993 Ιουλ.	1.518.018	2.427	14.250	20.466	121.738	1.357.139	-	100	-	1	1	8	90	-
Αύγ.	1.491.240	2.535	14.318	21.772	124.220	1.329.987	-	100	-	1	2	8	89	-
Σεπτ.	1.422.272	2.560	13.798	20.765	117.906	1.297.245	-	100	-	1	2	8	89	-
Οκτ.	1.407.085	2.539	13.508	20.121	110.175	1.290.749	-	100	-	1	2	8	89	-
Νοέμ.	1.369.670	2.270	13.062	19.578	105.138	1.219.534	-	100	-	1	1	8	90	-
Δεκ.	1.505.274	2.408	13.514	22.167	112.439	1.455.445	-	100	-	1	1	7	91	-
1994 Ιαν.	1.361.578	2.465	12.843	22.549	108.873	1.246.862	-	100	-	1	2	8	89	-
Φεβρ.	1.358.135	2.312	12.368	21.882	103.022	1.219.557	-	100	-	1	2	8	89	-
Μάρτ.	1.354.772	2.439	16.393	22.218	104.724	1.208.996	-	100	-	1	2	8	89	-
Απρ.	1.633.281	2.247	12.155	29.633	115.987	1.479.379	-	100	-	1	1	7	91	-
Μάιος	1.459.925	2.190	11.822	23.790	116.470	1.306.253	-	100	-	1	1	8	90	-
Ιούν.	1.530.432	2.298	11.631	23.415	116.006	1.377.082	-	100	-	1	1	8	90	-
Ιουλ.	1.622.409	1.948	11.032	23.687	117.462	1.488.290	-	100	-	1	1	7	91	-
Αύγ.	1.561.747	2.093	11.244	24.050	118.636	1.406.884	-	100	-	1	1	8	90	-
Σεπτ.	1.549.818	2.018	10.845	24.014	115.868	1.396.565	-	100	-	1	2	7	90	-
Οκτ.	1.539.292	2.002	10.621	24.629	120.064	1.381.978	-	100	-	1	1	8	90	-
Νοέμ.	1.483.282	1.929	10.234	22.991	112.878	1.335.250	-	100	-	1	1	8	90	-
Δεκ.	1.800.365	1.982	10.282	24.845	108.743	1.654.563	-	100	-	1	2	6	91	-
1995 Ιαν.	1.520.383	1.826	9.882	24.478	82.404	1.401.793	-	100	-	1	2	5	82	-
Φεβρ.	1.481.060	1.925	9.923	24.882	101.305	1.340.507	2.518	100	-	1	2	7	90	-
Μάρτ.	1.512.295	1.816	8.991	24.850	100.719	1.339.893	35.236	100	-	1	2	7	88	2
Απρ.	1.663.056	1.852	10.099	25.078	103.846	1.449.952	92.231	100	-	1	2	6	88	5
Μάιος	1.596.585	1.759	9.592	25.577	103.109	1.336.736	121.812	100	-	1	2	6	84	7
Ιούν.	1.731.333	1.568	9.869	26.319	111.844	1.426.965	154.781	100	-	1	2	6	82	9
Ιουλ.	1.779.750	1.788	9.789	26.696	105.717	1.459.217	176.561	100	-	1	1	6	82	10
Αύγ.
Σεπτ.

(α) Δεν περιλαμβάνονται τα κέρματα

(β) Coins not included.

3. Νομισματική βάση
Reserve money

Εκπομπή δραχμές

Million drachmas

Τέλος έτους ή μήνα End of year or month	Γενικό σύνολο Grand total	Ιδιωτικός τομέας Private sector			Δημόσιος τομέας Public sector	Τραπεζικός τομέας Banking sector		
		Σύνολο Total	Τραπεζο- γραμμάτια έξω από το νομισματικό σύστημα (a) Banknotes outside the monetary system	Κόσμητο (b) Cash	Κατάθετοι όροι δημόσιων οργανισμών και δημόσιων επιχειρήσεων Sign deposits by public entities and public enterprises	Σύνολο Total	Εμπορικές τράπεζες Commercial banks	Ειδικά πιστωτικά οργανισμοί Specialised credit institutions
1993.....	2.500.094	1.512.043	1.476.719	35.324	63.883	924.188	756.873	187.485
1994.....	3.491.310	1.687.896	1.648.283	39.616	27.308	1.778.304	1.450.100	328.204
1995.....	3.828.968	1.880.854	1.838.137	42.817	47.306	1.898.408	1.338.057	360.348
1994 Ιαν. - Jan.	2.261.189	1.300.217	1.284.098	36.118	59.395	891.557	752.183	139.394
Φεβρ. - Feb.	2.211.299	1.284.252	1.247.891	36.591	89.549	846.499	734.072	108.428
Μάρτ. - Mar.	2.281.560	1.286.193	1.249.073	37.120	71.626	924.741	764.112	160.629
Απρ. - Apr.	2.522.234	1.557.314	1.518.145	38.189	58.048	908.874	798.149	140.725
Μάιος - May	2.379.280	1.366.384	1.329.389	36.998	57.093	958.823	781.453	175.370
Ιούν. - June	2.470.854	1.443.438	1.409.084	34.372	63.384	953.854	770.801	183.293
Ιουλ. - July	2.542.172	1.551.881	1.518.188	33.693	23.545	986.788	808.986	159.801
Αύγ. - Aug.	2.632.623	1.471.895	1.435.313	36.582	49.152	1.111.579	553.022	226.547
Σεπτ. - Sept.	2.988.724	1.478.773	1.441.410	37.363	32.778	1.478.175	1.189.782	288.383
Οκτ. - Oct.	2.505.888	1.438.944	1.398.833	36.011	29.037	1.039.908	822.564	217.354
Νοέμ. - Nov.	2.795.690	1.398.006	1.359.540	38.466	95.805	1.301.879	1.082.034	239.845
Δεκ. - Dec.	3.491.310	1.687.896	1.648.283	39.615	27.308	1.778.304	1.450.100	328.204
1996 Ιαν. - Jan.	3.529.308	1.425.520	1.385.422	40.098	63.527	2.040.259	1.551.562	488.897
Φεβρ. - Feb.	3.677.912	1.394.901	1.354.342	40.569	100.225	2.082.788	1.545.137	537.849
Μάρτ. - Mar.	3.481.488	1.438.300	1.397.312	40.988	80.463	1.832.725	1.440.480	492.285
Απρ. - Apr.	3.734.943	1.583.618	1.542.479	41.039	10.233	2.141.182	1.633.056	508.137
Μάιος - May	3.798.154	1.493.738	1.452.287	41.451	34.032	2.268.384	1.867.472	400.912
Ιούν. - June	3.355.868	1.631.458	1.589.545	41.911	103.817	1.820.595	1.299.957	320.838
Ιουλ. - July	3.266.223	1.651.977	1.609.817	42.160	47.331	1.566.915	1.234.538	332.379
Αύγ. - Aug.	3.122.089	1.596.084	1.553.438	42.658	89.799	1.458.178	1.092.855	363.321
Σεπτ. - Sept.	3.090.366	1.815.727	1.572.798	42.931	57.007	1.417.622	1.088.843	328.779
Οκτ. - Oct.	3.291.486	1.548.803	1.508.866	42.918	98.830	1.643.066	1.289.500	373.566
Νοέμ. - Nov.*	3.389.730	1.545.808	1.502.729	42.877	123.511	1.720.613	1.342.440	378.173
Δεκ. - Dec.*	3.828.968	1.880.854	1.838.137	42.817	47.306	1.898.408	1.338.057	360.348

(a) Περιλαμβάνονται και τα τραπεζογραμμάτια που βελώνται στα ταμεία των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών.
(b) Περιλαμβάνονται και τα κέρματα των δημόσιων επιχειρήσεων, των δημόσιων οργανισμών και του τραπεζικού συστήματος.
* Προσωρινά στοιχεία.

(a) Including banknotes held by public enterprises and public entities.
(b) Including coins held by public enterprises, public entities and the banking system.
* Provisional data.

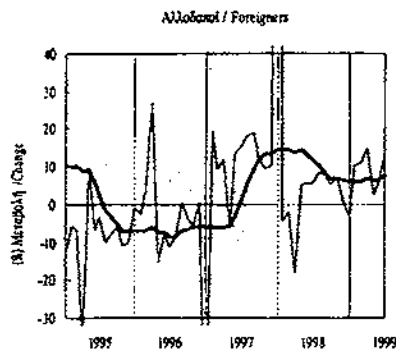
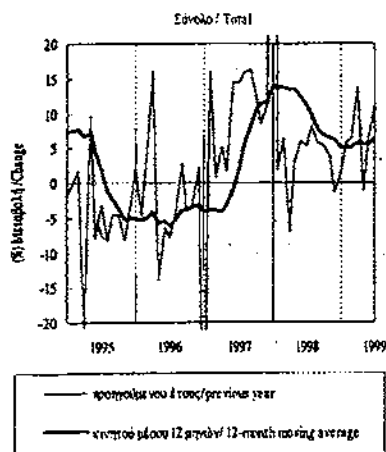
Πίνακας 1 ΕΒΝΟΔΟΚΕΙΛΑΚΕΣ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ

Table 1 NUMBER OF NIGHTS SPENT IN HOTELS

Περίοδος Period	Σύνολο / Total(*)			Αλλοδαποί / Foreigners(**)				
	Χιλιάδες Thousands	(% Μεταβολή / Change			Χιλιάδες Thousands	(% Μεταβολή / Change		
		Προηγούμενο έτος Previous year	Εξαμηνιακή περίοδος Cumulative period	Κινητό μέσο 12 μηνών 12-month moving average		Προηγούμενο έτος Previous year	Εξαμηνιακή περίοδος Cumulative period	Κινητό μέσο 12 μηνών 12-month moving average
1994	52032	7,3	-	-	40249	10,1	-	-
1995	49382	-5,1	-	-	37406	-7,1	-	-
1996	47280	-4,3	-	-	35051	-6,3	-	-
1997	53830	13,9	-	-	40162	14,6	-	-
1998	56549	5,1	-	-	42565	6,0	-	-
1998 I	1378	-0,6	-0,6	13,3	1027	-11,1	-11,1	13,8
II	16683	5,1	4,1	11,1	13349	5,6	4,2	11,8
III	29759	6,3	5,4	6,7	23696	7,1	6,0	6,9
IV	6848	2,5	5,1	5,1	4492	5,8	6,9	6,0
1999 I	1373	9,1	9,1	5,6	1157	12,7	12,7	6,6
II	17825	7,0	7,3	6,2	14536	8,9	9,2	7,7
1998 Ιαν./Jan.	1006	1,7	1,7	13,6	256	-4,4	-4,4	14,4
Φεβ./Feb.	999	6,4	4,0	13,7	282	-1,9	-3,1	14,3
Μάρ./Mar.	1273	-7,1	-0,6	13,3	489	-18,4	-11,1	13,8
Απρ./Apr.	2906	2,8	1,0	13,4	1786	5,2	-1,4	14,4
Μάιο/May	6229	5,8	3,4	12,3	5177	5,8	3,1	13,4
Ιούν./Jun.	7330	5,3	4,1	11,1	5386	5,6	4,2	11,8
Ιούλι/Jul.	9873	8,0	5,4	9,8	7818	8,3	5,6	10,1
Αύγ./Aug.	13662	3,6	5,4	7,7	9005	7,7	6,2	8,0
Σεπτ./Sept.	8224	5,3	5,4	6,7	6873	5,0	6,0	6,9
Οκτ./Oct.	4541	3,8	5,3	6,4	3814	7,0	6,1	6,7
Νοβ./Nov.	1176	-1,5	5,1	6,1	409	0,9	6,0	6,6
Δεκ./Dec.	1031	1,4	5,1	5,1	269	-3,3	6,0	6,0
1999 Ιαν./Jan.	1866	6,0	6,0	5,1	284	10,6	10,6	6,1
Φεβ./Feb.	1060	6,1	6,1	5,1	313	10,9	10,7	6,2
Μάρ./Mar.	1449	13,8	9,1	5,6	561	14,8	12,7	6,6
Απρ./Apr.	2865	-1,4	4,1	5,4	1829	2,4	6,1	6,5
Μάιο/May	4618	6,2	5,2	5,5	3469	5,7	5,8	6,5
Ιούν./Jun.	8342	10,8	7,3	6,2	7238	13,3	9,2	7,7

Πηγή: ΕΟΤ / Source: NTO

(*) 1998, 1999 Προσωπικά στοιχεία/ 1998, 1999 Provisional data

— προηγούμενο έτος / previous year
 - - - - - κινητό μέσο 12 μηνών / 12-month moving average

Πίνακας ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

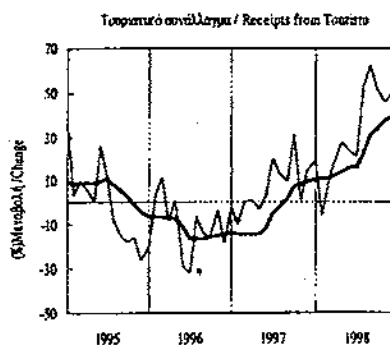
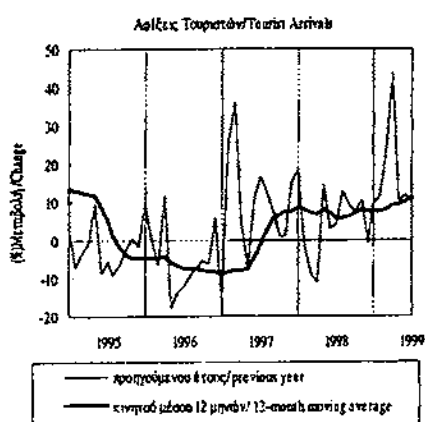
Table 2 TOURIST ACTIVITY

Περίοδος Period	Αφίξεις Τουριστών/ Tourist Arrivals				Τουριστικό συνέλλλημα σε τιμές 1994 (1) Receipts from Tourism in 1994 prices (1)			
	Χιλιάδες άτομα Thousand persons	(% Μεταβολή/ Change			Δισεκ. Δρα. Billion Drs.	(% Μεταβολή/ Change		
		Προηγούμενος έτος Previous year	Σερευνητική περίοδος Cumulative period	Κινητού μέσου 12 μηνών 12-month moving average		Προηγούμενος έτος Previous year	Σερευνητική περίοδος Cumulative period	Κινητού μέσου 12 μηνών 12-month moving average
1994	11231	13,3	-	-	928,6	9,4	-	-
1995	10712	-4,6	-	-	871,2	-6,3	-	-
1996	9782	-8,7	-	-	735,2	-13,3	-	-
1997	10588	8,2	-	-	836,0	10,7	-	-
1998	11564	7,3	-	-	1173,0	40,3	-	-
1998 I	558	-8,0	-8,0	6,8	105,3	7,5	7,5	12,2
II	3430	5,4	3,3	5,4	254,2	23,1	18,1	16,0
III	5931	10,0	7,2	7,0	585,9	55,7	38,9	33,6
IV	1445	8,1	7,3	7,3	227,6	46,6	40,3	40,3
1999 I	717	28,5	28,5	9,3	-	-	-	-
II	3797	10,7	13,2	11,0	-	-	-	-
1998 Ιαν./Jan.	167	-1,7	-1,7	7,8	32,6	-6,2	-6,2	11,0
Φεβ./Feb.	148	-8,9	-5,2	7,2	32,7	9,8	1,2	11,4
Μάρτ./Mar.	245	-11,4	-8,0	6,8	40,0	19,8	7,5	12,2
Απρ./Apr.	611	14,5	2,5	8,0	57,5	27,6	13,9	14,1
Μάιος/May	1235	2,8	2,7	7,0	79,9	23,1	16,7	15,8
Ιούν./Jun.	1565	4,3	3,3	5,4	116,8	21,1	18,1	16,0
Ιουλ./Jul.	2148	13,0	6,5	5,7	204,4	52,9	28,7	22,7
Αύγ./Aug.	2133	9,1	7,1	6,1	199,2	62,3	36,3	30,6
Σεπτ./Sept.	1659	7,6	7,2	7,0	182,3	51,9	38,9	33,6
Οκτ./Oct.	988	10,2	7,5	7,8	108,4	45,7	39,5	37,6
Νοέμ./Nov.	256	-0,6	7,3	7,4	60,0	49,9	40,1	39,2
Δεκ./Dec.	201	9,7	7,3	7,3	99,2	45,1	40,3	40,3
1999 Ιαν./Jan.	186	11,1	11,1	7,5	-	-	-	-
Φεβ./Feb.	179	23,0	16,6	8,9	-	-	-	-
Μάρτ./Mar.	352	43,8	28,5	9,3	-	-	-	-
Απρ./Apr.	671	9,9	18,8	9,3	-	-	-	-
Μάιος/May	1402	11,7	15,2	10,1	-	-	-	-
Ιούν./Jun.	1724	10,2	13,2	11,0	-	-	-	-

Πηγή: ΕΟΤ / Source: NTO

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece

(1) Στοιχεία αποκλιθερομένα με το δείκτη Τιμών Καταναλωτή ΕΣΥΕ. Τα στοιχεία για το 1998 δεν είναι απολύτως συγκρίσιμα με εκείνα των προηγούμενων ετών.
(1) Data deflated with CPI (MSSG). Data for 1998 are not strictly comparable with those for previous years.

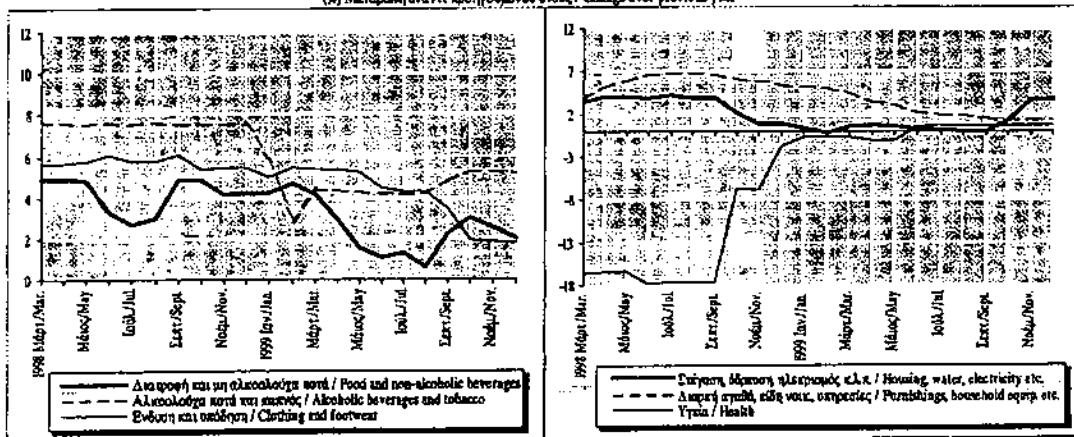
Πίνακας 3 ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ: ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ - ΕΛΛΑΔΑ

Table 3 HARMONIZED CONSUMER PRICES INDEX: BASIC CATEGORIES - GREECE

Περίοδος Period	Διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά Food and non-alcoholic beverages		Αλκοολούχα ποτά και τσιγάρα Alcoholic beverages and tobacco		Ενδυση και υποδήματα Clothing and footwear		Σύγχρονα μέσα ηλεκτρικού και αερίου Housing, water, electricity, gas and other fuels		Διαρκή αγαθά, επίπλομα οικιακής χρήσης Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house		Υγεία Health	
	Επίσημοι / Weight 23,2%		Επίσημοι / Weight 1,9%		Επίσημοι / Weight 11,7%		Επίσημοι / Weight 15,6%		Επίσημοι / Weight 8,9%		Επίσημοι / Weight 1,3%	
	Δείκτης Index 1996=100	(%) Μεταβολή αποφρ. έτους (%) Change previous year	Δείκτης Index 1996=100	(%) Μεταβολή αποφρ. έτους (%) Change previous year	Δείκτης Index 1996=100	(%) Μεταβολή αποφρ. έτους (%) Change previous year	Δείκτης Index 1996=100	(%) Μεταβολή αποφρ. έτους (%) Change previous year	Δείκτης Index 1996=100	(%) Μεταβολή αποφρ. έτους (%) Change previous year	Δείκτης Index 1996=100	(%) Μεταβολή αποφρ. έτους (%) Change previous year
1997	104,4	4,4	106,7	8,7	106,8	6,8	102,3	2,3	105,9	5,9	97,5	-2,5
1998	108,8	4,2	117,4	8,0	112,9	5,7	105,4	3,1	111,7	5,6	83,4	-14,4
1999	111,5	2,5	122,8	4,6	117,4	4,0	106,4	0,9	114,8	2,8	83,5	0,1
1998 I	107,6	4,5	115,9	9,5	106,4	5,6	104,0	3,0	107,2	3,5	83,8	-16,6
II	110,8	4,3	117,8	7,6	115,2	5,8	105,1	4,1	112,8	6,0	83,8	-16,9
III	107,4	3,5	118,0	7,6	109,8	5,8	106,9	4,0	111,7	6,8	83,1	-17,7
IV	109,2	4,4	118,0	7,6	120,1	5,4	105,0	1,3	115,2	5,9	83,1	-15,2
1999 I	112,3	4,3	120,8	4,3	112,0	5,3	104,2	0,2	112,6	5,0	83,2	-0,7
II	112,8	1,8	122,9	4,3	120,9	5,0	106,3	0,5	116,2	3,0	83,4	-0,5
III	108,9	1,4	123,2	4,4	114,2	4,0	107,0	0,1	113,7	1,8	83,7	0,7
IV	111,9	2,5	124,2	5,3	122,3	1,8	108,0	2,9	116,8	1,4	83,7	0,8
1998 Μάρ./Mar.	108,2	4,9	117,6	7,8	114,1	5,6	104,4	1,8	107,4	4,3	83,9	-6,6
Απρ./Apr.	109,7	4,9	117,7	7,6	114,2	5,7	105,4	4,1	111,6	5,2	84,2	-16,4
Μάιο/May	112,8	4,8	117,8	7,5	114,5	5,7	105,9	4,1	112,8	5,9	84,3	-16,4
Ιούν./Jun.	110,8	3,3	117,9	7,6	116,2	6,0	106,1	3,9	114,0	6,7	83,0	-17,7
Ιουλ./Jul.	107,0	2,7	117,9	7,6	106,3	5,7	106,6	4,3	110,0	6,8	83,0	-17,7
Αύγ./Aug.	106,9	3,0	118,0	7,6	106,3	5,7	107,0	3,9	108,2	6,8	83,0	-17,7
Σεπτ./Sept.	108,4	4,8	118,0	7,6	116,9	8,0	107,1	3,9	114,9	6,7	83,1	-17,6
Οκτ./Oct.	108,3	4,9	118,0	7,6	120,0	5,3	105,9	2,1	115,2	6,2	83,1	-4,7
Νοβ./Nov.	109,2	4,1	118,0	7,6	120,2	5,4	104,6	0,8	115,2	6,0	83,1	-6,8
Δεκ./Dec.	110,1	4,2	118,0	7,6	120,3	5,5	104,6	0,9	115,1	5,5	83,1	-1,8
1999 Ιαν./Jan.	111,9	4,2	118,0	5,8	109,4	5,0	103,9	0,3	111,5	5,4	83,1	-0,7
Φεβ./Feb.	112,3	4,6	120,9	2,8	106,4	5,4	101,3	-0,1	110,7	5,1	83,2	-0,7
Μάρ./Mar.	112,7	4,1	122,8	4,4	120,3	5,4	104,9	0,5	115,4	4,5	83,3	-0,7
Απρ./Apr.	112,8	2,9	122,9	4,4	120,3	5,3	106,1	0,6	115,6	3,6	83,3	-1,0
Μάιο/May	113,6	1,6	122,9	4,3	120,5	5,2	106,4	4,5	116,3	3,1	83,4	-1,0
Ιούν./Jun.	112,0	1,1	122,9	4,2	121,9	4,4	106,5	0,4	116,7	2,3	83,4	0,6
Ιουλ./Jul.	108,4	1,3	122,9	4,2	110,8	4,2	106,8	0,2	112,2	2,0	83,7	0,7
Αύγ./Aug.	107,6	0,6	122,9	4,2	110,8	4,2	106,9	0,0	112,3	1,9	83,7	0,8
Σεπτ./Sept.	110,8	2,2	123,7	4,8	120,9	3,4	107,1	0,0	116,7	1,6	83,7	0,7
Οκτ./Oct.	111,5	3,0	124,2	5,3	122,2	1,9	107,2	1,3	116,9	1,5	83,7	0,7
Νοβ./Nov.	112,0	2,5	124,1	5,3	122,4	1,8	108,4	3,6	116,8	1,4	83,7	0,8
Δεκ./Dec.	112,3	2,0	124,2	5,2	122,4	1,8	108,5	3,7	116,6	1,4	83,8	0,8

Πηγή: ΕΣΥΕ / Source: NSRF.

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

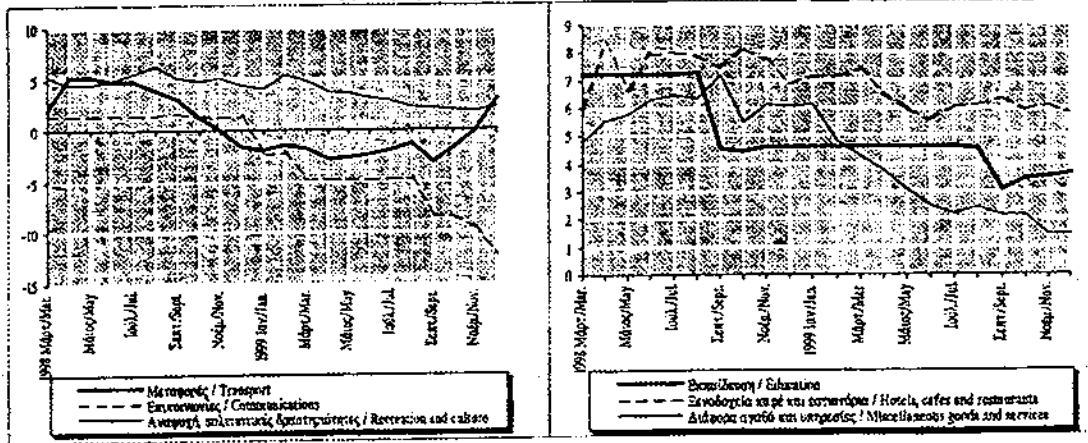
Πίνακας 5 ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ: ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ - ΕΛΛΑΔΑ (συνέχεια)

Table 5 HARMONIZED CONSUMER PRICE INDEX: BASIC CATEGORIES - GREECE (continued)

Περίοδος Period	Μεταφορές Transport		Επικοινωνίες Communications		Αναψυχή, υλοεισπραξιές, ξενοδοχειακές υπηρεσίες Recreation and culture		Εκπαίδευση Education		Εξυπηρέτηση, καφέ και εστιατόρια Hotels, cafes and restaurants		Αδιάφορα αγαθά και υπηρεσίες Miscellaneous goods and services	
	Επίσημοι / Weight 11,3%		Επίσημοι / Weight 1,9%		Επίσημοι / Weight 4,9%		Επίσημοι / Weight 1,3%		Επίσημοι / Weight 3,5%		Επίσημοι / Weight 5,9%	
	Δείκτης Index 1996=100	(%) Μεταβολή απομν. έτους (%) Change previous year	Δείκτης Index 1996=100	(%) Μεταβολή απομν. έτους (%) Change previous year	Δείκτης Index 1996=100	(%) Μεταβολή απομν. έτους (%) Change previous year	Δείκτης Index 1996=100	(%) Μεταβολή απομν. έτους (%) Change previous year	Δείκτης Index 1996=100	(%) Μεταβολή απομν. έτους (%) Change previous year	Δείκτης Index 1996=100	(%) Μεταβολή απομν. έτους (%) Change previous year
1997	103,2	5,2	104,7	4,7	106,6	6,6	107,7	7,7	107,6	7,6	108,6	8,6
1998	108,2	2,9	106,3	1,5	111,9	5,0	114,5	6,3	115,3	7,8	114,8	5,8
1999	106,6	-1,3	100,0	-5,9	115,4	3,2	119,3	4,2	122,8	6,3	118,3	3,0
1998 I	106,4	2,6	106,3	1,5	109,3	5,0	112,8	7,2	111,9	6,4	111,8	4,8
II	110,2	3,0	106,3	1,5	111,7	4,6	112,8	7,2	116,0	7,6	114,9	5,9
III	101,1	3,9	106,3	1,6	112,4	5,6	114,4	6,3	116,0	7,8	115,4	6,7
IV	106,3	-0,1	106,4	1,4	111,9	4,7	118,0	4,6	118,0	7,6	117,3	5,9
1999 I	104,6	-1,7	103,1	-3,0	114,6	4,8	118,0	4,6	120,0	7,2	117,4	3,0
II	107,4	-2,6	101,2	-4,7	115,6	3,5	118,0	4,6	123,0	6,0	118,4	3,1
III	107,8	-2,1	100,0	-5,9	115,1	2,4	119,1	4,1	123,2	6,2	118,0	2,2
IV	106,6	0,4	95,8	-10,0	116,2	2,0	122,1	3,5	125,1	6,0	119,2	1,7
1998 Μάρτ./Μαρ.	106,3	2,1	106,3	1,5	110,3	5,2	112,8	7,2	111,1	6,0	113,0	4,8
Απρ./Απρ.	110,3	3,2	106,3	1,5	111,5	4,4	112,8	7,2	117,8	8,4	114,8	3,6
Μαΐο/Μαΐ	110,3	3,2	106,3	1,5	111,6	4,5	112,8	7,2	114,8	6,6	114,5	5,8
Ιουν./Ιουν.	110,0	4,7	106,3	1,5	112,1	4,8	112,8	7,2	115,4	7,9	115,4	6,3
Ιουλ./Ιουλ.	110,5	4,7	106,3	1,5	111,6	5,5	112,8	7,2	115,9	8,0	115,3	6,5
Αύγ./Αύγ.	110,3	4,0	106,3	1,5	112,3	6,2	112,9	7,3	116,0	7,9	115,1	6,4
Σεπτ./Σεπ.	109,4	3,0	106,4	1,6	113,4	5,2	117,6	4,6	116,2	7,5	116,1	7,1
Οκτ./Οκτ.	107,7	1,3	106,4	1,4	113,8	4,8	117,8	4,4	116,6	8,1	116,1	5,5
Νοβ./Νοβ.	106,4	0,1	106,4	1,4	113,9	5,0	118,0	4,6	116,3	7,7	117,0	6,1
Δεκ./Δεκ.	104,7	-1,6	106,4	1,4	114,1	4,4	118,0	4,6	121,2	6,9	118,8	6,0
1999 Ιαν./Ιαν.	104,6	-1,8	104,0	-2,1	113,0	4,1	118,0	4,6	122,4	7,2	117,4	6,1
Φεβρ./Φεβ.	104,4	-4,4	104,0	-2,1	115,0	5,4	118,0	4,6	118,2	7,1	117,1	4,8
Μάρτ./Μαρ.	104,9	-1,8	101,2	-4,7	115,6	4,8	118,0	4,6	119,3	7,4	117,8	4,2
Απρ./Απρ.	107,2	-2,8	101,2	-4,7	115,6	3,7	118,0	4,6	125,5	6,5	119,1	3,7
Μαΐο/Μαΐ	107,4	-2,6	101,2	-4,7	115,7	3,7	118,0	4,6	121,6	5,9	118,0	3,1
Ιουν./Ιουν.	107,5	-2,3	101,2	-4,7	115,6	3,1	118,0	4,6	121,7	5,5	118,2	2,5
Ιουλ./Ιουλ.	108,4	-1,9	101,3	-4,7	114,8	2,9	118,0	4,6	122,9	6,1	117,6	2,3
Αύγ./Αύγ.	108,9	-1,3	101,3	-4,7	114,8	2,2	118,0	4,5	123,1	6,1	117,9	2,4
Σεπτ./Σεπ.	106,0	-1,1	97,6	-8,3	115,7	2,3	121,2	3,0	123,6	6,3	118,6	2,1
Οκτ./Οκτ.	105,8	-1,7	97,6	-8,3	116,0	1,9	121,9	3,5	123,5	6,0	118,6	2,2
Νοβ./Νοβ.	106,3	-0,1	96,3	-9,4	116,0	1,8	122,2	3,5	123,4	6,1	118,6	1,4
Δεκ./Δεκ.	107,8	3,0	93,4	-12,2	116,6	2,2	122,3	3,6	124,3	5,8	120,5	1,4

Πηγή: ΕΛΣΤΑ / Sources: NSSG

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

Πίνακας 4 ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ : ΓΕΝΙΚΟΣ (1)

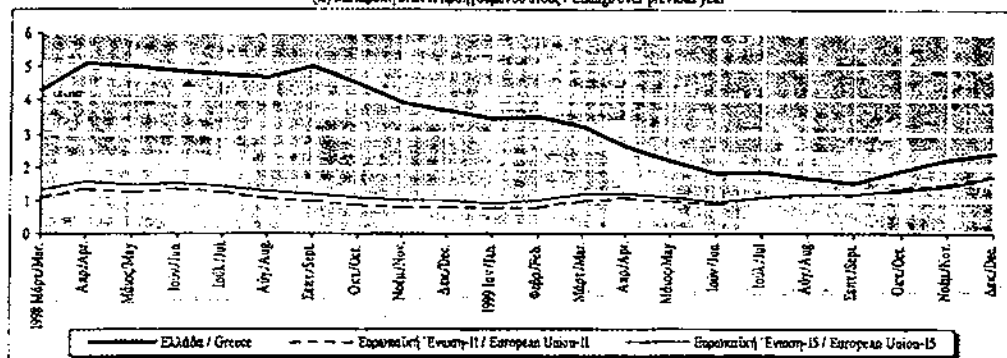
Table 4 HARMONIZED INDEX OF CONSUMER PRICES : ALL ITEMS (1)

Περίοδος Period	Ελλάδα Greece				Ευρωπαϊκή Ένωση-II (Ζώνη Ευρώ) European Union-II (Euro Area)				Ευρωπαϊκή Ένωση-15 European Union-15			
	Δείκτης Index 1996=100	(5) Μεταβολή / Change			Δείκτης Index 1996=100	(5) Μεταβολή / Change			Δείκτης Index 1996=100	(5) Μεταβολή / Change		
		Προηγούμενο προηγούμενο Previous period	Δεκέμβριος December	Προηγούμενο έτος Previous year		Προηγούμενο προηγούμενο Previous period	Δεκέμβριος December	Προηγούμενο έτος Previous year		Προηγούμενο προηγούμενο Previous period	Δεκέμβριος December	Προηγούμενο έτος Previous year
1997	105,4	5,4	4,5	5,4	101,6	1,6	1,5	1,6	101,7	1,7	1,6	1,7
1998	110,2	4,5	3,7	4,5	102,7	1,1	0,8	1,1	103,0	1,3	1,0	1,3
1999	112,8	2,3	2,4	2,3	103,8	1,1	1,7	1,1	104,3	1,2	1,7	1,2
1998 I	107,6	0,2	0,2	4,2	102,2	0,2	0,2	1,1	102,5	0,2	0,2	1,3
II	111,4	3,5	3,7	5,0	102,8	0,5	0,8	1,3	103,2	0,7	0,8	1,5
III	110,1	-1,1	2,5	4,8	102,9	0,1	0,9	1,1	103,2	0,1	0,9	1,3
IV	111,7	1,5	4,0	4,0	102,8	-0,1	0,8	0,8	103,3	0,1	1,0	1,0
1999 I	111,2	-0,4	-0,4	3,4	103,1	0,3	0,3	0,8	103,5	0,2	0,2	1,0
II	113,8	2,3	1,8	2,2	103,8	0,6	0,9	1,0	104,3	0,7	0,9	1,1
III	113,9	-1,6	0,2	1,7	104,1	0,3	1,2	1,1	104,4	0,2	1,1	1,2
IV	114,2	2,0	2,2	2,2	104,4	0,4	1,6	1,6	104,8	0,4	1,5	1,5
1997 Δεκ/Dec.	108,1	0,7	4,5	4,5	102,1	0,1	1,5	3,5	102,4	0,1	1,7	1,6
1998 Μάρτ/Mar.	109,2	2,5	1,0	4,3	102,4	0,1	0,3	1,1	102,7	0,2	0,3	1,3
Απρ/Apr.	111,0	1,6	2,7	5,1	102,6	0,2	0,5	1,4	103,0	0,3	0,6	1,6
Μάιτ/May	111,4	0,4	3,1	5,0	102,8	0,2	0,7	1,3	103,2	0,2	0,8	1,5
Ιουν/Jun.	111,7	0,3	3,3	4,9	102,9	0,1	0,8	1,4	103,3	0,1	0,9	1,5
Ιουλ/Jul.	109,3	-2,1	1,1	4,8	102,9	0,0	0,8	1,3	103,2	-0,1	0,8	1,4
Αύγ/Aug.	109,4	0,1	1,2	4,7	102,9	0,0	0,8	1,1	103,2	0,0	0,8	1,3
Σεπτ/Sept.	111,6	2,0	3,2	5,0	102,9	0,0	0,8	1,0	103,3	0,1	0,9	1,2
Οκτ/Oct.	111,6	0,0	3,2	4,5	102,8	-0,1	0,7	0,9	103,3	0,0	0,9	1,1
Νοβ/Nov.	111,5	-0,1	3,1	3,9	102,8	0,0	0,7	0,8	103,3	0,0	0,9	1,0
Δεκ/Dec.	112,1	0,5	3,7	3,7	102,9	0,1	0,8	0,8	103,4	0,1	1,0	1,0
1999 Ιαν/Jan.	110,8	-1,2	-1,2	3,5	102,8	-0,1	-0,1	0,8	103,2	-0,2	-0,2	0,9
Φεβ/Feb.	110,2	-0,5	-1,7	3,5	103,1	0,3	0,2	0,8	103,5	0,3	0,1	1,0
Μάρτ/Mar.	112,7	2,3	0,5	3,2	103,4	0,3	0,5	1,0	103,8	0,3	0,4	1,2
Απρ/Apr.	113,9	1,1	1,6	2,8	103,7	0,3	0,8	1,1	104,2	0,4	0,8	1,2
Μάιτ/May	113,8	-0,1	1,5	2,2	103,8	0,1	0,9	1,0	104,3	0,1	0,9	1,1
Ιουν/Jun.	113,7	-0,1	1,4	1,8	103,8	0,0	0,9	0,9	104,3	0,0	0,9	1,0
Ιουλ/Jul.	114,3	-2,1	-0,7	1,8	104,0	0,2	1,1	1,1	104,3	0,0	0,9	1,1
Αύγ/Aug.	111,2	-0,1	-0,8	1,6	104,1	0,1	1,2	1,2	104,4	0,1	1,0	1,2
Σεπτ/Sept.	113,3	1,9	1,1	1,5	104,1	0,0	1,2	1,2	104,6	0,2	1,2	1,2
Οκτ/Oct.	113,7	0,4	1,4	1,9	104,2	0,1	1,3	1,4	104,6	0,0	1,2	1,3
Νοβ/Nov.	114,0	0,3	1,7	2,2	104,3	0,2	1,5	1,5	104,8	0,2	1,4	1,4
Δεκ/Dec.	114,8	0,7	2,4	2,4	104,7	0,3	1,7	1,7	105,1	0,3	1,6	1,7

Πηγή: ΕΛΥΕ και EUROSTAT / Source: NSRF and EUROSTAT.

(1) Οι ΕΛΔΤΚ δημοσιεύθηκαν σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Επιτρόπου ως μέτρο σύγκρισης του πληθωρισμού στις χώρες μέλη της ΕΕ. Αν και αποτελούν την καλύτερη στατιστική βάση για διεθνείς συγκρίσεις του πληθωρισμού σε επίπεδο ανταγωνιστικής αγοράς, κατηγοριών διατήρησης, όπου υπάρχουν σημαντικές θεμελιώδεις διαφορές μεταξύ των χωρών μελών, όπως για παράδειγμα η υγεία και η εκπαίδευση, δεν έχουν κατανοηθεί πλήρως / HICPs have been developed according to Council Regulation (EC) No 2494/95 as a comparable measure of inflation for EU. Though they provide the best statistical basis for international comparisons of consumer price inflation, some expenditure categories, where there are nos for institutional differences between member states, e.g. health and education, are not fully covered.

(5) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

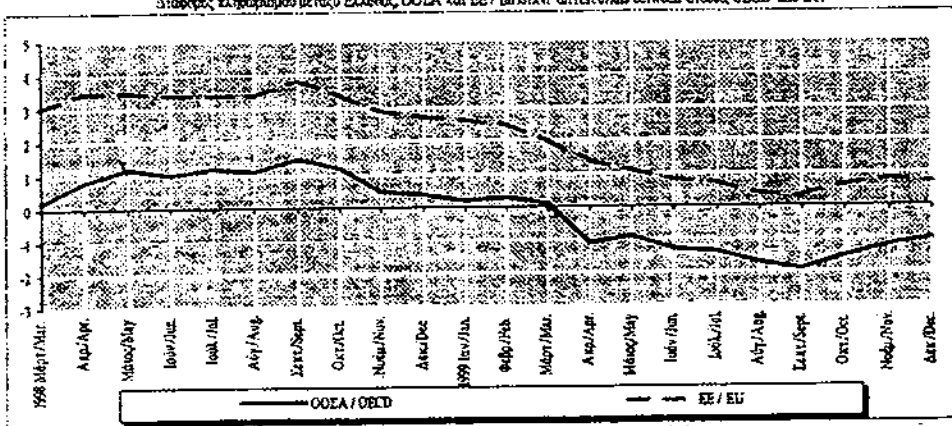

Πίνακας 6 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΛΗΘΩΣΙΜΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΚΑΛΑΒΑΖ ΚΑΙ ΆΛΛΩΝ ΧΩΡΩΝ
 Table 6 INFLATION DIFFERENTIALS BETWEEN GREECE AND OTHER COUNTRIES

Περίοδος	OECA	EE	Βέλγιο	Δανία	Γερμανία	Ισπανία	Γαλλία	Ιρλανδία	Ιταλία	Λουξεμβούργο	Ολλανδία	Αυστρία	Πορτογαλία	Φινλανδία	Σουηδία	Ητ. Βασιλεία
Period	OECD	EU	Belgium	Denmark	Germany	Spain	France	Ireland	Italy	Luxembourg	Netherlands	Austria	Portugal	Finland	Sweden	Un. Kingdom
1996	3.0	3.8	6.5	6.1	7.0	4.6	6.1	6.0	4.2	7.1	6.8	6.5	5.3	7.1	7.4	5.7
1997	1.1	1.7	1.9	3.5	1.9	3.6	4.2	4.2	3.6	4.1	3.6	4.3	3.6	4.2	3.6	3.6
1998	0.8	1.2	3.6	3.2	1.9	2.7	1.9	2.4	2.5	3.5	2.7	1.7	2.3	3.2	1.5	1.0
1999	-1.0	1.2	1.2	0.3	1.7	0.1	1.7	3.0	-0.1	0.7	1.3	0.3	1.8	0.2	1.0	1.0
1998 II	1.0	3.5	3.7	3.6	4.1	1.0	4.0	2.7	2.9	3.8	2.7	4.0	2.6	3.4	3.5	3.1
III	1.3	3.5	3.8	3.6	4.2	2.8	4.2	2.3	2.7	3.9	3.3	4.0	2.4	3.6	4.2	3.4
IV	0.7	1.0	3.4	2.9	3.7	2.6	3.7	1.7	2.3	3.6	2.5	3.5	1.4	3.1	4.0	2.6
1999 I	0.2	2.4	2.3	2.0	3.1	1.6	3.0	1.3	2.0	3.3	1.4	3.2	0.7	2.6	3.2	1.8
II	-1.1	1.1	1.3	0.5	1.7	0.0	1.7	0.1	0.8	0.9	0.2	2.0	-0.1	0.9	1.9	0.8
III	-1.7	0.5	0.7	-0.6	0.9	-0.7	1.1	-0.7	-0.1	0.7	-0.5	1.2	-0.2	0.3	0.9	0.4
IV	-1.2	0.7	0.5	-0.6	1.1	-0.5	1.1	-1.1	0.2	0.1	0.3	1.0	0.4	0.3	1.2	0.9
1998 Μάρτ/Μαρ.	0.2	3.0	3.3	2.7	3.8	2.8	3.5	2.8	2.2	3.0	2.1	3.3	2.8	2.7	2.6	2.7
Απρ/Απρ.	0.8	3.5	3.8	3.5	4.2	3.2	4.1	3.1	2.9	4.0	2.6	3.9	2.9	3.4	3.7	3.2
Μάιο/Μάι	1.2	3.5	3.7	3.6	4.1	3.0	4.0	2.6	3.0	3.7	2.9	4.0	2.8	3.4	3.4	3.0
Ιούν/Ιουν.	1.0	3.4	3.7	3.7	4.1	2.9	3.8	2.3	2.8	3.7	2.7	4.1	2.2	3.3	3.5	3.2
Ιουλ/Ιουλ.	1.2	3.4	3.6	3.4	4.0	2.5	4.0	2.3	2.7	3.6	3.0	4.0	2.0	3.7	3.5	3.3
Αύγ/Αύγ.	1.1	3.4	3.7	3.6	4.1	2.6	4.1	1.7	2.5	3.7	3.3	4.0	2.5	3.6	4.1	3.4
Σεπτ/Σεπ.	1.5	3.8	4.2	3.9	4.5	3.4	4.5	2.2	2.9	4.3	3.7	4.4	2.8	3.6	5.1	3.5
Οκτ/Οκτ.	1.2	3.4	3.8	3.4	4.1	2.9	4.0	1.9	2.6	4.0	3.0	3.8	2.0	3.4	4.4	3.2
Νοέμ/Νοεμ.	0.5	2.9	3.3	2.8	3.5	2.5	3.7	1.7	2.2	3.4	2.4	3.4	1.9	3.0	3.8	2.5
Δεκ/Δεκ.	0.4	2.7	3.0	2.6	3.5	2.3	3.4	1.5	2.0	3.3	2.2	3.2	0.9	2.9	3.7	2.2
1999 Ιαν/Ιαν.	0.2	2.6	2.5	2.3	3.3	2.0	3.1	1.4	2.0	4.0	1.4	3.2	1.0	3.0	3.5	1.9
Φεβρ/Φεβ.	0.3	2.5	2.5	2.2	3.4	1.7	3.2	1.2	2.1	2.9	1.5	3.3	0.8	2.6	3.3	2.0
Μάρτ/Μαρ.	0.1	2.0	1.9	1.5	2.7	1.1	2.7	0.2	1.8	2.6	1.2	3.0	0.4	2.3	2.7	1.5
Απρ/Απρ.	-1.1	1.4	1.3	0.9	1.8	0.3	2.0	0.6	1.3	1.3	0.7	2.5	-0.1	1.3	2.3	1.1
Μάιο/Μάι	-0.9	1.1	1.4	0.6	1.8	0.1	1.7	-0.1	0.7	0.9	0.1	1.8	0.1	0.8	1.9	0.9
Ιούν/Ιουν.	-1.3	0.8	1.1	-0.1	1.4	-0.3	1.6	-0.5	0.4	0.6	-0.3	1.6	-0.3	0.6	1.4	0.4
Ιουλ/Ιουλ.	-1.4	0.7	1.1	-0.2	1.2	-0.3	1.4	-0.1	0.1	0.1	0.1	1.5	-0.1	0.4	1.6	0.5
Αύγ/Αύγ.	-1.7	0.4	0.7	-0.8	0.9	-0.7	1.1	-0.8	0.6	0.2	-0.9	1.1	-0.2	0.3	0.8	0.3
Σεπτ/Σεπ.	-1.9	0.3	0.2	-0.9	0.7	-1.0	0.9	-1.1	-0.4	-0.1	-0.5	0.9	-0.4	0.1	0.4	0.3
Οκτ/Οκτ.	-1.5	0.6	0.5	-0.7	1.0	-0.5	1.1	-0.9	0.0	0.0	0.1	1.1	0.1	0.3	0.9	0.7
Νοέμ/Νοεμ.	-1.2	0.8	0.6	-0.5	1.2	-0.5	1.2	-0.8	0.2	0.3	0.2	1.2	0.3	0.3	1.4	0.9
Δεκ/Δεκ.	-1.0	0.7	0.3	-0.7	1.0	-0.4	1.0	-1.3	0.3	0.1	0.5	0.7	0.7	0.2	1.2	1.2

Πηγή: ΟΟΣΑ, EUROSTAT / Source: OECD, EUROSTAT.
 Expressed in 1996 as base year; inflation measured according to the Harmonized CPIs. For the USA, Japan and OECD the national CPIs are taken into account.
 Inflation differentials are measured according to the Harmonized CPIs. For the USA, Japan and OECD the national CPIs are taken into account.

Διαφορές πληθωσισμού μεταξύ Ελλάδας, ΟΟΣΑ και ΕΕ / Inflation differentials between Greece, OECD and EU.

Πίνακας 7 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ
Table 7 CREDIT TO PRIVATE SECTOR

Πέρας Περίοδος	Σύνολο Total		Εμπορικές Τράπεζες Commercial Banks			Ειδικά Πιστωτικά Οργανισμοί Specialised Credit Institutions			
	Υπόλοιπο (δισεκ. δρχ.)	(%) Μεταβολή/ Change (%)	Υπόλοιπο (δισεκ. δρχ.)	(%) Μεταβολή/ Change (%)	Υπόλοιπο (δισεκ. δρχ.)	(%) Μεταβολή/ Change (%)	Υπόλοιπο (δισεκ. δρχ.)	(%) Μεταβολή/ Change (%)	
	Outstanding Balances (billion drs.)	Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year	Outstanding Balances (billion drs.)	Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year	Outstanding Balances (billion drs.)	Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year	Outstanding Balances (billion drs.)	Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year	
1995	8328,0	22,0	22,0	9934,2	26,7	26,7	2393,8	11,9	11,9
1996	9676,1	17,8	17,0	7198,7	21,4	21,4	2577,4	6,1	6,1
1997	11145,8	15,3	15,3	8452,3	18,2	18,2	2693,5	7,0	7,0
1998	12817,7	15,0	15,0	9846,4	16,5	16,5	2971,3	10,3	10,3
1999	14658,3	14,4	14,4	11268,2	14,4	14,4	3390,2	14,1	14,1
1998 III	12313,6	10,5	13,1	9460,0	11,9	14,7	2853,6	5,9	8,3
IV	12817,7	15,0	15,0	9846,4	16,5	16,5	2971,3	10,3	10,3
1999 I	13220,2	3,1	12,5	10242,6	4,0	13,0	2977,6	0,2	10,7
II	13466,5	5,1	11,0	10373,5	5,4	11,4	3093,0	4,1	9,9
III	14044,9	9,6	14,1	10826,9	10,0	14,5	3218,0	8,3	12,8
IV	14658,3	14,4	14,4	11268,2	14,4	14,4	3390,2	14,1	14,1
1998 Ιουλ./Jul.	12152,7	9,0	12,7	9332,4	13,4	14,0	2820,3	4,7	8,6
Αύγ./Aug.	12260,8	10,0	13,4	9418,5	11,4	14,7	2842,3	5,5	9,6
Σεπτ./Sept.	12313,6	10,5	13,1	9460,0	11,9	14,7	2853,6	5,9	8,3
Οκτ./Oct.	12507,3	12,2	14,6	9627,4	13,9	16,3	2879,9	6,9	9,2
Νοέμ./Nov.	12542,9	12,5	13,8	9657,6	14,3	15,3	2885,1	7,1	9,0
Δεκ./Dec.	12817,7	15,0	15,0	9846,4	16,5	16,5	2971,3	10,3	10,3
1999 Ιαν./Jan.	12946,6	1,0	13,0	9994,9	1,5	16,0	2967,7	-0,7	11,9
Φεβρ./Feb.	13010,8	1,5	14,8	10055,8	2,1	15,9	2955,0	-0,5	11,1
Μάρτ./Mar.	13220,2	3,1	12,5	10242,6	4,0	13,0	2977,6	0,2	10,7
Απρ./Apr.	13307,5	3,8	12,3	10304,8	4,7	12,9	3002,7	1,1	10,0
Μάιος/May	13565,8	5,8	13,6	10548,9	7,1	14,8	3016,9	1,5	9,7
Ιούν./Jun.	13466,5	5,1	11,0	10373,5	5,4	11,4	3093,0	4,1	9,9
Ιουλ./Jul.	13891,1	7,8	13,7	10683,8	8,5	14,5	3133,3	5,5	11,2
Αύγ./Aug.	13933,7	8,7	13,6	10746,0	9,1	14,1	3187,7	7,3	12,2
Σεπτ./Sept.	14044,9	9,6	14,1	10826,9	10,0	14,5	3218,0	8,3	12,8
Οκτ./Oct.	14462,2	12,8	13,6	11220,1	14,0	16,5	3242,2	9,1	12,6
Νοέμ./Nov.	14822,7	15,6	18,2	11532,7	17,1	19,4	3290,0	10,7	14,0
Δεκ./Dec.'21	14658,3	14,4	14,4	11268,2	14,4	14,4	3390,2	14,1	14,1

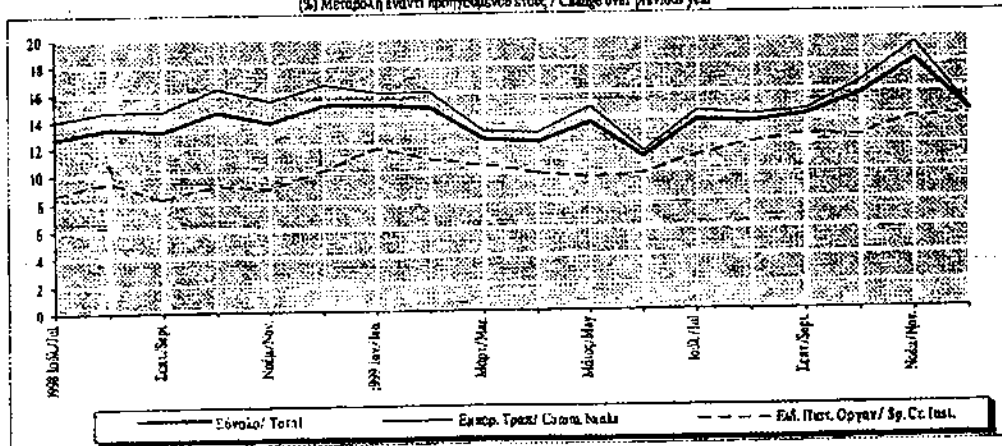
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

(1) Δεν ελήφθη υπόψη η μείωση υπολοίπων από τη μετατροπή δανείων εγγυημένων από το Δημόσιο σε ομολογίες του Δημοσίου, λόγω εκπαικτώσεως των σχετικών εγγυημάτων Effect of the conversion of state-guaranteed loans into government bonds due to the fact that the relevant guarantees were called in.

(2) Βλ. υποσημείωση (1) στον Πίνακα IV.4, σελ. 62 / See footnote (1) Table IV.4, page 62.

* Προσωρινά στοιχεία / Provisional data.

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

Πίνακας 8 ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΕΚΔΙΑΣΗ

Table 8 TOTAL CREDIT EXPANSION

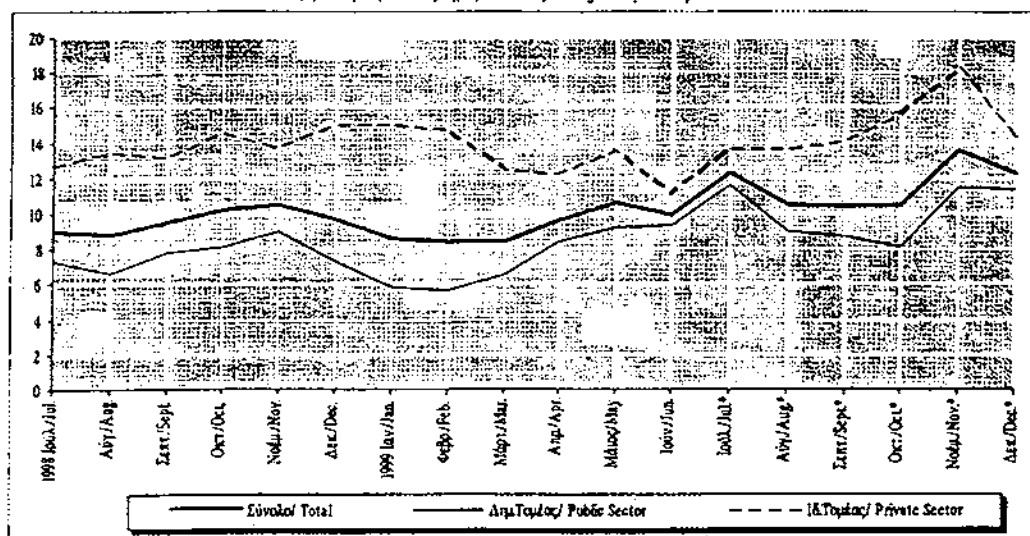
Περίοδος Period	Συνολική Πίστευση (Εκτάσεις) Total Credit Expansion			Πίστευση-Εκτάσεις προς το Δημόσιο Τομέα Credit Expansion to Public Sector			Πίστευση-Εκτάσεις προς τον Εμπειρομένο Τομέα Credit Expansion to Private Sector		
	Συν. Μεταβ. (δισεκ.δρα.) Cumul. Change (billion drs)	(%) Μεταβολή/Change Αναστροφή Προηγούμενου έτους December Previous year		Συν. Μεταβ. (δισεκ.δρα.) Cumul. Change (billion drs)	(%) Μεταβολή/Change Αναστροφή Προηγούμενου έτους December Previous year		Συν. Μεταβ. (δισεκ.δρα.) Cumul. Change (billion drs)	(%) Μεταβολή/Change Αναστροφή Προηγούμενου έτους December Previous year	
		December	Previous year		December	Previous year		December	Previous year
1995	2334,5	9,6	9,6	831,2	4,7	4,7	1503,3	22,0	22,0
1996	2264,7	8,1	8,1	850,7	4,3	4,3	1414,0	17,0	17,0
1997	3499,6	11,0	11,0	2022,6	9,2	9,2	1477,0	15,3	15,3
1998	3573,6	9,7	9,7	1901,7	7,4	7,4	1671,9	15,0	15,0
1999	5090,6	12,3	12,3	3250,0	11,4	11,4	1840,6	14,4	14,4
1998 III	1875,8	5,1	9,5	708,0	2,7	7,8	1167,8	10,5	13,1
IV	3573,6	9,7	9,7	1901,7	7,4	7,4	1671,9	15,0	15,0
1999 I	600,0	1,4	8,4	197,5	0,7	6,5	402,5	3,1	12,5
II	2111,7	5,1	9,9	1462,9	5,1	9,3	648,8	5,1	11,0
III	2345,2	5,7	10,4	1118,0	3,9	8,7	1227,2	9,6	14,1
IV	5090,6	12,3	12,3	3250,0	11,4	11,4	1840,6	14,4	14,4
1998 Ιουλ./Jul	1836,0	5,0	9,0	829,1	3,2	7,3	1006,9	9,0	12,7
Αυγ./Aug	1770,0	4,8	8,8	655,0	2,5	6,7	1115,0	10,0	13,4
Σεπ./Sept	1875,8	5,1	9,5	708,0	2,7	7,8	1167,8	10,5	13,1
Οκτ./Oct	2069,3	5,6	10,2	707,8	2,7	8,1	1361,5	12,2	14,6
Νοεμ./Nov	2301,0	6,2	10,5	903,9	3,5	9,0	1397,1	12,5	13,8
Δεκ./Dec	3573,6	9,7	9,7	1901,7	7,4	7,4	1671,9	15,0	15,0
1999 Ιαν./Jan	28,6	0,0	8,6	-108,3	-0,4	5,9	128,9	4,0	15,0
Φεβ./Feb	-100,6	-0,2	8,4	-293,7	-1,0	5,7	193,1	1,5	14,8
Μάρτ./Mar	600,0	1,4	8,4	197,5	0,7	6,5	402,5	3,1	12,5
Απρ./Apr	1150,1	2,8	9,6	-660,3	2,3	8,4	489,8	3,8	12,3
Μάιο/May	1903,6	4,6	10,6	1155,5	4,0	9,2	748,1	5,8	13,6
Ιούν/Jun	2111,7	5,1	9,9	1462,9	5,1	9,3	648,8	5,1	11,0
Ιουλ/Jul*	3024,3	7,3	12,3	2023,0	7,1	11,6	1001,3	7,8	13,7
Αυγ./Aug*	2247,0	5,4	10,5	1131,0	4,0	9,0	1116,0	8,7	13,6
Σεπ./Sept*	2345,2	5,7	10,4	1118,0	3,9	8,7	1227,2	9,6	14,1
Οκτ./Oct*	2607,5	6,3	10,5	963,0	3,4	8,1	1644,5	12,8	15,6
Νοεμ./Nov*	4070,0	9,8	13,6	2065,0	7,2	11,5	2005,0	15,6	18,2
Δεκ./Dec*	5090,6	12,3	12,3	3250,0	11,4	11,4	1840,6	14,4	14,4

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

(1) Στην πιστωτική επέκταση περιλαμβάνονται και οι συναλλαγματικές διαφορές λόγω σημαντικής αντιστροφή του γιάν Ιταλίας και δολαρίου ΗΠΑ χωρίς κατά το δεύτερο εξάμηνο του 1999. Χωρίς τις διαφορές αυτές η πιστωτική επέκταση προς το σύνολο της οικονομίας και τον ιδιωτικό τομέα στο έτος 1999 διαμορφώθηκαν σε 11,1% και 10,3% αντίστοιχα/Credit expansion includes valuation differences due to the significant IY and USD appreciation mainly during the second half of 1999. Excluding these differences credit expansion for the whole economy and for the private sector in the year 1999 was 11,1% and 10,3% respectively.

* Προσωπικά στοιχεία / Provisional data.

(%) Μεταβολή έτηρη προηγούμενου έτους / Change over previous year

Πίνακας 9 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (συνέχεια)

Table 9 COMMERCIAL BANK CREDIT TO PRIVATE SECTOR BY ECONOMIC ACTIVITY (continued)

Τέλος Περιόδου End of Period	Οικισμός Housing			Κεταναλώσιμη πίστη Consumer credit			Λοιπά Other		
	Υπόλοιπο (δισκ. δρ.) Outstanding Balances (billion drs.)	(%) Μεταβολή/ Change (1) Διακρίβωση Προηγούμενου έτους December Previous year		Υπόλοιπο (δισκ. δρ.) Outstanding Balances (billion drs.)	(%) Μεταβολή/ Change (1) Διακρίβωση Προηγούμενου έτους December Previous year		Υπόλοιπο (δισκ. δρ.) Outstanding Balances (billion drs.)	(%) Μεταβολή/ Change (1) Διακρίβωση Προηγούμενου έτους December Previous year	
		December	Previous year		December	Previous year		December	Previous year
1995	829,4	12,9	12,9	407,3	80,3	80,3	1075,6	34,9	34,9
1996	1070,1	29,0	29,0	548,2	34,6	34,6	1347,1	25,2	25,2
1997	1310,7	22,5	22,5	699,1	27,5	27,5	1694,8	25,8	25,8
1998	1553,2	18,5	18,5	955,0	36,7	36,7	1976,3	16,6	16,6
1999	1968,6	26,7	26,7	1251,5	31,0	31,0	2209,5	11,8	11,8
1998 III	1468,8	12,1	19,2	849,4	21,5	30,7	1959,1	15,6	21,5
IV	1553,2	18,5	18,5	955,0	36,7	36,7	1976,3	16,6	16,6
1999 I	1618,2	4,2	20,0	1054,5	10,4	43,3	2142,5	8,4	9,3
II	1725,8	11,1	23,6	1147,7	20,2	46,5	2060,1	4,2	1,4
III	1872,8	20,6	27,5	1183,0	23,9	39,4	2086,7	5,6	6,5
IV	1968,6	26,7	26,7	1251,5	31,0	31,0	2209,5	11,8	11,8
1998 Ιούλ./Jul.	1422,2	8,5	19,7	806,9	15,4	30,3	1977,1	16,7	23,2
Αύγ./Aug.	1443,4	10,1	19,7	828,3	18,5	31,7	2031,6	19,9	26,9
Σεπτ./Sept.	1468,8	12,1	19,2	849,4	21,5	30,7	1959,1	15,6	21,5
Οκτ./Oct.	1493,2	13,9	18,9	871,0	24,6	30,9	1981,9	16,9	23,0
Νοέμ./Nov.	1514,8	15,6	18,6	891,3	27,5	31,2	1995,1	17,7	20,8
Δεκ./Dec 27	1553,2	18,5	18,5	955,0	36,7	36,7	1976,3	16,6	16,6
1999 Ιαν./Jan 21	1565,9	0,8	17,8	970,8	1,7	36,8	2055,8	4,0	18,6
Φεβ./Feb 21	1587,0	2,2	17,5	983,6	1,0	36,0	2125,8	7,6	21,3
Μάρτ./Mar 21	1618,2	4,2	20,0	1054,5	10,4	43,3	2142,5	8,4	9,3
Απρ./Apr 21	1648,9	6,2	20,4	1096,9	14,9	47,9	2110,0	6,8	8,8
Μάιο/ May 21	1685,5	8,5	21,7	1127,7	18,1	47,5	2143,7	8,5	11,2
Ιούν./Jun 21	1725,8	11,1	23,6	1147,7	20,2	46,5	2060,1	4,2	1,4
Ιουλ./Jul 21	1781,0	14,7	25,2	1175,7	23,1	45,8	2077,7	5,1	5,0
Αύγ./Aug 21	1826,6	17,6	26,5	1207,1	26,4	45,8	2078,4	5,2	2,3
Σεπτ./Sept 21	1872,8	20,6	27,5	1183,0	23,9	39,4	2086,7	5,6	6,5
Οκτ./Oct 21	1921,8	23,7	28,7	1217,6	27,5	39,9	2177,6	10,2	9,8
Νοέμ./Nov 21	1972,3	27,0	30,2	1247,9	30,7	40,1	2254,1	14,1	12,9
Δεκ./Dec 31	1968,6	26,7	26,7	1251,5	31,0	31,0	2209,5	11,8	11,8

Πηγή Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

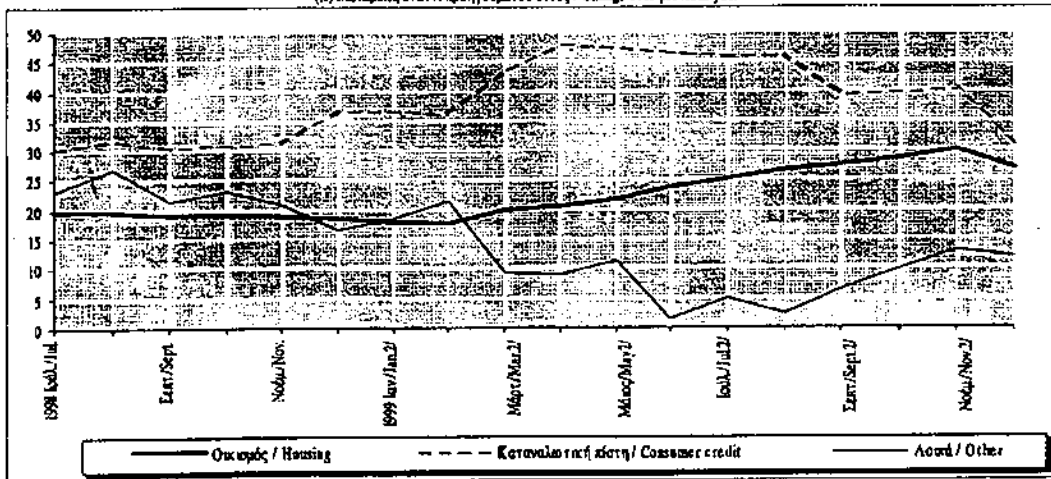
(1) Βλ. υποσημείωση (1) στον Πίνακα IV.5, σελ. 63 / See footnote (1) Table IV.5, page 63.

(2) Αναθεωρημένα στοιχεία για τους κλάδους της βιομηχανίας και του εμπορίου / Revised data for industry and trade branches.

(3) Βλ. υποσημείωση (1) στον Πίνακα IV.4, σελ. 62 / See footnote (1) Table IV.4, page 62.

* Προσωπικά στοιχεία / Provisional data.

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

Πίνακας 10 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΚΑΛΩΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Table 10 COMMERCIAL BANK CREDIT TO PRIVATE SECTOR BY ECONOMIC ACTIVITY

Τέλος Περιόδου End of Period	Βιομηχανία και μεταλλεία Industry and mining			Βιοτεχνία Small-scale industry			Εμπόριο Trade		
	Υπόλοιπο (δισεκ. δρ.) Outstanding Balances (billion drs)	(% Μεταβολή/ Change (1) Δεκαμήσιος Προηγούμενος έτους December Previous year		Υπόλοιπο (δισεκ. δρ.) Outstanding Balances (billion drs)	(% Μεταβολή/ Change (1) Δεκαμήσιος Προηγούμενος έτους December Previous year		Υπόλοιπο (δισεκ. δρ.) Outstanding Balances (billion drs)	(% Μεταβολή/ Change (1) Δεκαμήσιος Προηγούμενος έτους December Previous year	
		December	Previous year		December	Previous year		December	Previous year
1995	1512,0	21,9	21,9	523,8	17,9	17,9	1566,2	28,2	28,2
1996	1734,9	17,6	17,6	644,4	8,5	8,5	1884,0	19,6	19,6
1997	1799,1	4,1	4,1	711,3	10,5	10,5	2236,9	23,3	23,3
1998	1712,7	5,2	5,2	792,7	11,4	11,4	2856,5	19,7	19,7
1999	1964,5	14,7	14,7	823,7	3,9	3,9	3050,4	6,8	6,8
1998 III	1836,8	2,1	-1,1	758,7	6,6	6,7	2587,1	15,7	18,4
IV	1712,7	5,2	5,2	792,7	11,4	11,4	2856,5	19,7	19,7
1999 I	1771,4	3,4	3,3	789,1	-0,5	8,2	2867,0	0,4	11,9
II	1738,9	1,5	5,0	799,9	0,9	5,1	2903,0	1,6	8,2
III	1839,0	8,5	11,0	803,6	1,4	5,9	3021,8	5,8	9,8
IV	1964,5	14,7	14,7	823,7	3,9	3,9	3050,4	6,8	6,8
1999 Ιούλι/Jul	1848,1	2,7	-2,9	754,6	6,0	6,6	2523,5	12,8	16,7
Αύγ/Aug	1843,6	2,8	-2,5	746,7	4,9	5,9	2592,9	12,7	15,8
Σεπτ/Sep	1836,8	2,1	-1,1	758,7	6,6	6,7	2587,1	15,7	18,4
Οκτ/Oct	1835,4	4,8	1,9	760,4	6,8	8,2	2635,5	17,3	20,2
Νοέμ/Nov	1881,8	4,6	1,7	760,0	6,8	8,0	2614,5	16,9	18,1
Δεκ/Dec 2/	1712,7	5,2	5,2	792,7	11,4	11,4	2856,5	19,7	19,7
1999 Ιαν/Jan 2/	1737,3	1,4	3,0	790,6	-0,3	11,5	2874,5	0,6	18,4
Φεβ/Feb 2/	1737,1	1,4	3,2	784,1	-1,1	9,7	2838,3	-0,6	16,7
Μάρτ/Mar 2/	1771,4	3,4	3,3	789,1	-0,5	8,2	2867,0	0,4	11,9
Απρ/Apr 2/	1787,1	4,3	5,9	782,8	-1,3	6,7	2879,2	0,8	8,7
Μάιος/May 2/	1827,6	6,7	9,0	788,7	-0,4	6,7	2974,6	4,1	10,4
Ιούν/Jun 2/	1738,9	1,5	5,0	799,9	0,9	5,1	2903,0	1,6	8,2
Ιούλι/Jul 2/	1853,6	8,2	10,0	799,0	0,8	5,9	2996,8	4,9	11,6
Αύγ/Aug 2/	1845,9	7,8	9,6	787,9	-0,6	5,5	3000,0	5,0	11,9
Σεπτ/Sep 2/	1839,0	8,5	11,0	803,6	1,4	5,9	3021,8	5,8	9,8
Οκτ/Oct 2/	1905,6	11,3	10,6	815,5	2,9	7,2	3182,0	11,4	13,9
Νοέμ/Nov 2/	2044,2	19,4	18,2	809,5	2,1	6,5	3204,7	12,2	15,7
Δεκ/Dec 2/	1964,5	14,7	14,7	823,7	3,9	3,9	3050,4	6,8	6,8

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

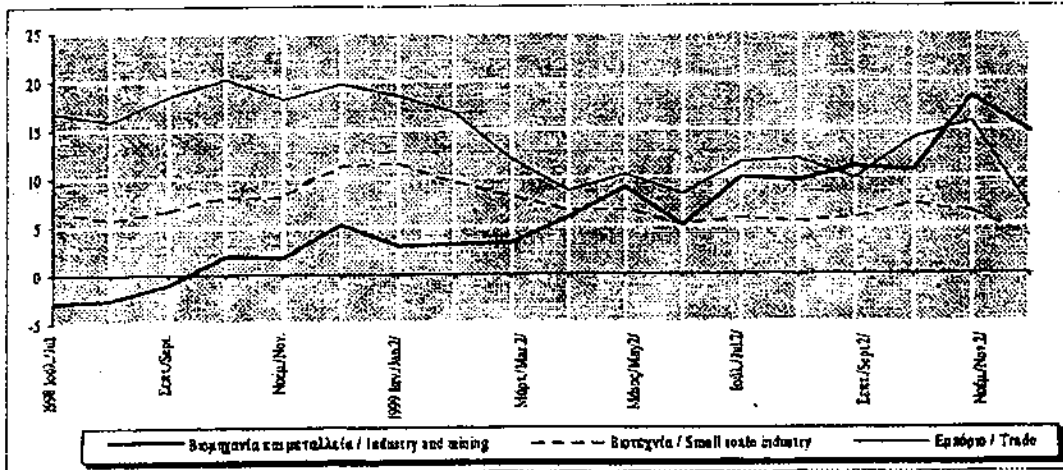
(1) Βλ. υποσημείωση (1) στον Πίνακα IV.3, σελ. 63 / See footnote (1) Table IV.3, page 63.

(2) Αναθεωρημένα στοιχεία για τους κλάδους της βιομηχανίας και του εμπόριου / Revised data for industry and trade branches.

(3) Βλ. υποσημείωση (1) στον Πίνακα IV.4, σελ. 62 / See footnote (1) Table IV.4, page 62.

* Προσωρινά στοιχεία / Provisional data.

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

Πίνακας 11 ΕΠΙΤΟΚΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΘΥΡΕΜΟΣ (ποσοστά % ετήσιες, μέσο όρος περιόδου)
 Table 11 INTEREST RATES AND INFLATION (percentages per annum, period average rates)

Περίοδος Period	Επιτόκια καταθέσεων Deposit interest rates			Βασικά ημερησίως προγράμματα Bank lending interest rates				Απόδοση ετήσιων δημοσίων ομολόγων 10-year govern. bond yield	Απόδοση ετήσιων ομολόγων 10-year govern. bond yield	ΔΤΚ (%) CPI (%)
	Όψεως Sight	Τετραμηνίο Savings deposits	Προθεσμία 12 μηνών 12-month time deposits	Βραχυπρόθεσμο Short-term		Μεσοπρόθεσμο Long-term				
				Προς επιχειρήσεις To enterprises (1)	Προς νοικοκυριά To households (2)	Προς επιχειρήσεις To enterprises (3)	Προς νοικοκυριά To households (4)			
1995	5,8	13,7	15,9	23,1	-	22,1	-	15,5	-	8,9
1996	5,9	11,9	13,5	21,0	-	18,9	-	12,8	-	8,2
1997	5,6	9,2	10,2	18,9	-	16,8	-	10,4	9,8	5,5
1998	5,3	9,0	10,7	18,6	-	16,6	-	11,6	8,5	4,8
1999	3,4	8,0	8,7	15,0	20,4	13,5	12,6	8,9	6,3	2,6
1998 III	5,2	8,9	10,7	18,2	-	16,9	-	12,1	7,8	5,1
1998 IV	5,0	8,8	10,4	17,9	-	16,2	-	10,6	7,8	4,3
1999 I	3,4	8,2	9,4	15,0	20,4	14,0	13,1	9,2	6,1	3,6
1999 II	3,4	8,0	8,6	15,0	20,4	13,4	12,5	8,7	5,9	2,4
1999 III	3,4	8,0	8,4	15,0	20,4	13,4	12,4	8,8	6,6	2,0
1999 IV	3,3	8,0	8,3	14,9	20,5	13,4	12,5	8,8	6,7	2,5
1998 Apr/Aug	5,2	9,0	10,7	18,2	-	16,7	-	11,2	7,6	5,0
1998 Sept/Sept.	5,3	8,8	10,7	18,2	-	16,9	-	11,6	8,3	5,2
1998 Oct/Oct.	5,2	8,8	10,6	18,0	-	16,6	-	11,0	8,4	4,7
1998 Nov/Nov.	5,1	8,8	10,5	18,0	-	16,0	-	10,5	7,7	4,2
1998 Dec/Dec.	4,6	8,7	10,1	17,6	-	16,0	-	10,3	7,2	3,9
1999 Jan/Jan.	3,6	8,4	9,7	15,6	20,3	14,4	13,6	9,5	6,3	3,7
1999 Feb/Feb.	3,3	8,1	9,3	14,7	20,4	13,8	13,6	9,2	6,0	3,7
1999 Mar/Mar.	3,4	8,0	9,2	14,8	20,5	13,7	12,8	8,8	6,0	3,4
1999 Apr/Apr.	3,4	8,0	8,9	14,9	20,3	13,6	12,2	8,7	5,9	2,8
1999 May/May	3,3	8,0	8,5	14,9	20,5	13,6	12,4	8,7	5,8	2,4
1999 Jun/Jun.	3,4	8,0	8,5	15,2	20,4	12,9	12,4	8,7	6,0	2,1
1999 Jul/Jul.	3,5	8,0	8,4	15,0	20,3	13,2	12,3	8,9	6,4	2,1
1999 Aug/Aug.	3,4	8,0	8,4	15,1	20,4	13,4	12,4	8,8	6,7	2,0
1999 Sept/Sept.	3,3	8,0	8,4	15,0	20,5	13,5	12,4	8,7	6,6	2,0
1999 Oct/Oct.	3,3	8,0	8,4	15,0	20,6	13,3	12,6	9,1	7,0	2,2
1999 Nov/Nov.*	3,3	8,0	8,4	15,2	20,5	13,7	12,5	8,9	6,6	2,6
1999 Dec/Dec.*	3,3	7,9	8,2	14,6	20,3	13,2	12,4	8,3	6,4	2,7
2000 Jan/Jan.*	3,2	7,6	8,0	14,5	20,1	13,0	12,2	7,5	6,6	2,6

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος και ΕΙΥΒ / Source: Bank of Greece and NSSG

(1) Μέχρι το Δεκέμβριο του 1998 το μέσο επιτόκιο αφορά όλες τις κατηγορίες βραχυπρόθεσμων ή μεσοπρόθεσμων χορηγήσεων / Up to December 1998, the average rate regarded all short or long-term credit categories

(2) Μέσο επιτόκιο όλων των κατηγοριών καταμερισμένων δανείων / Average interest rate of all categories of consumer loans

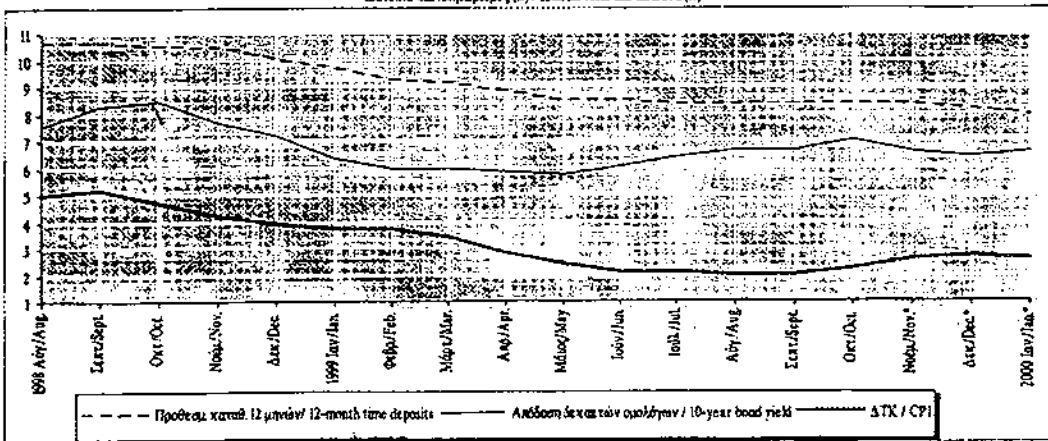
(3) Μέσο επιτόκιο σταθερών δανείων κεφαλαιακού χαρακτήρα διάρκειας πάνω από 5 έτη / Average rate of floating rate housing loans maturing in over 5 years

(4) Απόδοση κατά την έκδοση Η τιμή για τον Ιανουάριο 2000 αφορά τη μέση απόδοση κατά το μήνα αυτό / Yield at issue. The figure for January 2000 regards the average yield during this month

(5) Ετήσια εμπορονομία μεταβολή / Annual percentage change

* Προσωπικά στοιχεία / Provisional data

Επιτόκια και ετήσιος παρθύρεμος (5) / Interest rates and inflation (5)

Πίνακας 12 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΤΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑ

Table 12 COMMERCIAL BANK CREDIT TO PRIVATE SECTOR BY MATURITY AND CURRENCY

Υπόλοιπο Ποσό (δισ. δρ.)	Αυθόρμητα έσοδα / By maturity						Αυθόρμητα έσοδα / By currency					
	Βραχυπρόθεσμα Short-term			Μεσοπρόθεσμα Long-term			Εν δραχμής In drachmas			Εν συνάλλαγμα In foreign currency		
	Υπόλοιπο (δισ. δρ.)	(%) Μεταβολή / Αναπόδοση December	Αναπόδοση / Προηγούμενο έτος Previous year	Υπόλοιπο (δισ. δρ.)	(%) Μεταβολή / Αναπόδοση December	Αναπόδοση / Προηγούμενο έτος Previous year	Υπόλοιπο (δισ. δρ.)	(%) Μεταβολή / Αναπόδοση December	Αναπόδοση / Προηγούμενο έτος Previous year	Υπόλοιπο (δισ. δρ.)	(%) Μεταβολή / Αναπόδοση December	Αναπόδοση / Προηγούμενο έτος Previous year
1995	4199,2	28,1	28,1	1793,0	21,4	21,4	4581,5	18,4	18,4	1390,7	66,1	66,1
1996	4957,8	20,8	20,8	2200,8	22,6	22,6	4988,7	9,8	9,8	2170,0	60,7	60,7
1997	5765,0	16,4	16,4	2887,1	22,1	22,1	5870,0	17,8	17,8	2582,3	19,0	19,0
1998	6707,7	16,4	16,4	3138,7	16,8	16,8	6907,8	17,7	17,7	2938,6	13,8	13,8
1999	7592,8	13,2	13,2	3675,4	17,1	17,1	7657,7	10,9	10,9	3694,4	22,9	22,9
1998 III	6459,2	12,0	12,0	3000,7	11,7	11,7	6753,8	15,1	15,1	2706,2	4,8	-0,7
IV	6707,7	16,4	16,4	3138,7	16,8	16,8	6907,8	17,2	17,2	2938,6	13,8	13,8
1999 I	7020,4	4,7	11,5	3222,2	2,7	16,6	6949,5	8,6	11,6	3293,1	12,1	16,1
II	7805,3	4,4	9,8	3368,1	7,3	14,9	7899,8	2,8	5,2	3275,7	11,5	27,6
III	7306,6	8,9	13,1	3520,3	12,2	17,3	7224,2	4,6	7,0	3602,7	22,6	33,1
IV	7592,8	13,2	13,2	3675,4	17,1	17,1	7657,7	10,9	10,9	3694,4	22,9	22,9
1998 Ιουλ./Jul.	6369,4	10,5	11,4	2963,0	10,3	13,9	6740,4	14,8	26,9	2592,0	0,4	-9,9
Απρ./Apr.	6477,3	11,3	12,1	3001,2	11,7	20,6	6680,0	13,8	24,2	2738,5	6,0	-3,4
Επείλ./Sept.	6459,2	12,0	12,9	3000,7	11,7	18,7	6753,8	15,1	22,2	2706,2	4,8	-0,7
Οκτ./Oct.	6589,1	14,3	15,3	3078,3	21,1	18,5	6669,5	13,6	17,7	2979,9	14,5	13,3
Νοεμ./Nov.	6561,1	13,8	13,9	3096,6	15,2	18,4	6730,5	14,7	17,1	2921,4	13,4	10,7
Δεκ./Dec.	6707,7	16,4	16,4	3138,7	16,8	16,8	6907,8	17,7	17,7	2938,6	13,8	13,8
1999 Ιαν./Jan.	6844,3	2,3	16,0	3133,6	-0,2	16,0	6960,6	0,8	17,2	3034,4	3,3	13,0
Φεβ./Feb.	6896,8	2,8	15,8	3159,1	0,6	16,2	6923,1	0,3	15,7	3027,7	6,4	16,2
Μαρ./Mar.	7020,4	4,7	11,5	3222,2	2,7	16,6	6949,5	0,6	11,6	3253,1	12,1	16,1
Απρ./Apr.	7024,6	4,7	11,3	3280,2	4,5	16,7	6947,8	0,6	4,0	3357,0	14,2	37,4
Μάι./May	7234,1	7,8	13,5	3314,8	5,6	17,6	7154,1	3,6	6,3	3394,8	15,5	37,9
Ιουν./Jun.	7005,3	4,4	9,8	3368,1	7,3	14,9	7097,8	2,8	5,2	3275,7	11,5	27,6
Ιουλ./Jul.	7236,1	7,9	13,6	3447,7	9,8	16,4	7269,7	5,2	7,9	3404,1	16,2	31,7
Αύγ./Aug.	7236,6	7,8	12,7	3353,4	12,0	17,1	7174,2	3,9	7,4	3371,8	21,5	30,4
Σεπ./Sept.	7306,6	8,9	13,1	3520,3	12,2	17,3	7224,2	4,6	7,0	3602,7	22,6	33,1
Οκτ./Oct.	7659,0	14,0	16,1	3570,1	13,7	17,5	7479,5	8,3	12,1	3740,8	27,3	26,5
Νοεμ./Nov.	7823,6	17,1	19,7	3679,1	17,2	18,8	7639,0	10,6	13,5	3893,7	32,5	33,0
Δεκ./Dec.	7592,8	13,2	13,2	3675,4	17,1	17,1	7657,7	10,9	10,9	3694,4	22,9	22,9

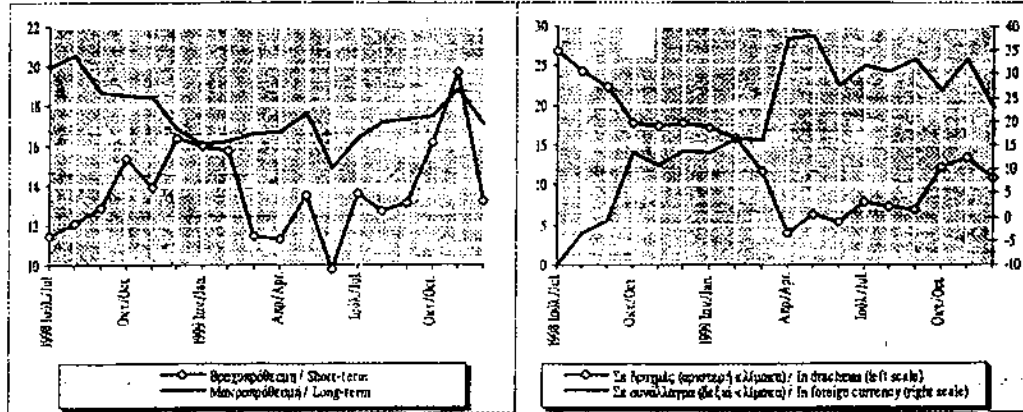
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

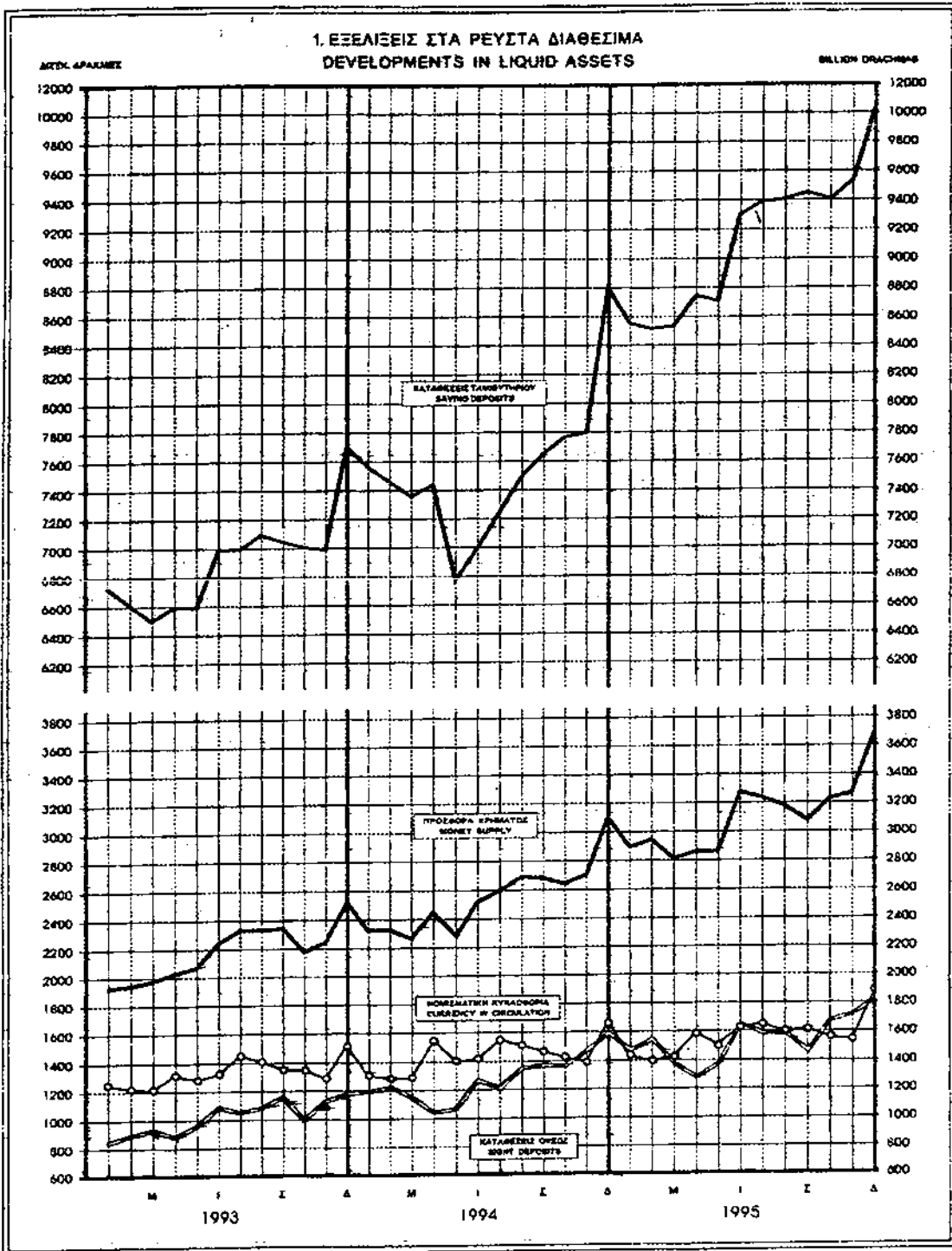
(1) Βλ. αναμνηστικό (1) στον Πίνακα IV.3, σελ. 63 / See footnote (1) Table IV.3, page 63.

(2) Βλ. αναμνηστικό (2) στον Πίνακα IV.4, σελ. 62 / See footnote (2) Table IV.4, page 62.

* Προσωπικά στοιχεία / Provisional data

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

Λογιστική Κατάσταση της Τράπεζας της Ελλάδος
Financial Statement of the Bank of Greece

Χιλιάδες δραχμές

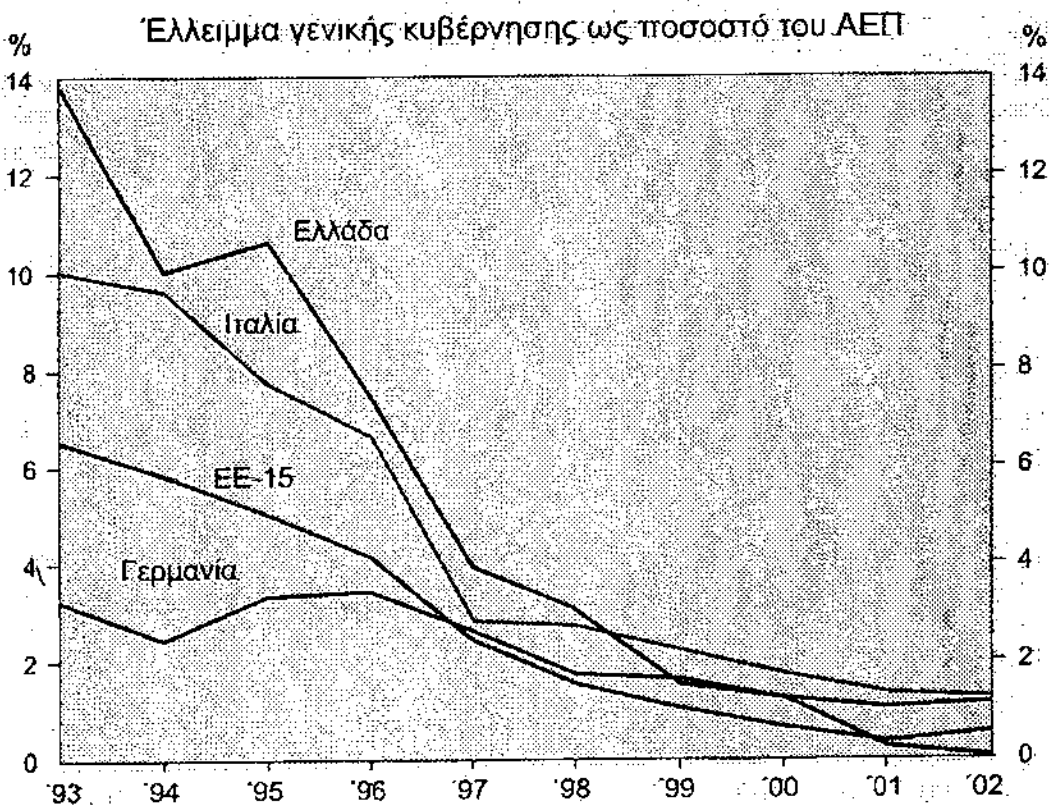
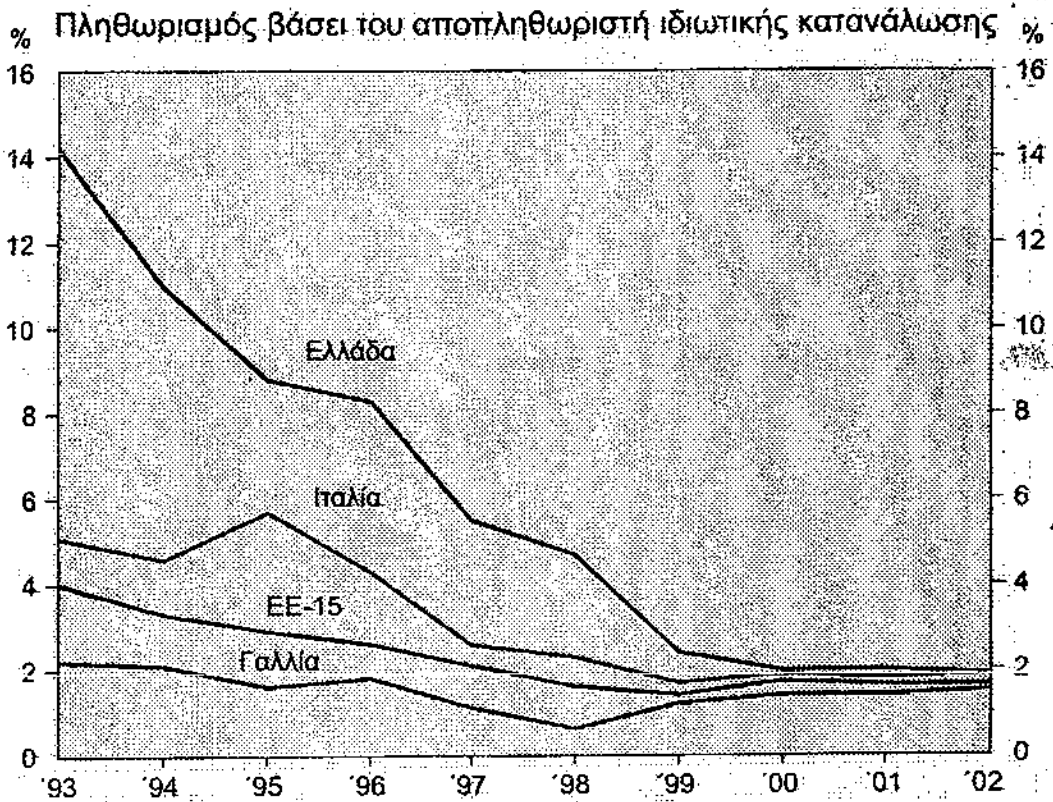
Ενεργητικό - Assets	Νοέμβριος November	30, 1985	Δεκέμβριος December	31, 1986
Χρυσός και ξένο συναλλάγμα - Gold and foreign currencies ...		3.566.345.192		3.721.708.378
Διάφορες απαιτήσεις σε συνάγμα - Sundry claims in foreign currencies		692.202.439		632.025.681
Κόμματα - Coins		2.948.322		2.155.189
Έγγραφα γραμμάτια και ομόλογα Δημοσίου Treasury bills and government bonds		293.344.292		302.785.258
Πιστώσεις - Loans and advances				
I. Προς το Ελληνικό Δημόσιο - To the government				
1. Μακροπρόθεσμα δάνεια σε δραχμές Long-term loans in drachmas	1.402.735.288		1.381.894.977	
2. Δάνεια για συμμετοχή σε διεθνείς οργανισμούς Loans for membership in international financial institutions ...	216.553.183		217.986.248	
3. Μακροπρόθεσμα δάνεια ξενιστά σε συνάλλαγμα Long-term loans in foreign exchange	2.851.547.142		2.750.150.598	
4. Μακροπρόθεσμα δάνεια και τίτλοι με ρήτρα συναλλάγματος Long-term loans and securities with a foreign exchange clause	<u>2.352.633.421</u>	6.823.469.034	<u>2.528.347.191</u>	6.879.179.002
II. Προς τράπεζες - To banks				
1. Χρηρήσεις - Advances	71.828.616		72.972.104	
2. Καταθέσεις - Deposits	<u>74.868.961</u>	148.897.589	<u>66.898.222</u>	139.870.326
Ακίνητα και εγκαταστάσεις - Premises and equipment		15.288.729		14.825.587
Λοιπά στοιχεία - Other assets		462.143.868		404.438.126
ΣΥΝΟΛΟ - TOTAL		12.031.439.476		12.098.767.527
Λογαριασμοί Τάξεως - Off-Balance-Sheet Items				
Τίτλοι Ελλην. Δημοσίου από διαχείριση κεφαλαίων δημ. οργάν. Investment in Govnt securities on behalf of Public Entities		826.202.252		826.783.379

Λογιστική Κατάσταση της Τράπεζας της Ελλάδος
Financial Statement of the Bank of Greece

Thousand drachmas

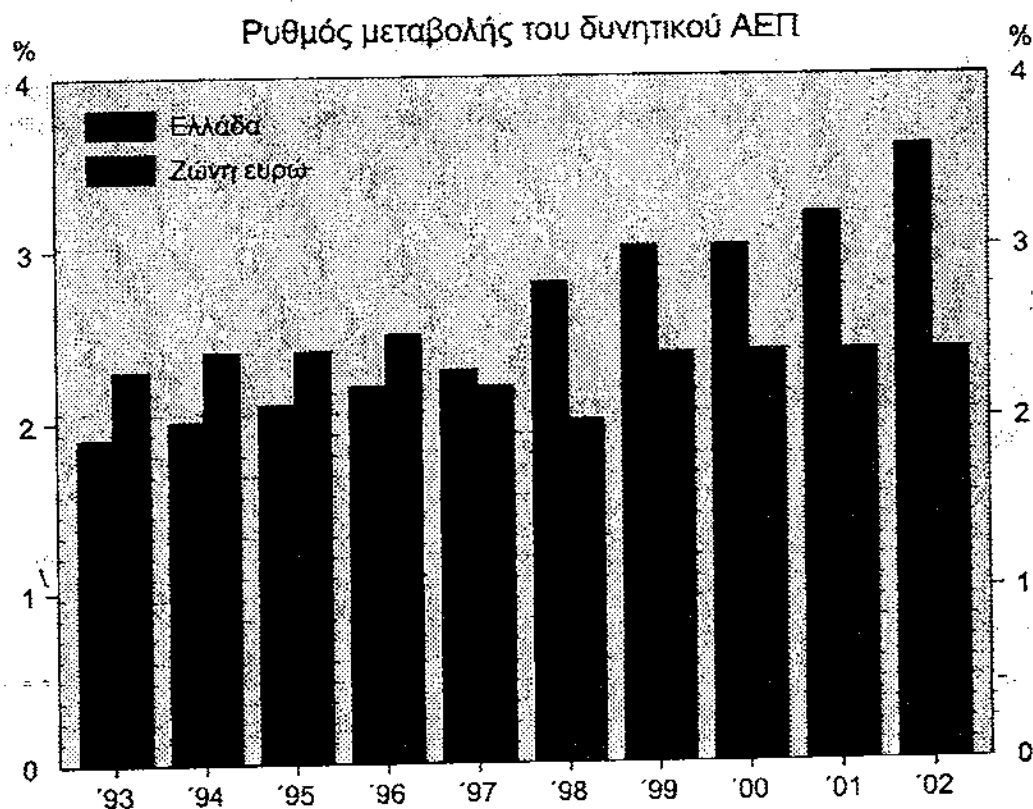
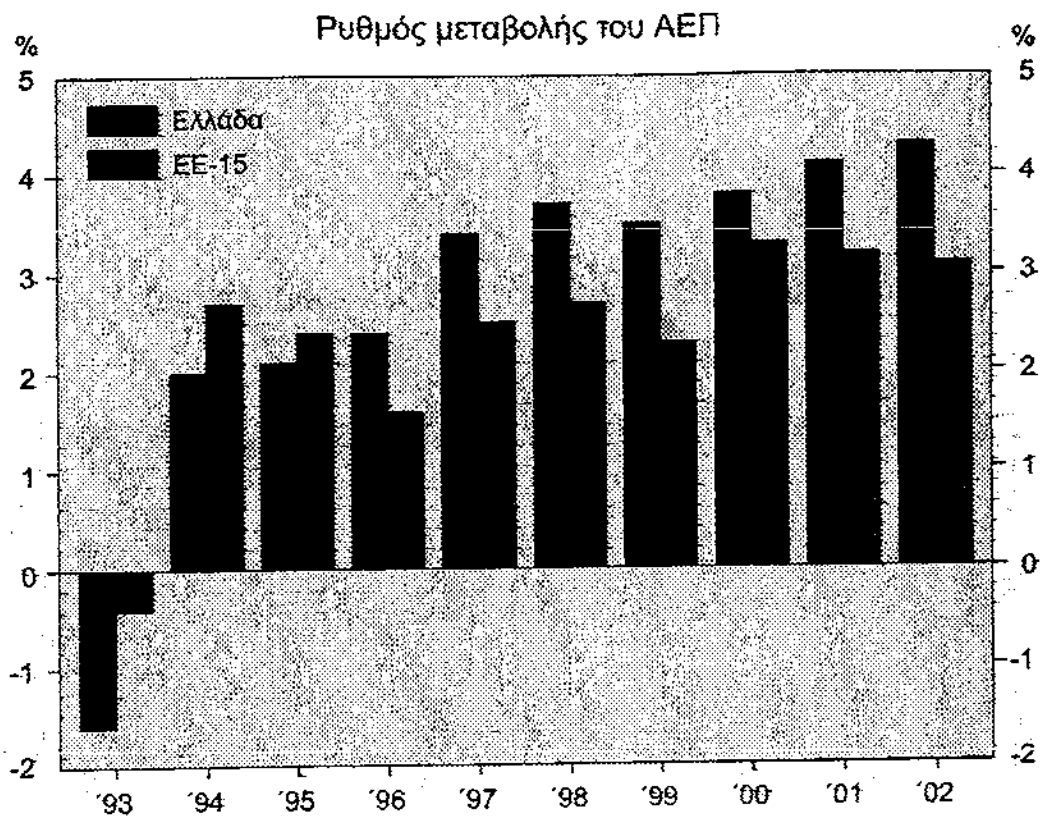
Παθητικά - Liabilities	Νοέμβριος November	30, 1995	Δεκέμβριος December	31, 1995
Κεφάλαια μετοχικό - Share capital		13.905.422		13.905.422
Αποθεματικά - Reserves				
I. Τακτικό - Regular reserve	13.905.422		13.905.422	
II. Πρόβλεψη άρθρου 71 του Καταστατικού Provision according to article 71 of the Statutes	4.180.478		6.015.478	
III. Άλλες προβλέψεις Other provisions	1.287.570	19.353.470	1.383.600	21.904.500
Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία - Banknotes in circulation		1.651.956.953		2.018.136.729
Υποχρεώσεις σε δραχμές - Liabilities in drachmas				
1. Λογαριασμός ταμειακής διαχείρισης Ελληνικού Δημοσίου Greek State cash management account	348.603.188		696.701.410	
2. Λογαριασμοί ταμειακής διαχείρισης δημοσίων επιχειρήσεων Public entities' cash management accounts	147.176.356		89.066.674	
3. Καταθέσεις Τραπεζών - Deposits by banks	1.363.910.482		1.150.290.721	
4. Καταθέσεις διεθνών οργανισμών και Τραπεζών εξωτερικού Deposits by international institutions and foreign banks	170.568.703		170.507.353	
5. Άλλες καταθέσεις - Other deposits	24.390.669	2.094.647.616	32.134.214	2.036.699.372
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα Short-term liabilities in foreign exchange		180.845.265		203.941.810
Ανακαταθέσεις τραπεζών σε συνάλλαγμα Redeposits in foreign exchange by banks		3.552.429.194		3.565.748.667
Μακροπρόθεσμα δάνεια για Λογό Ε.Δ. σε συνάλλαγμα Long-term loans in foreign exchange on behalf of the Greek State		2.764.662.320		2.742.179.570
Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα Other long-term liabilities in foreign exchange		1.538.992.731		1.161.821.764
Απονομή ειδικών τραπεζικών δικαιωμάτων του Δ.Ν.Τ. Allocation of special drawing rights in the IMF		36.344.255		36.577.239
Εκπεμείς λογαριασμοί - Suspense accounts		137.963.448		160.661.545
Άλλες υποχρεώσεις - Other liabilities		60.338.782		133.790.709
ΣΥΝΟΛΟ - TOTAL		12.031.439.476		12.096.767.527
Λογαριασμοί Τάξεως - Off-Balance-Sheet items				
Λογαριασμοί διαχείρισης κεφαλαίων Δημ. οργανισμών Public entities' funds management account		926.302.252		926.783.379

Συγκριτική επίδοση: Ελλάδα-ΕΕ

Ο πληθωρισμός στην Ελλάδα και το δημοσιονομικό έλλειμμα συνέκλιναν με ταχείς ρυθμούς προς τα επίπεδα της ΕΕ.

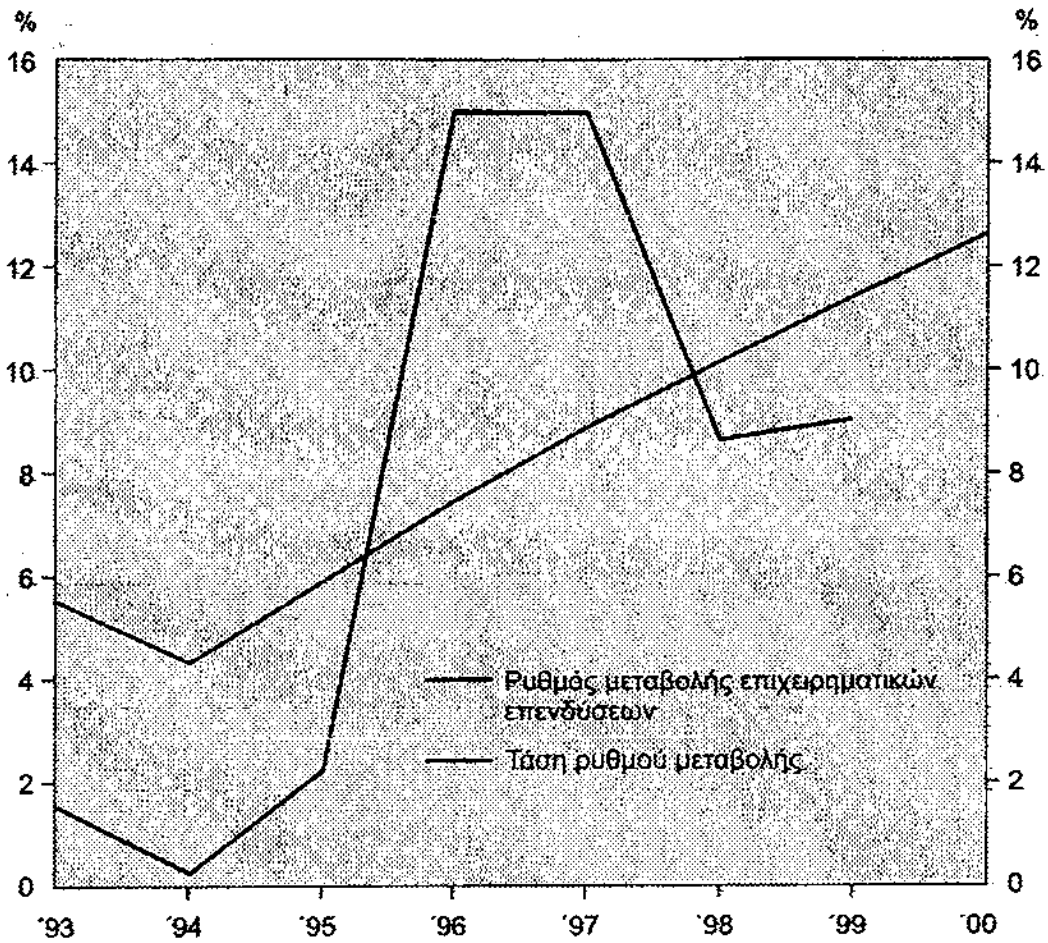
Συγκριτική επίδοση: Ελλάδα-ΕΕ

Πηγή: ΟΟΣΑ, *Economic Outlook*, και εκτιμήσεις Τράπεζας της Ελλάδος.

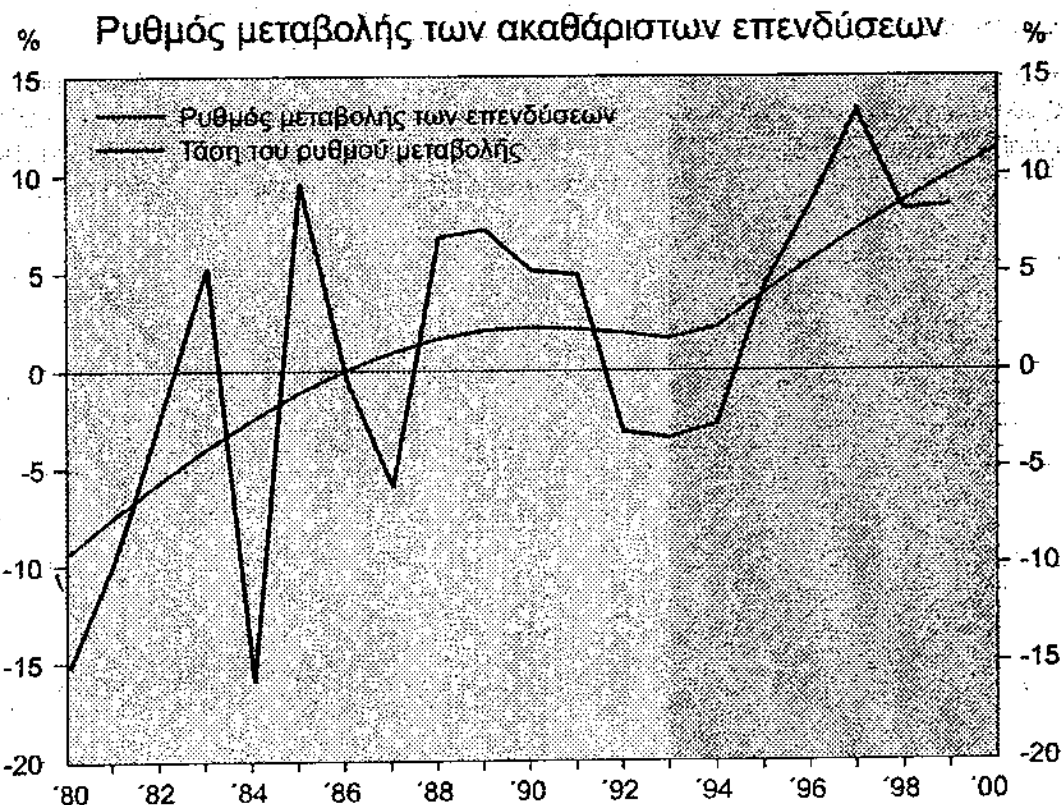
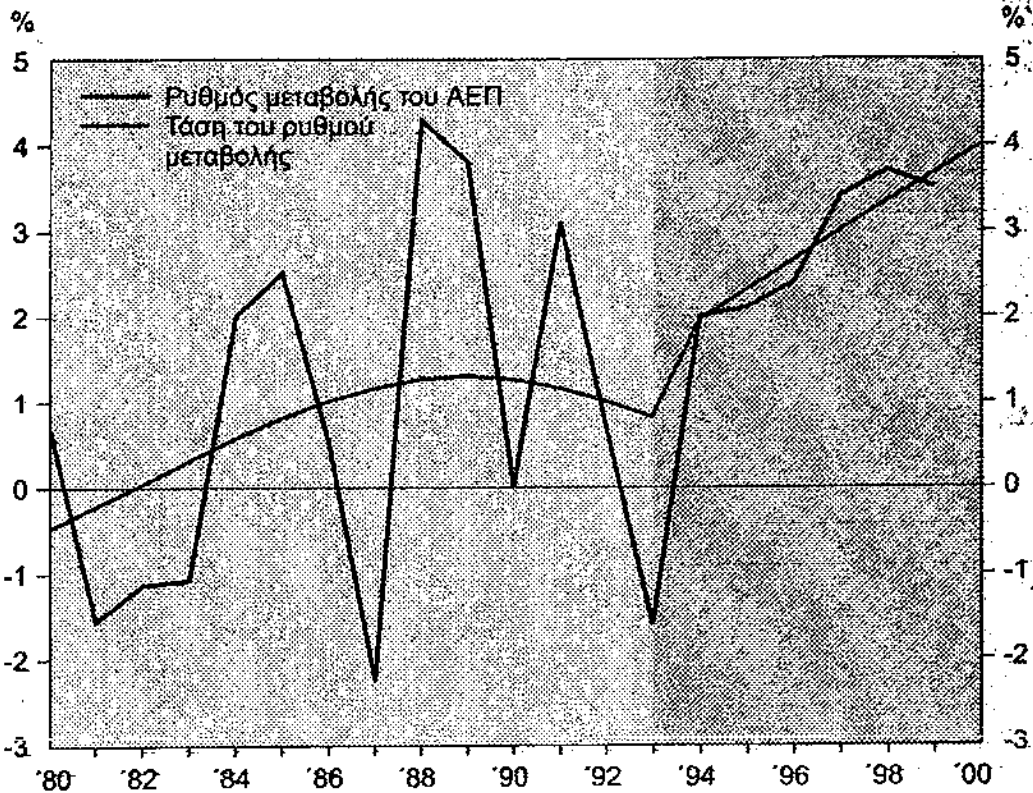
Οι ρυθμοί ανάπτυξης κυμαίνονται σε επίπεδα άνω του 3% ετησίως και είναι ανώτεροι από το μέσο ρυθμό ανόδου του ΑΕΠ στην ΕΕ κατά τα τελευταία έτη.

Επιχειρηματικές επενδύσεις, ρυθμός μεταβολής σε σταθερές τιμές

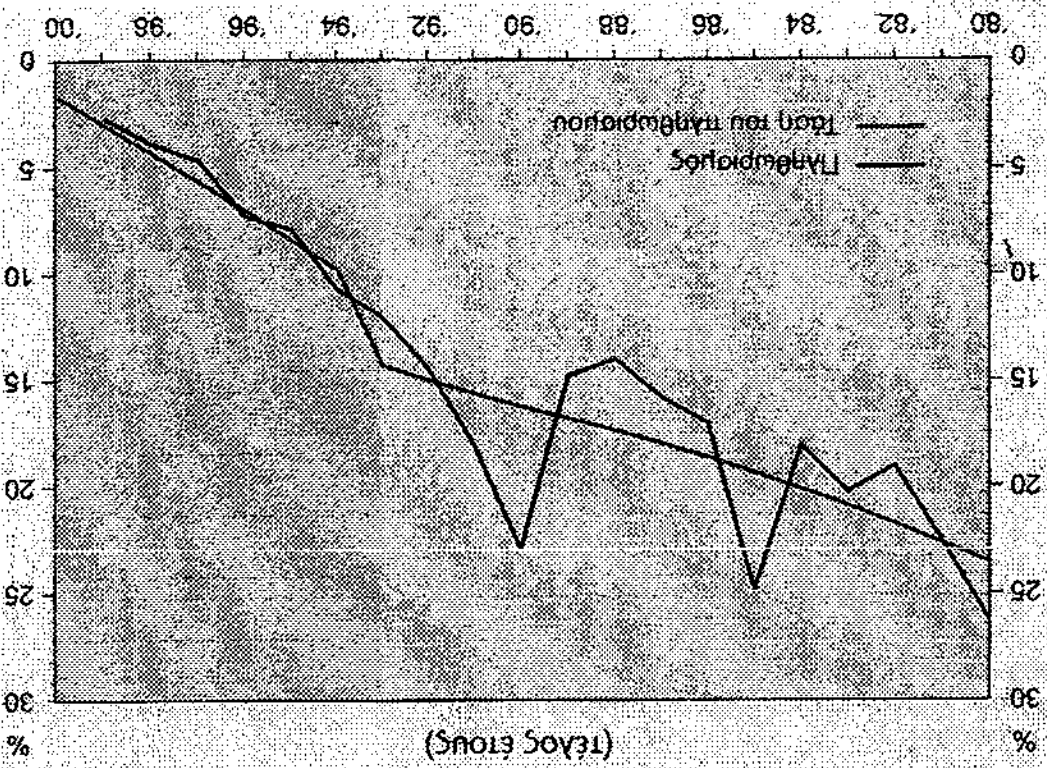
Οι επιχειρηματικές επενδύσεις ανέκαμψαν από το 1994 και μετά.

Ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ

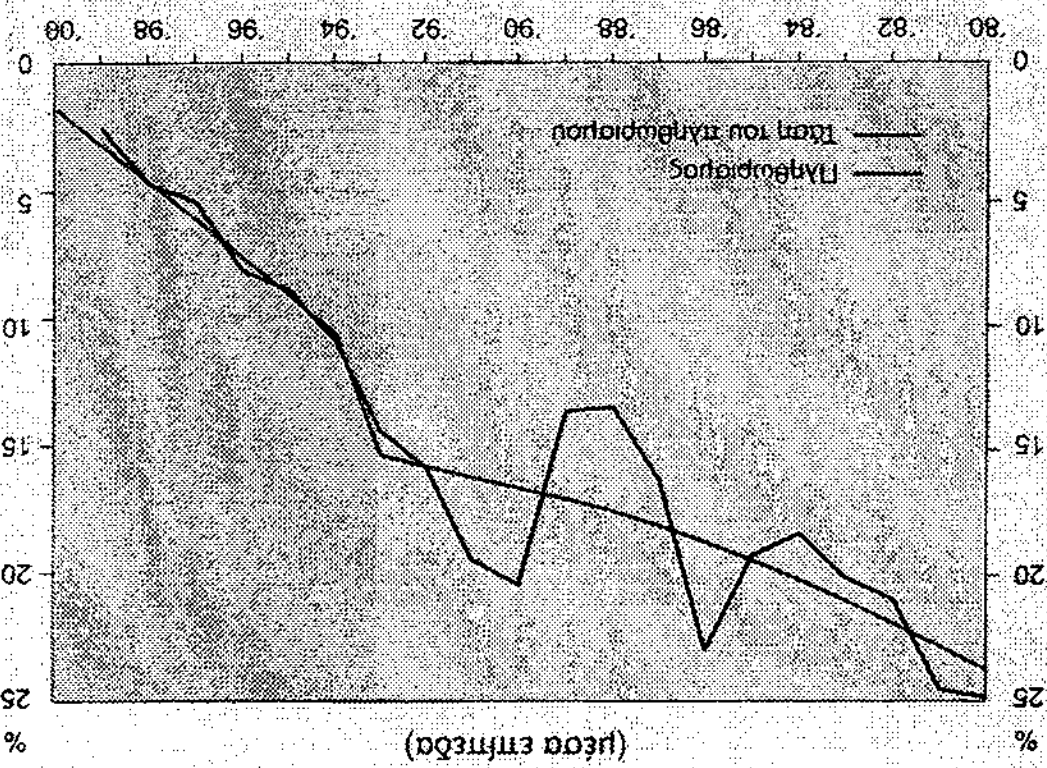

Η τάση του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης επιταχύνθηκε από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 και η ανάπτυξης στηρίζεται στην έντονη επενδυτική δραστηριότητα.

Ο πληθωρισμός υποχώρησε σταθερά στη διάρκεια της δεκαετίας του 1990 και η Ελλάδα εκτάφησε από τις αρχές του 2000 όλα τα κριτήρια της Συνθήκης του Μάαστριχτ για την ένταξη της στη ζώνη του ευρώ τον Ιανουάριο του 2001.

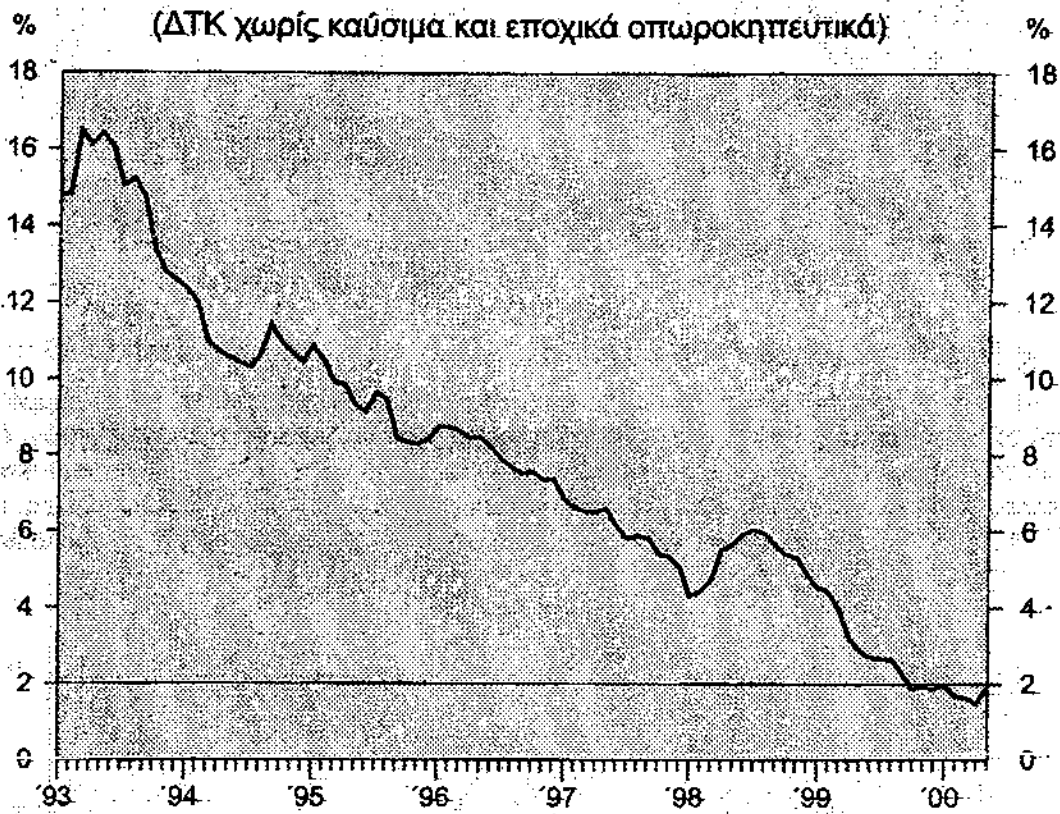

Πληθωρισμός και τάση του πληθωρισμού

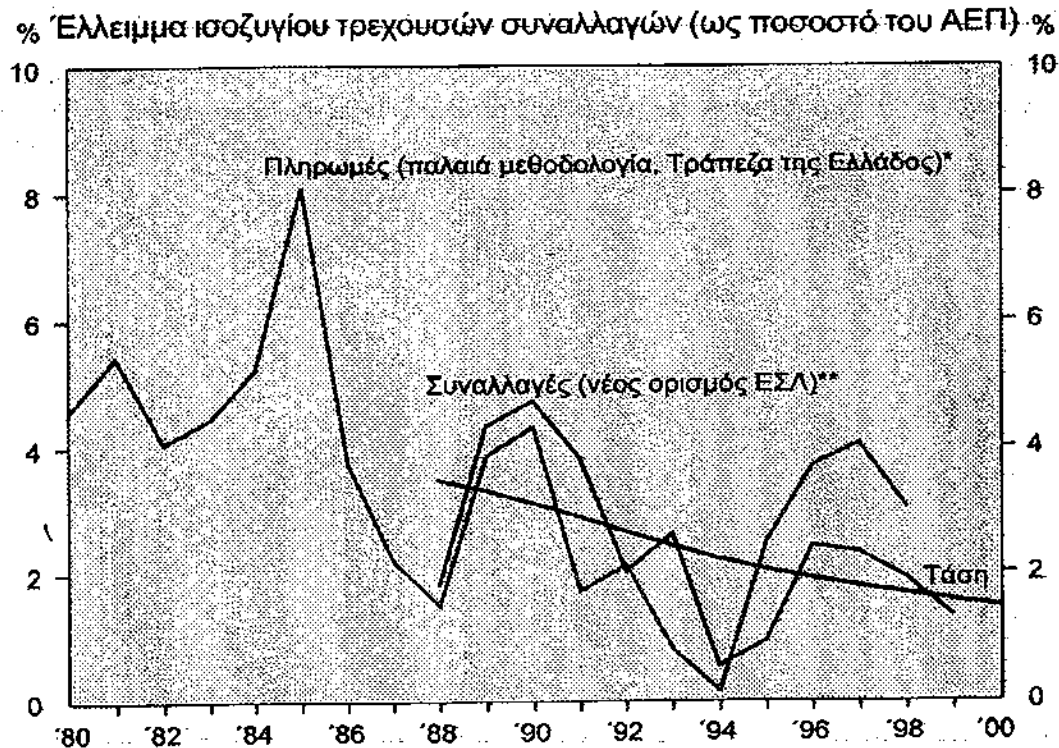
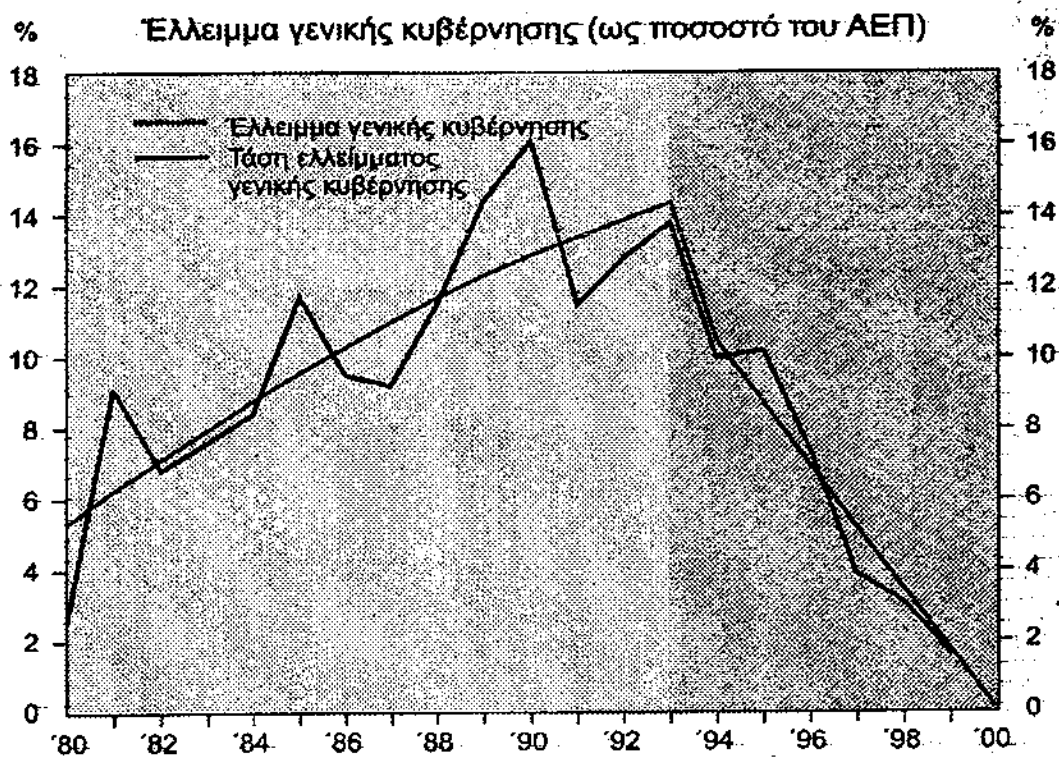
Πληθωρισμός και τάση του πληθωρισμού

Ο πυρήνας του πληθωρισμού

Ο πυρήνας του πληθωρισμού επιβραδύνθηκε έντονα κατά τα τελευταία έτη, φθάνοντας σε επίπεδα χαμηλότερα του 2% τον Οκτώβριο του 1999.

Δημοσιονομικό έλλειμμα και ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών

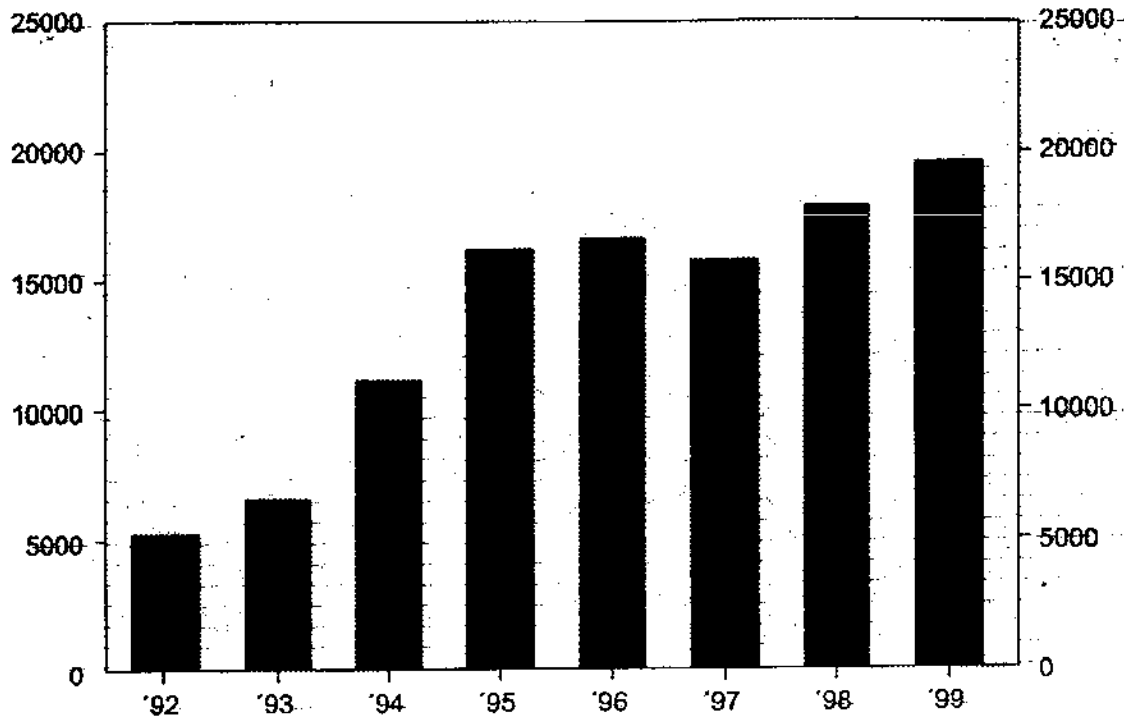

* Υποεκτίμηση εξαγωγικών εισπράξεων, λόγω του ότι ένα μέρος τους δεν επαναπατριζεται, αλλά επανεπενδύεται στο εξωτερικό.

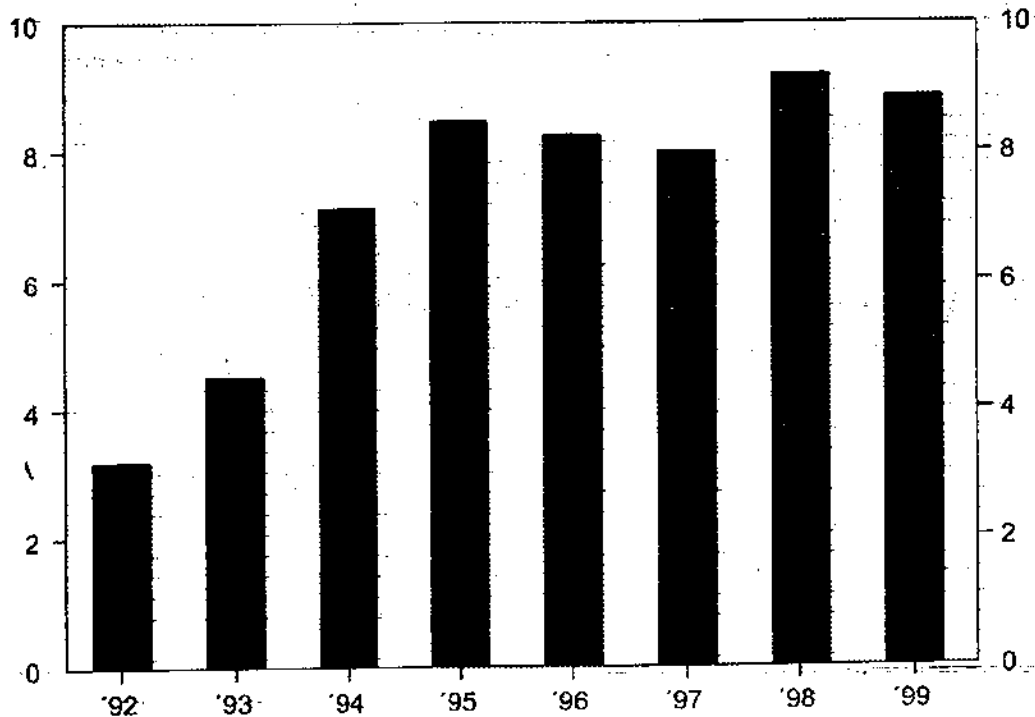
** Νέοι τυποποιημένοι εθνικοί λογαριασμοί της ΕΕ (ΕΣΛ).

Μετά το 1993 παρατηρήθηκε μια αντιστροφή της τάσης των δημοσιονομικών μεγεθών. Το κριτήριο του ελλείμματος εκπληρώθηκε από το 1999 και μέχρι το τέλος του 2000 αναμένεται το έλλειμμα να μειωθεί περαιτέρω. Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών βελτιώθηκε και το έλλειμμα καλύπτεται από αυτόνομες εισροές κεφαλαίων.

Συναλλαγματικά διαθέσιμα
(ετήσιος μέσος όρος, σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)

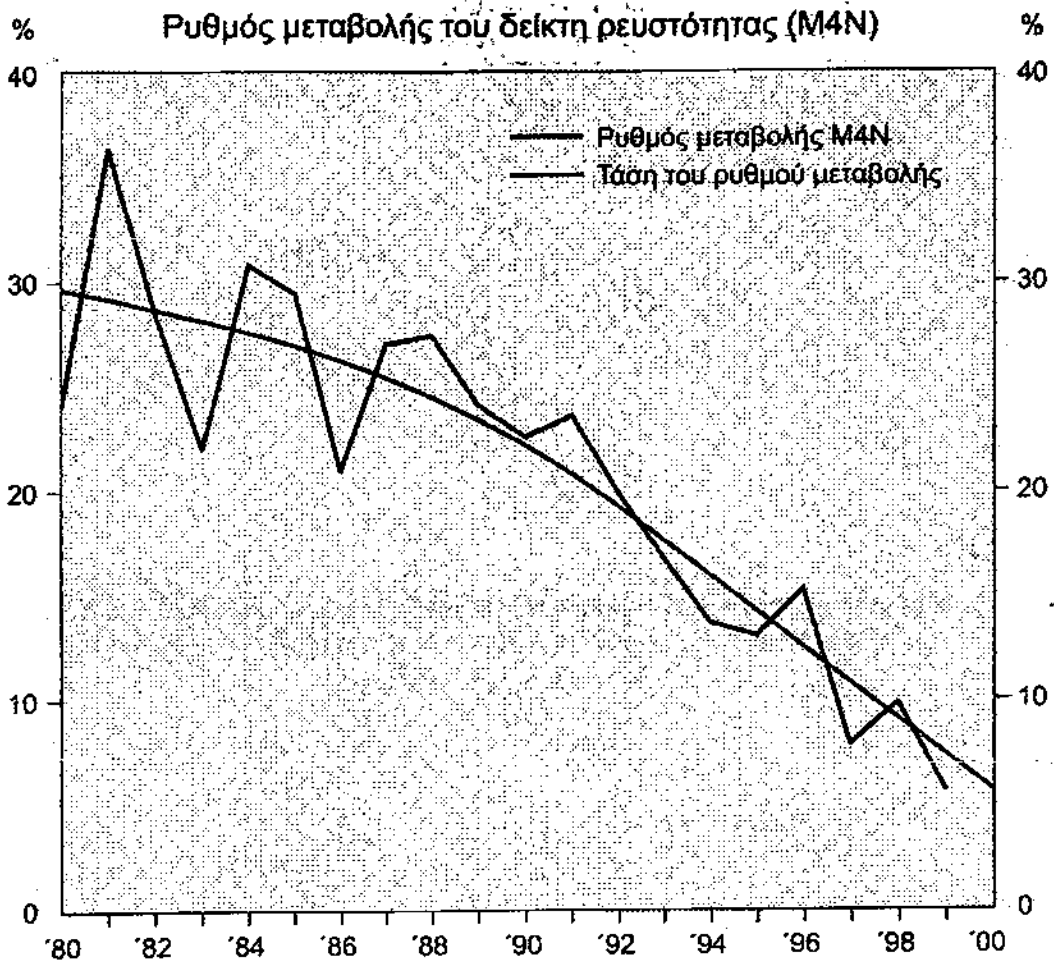

Λόγος συναλλαγματικών διαθεσίμων προς εισαγωγές αγαθών
(ποσοστό κάλυψης, μήνες)

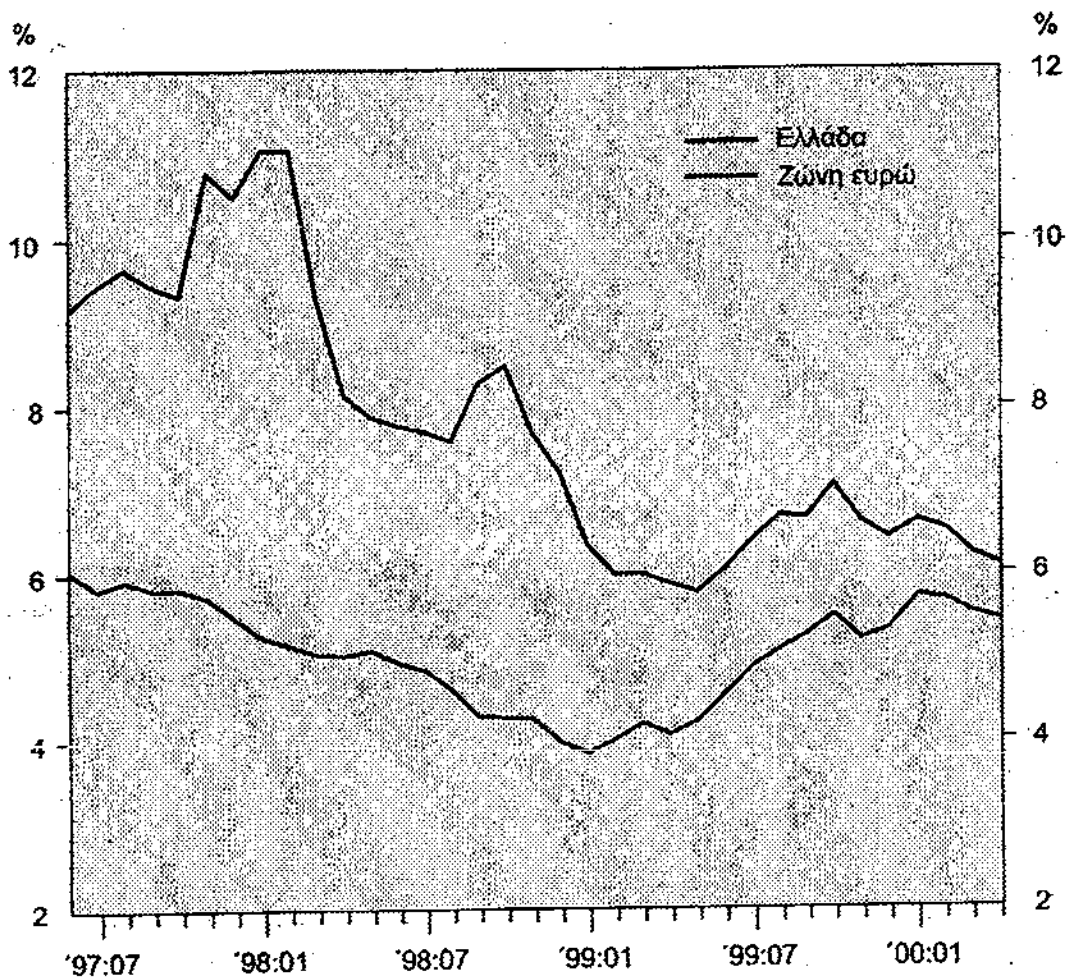
Η κατάσταση από πλευράς συναλλαγματικών διαθεσίμων είναι υγιής και ο λόγος κάλυψης των εισαγωγών κυμαίνεται γύρω στους 8 μήνες από το 1994.

Προσφορά χρήματος

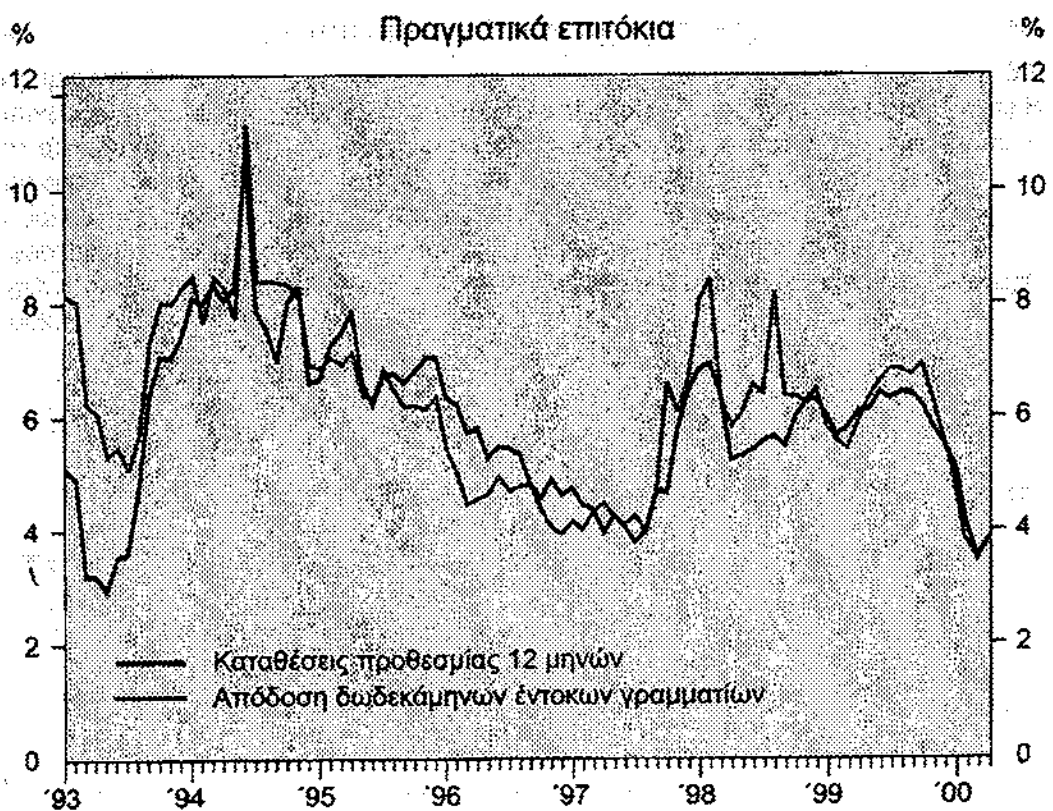
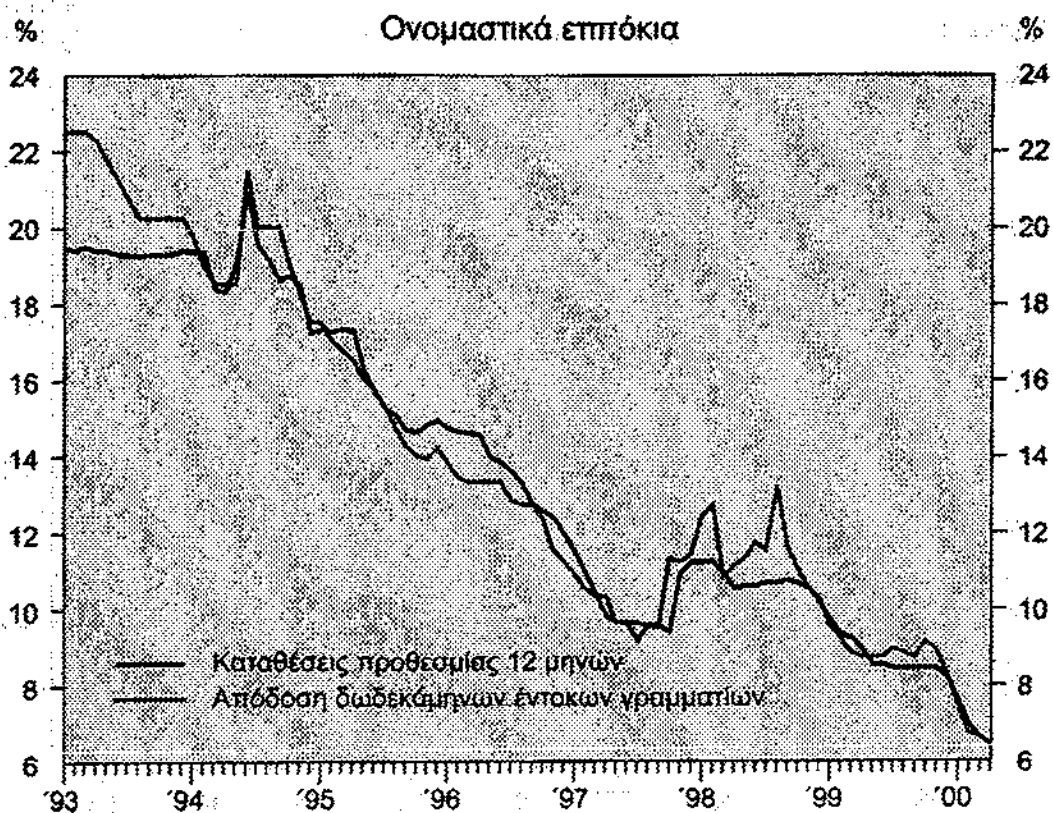
Η περιοριστική νομισματική πολιτική είναι εμφανής στην επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης της ρευστότητας (M4N).

Αποδόσεις δεκαετών ομολόγων Δημοσίου

Η αξιοπιστία της πολιτικής φαίνεται να κερδήθηκε, οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων του Δημοσίου συγκλίνουν με τα επίπεδα της ζώνης του ευρώ.

Επιτόκια

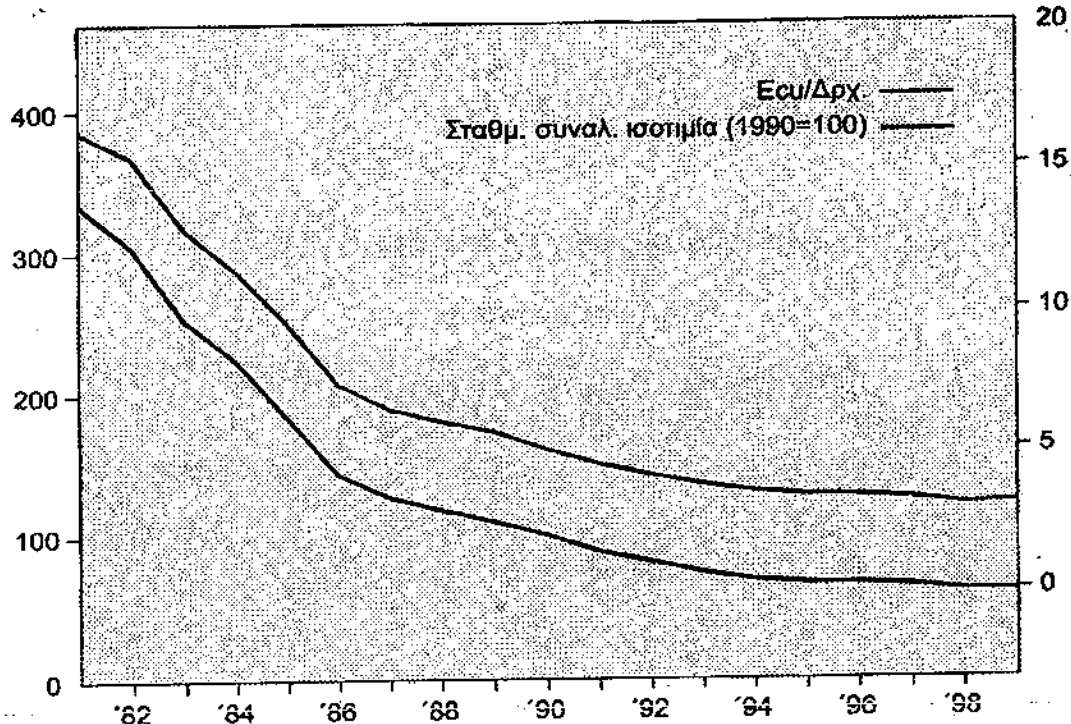
Τα ονομαστικά επιτόκια μειώνονται έντονα, περιορίζοντας το κόστος χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις. Τα πραγματικά επιτόκια παραμένουν προς το παρόν σε σχετικά υψηλά επίπεδα, καθώς διατηρείται η περιοριστική νομισματική πολιτική.

Συναλλαγματικές ισοτιμίες

Σταθμισμένη
συναλ.
ισοτιμία

Ονομαστικές ισοτιμίες

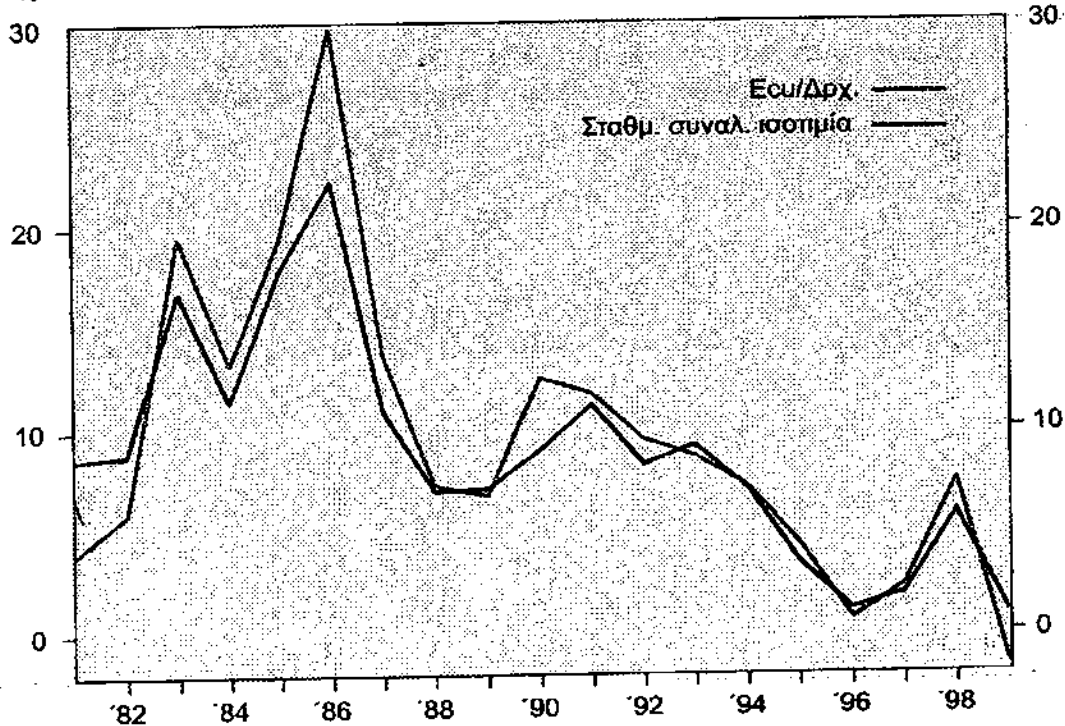
Ecu/Δρχ.

%

Υποτίμηση ονομαστικής ισοτιμίας

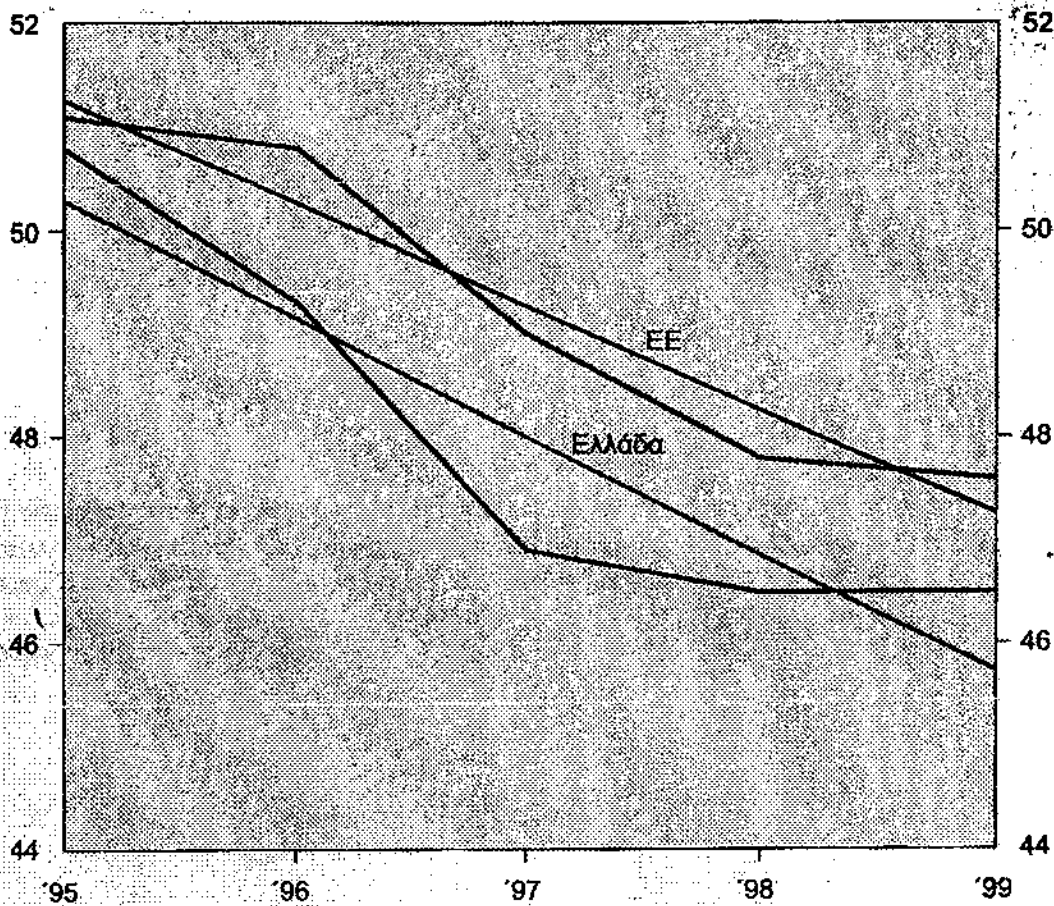
%

Η επιβράδυνση του ρυθμού διολίσθησης της συναλλαγματικής ισοτιμίας της δραχμής αποτελεί το χαρακτηριστικό γνώρισμα της νομισματικής πολιτικής στη διάρκεια της δεκαετίας του 1990. Η ένταξη στον ΜΣΙ το Μάρτιο του 1998 συνοδεύτηκε από υποτίμηση της δραχμής έναντι του ECU, στη συνέχεια όμως η δραχμή παρέμεινε ανατιμημένη σε σχέση με την ισοτιμία. Η δραχμή θα έχει επιστρέψει σταδιακά στη νέα κεντρική της ισοτιμία των 340,75 δραχμών με την ένταξη στην ΟΝΕ την 1.1.2001.

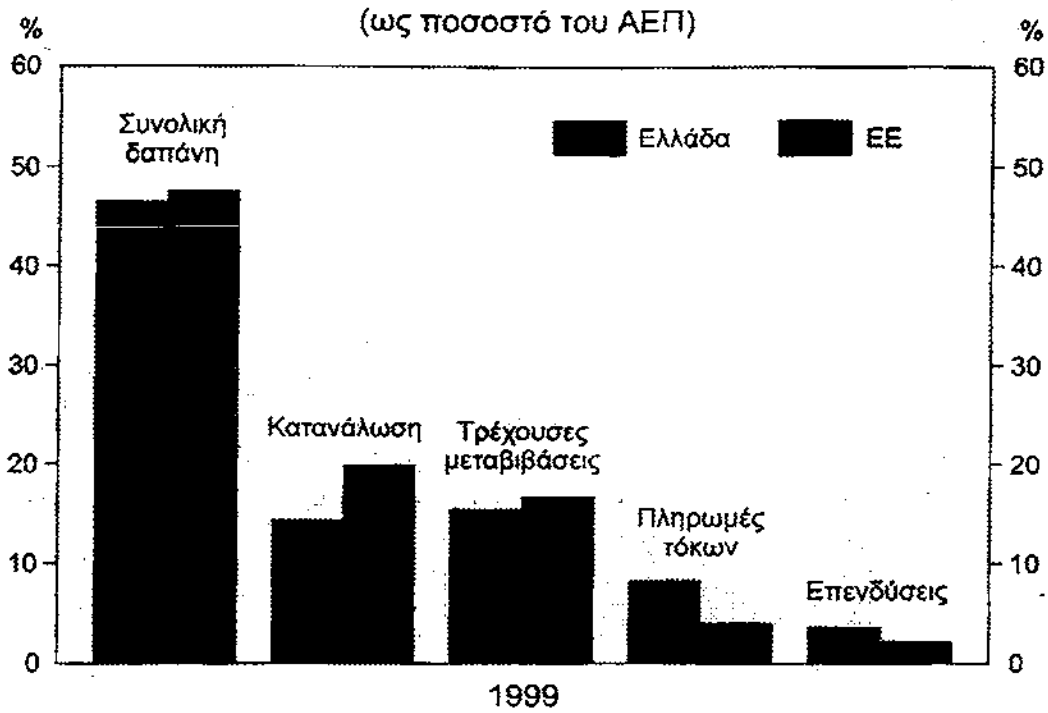
Τάση δαπανών γενικής κυβέρνησης

(ως ποσοστό του ΑΕΠ)

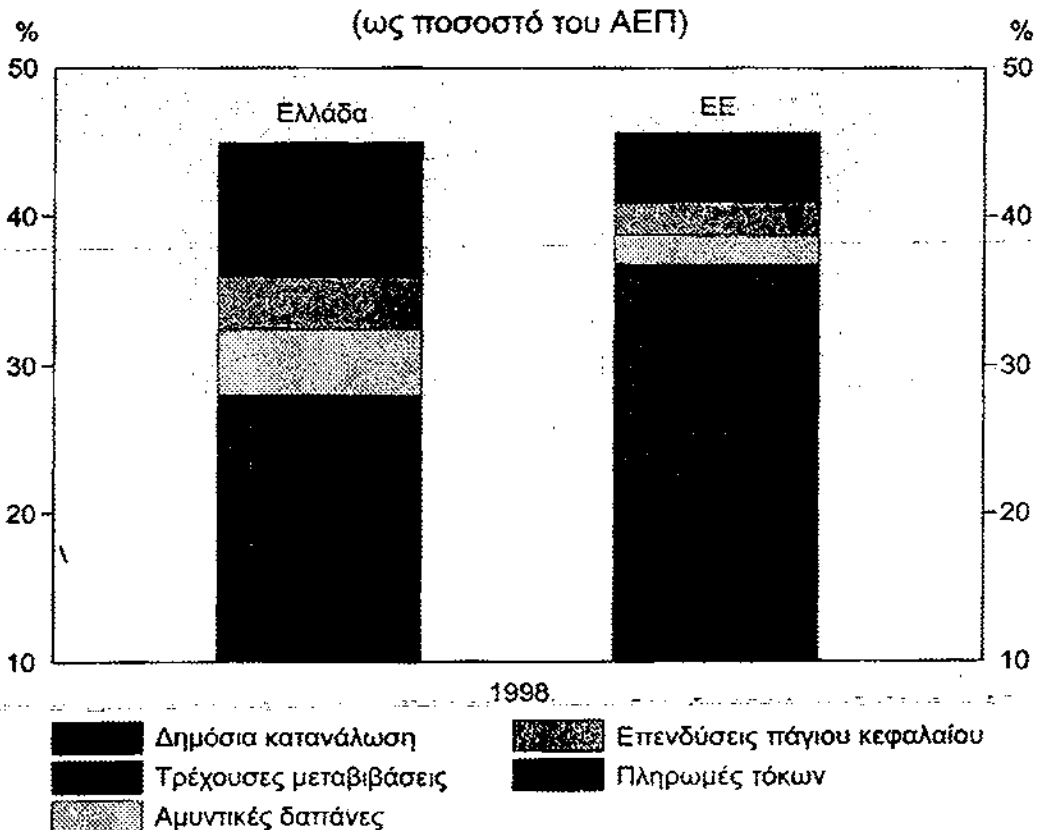

Οι δημόσιες δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ μειώνονται κατά τα τελευταία έτη και παραμένουν σε επίπεδα χαμηλότερα από το μέσο όρο στην ΕΕ

Συνολική δαπάνη γενικής κυβέρνησης

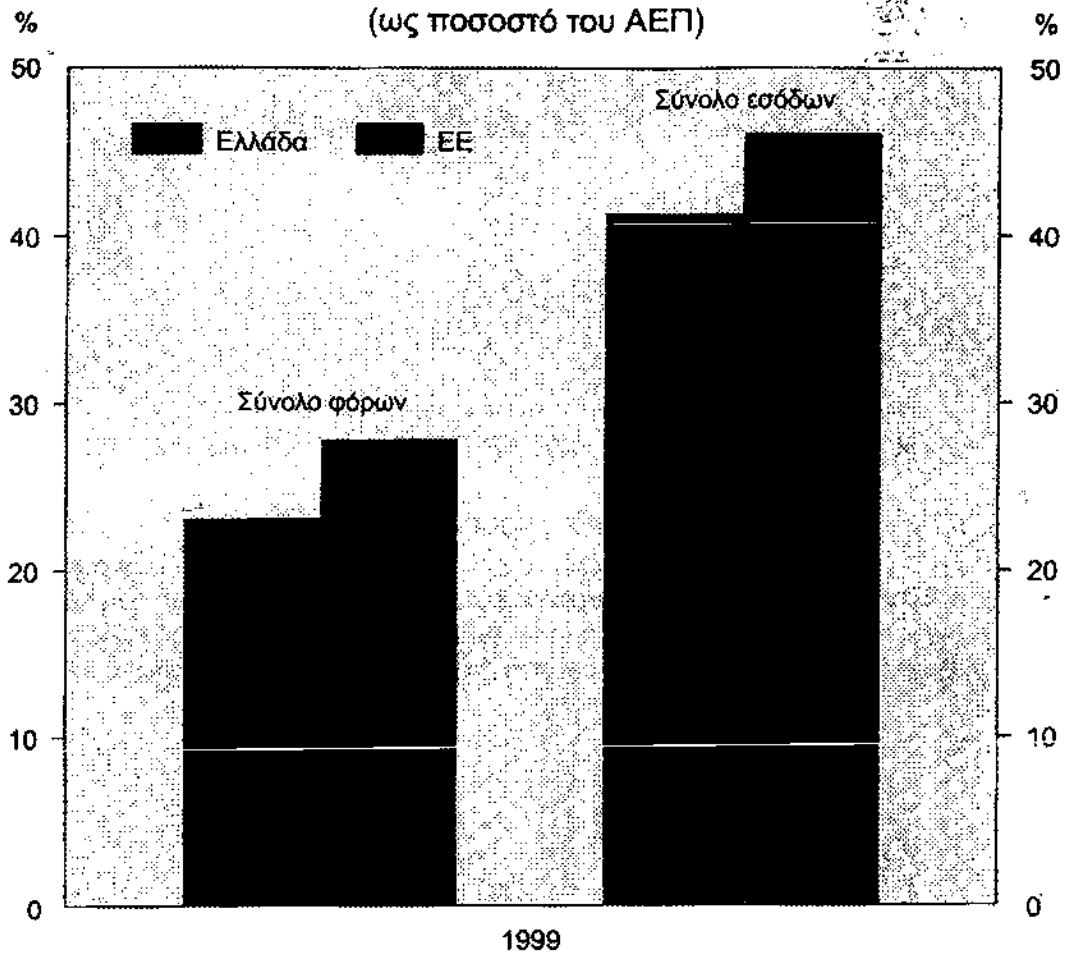
Στοιχεία δαπάνης της γενικής κυβέρνησης

Η δημόσια κατανάλωση και οι τρέχουσες μεταβιβάσεις είναι χαμηλότερες από το μέσο όρο στην ΕΕ, ενώ οι πληρωμές τόκων του Δημοσίου και οι δημόσιες επενδύσεις βρίσκονται σε υψηλότερα επίπεδα. Οι αμυντικές δαπάνες συνιστούν σημαντική επιβάρυνση για τη χώρα.

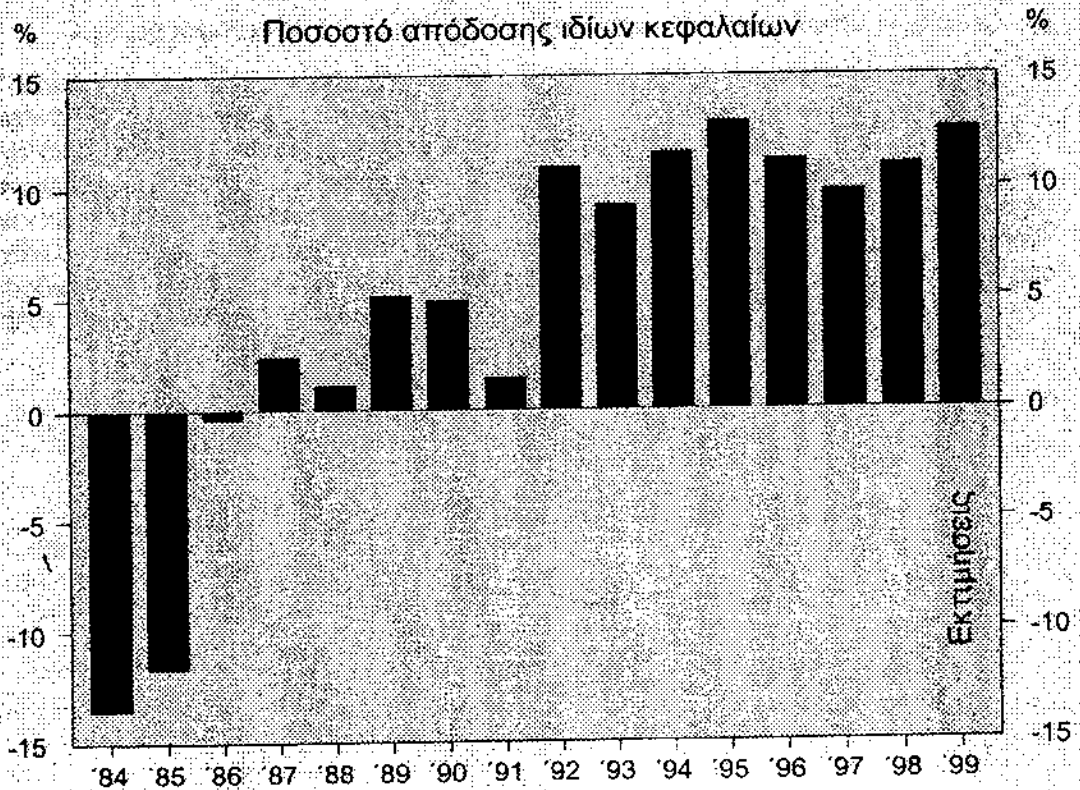
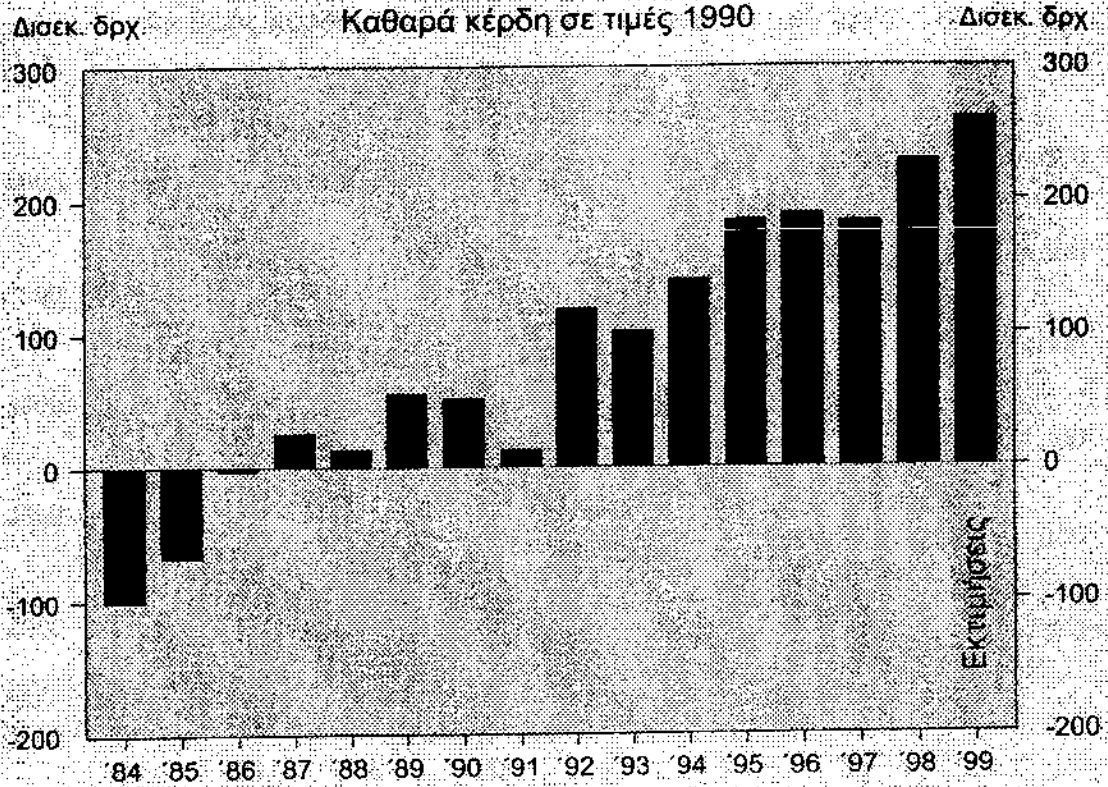
Έσοδα γενικής κυβέρνησης

(ως ποσοστό του ΑΕΠ)

Η φορολογική επιβάρυνση και τα συνολικά έσοδα είναι χαμηλότερα από τους μέσους όρους στην ΕΕ.

Βιομηχανία: κερδοφορία

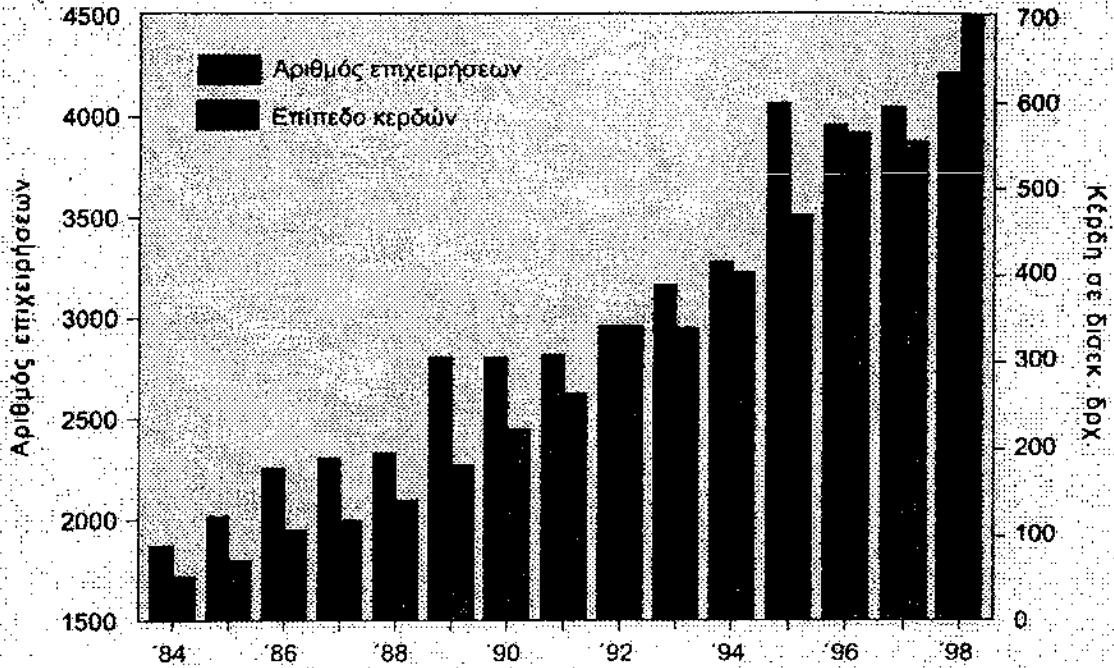

Πηγή: Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών και εκτιμήσεις Τράπεζας της Ελλάδος.

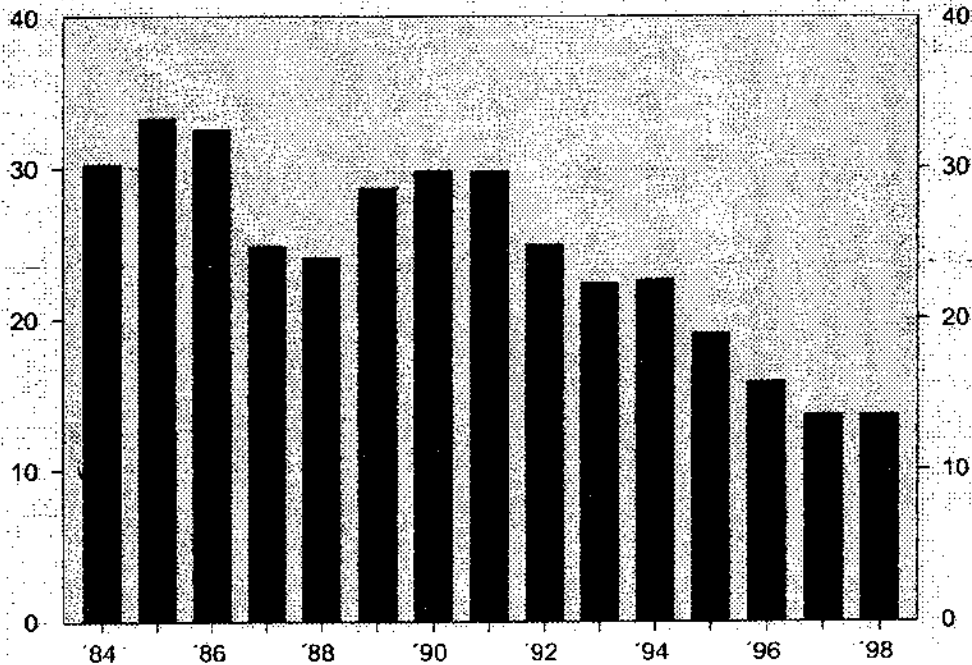
Μετά την υποτονική επίδοση της Βιομηχανίας στη διάρκεια της δεκαετίας 1980 και στις αρχές της δεκαετίας του 1990, από το 1992 αποκαταστάθηκε υγιής κερδοφορία, τα κέρδη αυξάνονται και τα ποσοστά απόδοσης βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα.

Βιομηχανία: κέρδη και χρηματοοικονομικό κόστος

Αριθμός κερδοφόρων επιχειρήσεων και επίπεδο κερδών

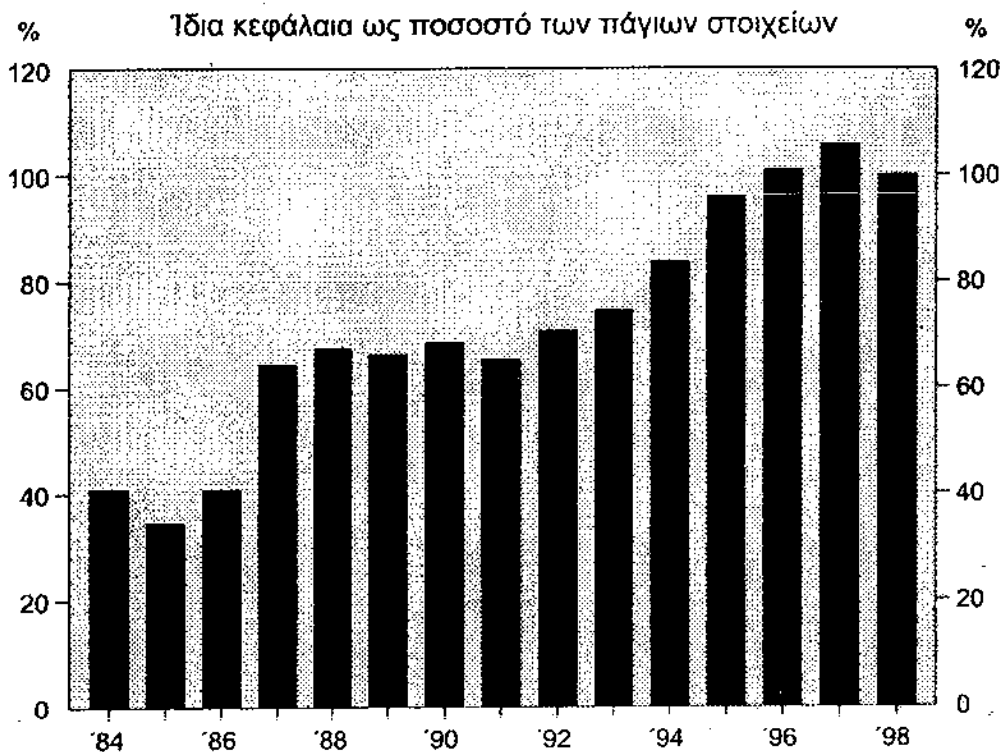
% Χρηματοοικονομικό κόστος ως ποσοστό του συνολικού κόστους %

Πηγή: Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών.

Ο αριθμός των βιομηχανικών επιχειρήσεων που καταγράφουν κέρδη αυξάνεται παράλληλα με τα επίπεδα των κερδών τους. Οι επιχειρήσεις επωφελούνται από την υποχώρηση των ονομαστικών επιτοκίων, η οποία έχει προκαλέσει κατακόρυφη μείωση του κόστους χρηματοδότησης από της αρχές της δεκαετίας 1990. Οι ευεργετικές επιπτώσεις των χαμηλών επιτοκίων θα γίνουν περισσότερο αισθητές μετά την ένταξη στη ζώνη του ευρώ, όταν τα επιτόκια χρηματοδότησης των επιχειρήσεων θα μειωθούν σχεδόν στο μισό από ό,τι το 1999.

Βιομηχανία: μετοχικό κεφάλαιο, πάγια στοιχεία ενεργητικού και δάνεια

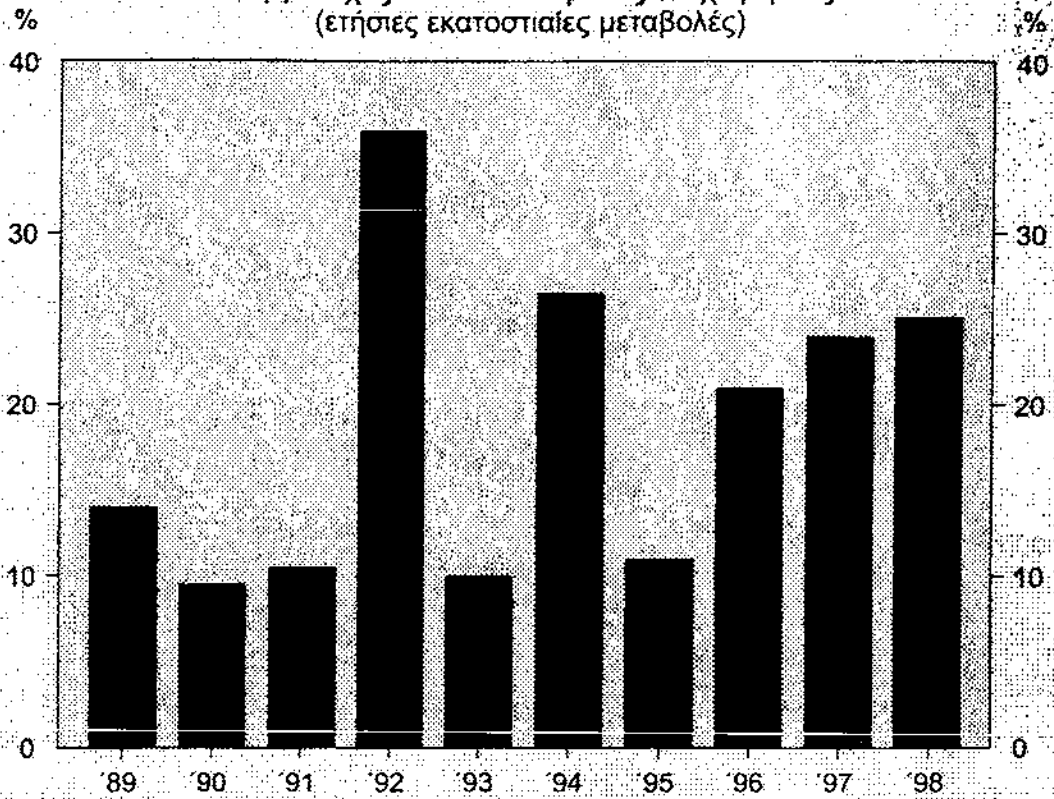

Πηγή: Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών.

Οι βιομηχανικές επιχειρήσεις ενισχύουν την κεφαλαιακή τους βάση και τα ποσοστά των ιδίων κεφαλαίων προς τα πάγια στοιχεία και τα δανειακά κεφάλαια αυξάνονται.

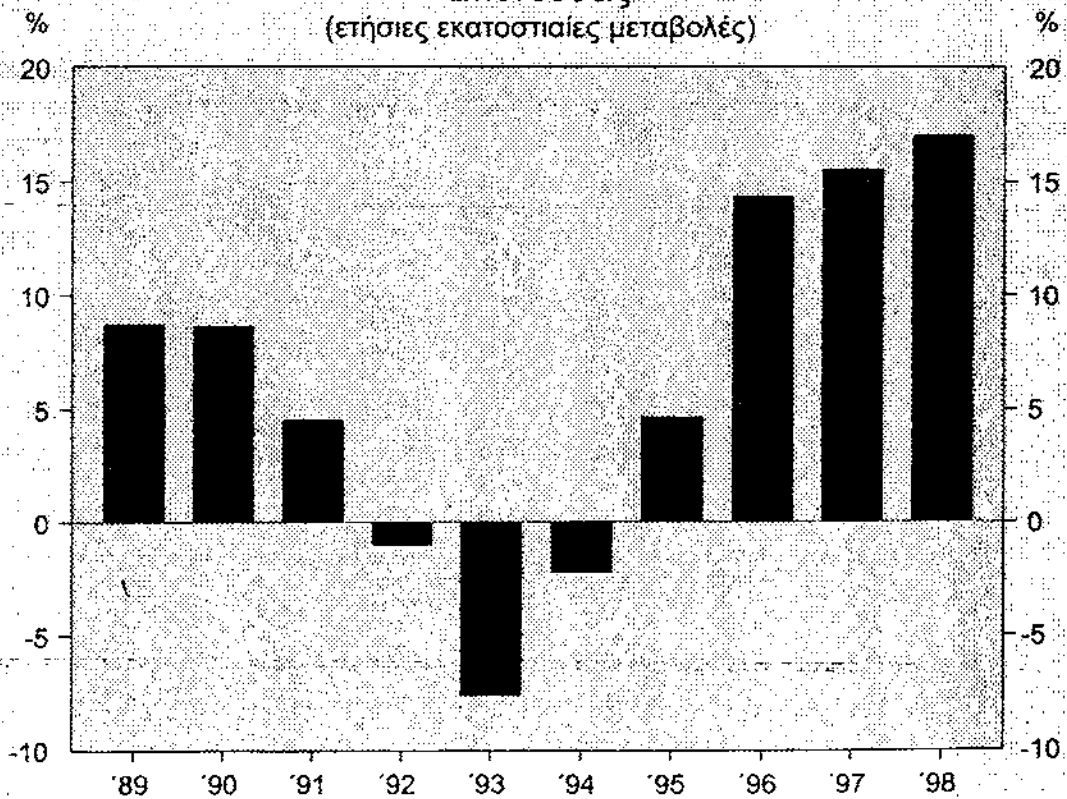
Βιομηχανία: επενδύσεις και συμμετοχές

Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις
(ετήσιες εκατοστιαίες μεταβολές)

Επενδύσεις

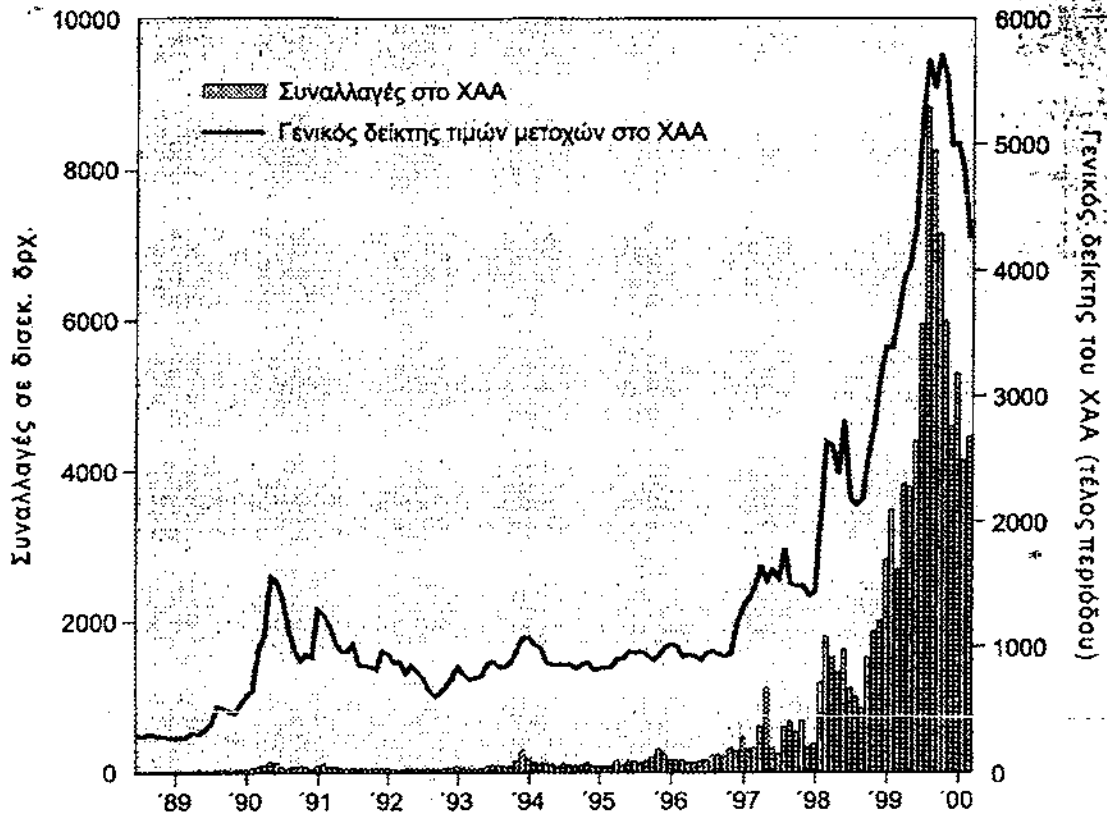
(ετήσιες εκατοστιαίες μεταβολές)

Πηγή: Εκτιμήσεις Τράπεζας της Ελλάδος.

Έντονη αύξηση των επενδύσεων και των συμμετοχών των βιομηχανικών εταιριών σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

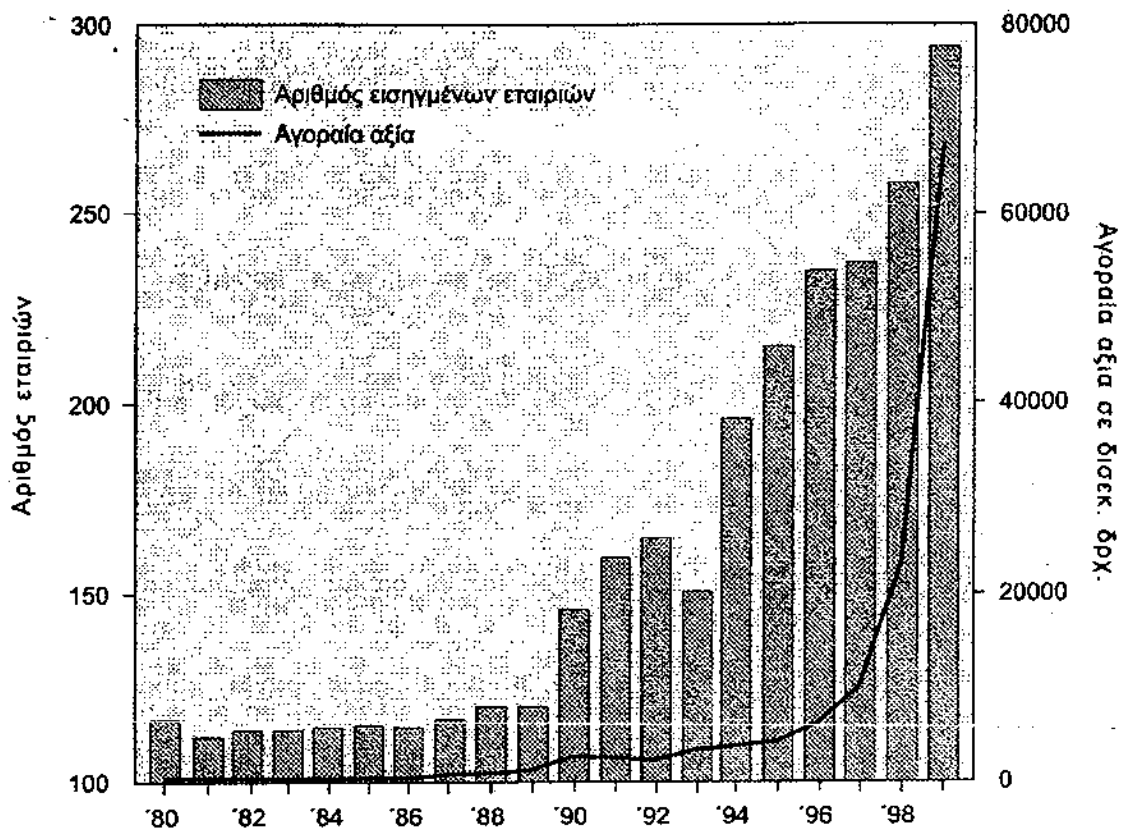
Δείκτης τιμών μετοχών και αξία συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (ΧΑΑ)

Πηγή: ΧΑΑ, Μηνιαίο Στατιστικό Δελτίο.

Το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, σε μεσοπρόθεσμη βάση σημείωσε καλή επίδοση τα τελευταία χρόνια, παρά τις διακυμάνσεις. Η αγορά διευρύνεται όλο και περισσότερο καθώς αυξάνεται ο αριθμός των συναλλαγών.

Αριθμός και αγοραία αξία των εισηγμένων εταιριών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (ΧΑΑ)

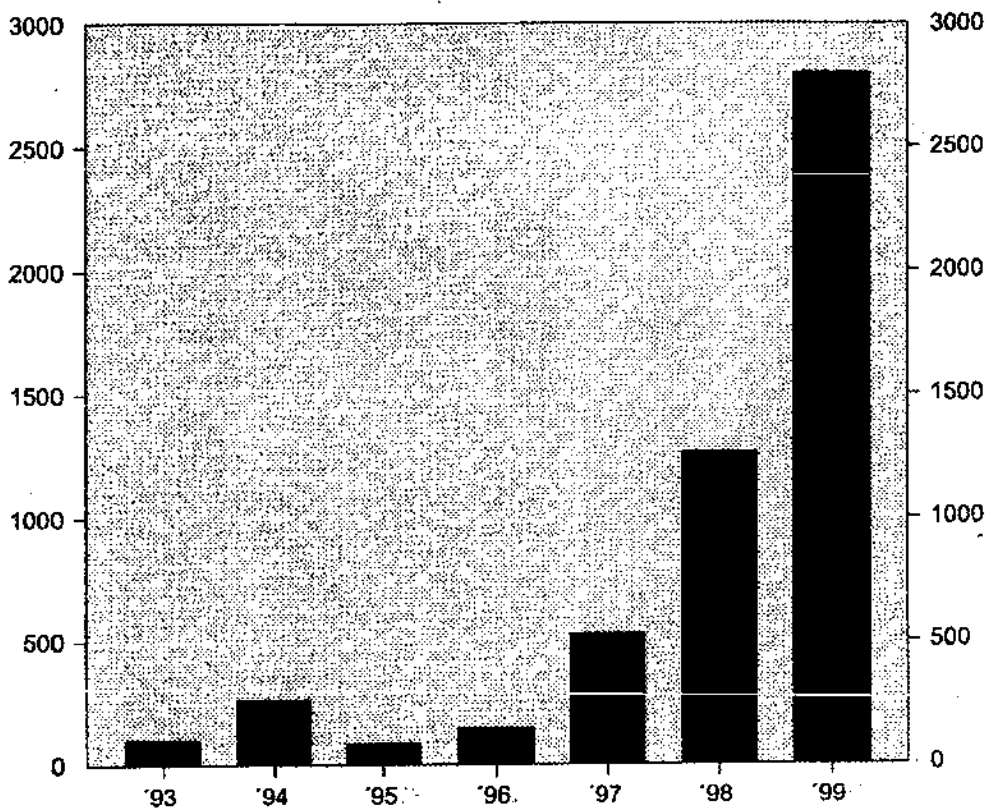

Πηγή: ΧΑΑ, Ετήσιο και Μηνιαίο Στατιστικό Δελτίο.

Τα τελευταία πέντε έτη, πολλές επιχειρήσεις επιδιώκουν την εισαγωγή τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και η αγοραία αξία των εισηγμένων εταιριών έχει αυξηθεί έντονα.

Κεφάλαια που αντλήθηκαν από το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (ΧΑΑ)

(σε δισεκ. δρχ.)

Πηγή: ΧΑΑ, Ετήσιο Στατιστικό Δελτίο, και εκτιμήσεις Τράπεζας της Ελλάδος.

Το Χρηματιστήριο γίνεται σημαντική πηγή νέας χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥΣ (σε δισ. δρχ.)

ECONOMIC RESULTS OF PUBLIC ENTERPRISES AND THEIR FINANCING (in billion drs.)

Περίοδος Period	Λογαριασμός Εκμετάλλευσης Operating Account			Λογαριασμός Κεφαλαίου Capital Account	Ειδικό Πόρο Special Resources	Αποτέλεσμα Balance	Αποσβέσεις Depreciation	Επιχορηγίες Grants	Καθαρές Δαν. Ανάγκες Net Borrowing Requirements	Καθ. Δαν. Ανάγκες ως % ΑΕΠ Net Borrowing Requirements as % of GDP	Χρεολύσια Debt Amortisation payments	Εξομ. Νέες εμπορ. πιστ. Repayments of credits - new commercial credits	Ακαθ. Δαν. Ανάγκες Gross Borrowing Requirements
	Εσοδα Revenue	Δαπάνες Expenditure											
1993	2416,4	2291,5	124,9	-945,5	97,7	-722,9	294,6	291,4	136,9	0,6	187,2	-8,4	315,7
1994	2728,3	2630,9	97,4	-1169,9	278,2	-794,3	303,5	334,9	155,9	0,7	231,8	-5,4	382,3
1995	2971,0	2757,6	213,4	-1144,9	161,6	-769,9	271,0	394,2	104,7	0,4	249,5	-16,3	337,9
1996	3368,6	3098,9	269,7	-1303,6	258,1	-775,8	304,4	508,6	-37,2	-0,1	271,2	-9,3	224,7
1997	3568,2	3391,5	176,7	-1678,2	670,3	-831,2	374,6	372,7	83,9	0,3	399,6	-37,2	446,3
1998	3915,7	3727,9	187,8	-1885,0	738,1	-959,1	393,4	388,5	177,2	0,5	315,9	-56,4	436,7
1999 *	4181,3	3917,8	263,5	-2265,9	577,2	-1425,2	447,6	532,9	444,7	1,2	506,5	-35,7	915,5
2000 **	4633,1	4300,5	332,6	-2673,0	585,4	-1755,0	484,8	639,6	630,6	1,6	296,5	-38,1	889,0

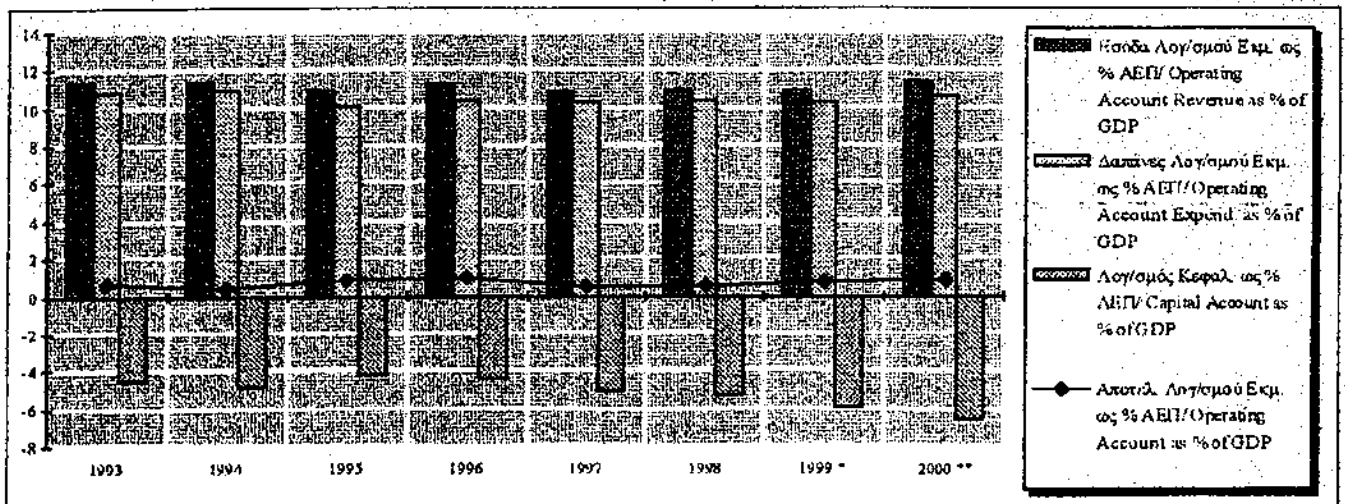
(%) Μεταβολή έναντι αντίστοιχης περιόδου προηγούμενου έτους

(%) Change over corresponding period of previous year

Περίοδος Period	Λογαριασμός Εκμετάλλευσης Operating Account			Λογαριασμός Κεφαλαίου Capital Account	Ειδικό Πόρο Special Resources	Αποτέλεσμα Balance	Αποσβέσεις Depreciation	Επιχορηγίες Grants	Καθαρές Δαν. Ανάγκες Net Borrowing Requirements	Καθ. Δαν. Ανάγκες ως % ΑΕΠ Net Borrowing Requirements as % of GDP	Χρεολύσια Debt Amortisation payments	Εξομ. Νέες εμπορ. πιστ. Repayments of credits - new commercial credits	Ακαθ. Δαν. Ανάγκες Gross Borrowing Requirements
	Εσοδα Revenue	Δαπάνες Expenditure											
1993	17,9	18,1	14,0	37,7	-15,3	56,5	41,1	45,6	-	-	-	-	-
1994	12,9	14,8	-22,0	23,7	184,7	9,9	3,0	14,9	-	-	-	-	-
1995	8,9	4,8	119,1	-2,1	-41,9	-3,1	-10,7	17,7	-	-	-	-	-
1996	13,4	12,4	26,4	13,9	59,7	0,8	12,3	29,0	-	-	-	-	-
1997	5,9	9,4	-34,5	28,7	159,7	7,1	23,1	-26,7	-	-	-	-	-
1998	9,7	9,9	6,3	12,3	10,1	15,4	5,0	4,2	-	-	-	-	-
1999 *	6,8	5,1	40,3	20,2	-21,8	48,6	13,8	37,2	-	-	-	-	-
2000 **	10,8	9,8	26,2	18,0	1,4	23,1	8,3	20,0	-	-	-	-	-

Πηγή: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας / Source: Ministry of National Economy.

* Προσωπικά Στοιχεία / Provisional Data. ** Προβολογισμός / Budget

ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (σε δισεκ. δρχ.)

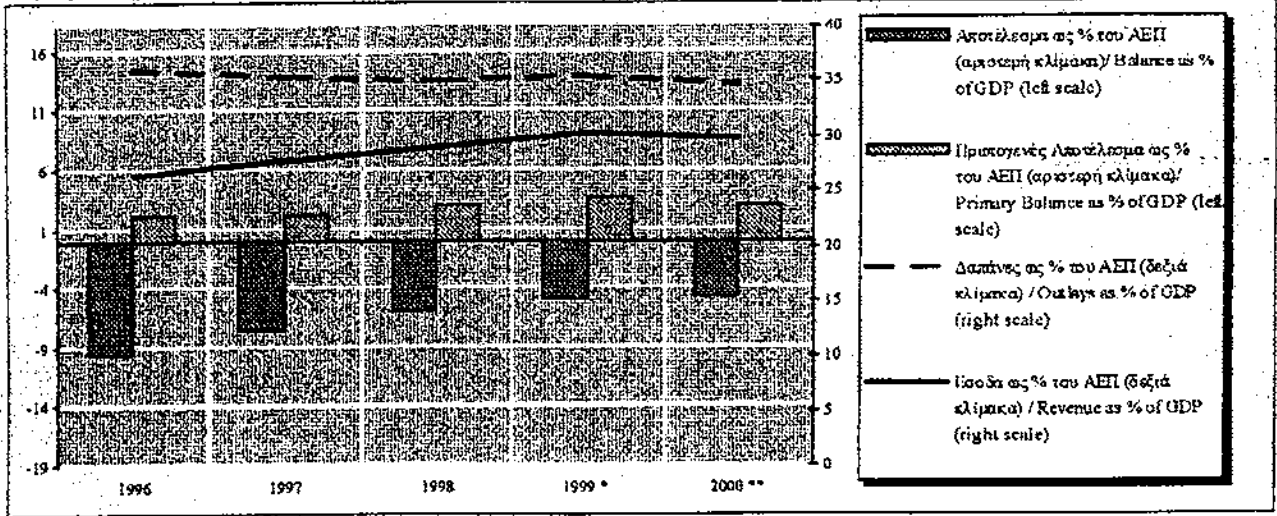
GOVERNMENT BUDGET (in billion drs.)

Περίοδος (1), (2)	Δαπάνες (3) / Outlays (3)		Έσοδα Revenues	Έλλειμμα (-)/ Πλεόνασμα (+)		Έλλειμμα (-)/ Πλεόνασμα (+) ως % ΑΕΠ	
	Πρωτογενείς Δαπάνες Primary Outlays			Πρωτογενής Αποτέλεσμα Primary Balance	Balance	Πρωτογενής Αποτέλεσμα ως % ΑΕΠ (4) Primary Balance as % of GDP (4)	Balance as % of GDP
1996	7321,3	10822,4	7951,6	630,3	-2870,8	2,1	-9,6
1997	8474,6	11690,8	9185,4	710,8	-2505,4	2,2	-7,6
1998	9327,8	12561,5	10412,5	1084,7	-2149,0	3,0	-6,0
1999 *	10201,8	13521,8	11590,0	1388,2	-1931,8	3,6	-5,1
2000 **	10880,0	14800,0	12115,0	1235,0	-1985,0	3,0	-4,9
1998 II	2365,7	2996,6	2560,1	194,4	-436,6	0,5	-1,2
III	2313,0	2946,0	2838,0	525,0	-104,0	1,5	-0,3
IV	-	-	-	-	-	-	-
1999 I	-	-	-	-	-	-	-
II	4409,0	6290,0	5019,0	610,0	-1271,0	1,6	-3,3
III	2449,0	2897,0	3056,0	607,0	159,0	1,6	0,4
1998 Apr/Apr.	2634,0	3748,0	2720,0	86,0	-1028,0	0,2	-2,9
Μάιος/May	3339,0	4664,0	3709,0	370,0	-955,0	1,0	-2,7
Ιούν/June	4146,0	5768,0	4574,0	428,0	-1194,0	1,2	-3,3
Ιουλ/July	5102,0	6947,0	5737,0	635,0	-1210,0	1,8	-3,4
Αύγ/Aug.	5738,0	7778,0	6530,0	792,0	-1248,0	2,2	-3,5
Σεπτ/Sept.	6459,0	8714,0	7412,0	953,0	-1302,0	2,7	-3,6
Οκτ/Oct.	7159,0	9619,0	8169,0	1010,0	-1450,0	2,8	-4,0
Νοέμ/Nov.	7918,0	10627,0	9032,0	1114,0	-1595,0	3,1	-4,4
Δεκ/Dec.	-	-	-	-	-	-	-
1999 Ιαν/Jan.	-	-	-	-	-	-	-
Φεβ/Feb.	-	-	-	-	-	-	-
Μάρτ/Mar.	-	-	-	-	-	-	-
Απρ/Apr.	2858,0	4215,0	2984,0	126,0	-1231,0	0,3	-3,2
Μάιος/May	3608,0	5283,0	4009,0	501,0	-1174,0	1,3	-3,1
Ιούν/June	4409,0	6290,0	5019,0	610,0	-1271,0	1,6	-3,3
Ιουλ/July	5403,0	7431,0	6247,0	844,0	-1184,0	2,2	-3,1
Αύγ/Aug.	6046,0	8186,0	7077,0	1031,0	-1109,0	2,7	-2,9
Σεπτ/Sept.	6858,0	9187,0	8075,0	1217,0	-1112,0	3,2	-2,9
Οκτ/Oct.	7610,0	10103,0	8888,0	1278,0	-1215,0	3,3	-3,2
Νοέμ/Nov.	8557,0	11297,0	9788,0	1231,0	-1509,0	3,2	-3,9

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Γενικό Λογιστήριο του Κράτους / Source: Ministry of Finance, State General Accounting Office.

- (1) Τα "μηνιαία" στοιχεία αφορούν συσχετικά την περίοδο από τον Ιανουάριο έως τον αντίστοιχο μήνα / "Monthly" figures refer to cumulative data, from January to the respective month.
- (2) Στα ετήσια στοιχεία περιλαμβάνεται και η παράταση του δημοσιονομικού έτους / Annual data include the extension of the fiscal year.
- (3) Στις δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού δεν περιλαμβάνονται πληρωμές προσαύξησης / Outlays of government budget do not include amortization payments.
- (4) Εάν από τις δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού του 2000 αφαιρεθούν οι δαπάνες για τους σεισμοπαθείς ύψους 80 δισεκ. δρχ. και από τις δαπάνες επενδύσεων του 1997, 1998, 1999 και 2000 οι κεφαλαιακές μεταβιβάσεις για επόχους ή περιουσιακών στοιχείων, ύψους 420 δισεκ. δρχ., 482 δισεκ. δρχ., 620 δισεκ. δρχ. και 670 δισεκ. δρχ. τότε το πρωτογενές πλεόνασμα αυξάνεται στο 3,4%, 4,4%, 5,3% και 4,9% του ΑΕΠ αντίστοιχως / If from the 2000 gov. budget the aid to earthquake victims, amounting to Drs. 80 bill, and from 1997, 1998, 1999 and 2000 investment spending the acquisition of equities, amounting to Drs. 420 bill, Drs. 482 bill, Drs. 620 bill and Drs. 670 bill is subtracted then the primary surplus of 1997, 1998, 1999 and 2000 budget increases to 3,4%, 4,4%, 5,3% and 4,9% of GDP respectively.

* Προσωπικά Στοιχεία / Provisional Data ** Προϋπολογισμός / Budget

ΚΡΑΤΙΚΟΙ ΙΠΟΘΗΚΑΓΙΕΜΟΙ (1)
GOVERNMENT BUDGET (1)

Περίοδος (2)	Δαπάνες / Outlays		Έσοδα / Revenue	Διαφορά Ελλείμματος (σε διεσκ. δολ.)		ΑΕΠ (ονομαστικές τιμές) / GDP (current prices)
	Πρωτογ. Δαπάνες / Primary Outlays	% Μεταβολή / Change		Διαφορά Πρωτογενούς Αποτέλεσματος / Primary Balance Difference	Balance Difference (in bil. drs.)	
1996	12,9	10,0	12,4	43,8	-101,5	9,9
1997	15,8	8,0	15,5	80,5	365,4	10,3
1998	10,1	7,4	13,4	373,9	356,4	8,7
1999 *	9,4	7,6	11,3	303,5	217,2	6,5
2000 **	6,6	4,3	4,5	-153,2	-53,2	6,3
1998 II	16,7	10,9	16,6	25,1	67,9	-
III	8,2	7,1	19,4	287,0	266,0	-
IV	-	-	-	-	-	-
1999 I	-	-	-	-	-	-
II	86,4	109,9	96,0	415,6	-834,4	-
III	5,9	-17	7,7	82,0	267,0	-
1998 Απρ/Apr.	23,7	19,5	16,1	-127,0	-234,0	-
Μάιος/May	21,4	13,7	15,4	-95,4	-68,4	-
Ιούν/Jan.	19,6	16,0	17,8	10,0	-104,0	-
Ιουλ/Jul	17,6	14,3	16,8	62,0	-45,0	-
Αύγ/Aug.	16,7	14,0	17,4	144,0	10,0	-
Σεπτ/Sept.	15,3	12,6	18,4	297,0	162,0	-
Οκτ/Oct.	13,3	10,8	15,9	284,0	187,0	-
Νοέμ/Nov.	13,2	9,6	16,2	337,2	331,7	-
Δεκ/Dec.	-	-	-	-	-	-
1999 Ιαν/Jan.	-	-	-	-	-	-
Φεβρ/Feb.	-	-	-	-	-	-
Μάρτ/Mar.	-	-	-	-	-	-
Απρ/Apr.	8,5	12,5	9,7	40,0	-203,0	-
Μάιος/May	8,1	13,3	10,8	131,0	-219,0	-
Ιούν/Jan.	6,3	9,0	9,7	182,0	-77,0	-
Ιουλ/Jul	5,9	7,0	8,9	209,0	26,0	-
Αύγ/Aug.	5,4	5,2	8,4	239,0	139,0	-
Σεπτ/Sept.	6,2	5,4	8,9	264,0	190,0	-
Οκτ/Oct.	6,3	5,0	8,8	268,0	235,0	-
Νοέμ/Nov.	8,1	6,3	8,4	117,0	86,0	-

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Γενικό Λογιστήριο του Κράτους / Source: Ministry of Finance, State General Accounting Office

(1) Οι % μεταβολές και οι διαφορές έχουν υπολογιστεί με βάση τα μεγέθη του Πίνακα V.1 / % changes and absolute differences estimated from the data of Table V.1

(2) Στα ετήσια στοιχεία περιλαμβάνεται και η παράταση του δημοσιονομικού έτους / Annual data include the extension of the fiscal year.

* Προκαταρκτικά Στοιχεία / Preliminary Data, ** Προϋπολογισμός / Budget

ΕΣΟΔΑ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (σε δισεκ. δρχ.)
OVERALL GOVERNMENT BUDGET REVENUE (in billion drs.)

Περίοδος (1), (2) Period (1), (2)	Εσοδα Τακτικού Προϋπολογισμού/Revenues of the Ordinary Budget											Εσοδα Προϋπολογισμού Δημόσιων Επενδύσεων Revenues of the Public Invest Budget	Εσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού Revenues of the Government Budget	
	Άμεσοι Φόροι/ Direct Taxes					Έμμεσοι Φόροι/ Indirect Taxes				Μη Φορολογικά Έσοδα Non-Tax Revenues				
	Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων Personal Income Tax	Εισοδήματος Νομικών Προσώπων Corporate Income Tax	Τόκων και Ουδολογ. Καταθέσεων, κ.λπ. Tax on Interest Income	Άλλοι Other	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας Value Added Tax	Φόρος Κατανάλωσης Καυσίμων Consumption Tax on Fuels	Φόρος Κατανάλωσης Καπνών Consumption Tax on Tobacco	Άλλοι Έμμεσοι Φόροι Other Indirect Taxes						
1996	1018,9	522,1	294,2	480,9	2316,1	2154,0	834,5	405,5	905,9	4299,9	768,1	7384,1	567,5	7951,6
1997	1180,3	739,0	305,6	522,2	2767,1	2448,6	849,0	458,6	1077,7	4833,9	866,4	8467,4	718,0	9185,4
1998	1587,0	1018,3	379,5	606,6	3591,4	2723,3	844,8	513,0	1167,3	5248,4	658,7	9498,5	914,0	10412,5
1999 *	1823,7	1136,7	358,6	717,5	4036,5	2980,8	794,1	557,9	1509,1	5841,9	701,6	10580,0	1010,0	11590,0
2000 **	1500,0	1051,0	330,0	809,0	3690,0	3200,0	808,0	530,4	1707,6	6246,0	1019,0	10955,0	1160,0	12115,0
1997 IV	365,5	28,3	139,2	133,5	666,5	639,6	849,0	119,1	293,0	1900,7	266,0	2833,2	373,5	3206,7
1998 I	291,8	56,0	34,9	131,1	513,8	692,9	216,0	116,5	321,5	1346,9	129,2	1989,9	43,5	2033,4
II	293,6	457,5	56,5	146,1	953,7	615,6	412,6	115,8	263,2	1407,2	266,1	2627,0	130,1	2757,1
III	506,9	416,8	227,1	144,8	1395,6	721,0	631,7	146,5	270,4	1769,6	119,8	3085,0	159,2	3244,2
IV	466,6	80,1	161,1	171,8	879,6	693,7	844,8	134,1	306,7	1979,3	137,2	2996,1	329,4	3325,5
1999 I	361,1	76,9	37,4	134,2	609,6	714,0	200,6	125,8	394,3	1434,7	186,7	2231,0	0,0	2231,0
II	365,9	511,8	83,6	179,8	1141,1	708,8	395,1	125,9	332,2	1562,0	259,8	2062,9	75,3	2138,2
III*	540,5	452,4	92,7	196,2	1281,8	777,2	604,9	156,7	333,1	1871,9	106,4	3260,1	148,7	3408,8
1997 Νοέμ./Nov. Δεκ./Dec.	1138,2 1266,3	626,3 636,5	185,2 305,6	441,3 499,9	2391,0 2708,3	2243,3 2448,5	772,0 849,0	487,7 458,6	904,7 1032,6	4338,7 4788,7	675,4 786,8	7405,1 8283,8	403,7 564,1	7808,8 8847,9
1998 Ιαν./Jan. Φεβρ./Feb. Μάρτ./Mar. Απρ./Apr. Μάιοσ/May Ιούν./Jun. Ιουλ./Jul. Αύγ./Aug. Σεπτ./Sept. Οκτ./Oct. Νοέμ./Nov. Δεκ./Dec.	148,9 201,2 291,8 360,8 491,2 535,4 768,3 918,9 1092,3 1227,5 1380,2 1558,9	15,8 28,2 56,0 105,6 371,6 513,4 682,5 812,8 930,2 958,5 981,8 1010,4	4,3 24,8 34,9 63,1 79,2 91,4 191,6 208,5 218,4 236,9 247,8 379,5	36,8 77,5 131,1 172,8 219,7 277,2 333,5 368,2 422,0 464,2 528,9 593,9	205,8 331,7 513,8 702,3 1161,7 1467,4 1975,9 2308,4 2662,9 2887,1 3138,7 3542,7	305,5 472,0 692,9 878,5 1109,7 1308,6 1599,4 1787,2 2029,6 2246,3 2486,4 2723,3	71,6 143,8 216,0 285,6 343,8 412,6 492,9 563,1 634,7 703,6 772,2 844,8	37,3 97,2 116,5 150,8 188,6 232,4 281,8 326,6 378,9 426,7 465,9 513,0	92,5 193,6 321,5 392,8 489,1 584,8 686,1 763,0 855,1 935,5 1023,5 1161,9	507,1 906,6 1346,9 1707,7 2131,2 2538,4 3060,2 3409,9 3895,3 4312,1 4748,0 5243,0	40,1 87,1 129,2 250,3 354,2 395,2 447,2 484,7 515,1 564,7 615,3 652,2	753,0 1325,4 1989,9 2660,3 3647,1 4401,0 5483,3 6233,0 7073,3 7763,9 8502,0 9437,9	0,0 0,1 43,5 60,2 63,0 173,6 252,3 296,3 332,8 410,5 533,7 662,2	753,0 1325,5 2033,4 2720,5 3710,1 4574,6 5735,6 6529,3 7406,1 8174,4 9037,7 10100,1
1999 Ιαν./Jan. Φεβρ./Feb. Μάρτ./Mar. Απρ./Apr. Μάιοσ/May Ιούν./Jun. Ιουλ./Jul. Αύγ./Aug. Σεπτ./Sept.* Οκτ./Oct.*	179,8 242,8 361,1 437,3 595,3 727,0 936,3 1081,0 1267,5 1408,3	33,4 43,1 76,9 111,8 442,5 588,7 763,4 905,5 1047,1 1062,8	0,2 20,4 37,4 71,5 99,8 121,0 191,3 201,2 213,7 229,4	34,3 77,5 134,2 186,7 252,2 314,0 401,2 450,0 510,2 565,4	247,7 383,8 609,6 807,3 1389,8 1750,7 2292,2 2637,7 3032,5 3265,9	307,4 472,5 714,0 949,7 1176,4 1422,7 1715,1 1935,5 2199,9 2409,4	64,1 128,2 200,6 265,7 325,5 395,1 469,0 538,8 604,9 667,3	45,0 83,9 125,8 161,7 203,6 251,6 300,3 352,0 408,4 459,3	140,6 248,2 394,3 492,6 605,9 726,4 844,3 947,5 1059,5 1171,0	557,1 932,8 1434,7 1869,7 2311,4 2795,8 3332,7 3773,8 4272,7 4703,0	50,5 143,1 186,7 304,5 397,9 446,6 497,8 523,3 552,9 595,1	855,3 1489,7 2231,0 2981,5 4099,1 4993,1 6122,7 6934,8 7858,1 8564,0	0,0 0,0 6,6 17,1 75,3 139,7 224,0 324,0	855,3 1499,7 2231,0 2988,1 4116,2 5068,4 6262,4 7092,3 8082,1 8888,0

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Γενικό Λογιστήριο του Κράτους / Source: Ministry of Finance, State General Accounting Office.

(1) Τα "μηνιαία" στοιχεία αφορούν συγκεντρωτικά την περίοδο από τον Ιανουάριο έως τον αντίστοιχο μήνα / "Monthly" figures refer to cumulative data, from January in the respective month.

(2) Στα ετήσια στοιχεία περιλαμβάνεται και η παράταση του δημοσιονομικού έτους / Annual data include the extension of the fiscal year.

* Προσωρινά Στοιχεία / Provisional Data. ** Προϋπολογισμός / Budget.

ΕΣΟΔΑ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (1) (% Μεταβολή έναντι αντίστοιχης περιόδου προηγούμενου έτους)

OVERALL GOVERNMENT BUDGET REVENUE (1) (% Change over corresponding period of previous year)

Περίοδος (2)	Εσοδα Τακτικού Προϋπολογισμού/Revenues of the Ordinary Budget											Εσοδα Προσωπικού Δημοσίων Επενδύσεων Revenues of the Public Invest. Budget	Εσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού Revenues of the Government Budget	
	Άμεσοι Φόροι/Direct Taxes					Έμμεσοι Φόροι/Indirect Taxes					Μη Φορολογικά Έσοδα Non-Tax Revenues			
	Εισοδήματα Φυσικών Προσώπων Personal Income Tax	Εισοδήματα Νομικών Προσώπων Corporate Income Tax	Τόκων από Ομόλογα, Καταθέσεις, κ.λπ. Tax on Interest Income	Άλλοι Other	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας Value Added Tax	Φόρος Κατανάλωσης Καυσίμων Consumption Tax on Fuels	Φόρος Κατανάλωσης Καπνών Consumption Tax on Tobacco	Άλλοι Έμμεσοι Φόροι Other Indirect Taxes						
1996	18,3	13,6	1,6	-7,9	8,6	11,4	10,1	9,0	17,3	12,1	1,0	9,8	64,7	12,4
1997	15,8	45,4	3,9	8,6	19,5	13,7	1,7	13,1	19,0	12,4	12,8	14,7	26,5	15,5
1998	34,5	34,2	24,2	16,2	29,8	11,2	-0,5	11,9	8,3	8,6	-24,0	12,2	27,3	13,4
1999 *	14,9	11,6	-5,5	18,3	12,4	9,5	-6,0	8,7	29,3	11,3	6,5	11,4	10,5	11,3
2000 **	-17,7	-7,5	-8,0	12,8	-8,6	7,4	1,8	-4,9	13,2	6,9	45,2	3,5	14,9	4,5
1997 IV	43,8	20,2	-2,1	13,5	24,0	12,1	1,8	12,0	28,2	14,0	20,5	17,6	48,9	21,3
1998 I	40,5	98,0	47,7	12,9	36,7	14,1	6,2	6,5	23,8	14,2	-1,2	18,0	-	20,6
II	0,0	32,2	89,2	24,7	21,2	9,5	1,8	16,8	11,1	8,3	16,5	14,0	64,9	15,8
III	26,8	78,3	12,5	8,9	36,0	12,8	2,3	11,9	11,3	10,7	-25,9	17,9	42,5	19,1
IV	27,7	183,0	15,8	28,7	32,0	8,5	-0,5	12,6	4,7	5,0	-48,4	6,7	-11,8	4,0
1999 I	23,8	37,4	7,4	2,4	18,7	3,0	-7,1	7,9	22,6	6,5	44,6	12,1	-	9,7
II	24,6	11,9	48,0	23,0	19,6	15,1	-4,2	8,6	26,2	14,3	-2,3	14,6	-42,1	11,7
III*	6,6	8,5	-27,1	35,5	7,2	7,8	-4,2	7,0	23,2	8,8	-11,2	7,2	-6,6	6,4
1997 Νοέμ./Nov.	21,5	23,0	13,6	4,8	17,8	12,8	1,2	12,0	14,8	10,9	9,5	12,9	49,1	14,3
Δεκ./Dec.	26,2	22,9	3,9	6,5	18,5	13,7	1,8	13,1	17,4	12,1	8,0	13,7	62,1	15,9
1998 Ιαν./Jan.	31,2	51,2	-	10,0	30,7	8,2	1,0	3,5	3,8	6,0	3,2	11,6	-	11,6
Φεβρ./Feb.	31,5	69,6	92,0	9,1	30,8	12,5	4,8	37,5	14,4	13,8	-5,0	16,1	-	16,1
Μάρτ./Mar.	40,5	98,0	47,7	12,9	36,7	14,1	6,2	6,5	23,8	14,2	-1,2	18,0	-	20,6
Απρ./Apr.	13,8	33,3	90,4	14,4	21,0	14,9	3,8	9,8	14,8	12,4	24,2	15,6	56,4	16,3
Μάιος/May	21,3	27,3	68,1	17,7	24,8	11,0	1,2	9,4	17,4	10,5	14,0	15,1	46,5	15,5
Ιούν./Jun.	16,8	37,1	70,8	18,8	26,2	11,9	1,8	11,4	17,7	11,3	10,1	15,8	120,0	17,9
Ιουλ./Jul.	13,4	46,0	34,6	16,2	25,5	12,6	2,1	11,5	14,6	11,1	3,3	15,2	67,0	16,8
Αύγ./Aug.	16,9	48,2	36,8	14,2	27,6	11,9	2,3	11,4	15,0	10,8	0,9	15,6	75,1	17,4
Σεπτ./Sept.	21,3	53,0	31,2	15,2	30,4	12,2	2,3	11,6	15,6	11,1	-1,1	16,6	74,6	18,3
Οκτ./Oct.	15,6	55,8	34,7	15,1	27,9	10,9	1,0	11,6	12,3	9,5	-1,8	14,7	49,3	16,0
Νοέμ./Nov.	21,3	56,8	33,8	19,8	31,3	10,8	0,0	11,3	13,1	9,4	-8,9	14,8	32,7	15,7
Δεκ./Dec.	23,1	58,7	24,2	18,8	30,8	11,2	-0,5	11,9	12,5	9,5	-17,1	13,9	17,4	14,2
1999 Ιαν./Jan.	20,7	111,4	-95,0	-6,8	20,3	0,6	-10,6	20,0	52,1	9,8	25,7	13,6	-	13,6
Φεβρ./Feb.	20,6	53,2	-17,4	0,0	15,7	0,1	-10,8	-13,7	28,2	2,9	64,3	10,1	-	10,1
Μάρτ./Mar.	23,8	37,4	7,4	2,4	18,7	3,0	-7,1	7,9	22,6	6,5	44,6	12,1	-	9,7
Απρ./Apr.	21,2	5,9	13,3	8,1	15,0	8,1	-7,0	7,2	25,4	9,5	21,7	12,1	-89,0	9,8
Μάιος/May	21,2	19,1	25,9	14,8	19,6	6,0	-5,3	8,0	23,9	8,5	12,3	12,4	-72,9	10,9
Ιούν./Jun.	24,2	14,7	32,5	13,3	19,3	8,7	-4,2	8,3	24,2	10,1	13,0	13,5	-56,6	10,8
Ιουλ./Jul.	21,9	11,8	-0,2	20,3	16,0	7,2	-4,8	6,6	23,7	8,9	11,3	11,7	-44,6	9,2
Αύγ./Aug.	17,6	11,4	-3,5	22,2	14,3	8,3	-4,3	7,8	24,2	9,7	8,0	11,3	-46,8	8,6
Σεπτ./Sept.*	16,0	11,9	-2,1	20,9	13,9	8,4	-4,2	7,8	23,9	9,7	7,4	11,1	-32,7	9,1
Οκτ./Oct.*	14,7	10,9	-3,2	21,8	13,1	7,1	-5,2	7,6	25,2	9,1	5,4	10,3	-21,1	8,7

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Γενικό Λογιστήριο του Κράτους / Source: Ministry of Finance, State General Accounting Office.

(1) Οι % μεταβολές και οι διαφορές έχουν υπολογιστεί με βάση τα μεγέθη του Πίνακα V.3 / % changes and absolute differences estimated from the data of Table V.3.

(2) Στα έτη των στοιχείων περιλαμβάνεται και η παράταση του δημοσιονομικού έτους. / Annual data include the extension of the fiscal year.

* Προσωπικά Στοιχεία / Provisional Data. ** Προϋπολογισμός / Budget.

ΕΠΙΤΟΚΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ (ποσοστά % ετησίως, μέσοι όροι περιόδου)
INTEREST RATES AND INFLATION (percentages per annum, period average rates)

Περίοδος Period	Επιτόκια καταθέσεων Deposit interest rates			Επιτόκια τραπεζικών χορηγήσεων Bank lending interest rates				Απόδοση ετήσιων έναρτων γραμματίων (4) 12-month Treas. bill yield (4)	Απόδοση δεκάετην ομολόγων 10-year govern. bond yield	ΔΤΚ (5) CPI (5)
	Όψεως Sight	Ταμιευτηρίου Savings deposits	Πρόθεσμ. 12 μηνών 12-month time deposits	Βραχυπρόθεσμων/ Short-term		Μακροπρόθεσμων/ Long-term				
				Προς επιχειρ./ To enterprises (1)	Προς νοικοκ./ To households (2)	Προς επιχειρ./ To enterprises (1)	Προς νοικοκ./ To households (3)			
1995	5,8	13,7	15,9	23,1	-	22,1	-	15,5	-	8,9
1996	5,9	11,9	13,5	21,0	-	18,9	-	12,8	-	8,2
1997	5,4	9,2	10,2	18,9	-	16,8	-	10,4	9,8	5,5
1998	5,3	9,0	10,7	18,6	-	16,6	-	11,6	8,5	4,8
1999	3,4	8,0	8,7	15,0	20,4	13,5	12,6	8,9	6,9	2,6
1998 IV	5,0	8,8	10,4	17,9	-	16,2	-	10,6	7,8	4,3
1999 I	3,4	8,2	9,4	15,0	20,4	14,0	13,1	9,2	6,1	3,6
II	3,4	8,0	8,6	15,0	20,4	13,4	12,5	8,7	5,9	2,4
III	3,4	8,0	8,4	15,0	20,4	13,4	12,4	8,8	6,6	2,0
IV	3,4	8,0	8,3	14,9	20,5	13,4	12,5	8,8	6,7	2,5
2000 I	3,3	7,0	7,1	13,8	19,6	12,8	11,2	6,9	6,4	2,9
1998 Δεκ/Dec.	4,6	8,7	10,1	17,6	-	16,0	-	10,3	7,2	3,9
1999 Ιαν/Jan.	3,6	8,4	9,7	15,6	20,3	14,4	13,6	9,5	6,3	3,7
Φεβρ/Feb.	3,3	8,1	9,3	14,7	20,4	13,8	13,0	9,2	6,0	3,7
Μάρτ/Mar.	3,4	8,0	9,2	14,8	20,5	13,7	12,8	8,8	6,0	3,4
Απρ/Apr.	3,4	8,0	8,9	14,9	20,3	13,6	12,8	8,7	5,8	2,8
Μάιος/May	3,3	8,0	8,5	14,9	20,5	13,6	12,4	8,7	5,8	2,4
Ιούν/Jan.	3,4	8,0	8,5	15,2	20,4	12,9	12,4	8,7	6,0	2,1
Ιουλ/Jul.	3,5	8,0	8,4	15,0	20,3	13,2	12,3	8,9	6,4	2,1
Αύγ/Aug.	3,4	8,0	8,4	15,1	20,4	13,4	12,4	8,8	6,7	2,0
Σεπτ/Sept.	3,3	8,0	8,4	15,0	20,5	13,5	12,4	8,7	6,6	2,0
Οκτ/Oct.	3,3	8,0	8,4	15,0	20,6	13,3	12,6	9,1	7,0	2,3
Νοέμ/Nov.	3,3	8,0	8,4	15,2	20,5	13,7	12,5	8,9	6,6	2,6
Δεκ/Dec.	3,6	7,9	8,1	14,6	20,3	13,2	12,4	8,3	6,4	2,7
2000 Ιαν/Jan.	3,4	7,5	7,7	14,1	19,9	13,0	11,7	7,5	6,6	2,6
Φεβρ/Feb.	3,4	7,0	7,0	13,7	19,7	12,5	11,1	6,7	6,5	2,9
Μάρτ/Mar.	3,0	6,6	6,6	13,5	19,2	13,0	10,7	6,6	6,2	3,1
Απρ/Apr.*	3,0	6,3	6,3	12,8	18,5	12,1	10,2	6,4	6,1	2,6
Μάιος/May*	3,1	6,0	6,1	12,7	18,0	11,7	9,8	6,4	6,2	2,9

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος και ΕΣΥΕ / Source: Bank of Greece and NSSG

(1) Μέχρι το Δεκέμβριο του 1998, το μέσο επιτόκιο αφορούσε όλες τις κατηγορίες βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων χορηγήσεων στις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά / Up to December 1998, the average rate regarded all short-term or long-term credit categories to enterprises and households

(2) Μέσο επιτόκιο όλων των κατηγοριών καταναλωτικών δανείων / Average interest rate of all categories of consumer loans

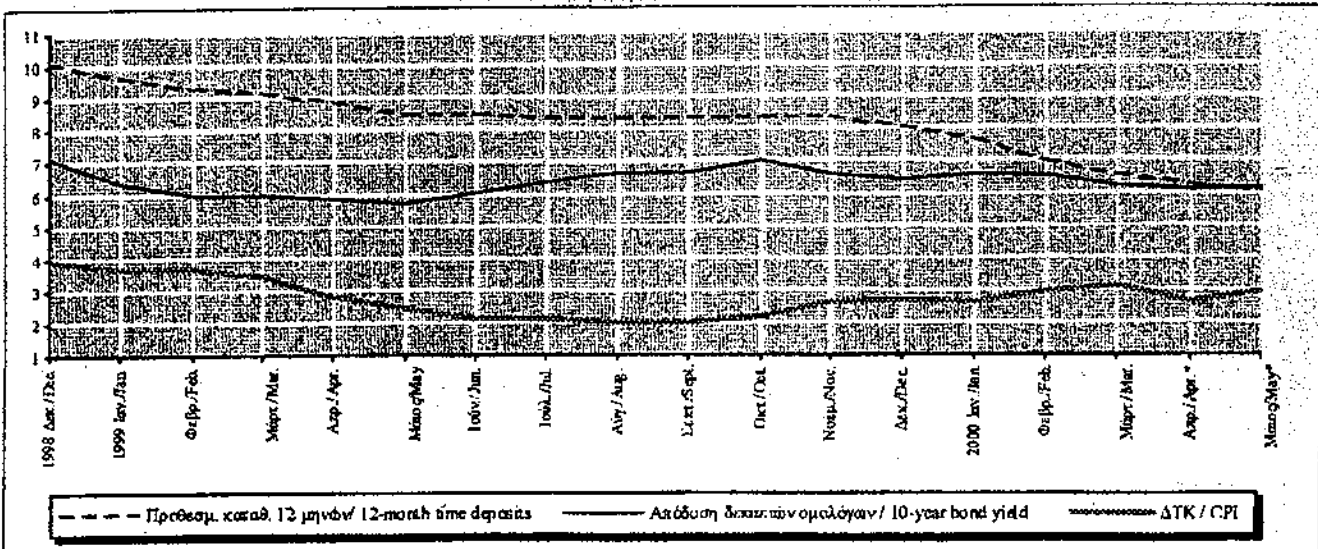
(3) Μέσο επιτόκιο στεγαστικών δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου διάρκειας πάνω από 5 έτη / Average rate of floating rate housing loans maturing in over 5 years

(4) Απόδοση κατά την έκδοση. Τα στοιχεία για τον Ιαν. 00 και Μάρτ. 00 αφορούν τη μέση απόδοση κατά τους μήνες αυτούς / Yield at issue. Figures for Jan. 00 and Mar. 00 regard the average yield during these months

(5) Ετήσια εκατοστιαία μεταβολή / Annual percentage change

* Προσωπικά στοιχεία / Provisional data

Επιτόκια και πληθωρισμός (%) / Interest rates and inflation (%)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΤΑ ΔΙΑΠΡΕΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑ

COMMERCIAL BANK CREDIT TO PRIVATE SECTOR BY MATURITY AND CURRENCY

Τέλος Περίοδος End of Period	Ανάπτυξη κατά διάρκεια/ By maturity					Ανάπτυξη κατά νόμισμα/ By currency						
	Βραχυπρόθεσμη Short-term			Μακροπρόθεσμη Long-term		Σε δραχμές In drachmas			Σε συνάλλαγμα In foreign currency			
	Υπόλοιπο (δισεκ. δρ.) Outstanding Balances (billion drs)	(%) Μεταβολή/ Change (I) Δεκεμβρίου December	Προηγούμενος έτος Previous year	Υπόλοιπο (δισεκ. δρ.) Outstanding Balances (billion drs)	(%) Μεταβολή/ Change (I) Δεκεμβρίου December	Προηγούμενος έτος Previous year	Υπόλοιπο (δισεκ. δρ.) Outstanding Balances (billion drs)	(%) Μεταβολή/ Change (I) Δεκεμβρίου December	Προηγούμενος έτος Previous year	Υπόλοιπο (δισεκ. δρ.) Outstanding Balances (billion drs)	(%) Μεταβολή/ Change Δεκεμβρίου December	Προηγούμενος έτος Previous year
1995	4199,2	28,1	28,1	1795,0	23,4	23,4	4583,5	18,4	18,4	1350,7	66,1	66,1
1996	4957,8	20,8	20,8	2200,8	22,6	22,6	4988,7	9,8	9,8	2170,0	60,7	60,7
1997	5765,0	16,4	16,4	2687,3	22,1	22,1	5870,0	17,8	17,8	2582,3	19,0	19,0
1998	6707,7	16,4	16,4	3138,7	16,8	16,8	6907,8	17,7	17,7	2938,6	13,8	13,8
1999	7586,2	13,1	13,1	3677,1	17,2	17,2	7654,4	10,8	10,8	3608,9	22,8	22,8
1998 IV	6707,7	16,4	16,4	3138,7	16,8	16,8	6907,8	17,7	17,7	2938,6	13,8	13,8
1999 I	7020,4	4,7	11,5	3222,2	2,7	16,6	6949,5	0,6	11,6	3293,1	12,1	16,1
II	7005,3	4,4	9,8	3368,1	7,3	14,9	7097,8	2,8	5,2	3275,7	11,5	27,6
III	7306,6	8,9	13,1	3520,3	12,2	17,3	7224,2	4,6	7,0	3602,7	22,6	33,1
IV	7586,2	13,1	13,1	3677,1	17,2	17,2	7654,4	10,8	10,8	3608,9	22,8	22,8
2000 I	7987,8	5,3	13,8	3761,9	2,3	16,7	7841,5	2,4	12,8	3904,1	8,3	18,7
1998 Νοέμ/Nov.	6561,1	13,8	13,9	3096,6	15,2	18,4	6730,3	14,7	17,5	2927,4	13,4	10,7
Δεκ./Dec.	6707,7	16,4	16,4	3138,7	16,8	16,8	6907,8	17,7	17,7	2938,6	13,8	13,8
1999 Ιαν./Jan.	6861,3	2,3	16,0	3133,6	-0,2	16,0	6960,6	0,8	17,2	3034,4	3,3	13,3
Φεβρ./Feb.	6896,8	2,8	15,8	3159,1	0,6	16,2	6928,1	0,3	15,7	3127,7	6,4	16,2
Μάρτ./Mar.	7020,4	4,7	11,5	3222,2	2,7	16,6	6949,5	0,6	11,6	3293,1	12,1	16,1
Απρ./Apr.	7024,6	4,7	11,5	3280,2	4,5	16,7	6947,8	0,6	4,0	3357,0	14,2	37,4
Μάιος/May	7234,1	7,8	13,5	3314,8	5,6	17,6	7154,1	3,6	6,3	3394,8	15,5	37,9
Ιούν./Jun.	7005,3	4,4	9,8	3368,1	7,3	14,9	7097,8	2,8	5,2	3275,7	11,5	27,6
Ιουλ./Jul.	7256,1	7,9	13,6	3447,7	9,8	16,4	7269,7	5,2	7,9	3414,1	16,2	31,7
Αύγ./Aug.	7230,6	7,8	12,7	3515,4	12,0	17,1	7174,2	3,9	7,4	3571,8	21,5	30,4
Σεπτ./Sept.	7396,6	8,9	13,1	3520,3	12,2	17,3	7224,2	4,6	7,0	3602,7	22,6	33,1
Οκτ./Oct.	7650,0	14,0	16,1	3570,1	13,7	17,5	7479,3	8,3	12,1	3740,8	27,3	26,5
Νοέμ/Nov.	7853,6	17,1	19,7	3679,1	17,2	18,8	7639,0	10,6	13,5	3893,7	32,5	31,0
Δεκ./Dec.	7586,2	13,1	13,1	3677,1	17,2	17,2	7654,4	10,8	10,8	3608,9	22,8	22,8
2000 Ιαν./Jan.	7822,5	3,1	14,0	3705,2	0,8	18,2	7830,0	2,3	12,5	3697,6	2,5	21,9
Φεβρ./Feb.	7974,6	5,1	15,6	3782,9	2,9	19,7	7961,5	4,0	14,9	3795,9	5,2	21,4
Μάρτ./Mar.	7987,8	5,3	13,8	3761,9	2,3	16,7	7841,5	2,4	12,8	3904,1	8,3	18,7
Απρ./Apr. 21	8166,9	10,3	19,1	3901,6	6,1	18,9	8169,4	6,7	17,6	4099,1	13,6	22,1

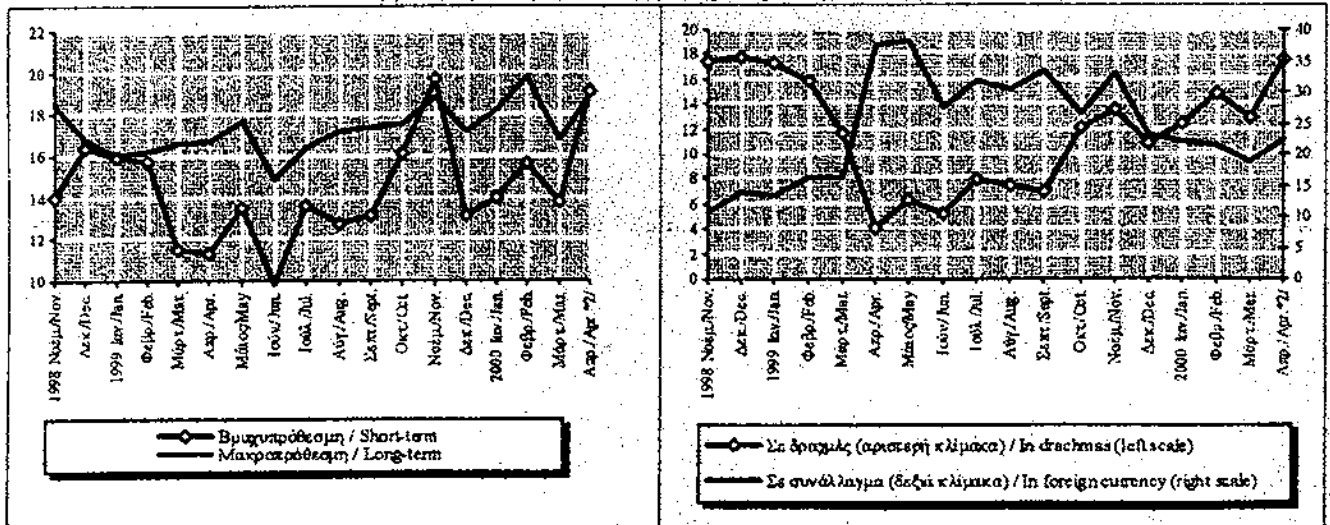
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

(I) Βλ. υποσημείωση (I) στον Πίνακα IV.5, σελ. 63 / See footnote (I) Table IV.5, page 63.

(2) Βλ. υποσημείωση (I) στον Πίνακα IV.4, σελ. 62 / See footnote (I) Table IV.4, page 62.

* Προσωρινά στοιχεία / Provisional data.

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

**ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ
ΚΛΑΔΟ ΑΡΧΗΤΗΡΙΟΤΗΤΑΙ**

COMMERCIAL BANK CREDIT TO PRIVATE SECTOR BY ECONOMIC ACTIVITY

Τέλος Περίοδος	Βιομηχανία και μεταλλεία Industry and mining			Βιοτεχνία Small-scale industry			Εμπόριο Trade		
	Υπόλοιπο (δισεκ. δρ.) Outstanding Balances (billion drs.)	(% Μεταβολή / Change (1) Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year		Υπόλοιπο (δισεκ. δρ.) Outstanding Balances (billion drs.)	(% Μεταβολή / Change (1) Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year		Υπόλοιπο (δισεκ. δρ.) Outstanding Balances (billion drs.)	(% Μεταβολή / Change (1) Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year	
1993	152,0	21,9	21,9	593,8	17,9	17,9	1516,2	28,2	28,2
1996	1734,9	17,6	17,6	644,4	8,5	8,5	1814,0	19,6	19,6
1997	1799,1	4,1	4,1	711,8	10,5	10,5	2236,9	23,3	23,3
1998	1722,7	5,2	5,2	792,7	11,4	11,4	2856,5	19,7	19,7
1999	1963,3	14,6	14,6	824,5	4,0	4,0	3043,6	6,5	6,5
1998 IV	1722,7	5,2	5,2	792,7	11,4	11,4	2856,5	19,7	19,7
1999 I	1771,4	3,4	3,3	789,1	-0,5	8,2	2867,0	0,4	11,9
II	1738,9	1,5	5,0	799,9	0,9	5,1	2901,0	1,6	8,2
III	1859,0	8,5	11,0	803,6	1,4	5,9	3021,8	5,8	9,8
IV	1963,3	14,6	14,6	824,5	4,0	4,0	3043,6	6,5	6,5
2000 I	1910,2	-2,7	7,8	815,3	-1,1	3,3	3348,4	10,0	16,8
1998 Νοέμ./Nov.	1881,8	4,6	1,7	760,0	6,8	8,0	2614,5	16,9	18,1
Δεκ./Dec.	1722,7	5,2	5,2	792,7	11,4	11,4	2856,5	19,7	19,7
1999 Ιαν./Jan.	1737,3	1,4	3,0	790,6	-0,3	11,5	2874,5	0,6	18,4
Φεβρ./Feb.	1737,1	1,4	3,2	784,1	-1,1	9,7	2838,3	-0,6	16,7
Μάρτ./Mar.	1771,4	3,4	3,3	789,1	-0,5	8,2	2867,0	0,4	11,9
Απρ./Apr.	1787,1	4,3	5,9	782,8	-1,3	6,7	2879,2	0,8	8,7
Μάιοσ/ May	1827,6	6,7	9,0	789,7	-0,4	6,7	2974,6	4,1	10,4
Ιούν./Jun.	1738,9	1,5	5,0	799,9	0,9	5,1	2901,0	1,6	8,2
Ιουλ./Jul.	1853,6	8,2	10,0	799,0	0,8	5,9	2996,8	4,9	11,6
Αύγ./Aug.	1845,9	7,8	9,6	787,9	-0,6	5,5	3000,0	5,0	11,9
Σεπτ./Sept.	1859,0	8,5	11,0	803,6	1,4	5,9	3021,8	5,8	9,8
Οκτ./Oct.	1905,6	11,3	10,6	815,5	2,9	7,2	3182,0	11,4	13,9
Νοέμ./Nov.	2044,2	19,4	18,2	809,5	2,1	6,5	3204,7	12,2	15,7
Δεκ./Dec.	1963,3	14,6	14,6	824,5	4,0	4,0	3043,6	6,5	6,5
2000 Ιαν./Jan.	1953,0	-0,4	12,5	818,6	-0,7	3,5	3159,4	3,8	9,9
Φεβρ./Feb.	1922,4	-2,1	10,7	807,8	-2,0	3,0	3303,4	8,5	16,4
Μάρτ./Mar.	1910,2	-2,7	7,8	815,3	-1,1	3,3	3348,4	10,0	16,8
Απρ./Apr.*2/	2010,6	2,4	12,5	835,6	1,3	6,7	3467,2	13,9	20,4

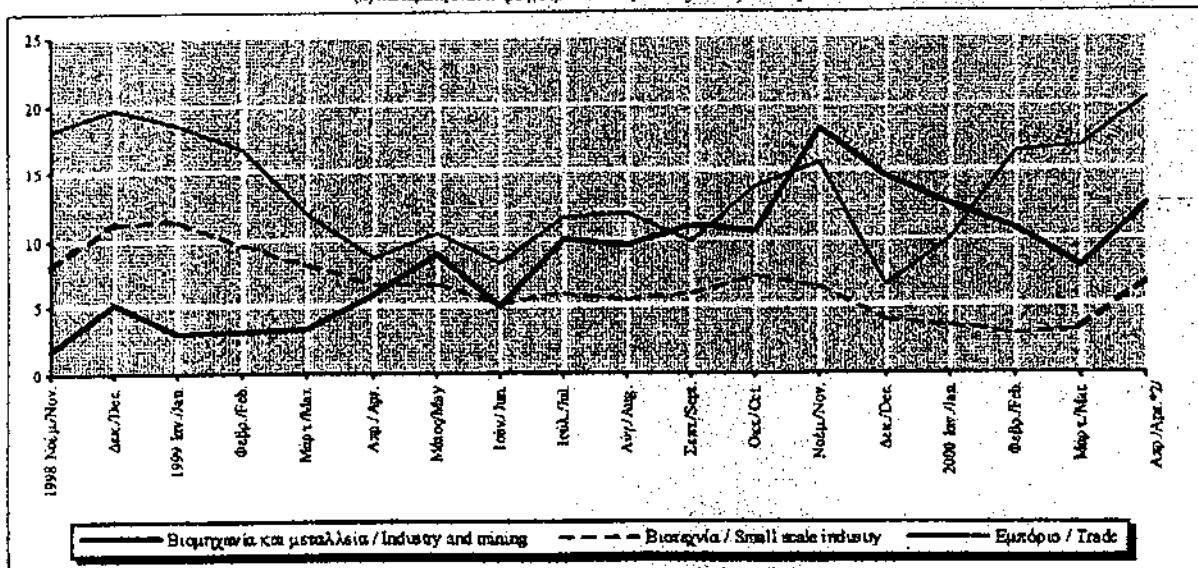
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

(1) Βλ. υποσημείωση (1) στον Πίνακα IV.5, σελ. 63 / See footnote (1) Table IV.5, page 63.

(2) Βλ. υποσημείωση (1) στον Πίνακα IV.4, σελ. 62 / See footnote (1) Table IV.4, page 62.

* Προσωπικά στοιχεία / Provisional data.

(% Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ
CREDIT TO PRIVATE SECTOR

Τέλος Περιόδου	Σύνολο Total			Εμπορικές Τράπεζες Commercial Banks			Ειδικά πιστωτικά οργανισμοί Specialized Credit Institutions		
	Υπόλοιπο (δισεκ. δολ.) Outstanding Balances (billion drs)	(% Μεταβολή / Change (I))		Υπόλοιπο (δισεκ. δολ.) Outstanding Balances (billion drs)	(% Μεταβολή / Change (I))		Υπόλοιπο (δισεκ. δολ.) Outstanding Balances (billion drs)	(% Μεταβολή / Change (I))	
		Δεκεμβρίου December	Προηγούμενου έτους Previous year		Δεκεμβρίου December	Προηγούμενου έτους Previous year		Δεκεμβρίου December	Προηγούμενου έτους Previous year
1995	8328,0	22,0	22,0	9934,2	26,7	26,7	2393,8	11,9	11,9
1996	9676,7	17,0	17,0	7158,7	21,4	21,4	2517,4	6,1	6,1
1997	11145,8	15,3	15,3	8492,3	18,2	18,2	2693,5	7,0	7,0
1998	12817,7	15,0	15,0	9846,4	16,5	16,5	2971,3	10,3	10,3
1999	14636,6	14,2	14,2	11263,3	14,4	14,4	3373,4	13,5	13,5
1998 IV	12817,7	15,0	15,0	9846,4	16,5	16,5	2971,3	10,3	10,3
1999 I	13220,2	3,1	12,5	10242,6	4,0	13,0	2977,6	0,2	10,7
II	13466,5	5,1	11,0	10373,5	5,4	11,4	3093,0	4,1	9,9
III	14044,9	9,6	14,1	10826,9	10,0	14,5	3218,0	8,3	12,8
IV	14636,6	14,2	14,2	11263,3	14,4	14,4	3373,4	13,5	13,5
2000 I	15129,6	3,4	14,4	11749,6	4,3	14,7	3380,0	0,2	13,5
1998 Νοέμ/Nov.	12542,9	12,5	13,8	9657,6	14,3	15,3	2885,3	7,1	9,0
Δεκ./Dec.	12817,7	15,0	15,0	9846,4	16,5	16,5	2971,3	10,3	10,3
1999 Ιαν./Jan.	12946,6	1,0	15,0	9994,9	1,5	16,0	2951,7	-0,7	11,9
Φεβ./Feb.	13010,8	1,5	14,8	10055,8	2,1	15,9	2955,0	-0,5	11,1
Μάρτ./Mar.	13220,2	3,1	12,5	10242,6	4,0	13,0	2977,6	0,2	10,7
Απρ./Apr.	13307,5	3,8	12,3	10304,8	4,7	12,9	3002,7	1,1	10,0
Μάιου/May	13565,8	5,8	13,6	10548,9	7,1	14,8	3016,8	1,5	9,7
Ιουν./Jun.	13466,5	5,1	11,0	10373,5	5,4	11,4	3093,0	4,1	9,9
Ιουλ./Jul.	13819,1	7,8	13,7	10683,8	8,5	14,5	3135,3	5,5	11,2
Αυγ./Aug.	13933,7	8,7	13,6	10746,0	9,1	14,1	3187,7	7,3	12,2
Σεπτ./Sept.	14044,9	9,6	14,1	10826,9	10,0	14,5	3218,0	8,3	12,8
Οκτ./Oct.	14462,2	12,8	15,6	11220,1	14,0	16,5	3242,2	9,1	12,6
Νοέμ/Nov.	14822,7	15,6	18,2	11532,7	17,1	19,4	3290,0	10,7	14,0
Δεκ./Dec.	14636,6	14,2	14,2	11263,3	14,4	14,4	3373,4	13,5	13,5
2000 Ιαν./Jan.*	14849,6	1,5	14,7	11527,6	2,3	15,3	3322,0	-1,5	12,5
Φεβ./Feb.*	15099,5	3,2	16,1	11757,5	4,4	16,9	3342,0	-0,9	13,1
Μάρτ./Mar.*	15129,6	3,4	14,4	11749,6	4,3	14,7	3380,0	0,2	13,5
Απρ./Apr.*2)	15714,0	7,4	18,1	12268,5	8,9	19,1	3445,4	2,1	14,7

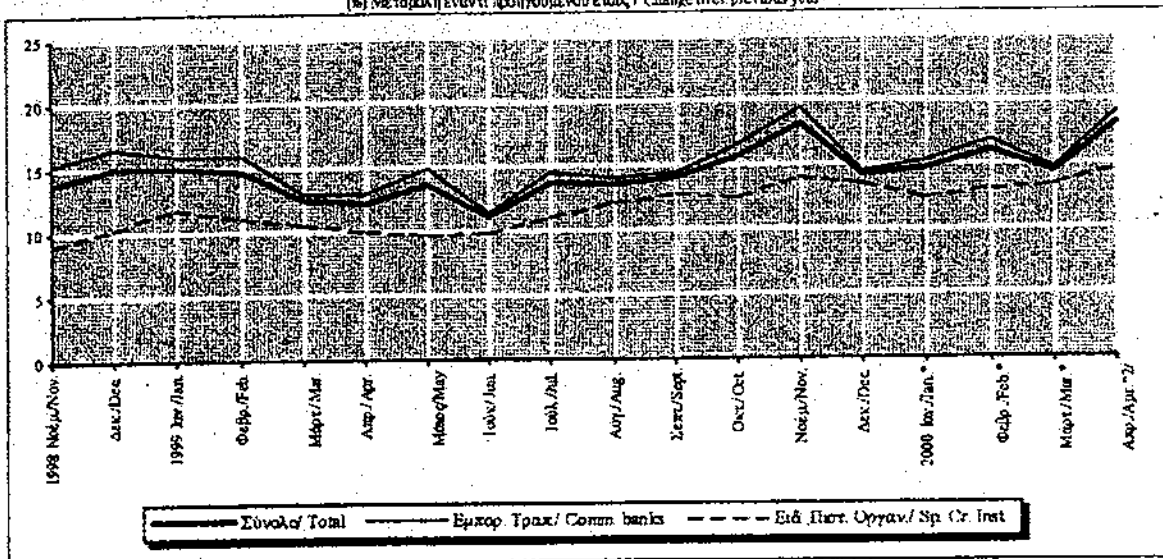
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

(1) Δεν ελήφθη υπόψη η μείωση οφελών από τη μετατροπή δανείων εγγυημένων από το Δημόσιο σε ομολογίες του Δημοσίου λόγω καταπίεσης των σχετικών εγγυητών / Excluding the effect of the conversion of state-guaranteed loans into government bonds due to the fact that the relevant guarantors were called in.

(2) Βλ. υποσημείωση (1) στην Πίνακα IV.4, σελ. 62 / See footnote (1) Table IV.4, page 62.

* Προσωρινά στοιχεία / Provisional data.

(% Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year)

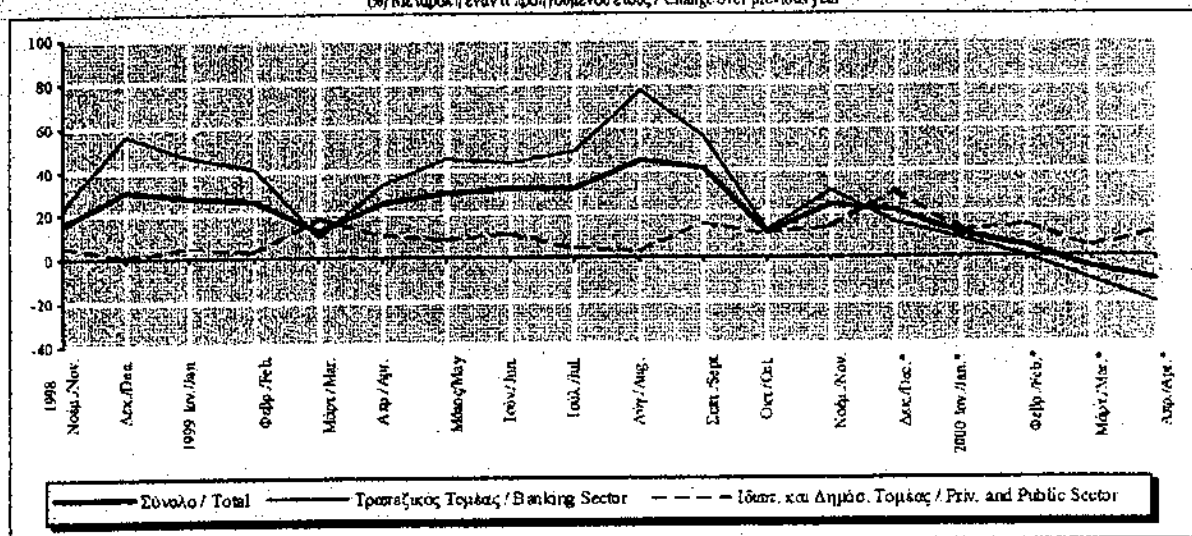
**ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΒΑΣΗ
MONETARY BASE**

Τέλος Περιόδου End of Period	Σύνολο Total		Τραπεζικός Τομέας Banking Sector			Μητρώος και Δημόσιος Τομέας Private and Public Sector		
	Υπόλοιπο (δισεκ. δρα.) Outstanding Balances (billion drs)	(%) Μεταβολή / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year	Υπόλοιπο (δισεκ. δρα.) Outstanding Balances (billion drs)	(%) Μεταβολή / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year	Υπόλοιπο (δισεκ. δρα.) Outstanding Balances (billion drs)	(%) Μεταβολή / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year		
1993	3626,7	3,9	1715,8	-3,4	1910,9	11,4		
1996	4138,9	14,1	2167,9	26,3	1971,0	3,1		
1997	4693,5	13,4	2505,6	15,6	2187,9	11,0		
1998	6126,5	30,5	3916,1	56,3	2210,3	1,0		
1999	7434,6	21,4	4544,7	16,1	2889,9	30,7		
1998 IV	6126,5	30,5	3916,1	56,3	2210,3	1,0		
1999 I	6802,7	11,0	4607,9	17,7	2194,8	-0,7		
II	7238,3	18,1	4940,5	26,2	2297,7	4,0		
III	7219,6	17,8	4927,6	25,8	2291,9	3,7		
IV	7434,6	21,4	4544,7	16,1	2889,9	30,7		
2000 I	6434,7	-13,4	4131,3	-9,1	2303,4	-20,3		
1998 Νοέμ./Nov.	5161,2	10,0	3161,0	26,2	2000,3	-8,6		
Δεκ./Dec.	6126,5	30,5	3916,1	56,3	2210,3	1,0		
1999 Ιαν./Jan.	5729,9	-6,5	3677,9	-6,1	2052,0	-7,2		
Φεβρ./Feb.	6338,1	3,5	4312,5	10,1	2025,6	-8,4		
Μάρτ./Mar.	6802,7	11,0	4607,9	17,7	2194,8	-0,7		
Απρ./Apr.	7231,3	18,0	5003,7	27,8	2227,7	0,8		
Μάιο/ May	6457,7	-5,4	4276,6	9,2	2181,1	-1,3		
Ιουν./Jun.	7238,3	18,1	4940,5	26,2	2297,7	4,0		
Ιουλ./Jul.	7088,5	15,7	4735,7	20,9	2352,8	6,4		
Αύγ./Aug.	7233,2	18,1	4967,9	26,9	2265,3	2,5		
Σεπτ./Sept.	7219,6	17,8	4927,6	25,8	2291,9	3,7		
Οκτ./Oct.	6012,4	-1,9	3794,2	-3,1	2218,2	0,4		
Νοέμ./Nov.	6412,9	4,7	4129,0	5,4	2283,9	3,3		
Δεκ./Dec.*	7434,6	21,4	4544,7	16,1	2889,9	30,7		
2000 Ιαν./Jan.*	6305,4	-15,2	4000,6	-12,0	2304,3	-20,2		
Φεβρ./Feb.*	6638,5	-10,7	4307,6	-5,2	2330,9	-19,3		
Μάρτ./Mar.*	6434,7	-13,4	4131,3	-9,1	2303,4	-20,3		
Απρ./Apr.*	6461,8	-13,1	3974,6	-12,5	2487,2	-13,9		

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

* Προσωπικά στοιχεία / Provisional data.

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΚΑΙ ΡΕΥΣΤΑ ΔΙΑΘΕΙΜΑ (1)

MONETARY AGGREGATES AND LIQUID ASSETS(1)

Τέλος Περιόδου End of Period	Νόμισμα σε κυκλοφορία, Μ0 Currency in circulation, M0			Βιωτικές καταθέσεις σε δρχ. και συναλλάγμα Private deposits in drs. and foreign exchange			Δεύκτη ρευστότητα, Μ4Ν (2) Liquidity aggregate, M4N (2)		
	Υπόλοιπο (δισεκ. δρχ.) Outstanding Balances (billion drs.)	(% Μεταβολή / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year		Υπόλοιπο (δισεκ. δρχ.) Outstanding Balances (billion drs.)	(% Μεταβολή / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year		Υπόλοιπο (δισεκ. δρχ.) Outstanding Balances (billion drs.)	(% Μεταβολή / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year	
		December	Previous year		December	Previous year		December	Previous year
1995	1863,6	10,4	10,4	15625,1	14,8	14,8	24852,0	13,0	13,0
1996	1941,4	4,2	4,2	17667,2	13,1	13,1	28649,3	15,3	15,3
1997	2182,7	12,4	12,4	19706,3	11,5	11,5	30883,0	7,8	7,8
1998	2205,9	1,1	1,1	21378,9	8,5	8,5	33921,0	9,8	9,8
1999	2671,9	21,1	21,1	24167,4	13,0	13,0	35828,9	5,6	5,6
1998 IV	2205,9	1,1	1,1	21378,9	8,5	8,5	33921,0	9,8	9,8
1999 I	2030,1	-8,0	9,7	21626,4	1,2	11,8	33703,5	-0,6	8,6
II	2181,7	-1,1	7,4	22396,8	4,8	9,3	34228,3	0,9	6,8
III	2176,6	-1,3	10,0	23207,0	8,6	16,0	34315,7	1,2	7,0
IV	2671,9	21,1	21,1	24167,4	13,0	13,0	35828,9	5,6	5,6
2000 I	2127,7	-20,4	4,8	23695,3	-2,0	9,6	35510,0	-0,9	5,4
1998 Νοέμ./Nov.	1902,6	-12,8	2,0	19563,7	-0,7	4,7	31874,3	3,2	9,3
Δεκ./Dec.	2205,9	1,1	1,1	21378,9	8,5	8,5	33921,0	9,8	9,8
1999 Ιαν./Jan.	1986,9	-9,9	2,0	21044,1	-1,6	12,5	33640,0	-0,8	11,6
Φεβ./Feb.	1941,4	-12,0	1,4	21141,0	-1,1	12,5	33752,5	-0,5	10,9
Μάρτ./Mar.	2030,1	-8,0	9,7	21626,4	1,2	11,8	33703,5	-0,6	8,6
Απρ./Apr.	2173,2	-1,5	8,2	21851,5	2,2	9,2	33769,0	-0,4	7,5
Μάιος/May	2130,0	-3,4	5,7	21889,0	2,1	10,1	33825,7	-0,3	7,6
Ιούν./Jun.	2181,7	-1,1	7,4	22396,8	4,8	9,3	34228,3	0,9	6,8
Ιουλ./Jul.	2333,0	5,8	6,8	22438,3	5,0	12,9	34300,1	1,1	7,2
Αύγ./Aug.	2220,4	0,7	7,7	22646,9	5,9	10,6	34518,2	1,8	5,6
Σεπτ./Sept.	2176,6	-1,3	10,0	23207,0	8,6	16,0	34315,7	1,2	7,0
Οκτ./Oct.	2153,3	-2,4	8,5	22586,5	5,6	13,1	34043,7	0,4	5,4
Νοέμ./Nov.	2095,9	-5,0	10,2	23076,0	7,9	18,0	34450,3	1,6	8,1
Δεκ./Dec.*	2671,9	21,1	21,1	24167,4	13,0	13,0	35828,9	5,6	5,6
2000 Ιαν./Jan.*	2233,2	-16,4	12,4	24192,7	0,1	15,0	35611,0	-0,6	5,9
Φεβ./Feb.*	2114,9	-20,8	8,9	23850,8	-1,3	12,8	35323,4	-1,4	4,7
Μάρτ./Mar.*	2127,7	-20,4	4,8	23695,3	-2,0	9,6	35510,0	-0,9	5,4
Απρ./Apr.*	2407,2	-9,9	10,8	24349,0	0,8	11,4	36942,9	3,1	9,4

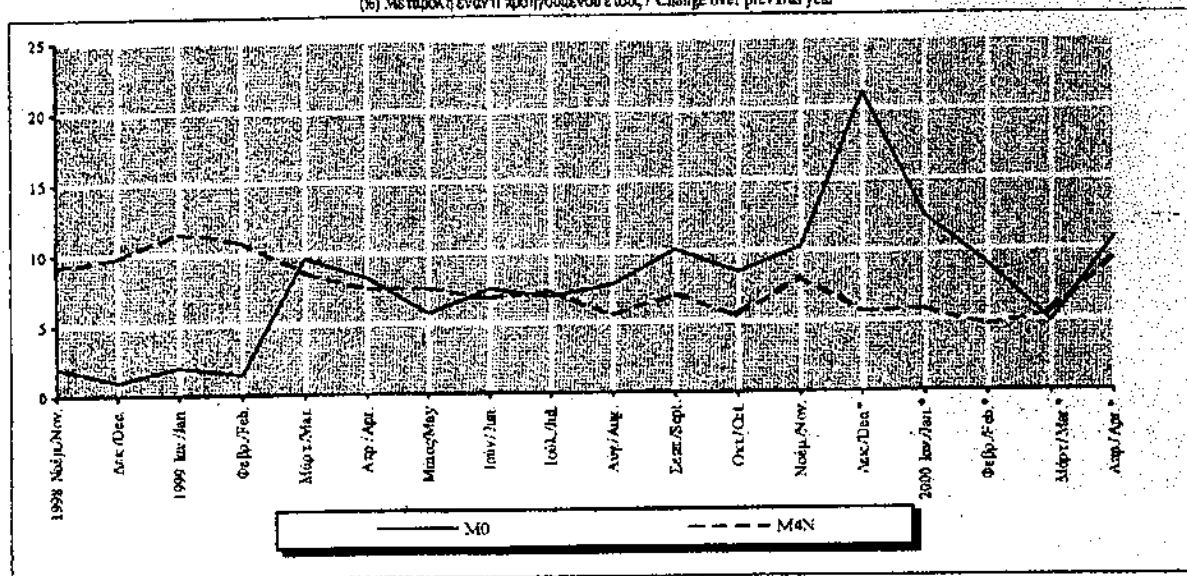
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

(1) Τα νομισματικά μεγέθη περιλαμβάνουν τις νομισματικές υποχρεώσεις των τραπεζών και των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΝΜΙ), προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα / Monetary aggregates comprise monetary liabilities of banks and money market funds, i.e. of monetary financial institutions (MFIs), to the domestic private sector.

(2) Μ4Ν = Μ0 + κενά έσοδα σε δρχ. και συν/μα + ρεπό + τραπεζικά ομόλογα-ημερήσια εμπορεύσιμα κεφάλαια διαθέσιμα + κενά έσοδα τίτλων σε τίτλους Ε.Ε. Δημοσίου με αρχική διάρκεια έως και ένα έτος / M0 + private sector deposits in drachmas and foreign exchange + repos + bank bonds + money market funds units + private investment in Greek government securities with an initial maturity of up to one year.

* Προσωρινά στοιχεία / Provisional data.

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

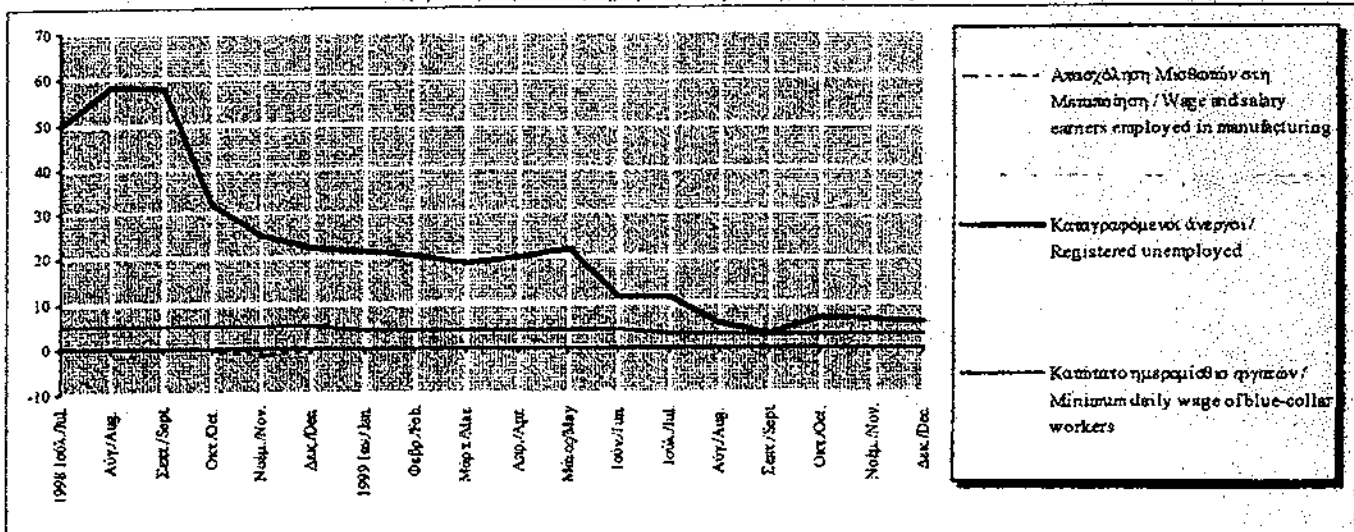
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ - ΑΝΕΡΓΙΑ - ΚΑΤΩΤΑΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΣ
EMPLOYMENT - UNEMPLOYMENT - MINIMUM WAGES

Περίοδος Period	Απασχόληση μισθωτών στη μεταποίηση Employment of wage and salary earners in manufact.		Καταγεγραμμένοι άνεργοι Registered unemployed		Καταγεγραμμένοι άνεργοι ως % εργατικού δυναμικού Registered unemployment rate	Κατώτατο ημερομίσθιο εργατών Minimum daily wage of blue-collar workers		Κατώτατος μισθός υπαλλήλων Minimum monthly salary of white-collar workers	
	Νοέμ. 1964=100 Nov. 1964=100	(%) Μεταβολή προηγούμενου έτους Change previous year	Αριθμός ατόμων Number of persons	(%) Μεταβολή προηγούμενου έτους Change previous year		Δρχ. Drs.	(%) Μεταβολή προηγούμενου έτους Change previous year	Δρχ. Drs.	(%) Μεταβολή προηγούμενου έτους Change previous year
1995	126,8	0,1	180572,8	2,1	7,1	3242,4	9,4	117090,8	9,3
1996	126,1	-0,6	185290,8	0,9	7,5	3649,9	7,8	126166,4	7,8
1997	122,0	-3,2	213772,0	15,4	7,9	6104,5	8,0	136294,5	8,0
1998	120,9	-0,9	289782,3	35,6	9,9	6432,6	5,4	143581,4	5,3
1999	-	-	325495,4	12,3	-	6659,8	3,5	148623,8	3,5
1997 Ιαν./Jan.-(1)	122,0	-3,2	213772,0	15,4	-	6104,5	8,0	136294,5	8,0
1998 Ιαν./Jan.-(1)	120,9	-0,9	289782,3	35,6	-	6432,6	5,4	143581,4	5,3
1999 Ιαν./Jan.-(1)	-	-	325495,4	12,3	-	6659,8	3,5	148623,8	3,5
1998 ΙΙ	125,4	0,1	301707,7	55,1	10,3	6492,0	4,8	144900,0	4,8
1998 ΙV	121,3	-0,5	301778,7	26,1	10,2	6492,0	4,8	144900,0	4,8
1999 Ι	-	-	333476,7	20,2	-	6610,0	3,9	147517,0	3,8
1999 ΙΙ	-	-	326727,7	17,5	-	6610,0	3,9	147517,0	3,8
1999 ΙΙΙ	-	-	321418,0	6,5	-	6703,0	3,3	149583,0	3,2
1999 ΙV	-	-	320359,3	6,2	-	6703,0	3,3	149583,0	3,2
1998 Ιουλ./Jul.	124,7	0,2	294687,0	49,6	10,0	6492,0	4,8	144900,0	4,8
1998 Αύγ./Aug.	126,7	0,4	305920,0	58,2	10,4	6492,0	4,8	144900,0	4,8
1998 Σεπτ./Sept.	124,8	-0,2	304516,0	57,7	10,3	6492,0	4,8	144900,0	4,8
1998 Οκτ./Oct.	123,4	0,0	290305,0	31,8	9,9	6492,0	4,8	144900,0	4,8
1998 Νοέμ./Nov.	120,4	-1,4	306049,0	25,0	10,3	6492,0	4,8	144900,0	4,8
1998 Δεκ./Dec.	120,1	-0,2	308982,0	22,2	10,4	6492,0	4,8	144900,0	4,8
1999 Ιαν./Jan.	-	-	323982,0	21,4	-	6610,0	3,9	147517,0	3,8
1999 Φεβρ./Feb.	-	-	335628,0	20,4	-	6610,0	3,9	147517,0	3,8
1999 Μάρτ./Mar.	-	-	340820,0	18,9	-	6610,0	3,9	147517,0	3,8
1999 Απρ./Apr.	-	-	334851,0	20,0	-	6610,0	3,9	147517,0	3,8
1999 Μάιος/May	-	-	325480,0	21,8	-	6610,0	3,9	147517,0	3,8
1999 Ιούν./Jun.	-	-	319852,0	10,9	-	6610,0	3,9	147517,0	3,8
1999 Ιουλ./Jul.	-	-	327502,0	11,1	-	6703,0	3,3	149583,0	3,2
1999 Αύγ./Aug.	-	-	322720,0	5,5	-	6703,0	3,3	149583,0	3,2
1999 Σεπτ./Sept.	-	-	314032,0	3,1	-	6703,0	3,3	149583,0	3,2
1999 Οκτ./Oct.	-	-	309601,0	6,6	-	6703,0	3,3	149583,0	3,2
1999 Νοέμ./Nov.	-	-	324680,0	6,1	-	6703,0	3,3	149583,0	3,2
1999 Δεκ./Dec.	-	-	326980,0	5,8	-	6703,0	3,3	149583,0	3,2

Πηγή/Source: Απασχόληση ΕΣΥΕ/ Employment NSSG, Άνεργοι ΟΑΕΔ/ Unemployment OAED, Κατώτατες αποδοχές: Εθνικές Γενικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας/ Minimum earnings National general collective agreements

(1) Διαθέσιμη περίοδος τρέχοντος έτους και αντίστοιχες περιόδους προηγούμενων ετών (μέση επίπεδο)/ Available period for current year and corresponding periods of previous years (average levels)

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

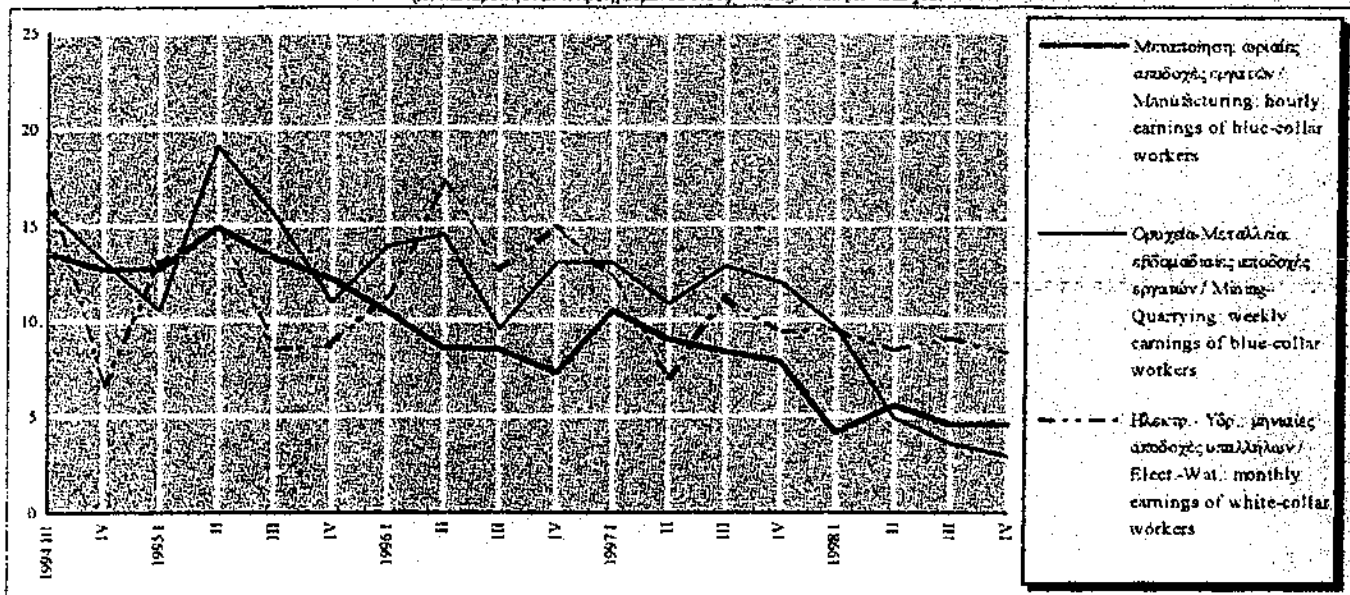
ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ
EARNINGS IN THE SECONDARY SECTOR

Περίοδος Period	Μεταποίηση Manufacturing				Ορυχεία - Μεταλλεία Mines - Quarries				Ηλεκτρισμός - Υδροση Electricity - Water supply			
	Ωριαίες αποδοχές εργατών Hourly earnings of blue-collar workers		Μηνιαίες αποδοχές υπαλλήλων Monthly earnings of white-collar workers		Εβδομαδιαίες αποδοχές εργατών Weekly earnings of blue-collar workers		Μηνιαίες αποδοχές υπαλλήλων Monthly earnings of white-collar workers		Ωριαίες αποδοχές εργατών Hourly earnings of blue-collar workers		Μηνιαίες αποδοχές υπαλλήλων Monthly earnings of white-collar workers	
	Δρχ.	(%) Μεταβολή προηγούμενου έτους Change previous year	Δρχ.	(%) Μεταβολή προηγούμενου έτους Change previous year	Δρχ.	(%) Μεταβολή προηγούμενου έτους Change previous year	Δρχ.	(%) Μεταβολή προηγούμενου έτους Change previous year	Δρχ.	(%) Μεταβολή προηγούμενου έτους Change previous year	Δρχ.	(%) Μεταβολή προηγούμενου έτους Change previous year
1994	1097,0	13,1	293743,3	13,0	72715,5	15,1	284837,5	12,9	1369,4	16,0	302548,5	11,0
1995	1242,3	13,2	332472,3	13,2	82865,5	14,0	37139,0	11,3	1585,2	15,8	336304,0	11,2
1996	1349,7	8,6	363861,5	9,4	93418,0	12,7	354164,0	11,7	1722,4	8,7	383279,3	14,0
1997	1470,1	8,9	399587,5	9,8	104774,8	12,2	404811,3	14,3	1901,4	10,4	421142,8	9,9
1998	1539,4	4,7	423124,5	5,9	110222,0	5,2	460262,8	13,7	2117,4	11,4	458526,3	8,9
1996 I-(1)	1349,7	8,6	363861,5	9,4	93418,0	12,7	354164,0	11,7	1722,4	8,7	383279,3	14,0
1997 I-(1)	1470,1	8,9	399587,5	9,8	104774,8	12,2	404811,3	14,3	1901,4	10,4	421142,8	9,9
1998 I-(1)	1539,4	4,7	423124,5	5,9	110222,0	5,2	460262,8	13,7	2117,4	11,4	458526,3	8,9
1994 III	1110,3	13,6	305742,0	14,8	72799,0	15,9	287628,0	10,1	1417,9	20,2	317780,0	16,9
IV	1153,5	12,7	311566,0	12,8	77692,0	13,1	296085,0	10,0	1452,1	15,9	320876,0	6,6
1995 I	1186,0	12,7	316311,0	17,3	78729,0	10,6	303789,0	11,7	1562,0	20,8	321739,0	13,1
II	1232,3	14,9	327567,0	13,7	82384,0	19,1	308778,0	8,8	1569,7	19,4	329523,0	14,8
III	1257,5	13,3	340370,0	11,3	84129,0	15,6	325123,0	13,0	1576,7	11,2	345195,0	8,6
IV	1293,5	12,1	345641,0	10,9	86220,0	11,0	330866,0	11,7	1632,3	12,4	348759,0	8,7
1996 I	1309,3	10,4	350010,0	10,7	89701,0	13,9	337051,0	10,9	1647,0	5,4	358006,0	11,3
II	1338,2	8,6	361548,0	10,4	94334,0	14,5	341138,0	10,5	1703,0	8,5	385954,0	17,1
III	1364,1	8,5	368075,0	8,1	92170,0	9,6	362726,0	11,6	1736,9	10,2	388590,0	12,6
IV	1387,2	7,2	375813,0	8,7	97467,0	13,0	375741,0	13,6	1802,6	10,4	400567,0	14,9
1997 I	1447,9	10,6	384791,0	9,9	101420,0	13,1	393353,0	16,7	1847,0	12,1	401481,0	12,1
II	1459,6	9,1	401757,0	11,1	104631,0	10,9	393950,0	15,5	1891,3	11,1	412692,0	6,9
III	1477,7	8,3	402724,0	9,4	103942,0	12,8	412213,0	13,6	1913,4	10,2	432185,0	11,2
IV	1495,4	7,8	409078,0	8,9	109106,0	11,9	419719,0	11,7	1953,9	8,4	438283,0	9,4
1998 I	1507,4	4,1	414725,0	7,8	11239,0	9,7	453432,0	15,3	2058,4	11,4	439683,0	9,5
II	1540,5	5,5	422448,0	5,2	109707,0	4,9	460554,0	16,9	2125,2	12,4	447655,0	8,5
III	1545,8	4,6	426526,0	5,9	107615,0	3,5	468626,0	13,7	2144,7	12,1	471793,0	9,2
IV	1563,8	4,6	428799,0	4,8	112327,0	3,0	458439,0	9,2	2141,1	9,6	474974,0	8,4

Πηγή: ΕΣΥΕ / Source: NSSG

(1) Διαθέσιμη περίοδος τρέχοντος έτους και αντίστοιχες περιόδους προηγούμενων ετών (μέση επίπεδο) / Available period for current year and corresponding periods of previous years (average levels)

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

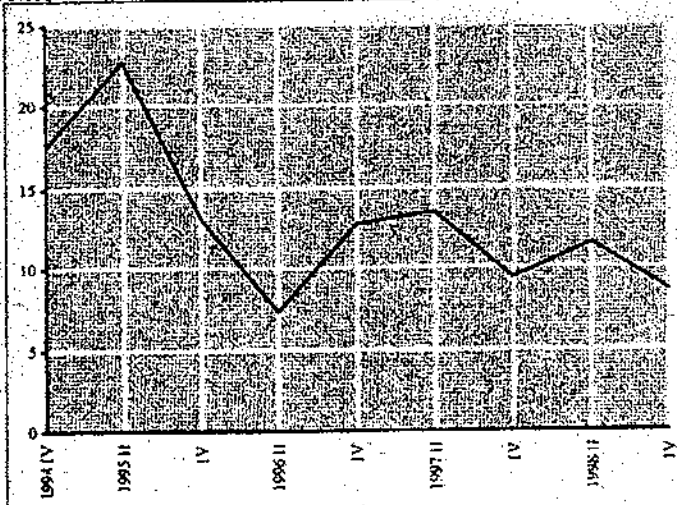
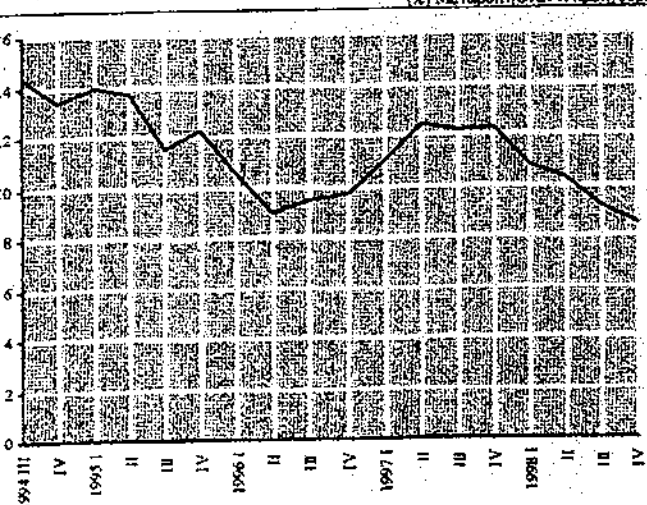
ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ
EARNINGS IN THE TERTIARY SECTOR

Περίοδος Period	Λιανικό εμπόριο Retail trade		Χονδρικό εμπόριο Wholesale trade		Τράπεζες Banks		Ασφάλειες Insurance	
	Μηνιαίες αποδοχές υπαλλήλων Monthly earnings of white-collar workers		Μηνιαίες αποδοχές υπαλλήλων Monthly earnings of white-collar workers		Μηνιαίες αποδοχές υπαλλήλων Monthly earnings of white-collar workers		Μηνιαίες αποδοχές υπαλλήλων Monthly earnings of white-collar workers	
	Δοχ. Drs.	(%) Μεταβολή προηγούμενου έτους Change previous year	Δοχ. Drs.	(%) Μεταβολή προηγούμενου έτους Change previous year	Δοχ. Drs.	(%) Μεταβολή προηγούμενου έτους Change previous year	Δοχ. Drs.	(%) Μεταβολή προηγούμενου έτους Change previous year
94	159383,0	13,3	218373,0	15,3	299377,0	17,1	261123,5	17,1
95	180007,5	12,8	251740,5	15,3	351869,0	17,5	304294,0	16,5
96	197426,5	9,7	276706,5	9,9	387437,5	10,1	335323,0	10,2
97	221058,3	12,0	305664,0	10,5	431139,0	11,3	367414,0	9,6
98	242382,3	9,6	324880,5	6,3	474438,0	10,0	401644,0	9,3
96 I-(I)	197426,5	9,7	276706,5	9,9	387437,5	10,1	335323,0	10,2
97 I-(I)	221058,3	12,0	305664,0	10,5	431139,0	11,3	367414,0	9,6
98 I-(I)	242382,3	9,6	324880,5	6,3	474438,0	10,0	401644,0	9,3
94 III	163811,0	14,4	225625,0	17,6	-	-	-	-
IV	167005,0	13,4	230209,0	16,2	321331,0	17,5	277782,0	17,1
95 I	172246,0	13,9	243168,0	18,2	-	-	-	-
II	177746,0	13,7	249462,0	17,7	340339,0	22,7	295040,0	17,8
III	182648,0	11,5	256830,0	13,8	-	-	-	-
IV	187390,0	12,2	257510,0	11,9	363399,0	13,1	313548,0	15,4
96 I	190419,0	10,6	267896,0	10,2	-	-	-	-
II	193722,0	9,0	273060,0	9,5	365449,0	7,4	322488,0	9,3
III	200017,0	9,5	279775,0	8,9	-	-	-	-
IV	205548,0	9,7	286095,0	11,1	409426,0	12,7	348158,0	11,0
97 I	211381,0	11,0	299371,0	11,7	-	-	-	-
II	217752,0	12,4	302380,0	10,7	414586,0	13,4	361584,0	12,1
III	224413,0	12,2	307444,0	9,9	-	-	-	-
IV	230683,0	12,2	313461,0	9,6	437772,0	9,4	373244,0	7,2
98 I	234175,0	10,8	318468,0	6,4	-	-	-	-
II	240117,0	10,3	318639,0	5,4	462543,0	11,6	396740,0	9,7
III	244913,0	9,1	328740,0	6,9	-	-	-	-
IV	250324,0	8,5	333675,0	6,4	486333,0	8,6	406548,0	8,9

πηγή: ΕΣΥΕ / Source: NSRF

Διαθέσιμη περίοδος τρέχοντος έτους και αντίστοιχες περιόδους προηγούμενων ετών (μέση επιπέδω) / Available period for current year and corresponding periods of previous years (average levels)

(% Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

— Λιανικό Εμπόριο: μηνιαίες αποδοχές υπαλλήλων / Retail Trade: monthly earnings of white-collar workers

— Τράπεζες: μηνιαίες αποδοχές υπαλλήλων / Banks: monthly earnings of white-collar workers

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ
TRANSPORT - COMMUNICATIONS

Περίοδος Period	Χιλιόμετρα επιβατών ΟΑ / Passenger-Kms OA				Χιλιόμετρα τόνων εμπορευμ. ΟΣΕ / Freight Ton-Km HRO				Τηλελογ. μονάδες ΟΤΕ (1) / Teleph. Units Charged HTO(1)			
	Εκπαρτ. Million	(% Μεταβολή / Change			Εκπαρτ. Million	(% Μεταβολή / Change			Εκπαρτ. Million	(% Μεταβολή / Change		
		Προηγούμενος έτος Previous year	Συμπεριληπτική περίοδος Cumulative period	Κιν. μέσου 12 μηνών 12-month moving avg.		Προηγούμενος έτος Previous year	Συμπεριληπτική περίοδος Cumulative period	Κιν. μέσου 12 μηνών 12-month moving avg.		Προηγούμενος έτος Previous year	Συμπεριληπτική περίοδος Cumulative period	Κιν. μέσου 12 μηνών 12-month moving avg.
1995	7945,0	-5,7	-	-	306,3	-5,4	-	-	39955,8	-2,8	-	-
1996	8533,2	7,4	-	-	349,9	14,2	-	-	41527,4	3,9	-	-
1997	9260,6	8,5	-	-	331,2	-5,3	-	-	44116,3	6,2	-	-
1998	8561,2	-7,6	-	-	322,1	-2,8	-	-	46305,6	5,0	-	-
1999	8305,8	-3,0	-	-	347,3	7,8	-	-	92926,6	100,7	-	-
1998 IV	1918,4	-4,3	-7,6	-7,6	90,4	-4,6	-2,8	-2,8	12107,7	8,5	5,0	5,0
1999 I	1628,6	-1,0	-1,0	-7,1	70,8	-4,7	-4,7	-3,5	17449,5	66,7	66,7	20,1
II	2094,9	-4,4	-3,0	-5,4	55,7	-32,1	-19,1	-12,7	24704,1	110,6	80,9	47,5
III	2755,3	-1,8	-2,5	-2,9	96,3	27,7	-3,9	-4,1	26032,1	116,9	99,4	77,0
IV	1827,0	-4,8	-3,0	-3,0	124,5	37,8	7,8	7,8	24740,9	104,3	100,7	100,7
2000 I	1589,6	-2,4	-2,4	-3,3	-	-	-	-	-	-	-	-
1998 Οκτ./Oct.	771,8	-4,8	-8,1	-6,2	40,0	-6,4	-2,7	-2,2	4010,3	4,1	3,8	3,7
Νοέμ./Nov.	542,5	-5,6	-7,9	-7,1	28,6	-0,2	-2,5	-0,8	4048,7	10,8	4,4	4,3
Δεκ./Dec.	604,1	-2,3	-7,6	-7,6	21,8	-6,8	-2,8	-2,8	4048,7	10,8	5,0	5,0
1999 Ιαν./Jan.	576,8	-2,8	-2,8	-7,8	20,7	-34,9	-34,9	-9,4	4822,9	43,5	43,5	8,2
Φεβρ./Feb.	437,8	-2,7	-2,8	-7,8	20,6	-12,3	-25,3	-10,2	4822,9	43,5	43,5	11,3
Μάρτ./Mar.	614,1	2,0	-1,0	-7,1	29,4	55,4	-4,7	-3,5	7803,8	108,5	66,7	20,1
Απρ./Apr.	666,2	-1,0	-1,0	-6,4	20,3	-27,9	-11,1	-7,8	7803,8	108,5	77,7	24,9
Μάιος/Ma.	659,6	-8,1	-2,7	-6,0	17,6	-41,0	-17,8	-11,0	8450,2	111,5	85,2	38,3
Ιούν/Jun.	769,2	-4,0	-3,0	-5,4	17,3	-25,9	-19,1	-12,7	8450,2	111,5	89,9	47,5
Ιουλ/Jul.	902,5	-2,0	-2,8	-4,6	25,2	2,9	-16,1	-11,2	8553,0	114,1	93,6	57,2
Αύγ./Aug.	989,1	1,2	-2,1	-3,3	26,5	13,4	-12,7	-11,1	8553,0	114,1	96,3	66,8
Σεπτ./Sept.	863,7	-4,7	-2,5	-2,9	44,6	61,7	-3,9	-4,1	8926,1	122,6	99,4	77,0
Οκτ./Oct.	744,6	-3,5	-2,6	-2,8	35,4	13,4	-1,1	-1,6	8926,1	122,6	101,8	87,2
Νοέμ./Nov.	527,6	-2,8	-2,6	-2,6	41,1	43,8	3,0	2,3	7907,4	95,3	101,2	94,0
Δεκ./Dec.	554,8	-8,2	-3,0	-3,0	38,0	74,5	7,8	7,8	7907,4	95,3	100,7	100,7
2000 Ιαν./Jan.	517,4	-10,3	-10,3	-3,5	32,2	55,6	55,6	13,4	7333,6	52,1	52,1	99,8
Φεβρ./Feb.	472,3	7,9	-2,5	-3,0	28,3	37,3	46,5	19,0	7333,6	52,1	52,1	99,0
Μάρτ./Mar.	599,8	-2,3	-2,4	-3,3	-	-	-	-	-	-	-	-

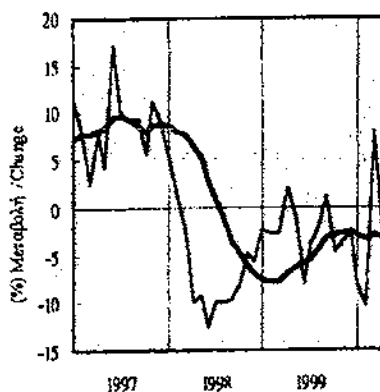
Πηγή ΟΑ / Source: OA.

Πηγή ΟΣΕ / Source: HRO.

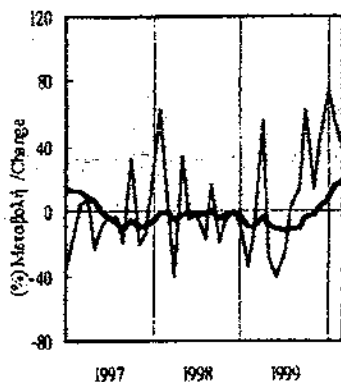
Πηγή ΟΤΕ / Source: HTO.

(1) Από 1-3-1999 αλλαγή τιμολογιακής πολιτικής και νέος τρόπος τροφοδότησης / As of 1 March 1999, new pricing policy and new method for charging telephone units.

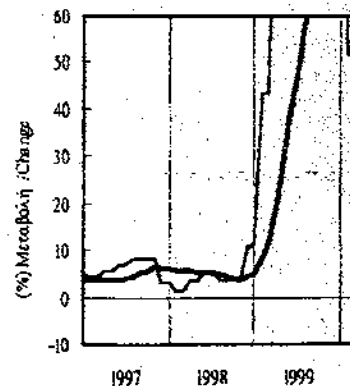
Επιβατές/Passengers

Εμπορεύματα/Freight

Τηλελογ. μονάδες/Units

— προηγούμενου έτους/previous year
- - - κινητού μέσου 12 μηνών/12-month moving

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

TOURIST ACTIVITY

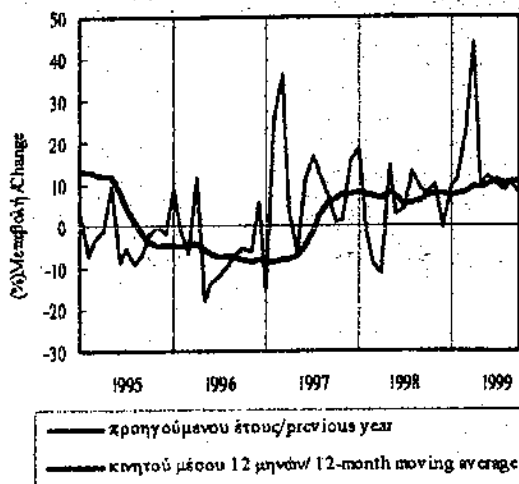
Περίοδος Period	Αφίξεις Τουριστών/ Tourist Arrivals			Τουριστικό συνάλλαγμα σε τιμές 1994 (1) Receipts from Tourism in 1994 prices (1)				
	Χιλιάδες άτομα Thousand persons	(% Μεταβολή Change			Δισεκ. Δραχ. Billion Drs.	(% Μεταβολή Change		
		Προηγούμενου έτους Previous year	Σωρευτικής περιόδου Cumulative period	Κινητού μέσου 12 μηνών 12-month moving average		Προηγούμενου έτους Previous year	Σωρευτικής περιόδου Cumulative period	Κινητού μέσου 12 μηνών 12-month moving average
1994	11231	13,3	-	-	929,6	9,4	-	-
1995	10712	-4,6	-	-	871,2	-6,3	-	-
1996	9782	-8,7	-	-	755,2	-13,3	-	-
1997	10588	8,2	-	-	836,0	10,7	-	-
1998	11364	7,3	-	-	1172,5	40,3	-	-
1998 II	3430	5,4	3,3	5,4	253,8	22,9	17,9	15,9
III	5931	10,0	7,2	7,0	585,9	55,7	38,8	33,6
IV	1445	8,1	7,3	7,3	227,6	46,6	40,3	40,3
1999 I	777	28,5	28,5	9,3	-	-	-	-
II	3797	10,7	13,2	11,0	-	-	-	-
III	6457	8,9	10,6	10,3	-	-	-	-
1998 Απρ./Apr.	611	14,5	2,5	8,0	47,6	5,5	6,8	12,7
Μάιος/Ma	1255	2,8	2,7	7,0	84,0	28,6	13,7	14,9
Ιούν/Jun	1565	4,3	3,3	5,4	122,2	27,2	17,9	15,9
Ιούλ./Jul	2148	13,0	6,5	5,7	204,4	52,9	28,6	22,6
Αύγ./Aug	2133	9,1	7,1	6,1	199,2	62,3	36,0	30,5
Σεπτ./Sept	1650	7,6	7,2	7,0	182,3	51,9	38,8	31,6
Οκτ./Oct	988	10,2	7,5	7,8	108,4	45,7	39,5	37,6
Νοέμ./Nov	256	-0,6	7,3	7,5	60,0	49,9	40,0	39,1
Δεκ./Dec	201	9,7	7,3	7,3	59,2	45,1	40,3	40,3
1999 Ιαν./Jan.	186	11,1	11,1	7,5	-	-	-	-
Φεβρ./Feb.	179	23,0	16,6	8,0	-	-	-	-
Μάρτ./Mar.	352	43,8	28,5	9,3	-	-	-	-
Απρ./Apr.	671	9,9	18,8	9,1	-	-	-	-
Μάιος/Ma	1402	11,7	15,2	10,1	-	-	-	-
Ιούν/Jun	1724	10,2	13,2	11,0	-	-	-	-
Ιούλ./Jul	2328	8,4	11,5	10,1	-	-	-	-
Αύγ./Aug	2358	10,5	11,2	10,4	-	-	-	-
Σεπτ./Sept.	1772	7,4	10,6	10,3	-	-	-	-

Πηγή ΕΟΤ / Source: NTO.

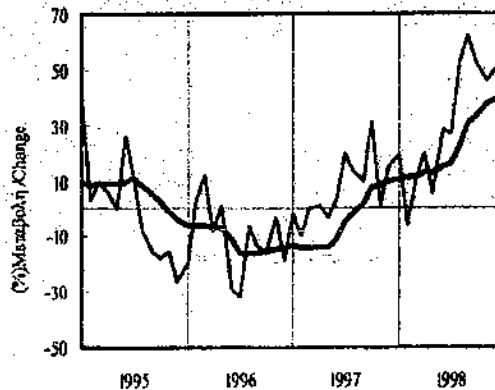
Πηγή Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

(1) Στοιχεία αποσπληθωμένα με το Δείκτη Τιμών Καταναλωτή ΕΛΥΕ. Τα στοιχεία για το 1998 δεν είναι απόλυτως συγκρίσιμα με εκείνα των προηγούμενων ετών.
(1) Data deflated with CPI (NSSG). Data for 1998 are not strictly comparable with those for previous years.

Αφίξεις Τουριστών/ Tourist Arrivals

Τουριστικό συνάλλαγμα / Receipts from Tourism

— προηγούμενου έτους/previous year
- - - κινητού μέσου 12 μηνών/12-month moving average

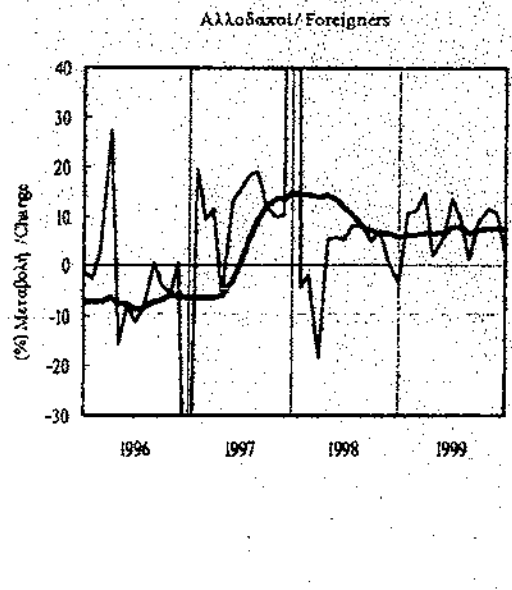
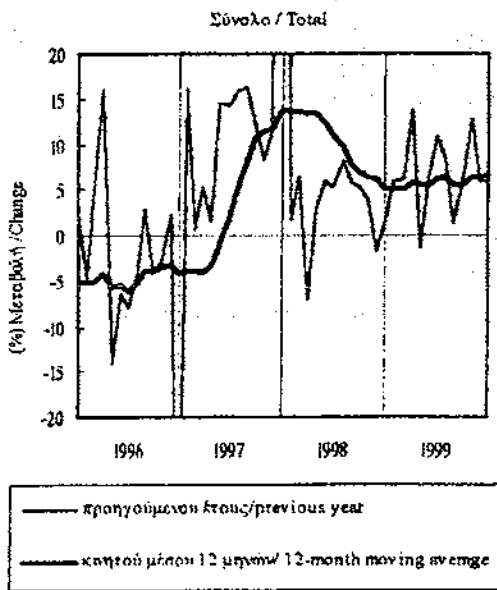
ΕΝΘΑΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΑΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ

NUMBER OF NIGHTS SPENT IN HOTELS

Περίοδος Period	Σύνολο / Total(*)			Αλλοδαποί / Foreigners*				
	Χιλιάδες Thousands	(% Μεταβολή / Change			Χιλιάδες Thousands	(% Μεταβολή / Change		
		Προηγούμενου έτους Previous year	Συμμετρική περίοδου Cumulative period	Κινητού μέσου 12 μηνών 12-month moving average		Προηγούμενου έτους Previous year	Συμμετρική περίοδου Cumulative period	Κινητού μέσου 12 μηνών 12-month moving average
1995	49382	-5,1	-	-	37406	-7,1	-	-
1996	47280	-4,3	-	-	35051	-6,3	-	-
1997	53830	13,9	-	-	40162	14,6	-	-
1998	56349	5,1	-	-	42565	6,0	-	-
1999	60257	6,6	-	-	45803	7,6	-	-
1998 III	29759	6,3	5,4	6,7	23696	7,1	6,0	6,9
IV	6848	2,5	5,1	5,1	4492	5,8	6,0	6,0
1999 I	3575	9,1	9,1	5,6	1157	12,7	12,7	6,7
II	17825	7,0	7,3	6,2	14536	8,9	9,2	7,7
III	31285	5,1	6,0	5,6	25129	6,0	7,2	7,1
IV	7572	10,6	6,6	6,6	4981	10,9	7,6	7,6
1998 Ιουλ./Jul.	9873	8,0	5,4	9,8	7818	8,3	5,6	10,1
Αύγ./Aug.	11662	5,6	5,4	7,7	9005	7,7	6,2	8,0
Σεπτ./Sept.	8224	5,3	5,4	6,7	6873	5,0	6,0	6,9
Οκτ./Oct.	4641	3,8	5,3	6,4	3814	7,0	6,1	6,7
Νοέμ./Nov.	1176	-1,5	5,1	6,1	409	0,9	6,1	6,6
Δεκ./Dec.	1031	5,4	5,1	5,1	269	-3,3	6,0	6,0
1999 Ιαν./Jan.	1066	6,0	6,0	5,1	284	10,6	10,6	6,1
Φεβρ./Feb.	1060	6,1	6,1	5,1	313	10,9	10,7	6,2
Μάρτ./Mar.	1449	13,8	9,1	5,6	561	14,8	12,7	6,7
Απρ./Apr.	2865	-1,4	4,1	5,4	1829	2,4	6,1	6,5
Μάιος/Ma	6618	6,2	5,2	5,5	5469	5,7	5,8	6,5
Ιούν./Jun.	8342	10,8	7,3	6,2	7238	13,3	9,2	7,7
Ιουλ./Jul.	10724	8,6	7,7	6,3	8557	9,4	9,3	7,9
Αύγ./Aug.	11805	1,2	5,9	5,4	9115	1,2	6,9	6,5
Σεπτ./Sept.	8756	6,5	6,0	5,6	7457	8,5	7,2	7,1
Οκτ./Oct.	5234	12,8	6,6	6,3	4253	11,5	7,6	7,5
Νοέμ./Nov.	1245	5,9	6,6	6,5	452	10,5	7,6	7,6
Δεκ./Dec.	1093	6,0	6,6	6,6	276	2,5	7,6	7,6

Πηγή EOT / Source: NTO.

*) 1998, 1999 Προσωρινά στοιχεία / 1998, 1999 Provisional data

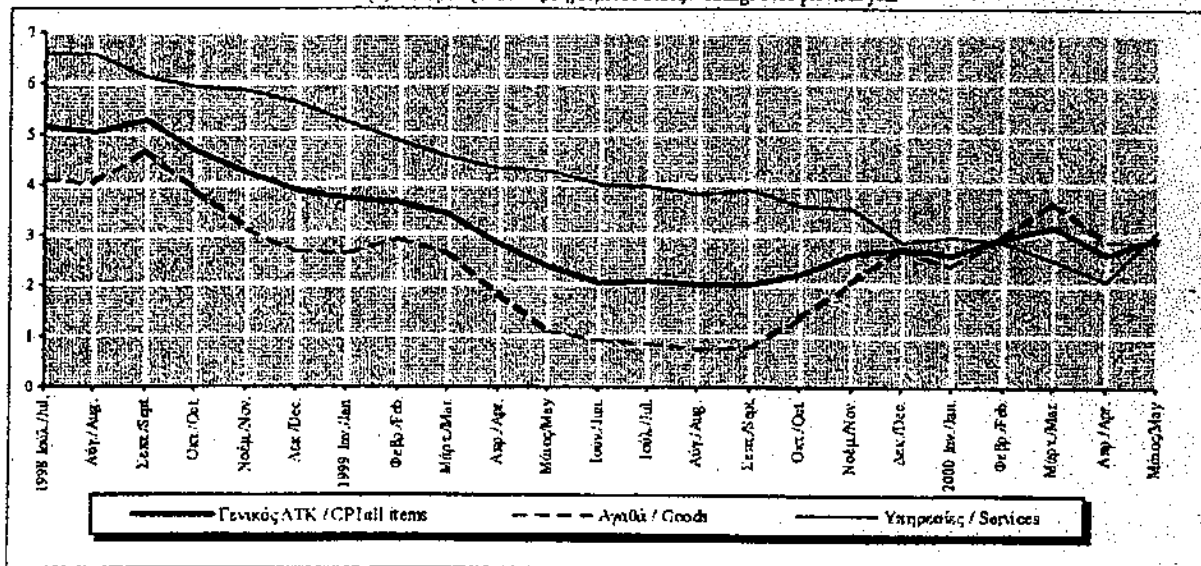
— προηγούμενου έτους / previous year
 - - - - - κινητού μέσου 12 μηνών / 12-month moving average

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ: ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ
CONSUMER PRICE INDEX: ALL ITEMS AND BASIC CATEGORIES

Περίοδος Period	Γενικός ΔTK CPI all items			Αγαθά Goods			Υπηρεσίες Services					
	Δείκτης Index	Στάθμιση / Weight 100,0%		Δείκτης Index	Στάθμιση / Weight 62,9%		Δείκτης Index	Στάθμιση / Weight 37,0%				
		(%) Μεταβολή / Change	Προηγούμενο περίοδο Previous period		Δεκαμβρίου December	Προηγούμενο έτος Previous year		(%) Μεταβολή / Change	Προηγούμενο περίοδο Previous period	Δεκαμβρίου December	Προηγούμενο έτος Previous year	
1997	124,3	5,5	4,7	5,5	119,5	3,7	3,0	3,7	132,6	8,4	7,4	8,4
1998	130,3	4,8	3,9	4,8	124,1	3,9	2,7	3,9	140,8	6,2	5,6	6,2
1999	131,7	2,6	2,7	2,6	126,2	1,7	2,7	1,7	146,5	4,1	2,8	4,1
1999 I	131,7	-0,3	-0,3	3,6	124,3	-1,0	-1,0	2,8	144,5	0,8	0,8	4,9
II	134,8	2,3	2,0	2,4	128,0	3,0	1,9	1,3	146,5	1,4	2,2	4,2
III	132,9	-1,4	0,6	2,0	124,6	-2,6	-0,7	0,8	147,1	0,5	2,6	3,9
IV	135,4	1,9	2,5	2,5	128,1	2,8	2,0	2,0	148,1	0,7	3,3	3,3
2000 I	135,5	0,1	0,1	2,9	128,0	0,0	0,0	3,0	148,5	0,3	0,3	2,8
1997 Δεκ/Dec.	127,6	0,8	4,7	4,7	122,0	0,2	3,0	3,0	137,1	1,7	7,4	7,4
1998 Ιουλ/Jul.	129,4	-2,0	1,5	5,1	122,6	-3,4	0,5	4,1	141,2	0,4	3,0	6,6
Αύγ/Aug.	129,4	0,0	1,5	5,0	122,4	-0,1	0,3	4,0	141,5	0,2	3,2	6,6
Σεπτ/Sept.	131,9	1,9	3,4	5,2	125,9	2,9	3,2	4,7	142,2	0,5	3,7	6,1
Οκτ/Oct.	132,0	0,1	1,5	4,7	125,8	-0,1	3,1	3,9	142,6	0,3	4,0	5,9
Νοέμ/Nov.	131,9	-0,1	3,4	4,2	125,5	-0,2	2,9	3,1	142,7	0,1	4,1	5,9
Δεκ/Dec.	132,5	0,5	3,9	3,9	125,3	-0,2	2,7	2,7	144,8	1,5	5,6	5,6
1999 Ιαν/Jan.	131,2	-1,0	-1,0	3,7	123,1	-1,8	-1,8	2,7	145,0	0,1	0,1	5,2
Φεβρ/Feb.	130,5	-0,5	-1,5	3,7	122,8	-0,2	-2,0	2,9	143,9	-0,8	-0,6	4,9
Μάρτ/Mar.	133,4	2,2	0,7	3,4	127,0	3,4	1,4	2,7	144,5	0,4	-0,2	4,6
Απρ/Apr.	134,8	1,0	1,7	2,8	127,7	0,6	1,9	1,8	147,0	1,7	1,5	4,3
Μάιρ/May	134,7	-0,1	1,7	2,4	128,1	0,3	2,2	1,1	146,1	-0,6	0,9	4,3
Ιούν/Jun.	134,7	0,0	1,7	2,1	128,1	0,0	2,2	0,9	146,3	0,1	1,0	4,0
Ιουλ/Jul.	132,1	-1,9	-0,3	2,1	123,6	-3,5	-1,4	0,9	146,8	0,3	1,4	4,0
Αύγ/Aug.	132,0	-0,1	-0,4	2,0	123,3	-0,2	-1,6	0,7	146,9	0,1	1,5	3,8
Σεπτ/Sept.	134,6	1,9	1,5	2,0	126,9	2,9	1,3	0,8	147,7	0,5	2,0	3,9
Οκτ/Oct.	134,9	0,3	1,8	2,2	127,5	0,5	1,8	1,4	147,7	0,0	2,0	3,6
Νοέμ/Nov.	135,3	0,3	2,1	2,6	128,1	0,4	2,2	2,0	147,7	0,0	2,0	3,5
Δεκ/Dec.	136,1	0,6	2,7	2,7	128,7	0,5	2,7	2,7	148,9	0,8	2,8	2,8
2000 Ιαν/Jan.	134,6	-1,1	-1,1	2,6	126,1	-2,0	-2,0	2,4	149,3	0,3	0,3	3,0
Φεβρ/Feb.	134,3	-0,2	-1,3	2,9	126,4	0,3	-1,8	3,0	148,0	-0,9	-0,6	2,9
Μάρτ/Mar.	137,6	2,4	1,1	3,1	131,6	4,1	2,3	3,6	148,1	0,1	-0,5	2,5
Απρ/Apr.	138,3	0,5	1,6	2,6	131,4	-0,2	2,1	2,9	150,1	1,4	0,8	2,1
Μάιρ/May	138,7	0,3	1,9	2,9	131,8	0,3	2,4	2,8	150,6	0,4	1,2	3,1

πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ / Source: Calculations based on NSSG data

(% Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

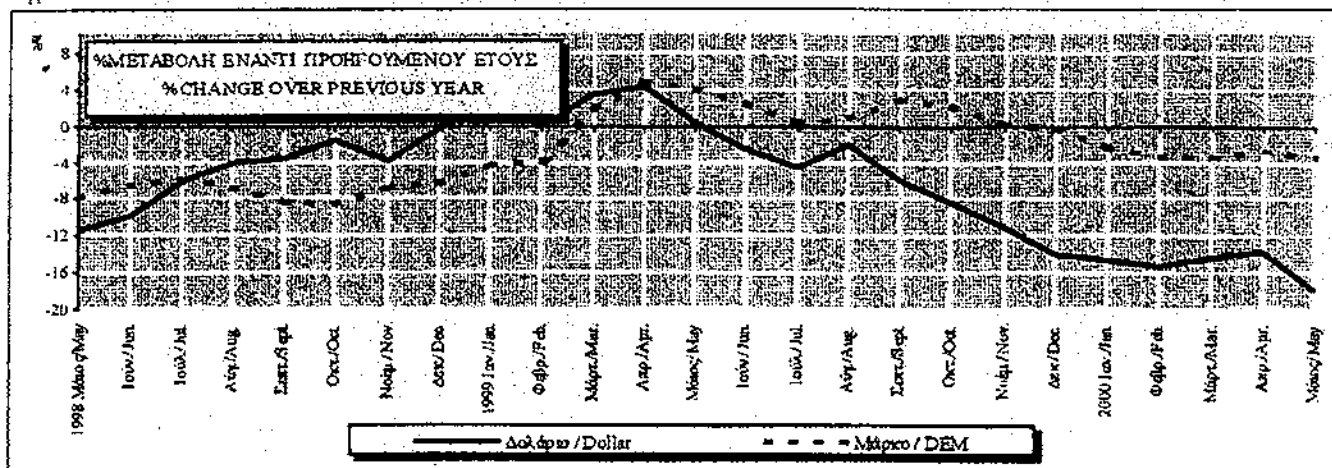

ΕΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΗΤΙΑ ΔΡΑΧΜΗΣ ΕΝΑΝΤΙ ΔΟΛΑΡΙΟΥ ΚΑΙ ΜΑΡΚΟΥ
DRACHMA EXCHANGE RATE AGAINST USD AND DEM

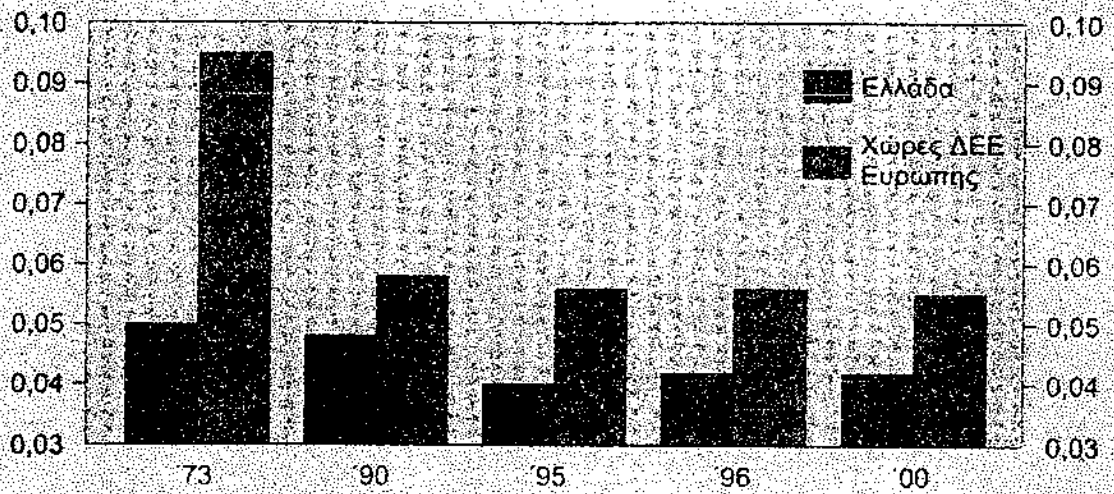
Περίοδος Period	Δολάριο(1) Dollar(1)				Μάρκο(1) DEM(1)			
	Ισοτιμία σε Δρχ. Parity in Drs	(% Μεταβολή/ Change)			Ισοτιμία σε Δρχ. Parity in Drs	(% Μεταβολή/ Change)		
		Προηγ. περίοδου Previous period	Προηγ. έτος Previous year	Δεκεμβρίου December		Προηγ. περίοδου Previous period	Προηγ. έτος Previous year	Δεκεμβρίου December
1995	231,7	4,7	4,7	4,7	161,7	-7,5	-7,5	-7,5
1996	240,7	-3,8	-3,8	-3,8	160,0	1,1	1,1	1,1
1997	273,1	-11,8	-11,8	-11,8	157,5	1,6	1,6	1,6
1998	295,5	-7,6	-7,6	-7,6	168,0	-6,3	-6,3	-6,3
1999	305,7	-3,3	-3,3	-3,3	166,5	0,9	0,9	0,9
1998 II	309,3	-5,1	-12,1	-10,7	172,4	-6,4	-7,9	-8,8
III	297,8	3,9	-4,6	-7,3	169,0	2,0	-7,0	-7,0
IV	281,6	5,8	-1,9	-1,9	169,4	-0,3	-7,2	-7,2
1999 I	287,3	-2,0	2,1	-2,0	165,0	2,7	-2,2	2,7
II	307,4	-6,5	0,6	-8,4	166,2	-0,7	3,7	1,9
III	311,0	-1,1	-4,2	-9,4	166,7	-0,3	1,4	1,6
IV	316,9	-1,9	-11,1	-11,1	168,3	-0,9	0,7	0,7
2000 I	337,1	-6,0	-14,8	-6,0	170,1	-1,1	-3,0	-1,1
1998 Μάιος/Ma	306,9	3,3	-11,5	-8,9	173,0	0,8	-7,8	-9,1
Ιούν/Jun	304,1	0,9	-10,0	-8,1	169,7	1,9	-6,6	-7,3
Ιουλ/Jul	299,4	1,6	-6,2	-6,6	166,6	1,9	-5,8	-5,6
Αύγ/Aug	301,0	-0,5	-4,0	-7,1	168,3	-1,0	-6,9	-6,5
Σεπτ/Sept	293,0	2,7	-3,7	-4,6	172,1	-2,2	-8,4	-8,6
Οκτ/Oct	281,7	4,0	-1,7	-0,7	172,1	0,0	-8,5	-8,6
Νοέμ/Nov	287,7	-0,4	-3,8	-1,1	168,2	2,3	-6,7	-6,5
Δεκ/Dec	280,4	0,8	-0,3	-0,3	168,0	0,1	-6,4	-6,4
1999 Ιαν/Jan	278,8	0,6	2,9	0,6	165,4	1,6	-4,4	1,6
Φεβρ/Feb	286,9	-2,8	0,0	-2,3	164,6	0,3	-3,9	2,1
Μάρτ/Mar	296,2	-3,1	3,4	-5,3	164,9	-0,2	1,7	1,9
Απρ/Apr	304,4	-2,7	4,1	-7,9	166,5	-1,0	4,7	0,9
Μάιος/Ma	305,6	-0,4	0,4	-8,2	166,3	0,1	4,0	1,0
Ιούν/Jun	312,3	-2,1	-2,6	-10,2	165,8	0,3	2,4	1,3
Ιουλ/Jul	314,0	-0,5	-4,6	-10,7	166,1	-0,2	0,3	1,1
Αύγ/Aug	307,7	2,0	-2,2	-8,9	166,9	-0,5	0,8	0,7
Σεπτ/Sept	311,2	-1,1	-5,8	-9,9	167,2	-0,2	2,9	0,5
Οκτ/Oct	307,2	1,3	-8,3	-8,7	168,3	-0,7	2,3	-0,2
Νοέμ/Nov	317,7	-3,3	-11,0	-11,7	168,1	0,1	0,1	-0,1
Δεκ/Dec	325,9	-2,5	-14,0	-14,0	168,5	-0,2	-0,3	-0,3
2000 Ιαν/Jan	326,6	-0,2	-14,6	-0,2	169,3	-0,5	-2,3	-0,5
Φεβρ/Feb	338,4	-3,5	-15,2	-3,7	170,3	-0,6	-3,3	-1,1
Μάρτ/Mar	346,2	-2,3	-14,4	-5,9	170,7	-0,2	-3,4	-1,3
Απρ/Apr	353,3	-2,0	-13,8	-7,8	171,4	-0,4	-2,9	-1,7
Μάιος/Ma	371,3	-4,8	-17,7	-12,2	172,1	-0,4	-3,4	-2,1

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος/Source: Bank of Greece

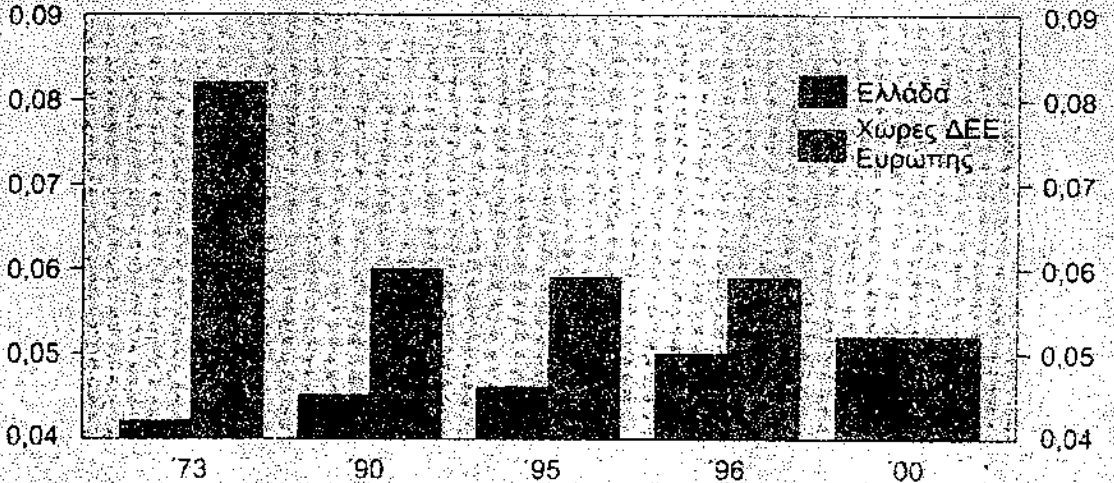
(1) Οι μεταβολές έχουν υπολογιστεί με βάση τη σχέση Δολάριο/Δρχ. και Μάρκο/Δρχ. Το αρνητικό πρόσημο εκφράζει υποτίμηση της δραχμής και το θετικό ανατίμηση/ Changes are based on the Dollar/Drachma and DEM/Drachma rate. A negative sign reflects depreciation of the drachma while a positive denotes appreciation.

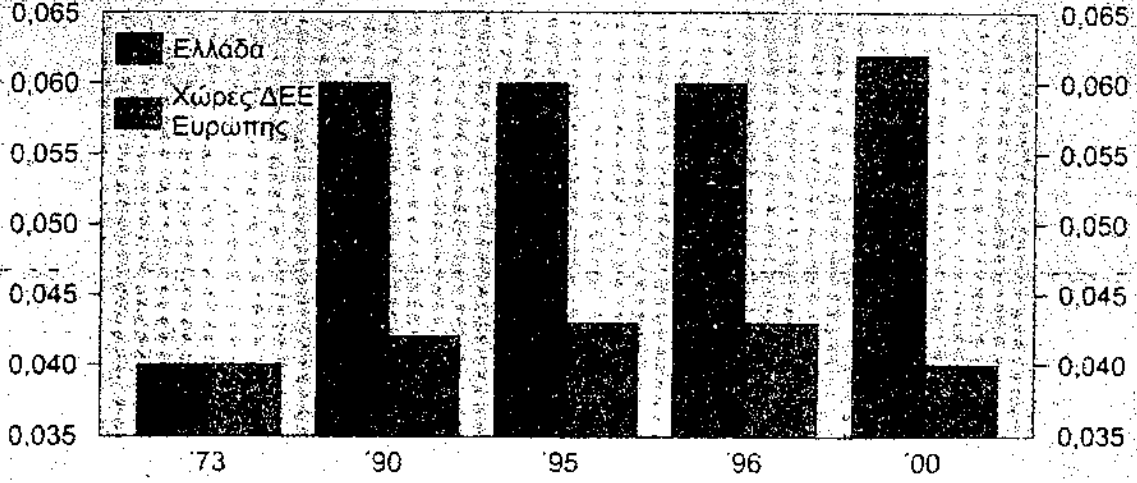
Ενεργειακή ένταση κατά τομέα
 (ΤΙΠ σε χιλιάδες δολ. ΗΠΑ σε τιμές 1990 και ισοδυναμίες αγοραστικών δυνάμεων)
Βιομηχανικός τομέας

Τομέας κατοικιών και εμπορίου

Τομέας μεταφορών

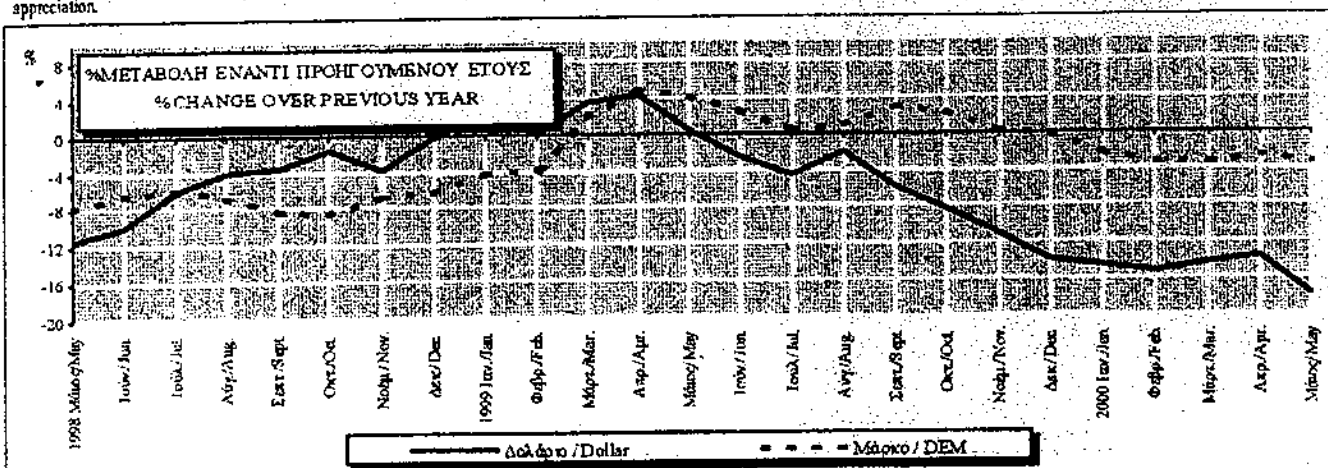
Πηγή: Διεθνής Ένωση Ενέργειας, *Energy Policies for IEA Countries, Greece, 1998 Review*.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΗΤΙΑ ΔΡΑΧΜΗΣ ΕΝΑΝΤΙ ΔΟΛΑΡΙΟΥ ΚΑΙ ΜΑΡΚΟΥ
DRACHMA EXCHANGE RATE AGAINST USD AND DEM

Περίοδος Period	Δολάριο(1) Dollar(1)				Μάρκο(1) DEM(1)			
	Ισοτιμία σε Δρχ. Parity in Drs	(% Μεταβολή / Change)			Ισοτιμία σε Δρχ. Parity in Drs	(% Μεταβολή / Change)		
		Προηγ. περιόδου Previous period	Προηγ. έτους Previous year	Δεκεμβρίου December		Προηγ. περιόδου Previous period	Προηγ. έτους Previous year	Δεκεμβρίου December
1995	231,7	4,7	4,7	4,7	161,7	-7,5	-7,5	-7,5
1996	240,7	-3,8	-3,8	-3,8	160,0	1,1	1,1	1,1
1997	273,1	-11,8	-11,8	-11,8	157,5	1,6	1,6	1,6
1998	295,5	-7,6	-7,6	-7,6	163,0	-6,3	-6,3	-6,3
1999	305,7	-3,3	-3,3	-3,3	166,5	0,9	0,9	0,9
1998 II	309,3	-5,1	-12,1	-10,7	172,4	-6,4	-7,9	-8,8
III	297,8	3,9	-4,6	-7,3	169,0	2,0	-7,0	-7,0
IV	281,6	5,8	-1,9	-1,9	169,4	-0,3	-7,2	-7,2
1999 I	287,3	-2,0	2,1	-2,0	165,0	2,7	-2,2	2,7
II	307,4	-6,5	0,6	-8,4	166,2	-0,7	3,7	1,9
III	311,0	-1,1	-4,2	-9,4	166,7	-0,3	1,4	1,6
IV	316,9	-1,9	-11,1	-11,1	168,3	-0,9	0,7	0,7
2000 I	337,1	-6,0	-14,8	-6,0	170,1	-1,1	-3,0	-1,1
1998 Μάιος/Ma	306,9	3,3	-11,9	-8,9	173,0	0,8	-7,8	-9,1
Ιούν./Jun	304,1	0,9	-10,0	-8,1	169,7	1,9	-6,6	-7,3
Ιουλ./Jul	299,4	1,6	-6,2	-6,6	166,6	1,9	-5,8	-5,6
Αύγ./Aug	301,0	-0,5	-4,0	-7,1	168,3	-1,0	-6,9	-6,5
Σεπτ./Sept	293,0	2,7	-3,7	-4,6	172,1	-2,2	-8,4	-8,6
Οκτ./Oct	281,7	4,0	-1,7	-0,7	172,1	0,0	-8,5	-8,6
Νοέμ./Nov	282,7	-0,4	-3,8	-1,1	168,2	2,3	-6,7	-6,5
Δεκ./Dec	280,4	0,8	-0,3	-0,3	168,0	0,1	-6,4	-6,4
1999 Ιαν./Jan	278,8	0,6	2,9	0,6	165,4	1,6	-4,4	1,6
Φεβρ./Feb	286,9	-2,8	0,0	-2,3	164,6	0,5	-3,9	2,1
Μάρτ./Mar	296,2	-3,1	3,4	-5,3	164,9	-0,2	1,7	1,9
Απρ./Apr	304,4	-2,7	4,1	-7,9	166,5	-1,0	4,7	0,9
Μάιος/Ma	305,6	-0,4	0,4	-8,2	166,3	0,1	4,0	1,0
Ιούν./Jun	312,3	-2,1	-2,6	-10,2	165,8	0,3	2,4	1,3
Ιουλ./Jul	314,0	-0,5	-4,6	-10,7	166,1	-0,2	0,3	1,1
Αύγ./Aug	307,7	2,0	-2,2	-8,9	166,9	-0,5	0,8	0,7
Σεπτ./Sept	311,2	-1,1	-5,8	-9,9	167,2	-0,2	2,9	0,5
Οκτ./Oct	307,2	1,3	-8,3	-8,7	168,3	-0,7	2,3	-0,2
Νοέμ./Nov	317,7	-3,3	-11,0	-11,7	168,1	0,1	0,1	-0,1
Δεκ./Dec	325,9	-2,5	-14,0	-14,0	168,5	-0,2	-0,3	-0,3
2000 Ιαν./Jan	326,6	-0,2	-14,6	-0,2	169,3	-0,5	-2,3	-0,5
Φεβρ./Feb	338,4	-3,5	-15,2	-3,7	170,3	-0,6	-3,3	-1,1
Μάρτ./Mar	346,2	-2,3	-14,4	-5,9	170,7	-0,2	-3,4	-1,3
Απρ./Apr	353,3	-2,0	-13,8	-7,8	171,4	-0,4	-2,9	-1,7
Μάιος/Ma	371,3	-4,8	-17,7	-12,2	172,1	-0,4	-3,4	-2,1

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος/ Source: Bank of Greece.

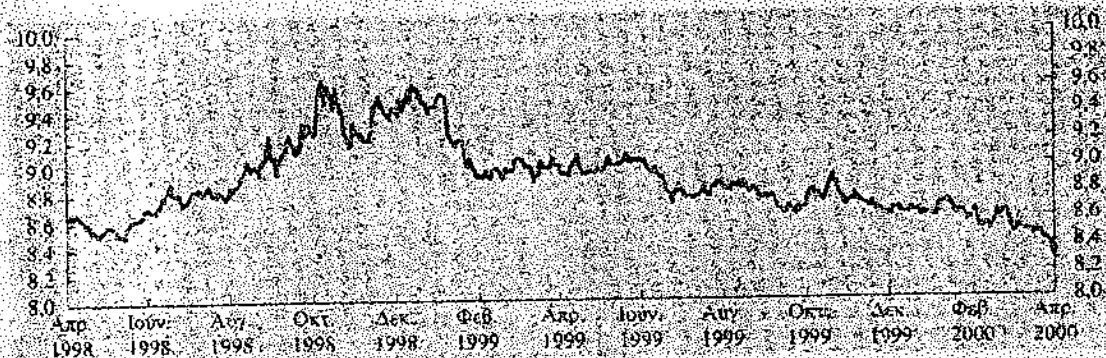
(1) Οι μεταβολές έχουν υπολογιστεί με βάση τη σχέση Δολάριο/Δρχ. και Μάρκο/Δρχ. Το αρνητικό πρόσημο εκφράζει υποτίμηση της δραχμής και το θετικό ανοτίμηση / Changes are based on the Dollar/Drachma and DEM/Drachma rate. A negative sign reflects depreciation of the drachma while a positive denotes appreciation.

Διάγραμμα 6γ

Κορώνα Σουηδίας: Συναλλαγματική ισοτιμία έναντι του ECU/ευρώ (Απρίλιος 1998 - Μάρτιος 2000)

(ημερήσια στοιχεία, 1 Απριλίου 1998 - 31 Μαρτίου 2000)

Πηγή: Τ.Μ. και ΕΚΤ

Πίνακας 6δ

Κορώνα Σουηδίας: Δείκτες πραγματικής σταθμισμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας έναντι των κρατών-μελών της ΕΕ

(ημηνιαία στοιχεία, εκατοστιαία αποκλίσεις, 4' τρίμηνο 1999 σε σύγκριση με διαφορετικές περιόδους αναφοράς)

	Μέσος όρος 1974-99	Μέσος όρος 1989-99	Μέσος όρος 1987
Πραγματικές σταθμισμένες συναλλαγματικές ισοτιμίες:			
- Βάσει μεθολογικών κόστους ανά μονάδα προϊόντος (σύνολο οικονομίας)	-6,6	-3,0	0,9
- Βάσει αποκληθωριστή ιδιότητας καταναλωτή	-6,7	-3,1	-3,4
- Βάσει αποκληθωριστή του ΑΕΠ	-2,8	-6,3	-9,0
- Βάσει αποκληθωριστή εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών	-12,2	-5,8	-10,4
Υπόμνηση:			
- Ονομαστική σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία	-20,5	-5,4	-15,7

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υπολογισμοί της ΕΚΤ

Σημείωση: Το θετικό ταμειακό πρόσημο σημαίνει ανατίμηση (αυτάμνηση).

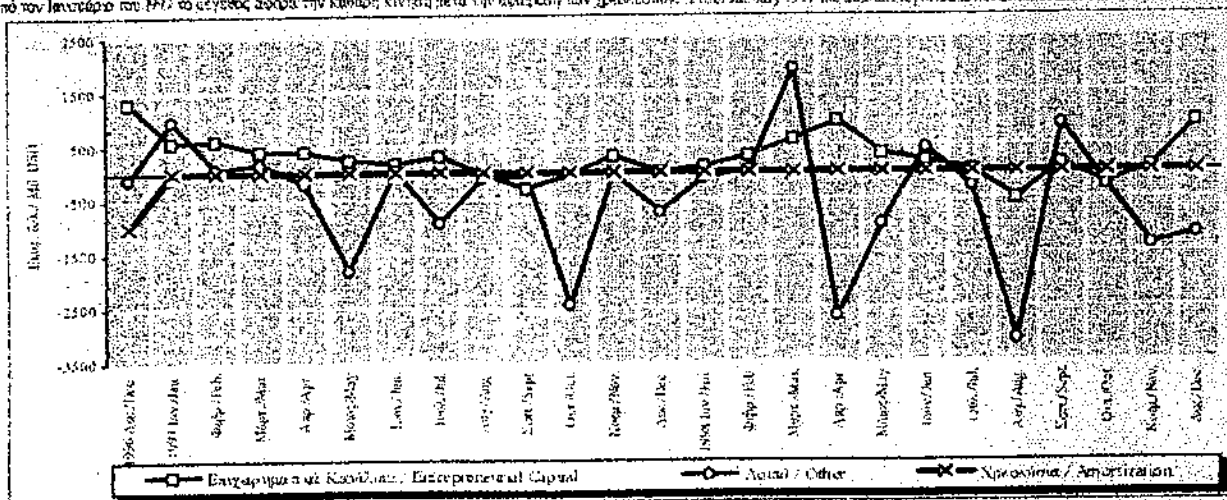
Πίνακας VIII. ΚΙΝΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ (σε εκατ. δολ.)

Table VIII. PRIVATE SECTOR CAPITAL FLOWS (in million USD)

Περίοδος Period	ΣΥΝΟΛΟ TOTAL	Επιχειρησιακό Κεφάλαιο* Entrepreneurial Capital*	Αγορά Ακινήτων Real Estate Investment	Εμπορική Πιστοσύνη Supplier Credit	Άλλα Other	Κεφαλαιακά Διαθέσιμα* Debt Amortization*
1994	3785,2	2756,5	956,4	266,2	347,8	-446,7
1995	2341,7	5396,2	1040,4	527,1	-347,3	-1687,3
1996	7216,2	10176,7	1043,9	259,1	1665,9	-5353,1
1997	-4370,5	2620,6	966,6	469,8	-5078,4	0,0
1998	-1451,5	2805,9	903,3	365,9	-6571,1	0,0
1996 IV	1644,6	1022,3	305,9	157,6	-362,9	-2122,1
1997 I	2473,4	1545,9	243,0	131,0	2205,4	0,0
II	-919,5	823,5	216,6	127,4	-1961,4	0,0
III	-2897,2	-23,5	251,4	-26,8	-1119,8	0,0
IV	-3027,2	174,7	251,6	238,2	-3194,6	0,0
1998 I	417,6	685,9	195,4	134,6	361,0	0,0
II	-1055,4	1456,2	162,0	126,7	-3201,3	0,0
III	-2850,1	-561,3	297,4	60,0	-2472,7	0,0
IV	-1563,6	725,1	248,5	44,6	-2791,6	0,0
1996 Δεκ/Dec.	15,2	1313,7	118,7	-49,6	-98,4	-985,0
1997 Ιαν/Jan.	1481,9	561,4	85,9	-68,4	970,0	0,0
Φεβ/Feb.	-377,1	596,1	77,1	64,2	74,6	0,0
Μάρ/Mar.	674,4	388,4	80,9	136,2	160,5	0,0
Απρ/Apr.	346,9	-403,4	72,0	64,2	-305,4	0,0
Μάιο/Ma.	-1526,9	231,8	73,1	89,6	-206,0	0,0
Ιούν/Jun.	260,5	178,3	71,5	-17,4	43,0	0,0
Ιουλ/Jul.	-509,2	285,6	90,4	91,2	-930,0	0,0
Αύγ/Aug.	-1113,5	-20,7	73,7	-88,7	-103,4	0,0
Σεπ/Sept.	-1269,5	-243,4	89,6	-29,3	-65,4	0,0
Οκτ/Oct.	-1233,2	-27,4	86,5	79,1	-2432,8	0,0
Νοεμ/Nov.	639,3	291,6	74,5	123,3	-35,7	0,0
Δεκ/Dec.	-433,5	19,5	92,6	33,8	-72,1	0,0
1998 Ιαν/Jan.	272,7	-92,4	67,2	-5,5	-84,0	0,0
Φεβ/Feb.	113,2	243,4	60,3	22,4	48,4	0,0
Μάρ/Mar.	1711,7	598,1	67,9	127,7	902,6	0,0
Απρ/Apr.	-1903,5	954,2	60,0	-38,0	-2668,0	0,0
Μάιο/Ma.	192,4	324,6	61,9	67,1	-97,2	0,0
Ιούν/Jun.	-661,0	187,4	-41,0	73,6	-24,5	0,0
Ιουλ/Jul.	-373,2	24,7	80,0	72,0	-251,6	0,0
Αύγ/Aug.	-1610,3	-512,7	114,4	-66,7	-3085,1	0,0
Σεπ/Sept.	133,4	126,7	-103,0	54,7	864,0	0,0
Οκτ/Oct.	-589,1	-216,5	85,8	44,6	-255,0	0,0
Νοεμ/Nov.	-984,9	54,3	85,4	0,0	-1150,5	0,0
Δεκ/Dec.	-81,6	907,3	77,5	0,0	-154,1	0,0

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος. Source: Bank of Greece.

*Από τον Ιανουάριο του 1997 το μέγεθος αφορά την καθαρή κίνηση μετά την αμортиση των γραμμάτιων. *From January 1997 the amount reported is net of amortization.

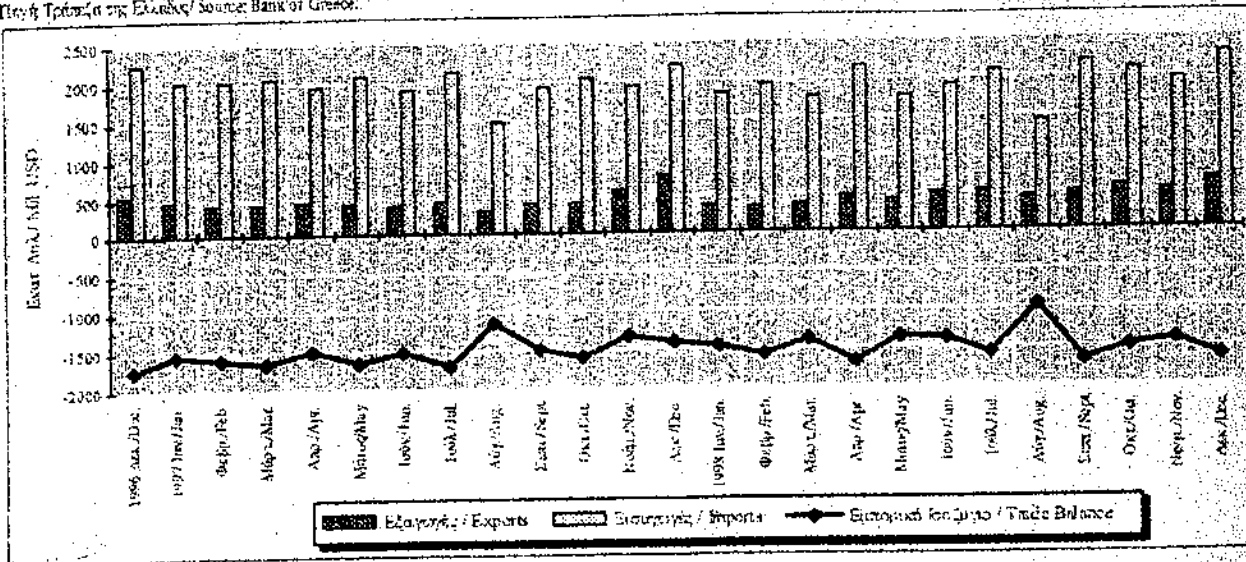

Πίνακας VI.7. ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ (σε εκατ. δολ.)

Table VI.7. TRADE BALANCE (in million USD)

Περίοδος Period	Εξαγωγές Exports	Εισαγωγές Imports	Εμπορικό ισοζύγιο Trade Balance	(% Μεταβολή προηγούμενου έτους (%) Change previous year		Συμπερ. Εμπορικό ισοζύγιο Cumulative Trade Balance	Ετήσια Διμερής Συμπερ. Εμπορικού Ισοζ. Annual Change of Cumulative Trade Balance
				Εξαγωγές Exports	Εισαγωγές Imports		
1994	5218,9	18741,7	-13522,8	3,7	6,4	-13522,8	-941,6
1995	5782,8	22928,6	-17145,8	10,8	22,3	-17145,8	-3625,0
1996	5769,9	24139,5	-18369,6	-0,2	5,3	-18369,6	-1219,8
1997	5371,3	23644,1	-18272,8	-6,9	-2,0	-18272,8	94,8
1998	5566,0	23246,9	-17680,9	3,6	-1,7	-17680,9	589,9
1998 IV	1529,8	6409,6	-4879,8	1,2	4,3	-18365,6	-1219,8
1997 I	1277,4	6104,3	-4826,9	-12,0	5,8	-4826,9	-506,5
II	2205,0	5890,5	-4694,5	-16,6	-2,5	-4521,4	-895,6
III	1144,6	5509,0	-4364,4	-14,4	6,4	-15833,8	-420,0
IV	1746,3	6710,3	-4964,0	14,2	-4,6	-18270,8	94,8
1998 I	1099,4	5487,5	-4388,1	-14,6	-10,1	-4144,1	378,8
II	1354,0	5806,7	-4452,7	12,4	-1,6	-6900,8	620,6
III	1420,4	5649,6	-4229,2	24,1	2,6	-13130,0	735,8
IV	1752,2	6303,1	-4550,9	0,3	2,8	-17680,9	589,9
1996 Δεκ./Dec.	541,0	2271,7	-1730,7	4,3	18,4	-18365,6	1219,8
1997 Ιαν./Jan.	467,1	2023,3	-1556,2	-12,7	4,7	-1556,2	-158,0
Φεβ./Feb.	405,4	2021,1	-1615,7	-15,8	10,9	-3173,9	-435,2
Μάρ./Mar.	404,0	2357,0	-1953,0	-7,0	2,1	-4826,9	-506,3
Απρ./Apr.	424,9	1932,4	-1507,5	-16,0	-7,7	-6334,4	-425,0
Μάιος/Ma	369,3	2361,9	-1992,6	-19,5	-4,1	-8000,3	-34,0
Ιούν./Jun.	380,3	1901,2	-1520,9	-14,1	5,5	-9521,4	-593,5
Ιουλ./Jul.	432,8	2153,7	-1720,9	-17,4	-3,3	-11242,3	-608,1
Αύγ./Aug.	308,9	1463,9	-1155,0	-27,4	-11,7	-12397,3	-530,8
Σεπτ./Sept.	402,9	1911,4	-1508,5	2,2	-5,1	-13885,8	-420,0
Οκτ./Oct.	401,2	2017,6	-1616,4	-13,6	-6,8	-15500,2	-363,5
Νοέμ./Nov.	550,4	1921,0	-1370,6	17,7	-3,6	-16849,8	-205,9
Δεκ./Dec.	762,7	2192,7	-1420,0	41,0	+3,5	-18270,8	94,8
1998 Ιαν./Jan.	399,0	1832,4	-1433,4	-25,3	-10,5	-1463,4	94,8
Φεβ./Feb.	323,3	1906,6	-1583,3	-20,3	-5,7	-3046,7	127,2
Μάρ./Mar.	367,1	2688,3	-2321,2	-9,3	-24,1	-4481,1	375,9
Απρ./Apr.	457,0	2149,0	-1692,0	7,6	11,2	-6140,1	194,3
Μάιος/Ma	400,9	1770,0	-1369,1	0,1	-14,3	-7510,1	490,4
Ιούν./Jun.	497,0	1387,7	-890,7	30,7	-0,7	-8900,8	620,6
Ιουλ./Jul.	506,6	2075,4	-1568,8	17,1	-2,7	-10469,6	752,7
Αύγ./Aug.	433,5	1402,7	-969,2	40,3	-4,2	-11438,8	938,5
Σεπτ./Sept.	480,3	2171,5	-1691,2	19,2	12,6	-13130,0	755,3
Οκτ./Oct.	371,5	2077,6	-1706,1	-41,7	3,9	-14636,1	364,1
Νοέμ./Nov.	324,6	1931,7	-1607,1	-9,6	0,6	-16043,2	297,6
Δεκ./Dec.	656,1	2295,8	-1639,7	-34,0	4,6	-17680,9	589,9

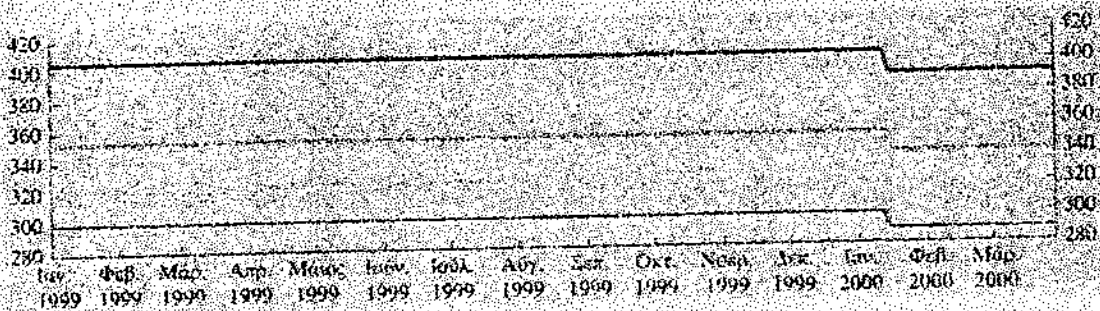
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

Διαγράμμα 6β

Δραχμή: Συναλλαγματική ισοτιμία έναντι του ευρώ με κεντρική ισοτιμία και ζώνη διακύμανσης στον ΜΕΙ ΙΙ (Γανουάριος 1999 - Μάρτιος 2000)

Ημερήσια ισοτιμία: 1 Γανουάριος 1999 - 31 Μάρτιος 2000

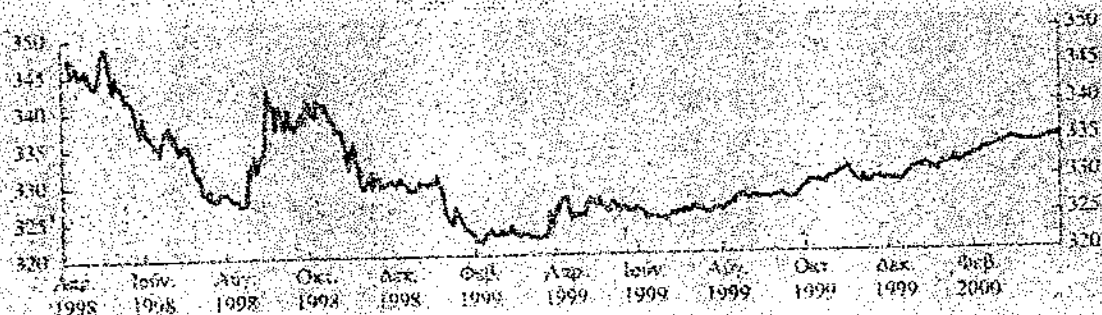

Πηγή: ΕΚΤ

Διαγράμμα 6γ

Δραχμή: Συναλλαγματική ισοτιμία έναντι του ECU/ευρώ (Απρίλιος 1998 - Μάρτιος 2000)

Ημερήσια ισοτιμία: 1 Απρίλιος 1998 - 31 Μάρτιος 2000

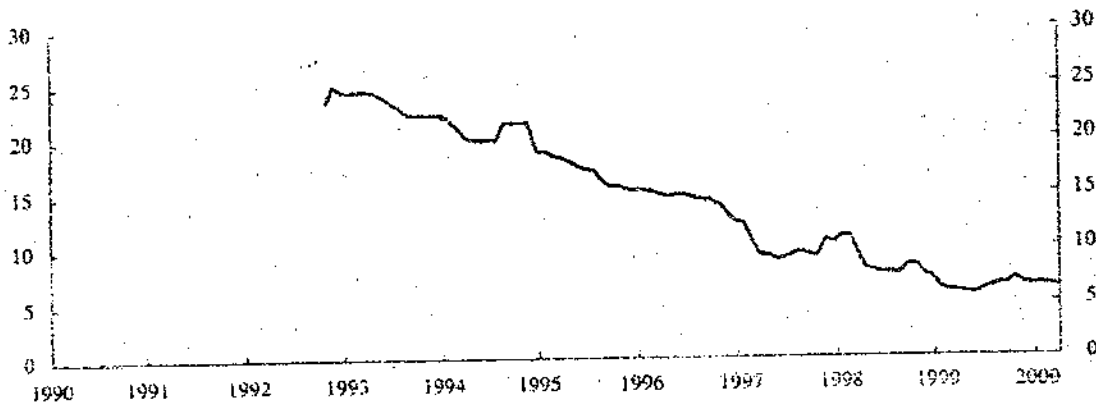

Πηγή: Τ.Α.Ι. και ΕΚΤ

Διάγραμμα 7

(α) Ελλάδα: Μακροπρόθεσμο επιτόκιο ¹⁾

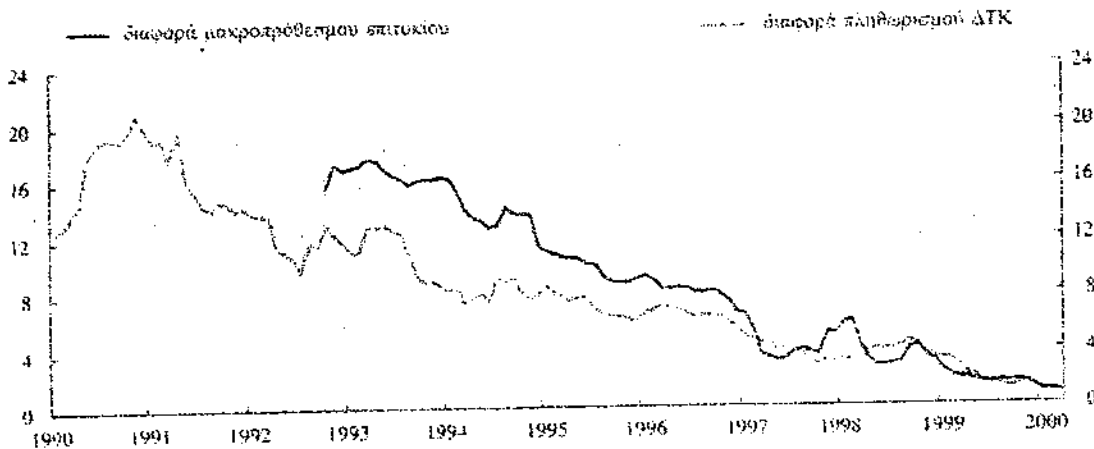
(μηνιαίοι μέσο όροι, σε ποσοστά %)

1) Η καλύτερη ποιότητα δεν είναι διαθέσιμη.

(β) Ελλάδα: Διαφορές μακροπρόθεσμου επιτοκίου και πληθωρισμού ΔΤΚ έναντι των κρατών-μελών της ΕΕ με τα χαμηλότερα μακροπρόθεσμα επιτόκια ^{1), 2)}

(ετήσιο μέσο όρο, σε ποσοστά %)

(Πηγή: Επιτόκια: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ή πάλιν οι αυτόν χρησιμοποιούνται τα πλησιέστερα παρακείμενα στοιχεία). ΔΤΚ: με ελαρηνισμένα έθνη στοιχεία.

- 1) Περιλαμβάνονται η Δανία, η Γαλλία, η Γερμανία, το Δουβλίνο και η Ολλανδία.
- 2) Η καλύτερη ποιότητα για τα επιτόκια στην Ελλάδα δεν είναι διαθέσιμη.

Πίνακας 9

Ελλάδα: Προβολές για το δείκτη εξάρτησης ηλικιωμένων

	1990	2000	2010	2020	2030
Δείκτης εξάρτησης ηλικιωμένων (πληθυσμός 65 ετών και άνω ως ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 15-64 ετών)	21,2	25,5	28,8	33,7	40,9

Πηγή: Βασ. Ε. (1994), *World population projections 1994-1995*, World Bank, Washington D.C.

Πίνακας 10

(α) Ελλάδα: Σταθερότητα της συναλλαγματικής ισοτιμίας

Συμμετοχή στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών (ΜΣΙ/ΜΣΙ II) Έναρξη συμμετοχής Υποτίμηση διμερούς κεντρικής ισοτιμίας με πρωτόβουλα της χώρας	Ναι Μάρτιος 1998	Όχι
Μέγιστες και ελάχιστες προς τα άνω αποκλίσεις από τις κεντρικές ισοτιμίες σε ποσοστά % ¹⁾	Μέγιστη προς τα άνω απόκλιση	Ελάχιστη προς τα άνω απόκλιση
<i>1 Δεκεμβρίου 1998 - 31 Δεκεμβρίου 1998 (ομάδα ΜΣΙ)</i>		
Φράγκο Βελγίου	8,0	3,2
Κορώνα Δανίας	7,9	3,2
Μάρκο Γερμανίας	8,0	3,2
Πισέτα Ισπανίας	7,8	3,0
Φράγκο Ιταλίας	8,0	3,2
Λίρα Ιρλανδίας	7,0	1,8
Λίρα Ιταλίας	7,7	2,9
Φιορίν Ολλανδίας	8,1	3,1
Έσλιν Αυστρίας	8,0	3,2
Εσκούδο Πορτογαλίας	7,9	3,1
Μάρκο Φινλανδίας	8,0	3,1
<i>2 Ιανουαρίου 1999 - 31 Μαρτίου 2000 (ομάδα ΜΣΙ II)</i>		
Ευρώ (4 Ιανουαρίου 1999 - 16 Ιανουαρίου 2000)	9,0	5,9
Ευρώ (17 Ιανουαρίου 2000 - 31 Μαρτίου 2000)	2,8	1,9
<i>Ενημερωτικά:</i>		
Κορώνα Δανίας (4 Ιανουαρίου 1999 - 16 Ιανουαρίου 2000)	8,7	4,4
Κορώνα Δανίας (17 Ιανουαρίου 2000 - 31 Μαρτίου 2000)	2,6	1,7

Πηγές: ΓΔΔ και υπολογισμοί της ΕΚΤ

Σημειώσεις: Ο ΜΣΙ II αντικατέστησε τον ΜΣΙ από την αρχή του 1999. Από 17 Ιανουαρίου 2000 η κεντρική ισοτιμία της δραχμής έναντι του ευρώ ανατιμώθηκε κατά 3,3%.

1) Ημερήσιες πωλητές κεντρικών ημερών, κεντρικός μέσος 10 ημερών.

(β) Βασικοί δείκτες πίεσεων στη δραχμή

	1998 Ιουλ.	1998 Σεπ.	1998 Δεκ.	1999 Μάρ.	1999 Ιουλ.	1999 Σεπ.	1999 Δεκ.	2000 Μάρ.
Μέσος όρος 3 μηνών δείξ. μεταβλητότητας συναλλαγματικής ισοτιμίας ¹⁾	9,5	5,8	4,5	3,1	3,1	1,3	1,3	1,1
Διαφορά βραχυπρόθεσμων επιτοκίων ²⁾	9,1	9,6	8,6	7,6	7,1	7,2	7,0	5,4

Πηγές: Εθνικά στοιχεία και υπολογισμοί της ΕΚΤ.

1) Μηνιαία (αυξημένη σε ετήσια) ετήσια ισοτιμία των ημερησίων κεντρικών μεταβολών της συναλλαγματικής ισοτιμίας έναντι του γερμανικού φράγκου για το 1998 και έναντι του ευρώ από 4 Ιανουαρίου 1999, σε ποσοστό %.

2) Διαφορά διατραπεζικών επιτοκίων 3 μηνών έναντι του σταθμικού μέσου όρου των επιτοκίων ζήτησης (bank bill) για κεντρική διατραπεζικών καταθέσεων τριμηνία του ευρώ σε κεντρικούς μονάδες.

Πίνακας 3

Ελλάδα: Υπολογισμοί σύγκλισης χρέους

(α) Βάσει των συνολικών δημοσιονομικών αποτελεσμάτων

(ως ποσοστό του ΑΕΠ)

Συνολικό ακαθάριστο χρέος		Συνολικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα		Λόγος του συνολικού δημοσιονομικού αποτελέσματος που απαιτείται για να μειωθεί ο λόγος του χρέους στο 60% του ΑΕΠ το έτος		
1999	2000	1999	2000	2004	2009	2014
104,4	103,7	-1,6	-1,3	6,7	0,8	-0,8

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (προβλέψεις, άνοιξη 2009) και υπολογισμοί της ΕΚΤ

1) Οι υπολογισμοί βασίζονται ότι ο λόγος του χρέους θα μειωθεί στο 60% το 2004, το 2009 και το 2014 αντίστοιχα εάν το συνολικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα για το 2000 διαμορφωθεί σύμφωνα με την πρόβλεψη και τα ετήσια δημοσιονομικά αποτελέσματα διαμορφωθούν στο 6,7%, 0,8% και -0,8% του ΑΕΠ αντίστοιχα, από το 2001 και εώς. Βασικές παραδοχές είναι: κατά μέση όρο, πραγματικού ΑΕΠ 3,1% το 2000, όπως εκτιμάται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και πληθωρισμός 2%. Οι προσαρμογές χρέους ελαττώνονται λογίζονται ίσες με το μηδέν.

(β) Βάσει των πρωτογενών δημοσιονομικών αποτελεσμάτων

(ως ποσοστό του ΑΕΠ)

Συνολικό ακαθάριστο χρέος		Πρωτογενές δημοσιονομικό αποτέλεσμα		Λόγος του πρωτογενούς αποτελέσματος που απαιτείται για να μειωθεί ο λόγος του χρέους στο 60% του ΑΕΠ το έτος		
1999	2000	1999	2000	2004	2009	2014
104,4	103,7	5,8	5,8	11,7	5,6	3,9

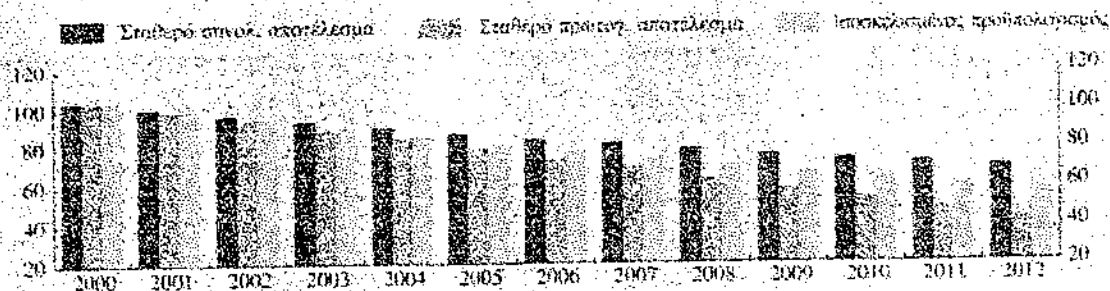
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (προβλέψεις, άνοιξη 2009) και υπολογισμοί της ΕΚΤ

1) Οι υπολογισμοί βασίζονται ότι ο λόγος του χρέους θα μειωθεί στο 60% το 2004, το 2009 και το 2014 αντίστοιχα εάν τα πρωτογενή δημοσιονομικά αποτελέσματα για το 2000 διαμορφωθεί σύμφωνα με την πρόβλεψη και τα ετήσια δημοσιονομικά αποτελέσματα διαμορφωθούν στο 11,7%, 5,6% και 3,9% του ΑΕΠ αντίστοιχα, από το 2001 και εώς. Βασικές παραδοχές είναι: κατά μέση όρο, πραγματικού ΑΕΠ 3,1% το 2000, όπως εκτιμάται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και πληθωρισμός 2% και αναμενόμενα ετήσια ελαττώματα χρέους ελαττώνονται λογίζονται ίσες με το μηδέν.

Διάγραμμα 5

Ελλάδα: Δυναμικοί μελλοντικοί λόγοι χρέους υπό εναλλακτικές παραδοχές για το λόγο δημοσιονομικού αποτελέσματος/ΑΕΠ

(ως ποσοστό του ΑΕΠ)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (προβλέψεις, άνοιξη 2009) και υπολογισμοί της ΕΚΤ

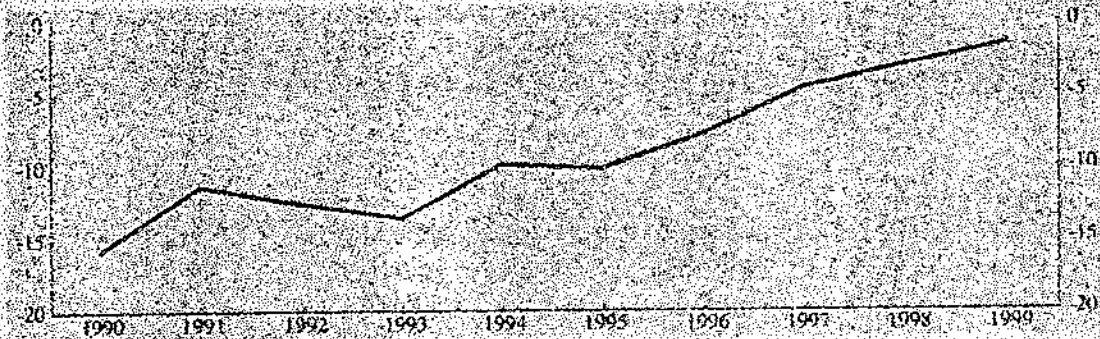
Σημείωση: Τα ετήσια ελαττώματα υποθέτουμε ότι το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ θα διαμορφωθεί το 2000 στο προβλεπόμενο επίπεδο (104,4%) του ΑΕΠ και τα ετήσια αποτελέσματα (-1,3% του ΑΕΠ) ή τα πρωτογενή αποτελέσματα (5,8% του ΑΕΠ) για το 2000 θα διατηρηθούν σταθερά με εώς το τελευταίο έτος της ανάλυσης (ως ποσοστό του ΑΕΠ) εάν οι προαναφερθείσες θα παραμείνουν σταθερές από το 2001 και εώς. Βασικές παραδοχές είναι: μέση αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ 3,1% το 2000 όπως εκτιμάται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πληθωρισμός 2% και, για παύση του προβλεπόμενου πρωτογενούς αναμενόμενου ετήσιου ελαττώματος χρέους ελαττώνονται λογίζονται ίσες με το μηδέν.

Διάγραμμα 3

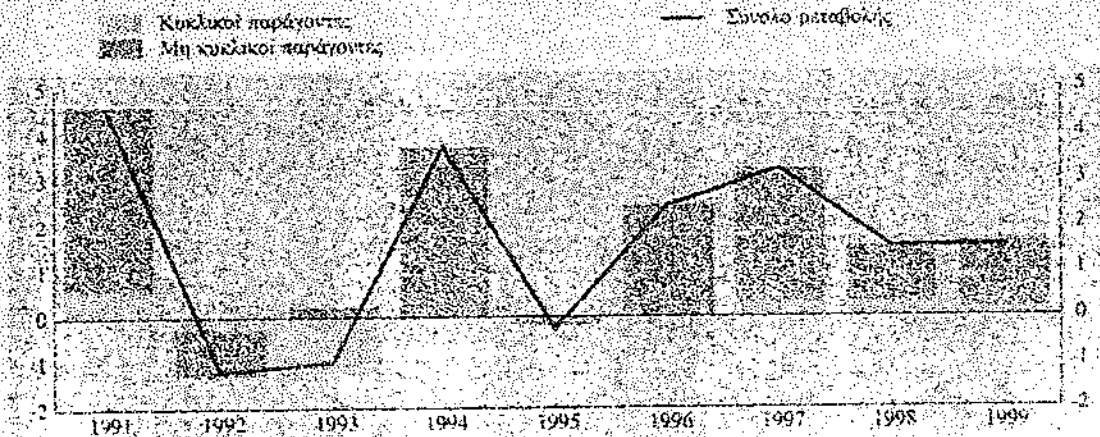
Ελλάδα: Πλεόνασμα (+) / Έλλειμμα (-) γενικής κυβέρνησης

ως ποσοστό του ΑΕΠ

(α) Επίπεδα

(β) Ετήσιες μεταβολές και προσδιοριστικοί παράγοντες

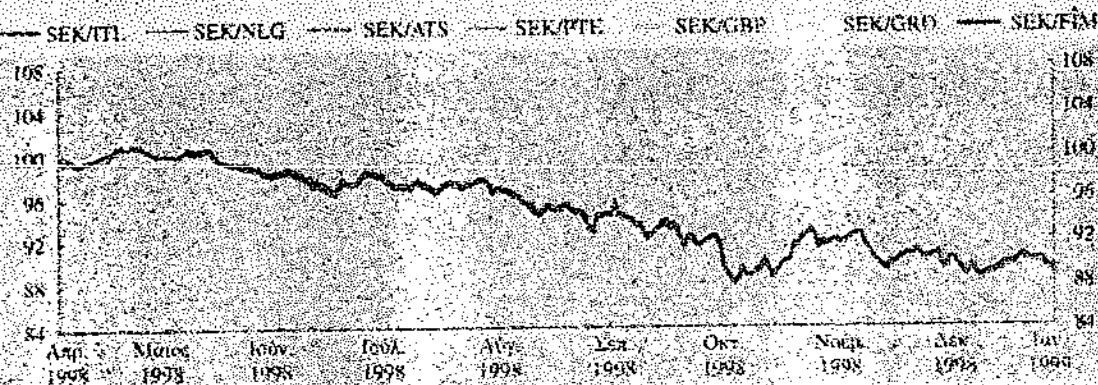
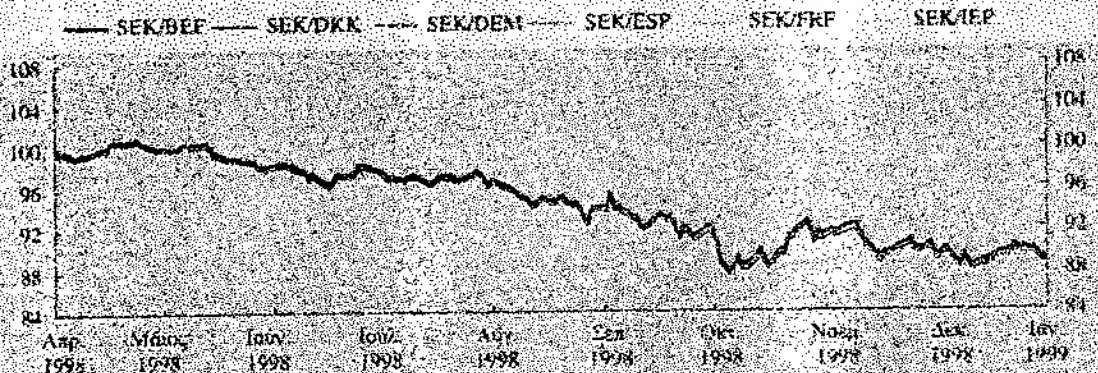
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (προβλέψεις, Άνοιξη 2000).

Σημείωση: Στο Διάγραμμα Α' οι ετήσιες αλλαγές αποτελούνται από δύο συστατικά: από τις ετήσιες μεταβολές των ελλειμμάτων και οι θετικές τιμές συμβάλλουν στη μείωση της.

Διάγραμμα 6α

Κορώνα Σουηδίας: Διμερείς συναλλαγματικές ισοτιμίες 1998

(ημερήσια στοιχεία, βάση: Δεκέμβριος 1997=100, 1 Απριλίου 1998=51, Δεκεμβρίου 1998)

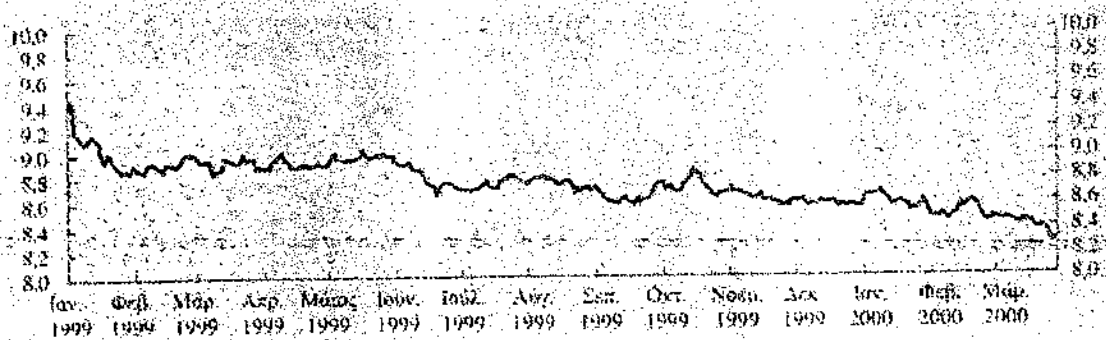

Πηγή: Τ.Δ.Δ.

Διάγραμμα 6β

Κορώνα Σουηδίας: Συναλλαγματική ισοτιμία έναντι του ευρώ (Ιανουάριος 1999 - Μάρτιος 2000)

(ημερήσια στοιχεία, 4 Ιανουαρίου 1999=51, Μαρτίου 2000)

Πηγή: ΕΚΤ

Πίνακας 1

Ελλάδα: Πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ

(ετήσιες εκατοστιαίες μεταβολές)

	1996	1997	1998	1999	2000 Ιαν.	2000 Φεβ.	2000 Μαρ.	Απρ. 1999 - Μαρ. 2000
Πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ ¹⁾	7,9	5,3	4,5	2,1	2,4	2,6	2,8	2,0
Τμή αναφοράς ²⁾	2,5	2,7	2,2	2,1				2,4
Μέσος όρος της ζώνης του ευρώ ³⁾	2,2	1,6	1,1	1,1	1,9	2,0	2,1	1,4

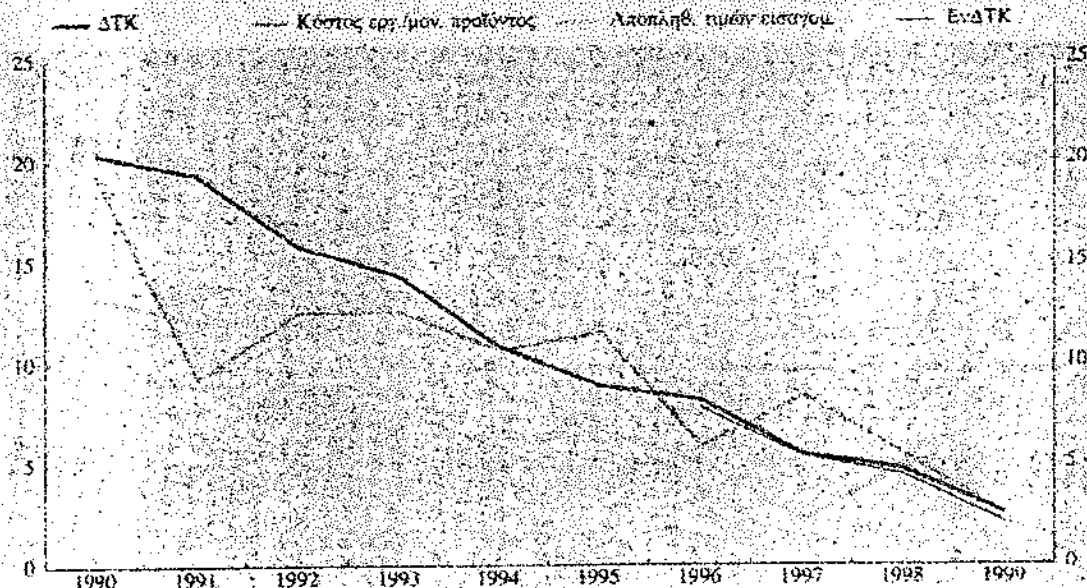
Πηγή: Eurostat

- 1) Σημειώνεται ότι κατά τον Ιανουάριο του 2000 η κάλυψη του ΕνΔΤΚ έχει διακοπεί και παρατίθεται αναμνηστικά βλ. στο στατιστικό παράρτημα.
- 2) Οι υπολογισμοί για την περίοδο Απριλίου 1999 - Μαρτίου 2000 βασίζονται στην μη σταθμισμένο αριθμητικό μέσο όρο των ετήσιων εκατοστιαίων μεταβολών της Σουηδίας, της Αυστρίας και της Γαλλίας, συν 1,5 εκατοστιαία μονάδα.
- 3) Ο μέσος όρος της ζώνης του ευρώ αναφέρεται μόνο ετήσια.

Διάγραμμα 1

Ελλάδα: Εξέλιξη των τιμών

(ετήσιες εκατοστιαίες μεταβολές)

Πηγή: Ειδικά στοιχεία και Eurostat

Πίνακας

Ελλάδα: Ακαθάριστο χρέος της γενικής κυβέρνησης - διαρθρωτικά χαρακτηριστικά

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Συνολικό χρέος (% του ΑΕΠ)	79,2	82,3	87,9	90,2	107,9	109,7	111,3	108,5	103,4	104,2
Σύνθετη κίνηση χρέους (% του ΑΕΠ)										
Από συγχρηματοδότηση	69,8	69,4	73,5	67,9	66,4	62,8	67,6	68,2	65,2	69,9
Από πωλήσεις τίτλων	11,2	10,6	10,5	19,1	30,6	36,2	20,5	11,2	11,8	13,0
Απομεικνόμενα	15,1	15,2	13,8	15,1	14,5	13,1	10,1	12,7	14,0	15,2
Ακαθόριστο χρέος	2,6	2,4	2,2	2,3	2,1	2,3	2,0	2,4	2,2	2,2
Χρέος ως γνήσιο, κατοικιστό (% του ΑΕΠ)	74,9	75,2	79,4	76,1	74,5	76,6	77,0	76,1	70,2	73,4
Μεση διάρκεια										
Συνθήκη κατά διάρκειά (% του ΑΕΠ)										
Προκαταβλητό χρέος (% του ΑΕΠ)	52,3	47,1	47,9	25,5	26,6	24,2	21,7	14,1	12,2	13,9
Μεσοπρόθεσμο χρέος (% του ΑΕΠ)	17,8	18,0	15,1	14,5	13,4	15,8	15,1	16,5	16,6	16,1

Πηγή: ΕΚΤ, 1997, και τα στοιχεία έτους 1998 (Πρωτογενές έλλειμμα, ημερήσιος αριθμός ΔΑΦΑ, Σύνθετη κίνηση χρέους, Σύνθετη κίνηση χρέους ως διακρίσεις λόγω προσαρμογής).

1) Αρχική έκδοση.

Πίνακας

Ελλάδα: Προσαρμογή ελλείμματος-χρέους γενικής κυβέρνησης

έως το τέλος του 1997

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Μεταβολή του χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ	1,2	1,5	2,6	5,5	5,4	5,3
Προσαρμογή ελλείμματος-χρέους	0,0	0,2	2,6	3,3	2,8	3,1
Κατάθεση (+) / σφάλιση (-) δημοσιονομικών στοιχείων ανεργητικών	2,5	4,2	1,6	0,5	2,2	2,2
Απόρριψη επί πιστώσεων	2,0	3,0	1,3	0,5	3,2	3,2
Αύξηση επί πιστώσεων	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Μεταβίβαση επί δημοσίων οικονομικών	1,0	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Προκαταβλητό	0,1	0,1	0,0	2,7	2,1	2,1
Συνεισφορά στο κεφάλαιο ανεργητικών	0,5	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Άλλα	0,4	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Άλλα δημοσιονομικά στοιχεία ανεργητικών	0,5	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Μεταβολή από την απομείωση του χρέους της γενικής κυβέρνησης	0,8	0,0	2,1	1,4	1,0	1,0
Αύξηση (+) / μείωση (-) από προαπομεικνόμενα	0,4	0,0	1,5	1,8	2,9	2,9
Αύξηση απομεικνόμενα από απομείωση	0,4	0,0	0,6	0,4	0,1	0,1
Άλλα μεταβολή του χρέους της γενικής κυβέρνησης	0,6	0,4	0,3	0,6	0,6	0,6

Πηγή: ΕΚΤ, 1999, και τα στοιχεία έτους 1998 (Πρωτογενές έλλειμμα, ημερήσιος αριθμός ΔΑΦΑ, Σύνθετη κίνηση χρέους, Σύνθετη κίνηση χρέους ως διακρίσεις λόγω προσαρμογής).

1) Η μεταβίβαση επί δημοσίων οικονομικών περιλαμβάνει την μεταβίβαση από τον κρατικό προϋπολογισμό στον κρατικό προϋπολογισμό.

2) Στις μεταβολές από την απομείωση του χρέους της γενικής κυβέρνησης περιλαμβάνονται οι μεταβολές από την απομείωση του χρέους της γενικής κυβέρνησης και από την απομείωση του χρέους της γενικής κυβέρνησης.

Διάγραμμα 4

Ελλάδα: Δαπάνες και έσοδα γενικής κυβέρνησης

Στα στοιχεία του ΔΕΤΥ

Πηγή: Ελληνικό Στατιστικό Γραφείο, έκδοση 2/2000

Πίνακας

Ελλάδα: Έσοδα και δαπάνες γενικής κυβέρνησης

Στα στοιχεία του ΔΕΤΥ

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Σύνολο προϋπολογιστικών εσόδων	11.5	12.5	13.5	14.5	15.5	16.5	17.5	18.5	19.5
Αμοιβές	3.4	3.4	3.4	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5
Εισοδήματα	13.0	14.0	14.7	15.3	15.5	16.0	16.2	16.3	16.5
Εισοδήματα εκτός του προϋπολογισμού	11.5	11.0	11.2	12.0	12.6	12.7	12.5	12.2	12.5
Άλλα προϋπολογιστικά έσοδα	1.5	3.0	3.5	3.3	3.0	3.3	3.8	2.8	4.0
Σύνολο δαπανών	16.5	16.5	16.5	16.5	16.5	17.0	17.5	18.0	18.5
Προϋπολογιστικές δαπάνες	16.5	16.3	16.2	16.3	16.3	17.0	17.5	18.0	18.5
Εξωπροϋπολογιστικές δαπάνες	0.0	0.2	0.3	0.2	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
Προσάρτα και προϋπολογισμοί	15.0	16.1	16.5	16.5	16.5	17.0	17.5	18.0	18.5
Κατανομή του η κρατικού έσοδου	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0	25.0
Προϋπολογισμός	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0
Προϋπολογισμός για την ανάπτυξη και την απασχόληση	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
Προϋπολογισμός για την κοινωνική προστασία	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
Προϋπολογισμός για την υγεία	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Προϋπολογισμός για την παιδεία	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Προϋπολογισμός για την πολιτική προστασία	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Προϋπολογισμός για την πολιτική προστασία	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Προϋπολογισμός για την πολιτική προστασία	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5

Πηγή: Ελληνικό Στατιστικό Γραφείο, έκδοση 2/2000. Τα στοιχεία εκφράζονται σε δισεκατομμύρια δραχμές για το 1991-1999 και σε εκατομμύρια ευρώ για το 2000. Τα στοιχεία για το 2000 είναι εκτιμήσεις.